

Vsebina.

Kalendarij in imenik svetnikov	3—32	Sveži grobovi	43—46
Poštne pristojbine in predpisi	33	Kako je z našim kmetom in kmetijstvom? (Fr. Erjavec)	47—52
Knjige za leto 1940	34	Bajtar Tomaž (Viktor Flisek)	53—60
Papež Pij XI. (Jože Pogačnik)	35—37	O imenih (Jože Pogačnik)	61—67
Nova piščalka (F. S. Finžgar)	38—40	Neusmiljeni hrček (Sonja Severjeva)	68—80
Ob 700letnici samostana v Ptuj (P. Mirko Godina)	41	Seznam župnij, krajev, poverjenikov in udov Družbe sv. Mohorja	82—93
† Josip Zeichen, ravnatelj Mohorjeve ti- skarne (Fr. K.)	42	Sejmi	94—99

Naznanilo.

Vsak družbenik dobi letos za redno članarino (20 dinarjev) petero knjig.

Redno izdanje:

1. Koledar za leto 1940.
2. Večernice 92. zv. Pravica do življenja.
3. Jezus Dobri pastir.
4. Zgodovina slovenskega naroda.
5. Življenje svetnikov.

Knjige za doplačilo:

1. Krašenje cerkvá.
2. Dr. Franc Detela: Trojka.
3. Ruske pravljice.
4. Strah pred življenjem.
5. O zdravju in boleznih domačih živali.

Opozorilo! Vsak član naj prejme knjige tam, kjer se je vpisal, čeprav je med letom biva-
lišče spremenil. — Stroške (za poštnino, voznino, omot itd.) povrnejo člani poverjenikom. —
Vpisovalne pole naj se s članarino vred pošljejo do 5. marca 1940 Družbi sv. Mohorja v Celju.
— **Prosimo:** Gg. poverjeniki naj pri oddaji knjig že vpisujejo člane za bodoče leto. Nabrano
udnino naj pošiljajo sproti. — Dostmrtniki se oglasite že jeseni pri poverjeniku, kjer želite do-
biti knjige za bodoče leto.

Letnina za leto 1940 je — kakor lani — **20 din**, in sicer za vsako posamezno osebo ali
ustanovo. — **Dostmrtnina znaša 500 din** za vsako osebo, za župnijske ali šolske knjižnice in
društva (hiše ali cele družine se ne sprejemajo za dostmrtno ude). Dostmrtniki z vplačano do-
smrtnino do 50 kron (do št. 3220) naj doplačajo 12 din, z dostmrtnino 80 kron (št. 3221—3275)
naj doplačajo 11 din, z dostmrtnino 200 kron (št. 3276—3317) 10 din, z dostmrtnino 400 kron
(št. 3318—3331) 7 din, z dostmrtnino 900 kron (št. 3332—3340) 3 din.

Posamezni letni udje, ki se neposredno pismeno naročajo na knjige pri Družbi sv. Mohorja
v Celju, plačajo **29 din**, in sicer udnine **20 din** ter za poštnino in odpravnino
9 din. Kdor naroči knjige za doplačilo, naj doplača za poštnino in odpravnino **7 din**.

Udje v inozemstvu plačajo za knjige s poštnino in odpravnino vred **36 din**. Kdor naroči
knjige za doplačilo, naj doplača za poštnino in odpravnino še **10 din**.

Za ude v Ameriki velja letnina **dolar 1.25**. Američani naj nakazujejo to vsoto po pošti
ali po kateri koli banki vsak zase ali po več skupaj **Družbi sv. Mohorja v Celju**. Za knjige
za doplačilo in za vezavo veljajo iste cene kot so označene zgoraj. Kdor pošlje zase naroč-
nino, se mu dostavijo knjige na njegov naslov (prosimo točnih naslovov!); če se jih naroči več
skupaj, naj se določi ime in naslov onega člana, ki se mu pošljejo knjige za vse skupaj.

Odbor Družbe sv. Mohorja: Dr. Franc Cukala, predsednik; dr. Francè Stelè, pod-
predsednik; F. S. Finžgar, tajnik; dr. Franc Kotnik, blagajnik; Matija Munda, prošt v Dravo-
gradu; dr. Jakob Aleksič, prof. bogoslovja v Mariboru; dr. Jože Pogačnik, ravnatelj Marijanišča.

Družbene knjige je uredil **dr. Jože Pogačnik**, Ljubljana, Poljanska cesta 28.

1852

Pop. 22. v. 59

B

1940

KOLENDAR
DRUŽBE SV. MOHORJA

Z RISBAMI OPREMIL S. PENGOV
IZDALA IN ZALOŽILA
DRUŽBA SV. MOHORJA V CELJU
NATISNILA MOHORJEVA TISKARNA V CELJU R. Z. Z. O. Z.
(FRAN MILAVEC, CELJE)

11 1825/80

22.467 D
18.3.1958

PAPEŽ PIJ XII

rojen 2. marca 1876 z imenom Evgenij Pacelli, sin papeževega konzistorialnega advokata, posvečen v mašnika 2. aprila 1899, deloval v kongregaciji za izredne cerkvene zadeve, posvečen v škofa od Benedikta XV. 13. maja 1917, od 1917 apostolski nuncij v Münchnu, od 1920 v Berlinu, od 16. novembra 1929 kardinal, od 10. februarja 1930 državni tajnik Pija XI., izvoljen za papeža na svoj rojstni dan 2. marca 1939.

NAŠA KRALJEVSKA RODOVINA

PETER II

kralj Jugoslavije, rojen 6. septembra 1923 v Beogradu, zavlada po smrti kralja Aleksandra 9. oktobra 1934.

MARIJA

kraljeva mati, rojena kot rumunska kraljična 9. januarja 1900 v Goti, poročena 8. jun. 1922.

PAVLE

knez namestnik, sin kneza Arsenija, bratranec pokojnega kralja Aleksandra, rojen dne 27. aprila 1893 v Petrogradu.

TOMISLAV

kraljevič, rojen 19. januarja 1928 v Beogradu.

OLGA

kneginja, žena kneza Pavla, rojena 29. maja 1903 v Fatoju na Grškem.

ANDREJ

kraljevič, rojen 28. junija 1929 na Bledu.

VLADIKE SLOVENCEM

DR. IVAN TOMAŽIČ

škof lavantinski, rojen 1. avgusta 1876 pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža, posvečen za škofa koadjutorja 1. avgusta 1928, od 1. avgusta 1933 škof v Mariboru; pokrovitelj Družbe sv. Mohorja v Celju.

DR. GREGORIJ ROŽMAN

škof ljubljanski, rojen 9. marca 1883 v Šmihelu pri Pliberku, za mašnika posvečen dne 21. julija 1907, posvečen za škofa koadjutorja dne 14. julija 1929, od 1. avgusta 1930 škof v Ljubljani.

DR. ADAM HEFTER

knez in škof krški, rojen 6. decembra 1871 v Prienu na Bavarskem, posvečen za škofa dne 7. januarja 1915 v Salzburgu, ustoličen v Celovcu dne 12. februarja istega leta; pokrovitelj Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

DR. ANDREJ ROHRACHER

naslovni škof Isbe, rojen dne 31. maja 1892 v Lienzu na Tirolskem, posvečen za škofa koadjutorja celovškega 15. oktobra 1933.

KAREL MARGOTTI

nadžkof goriški, rojen 22. aprila 1891 v Alfonsione v škofiji Faënza, posvečen za škofa dne 8. marca 1930, nastopil dne 23. septembra 1934; začasno upravlja tudi tržaško škofijo.

Prestopno leto 1940

ima 366 dni in se začne s ponedeljkom in konča s torkom.

PREMAKLJIVI PRAZNIKI

Sedemdesetnica 21. jan.	Sv. Rešnje Telo 23. maja.
Pepelnica 7. februarja.	Srce Jezusovo 31. maja.
Velika noč 24. marca.	Angelska nedelja 1. sept.
Križev teden 29. in 30. aprila ter 1. maja.	Zegnanska ned. 13. okt.
Vnebohod 2. maja.	Misijonska ned. 20. okt.
Binkošti 12. maja.	Kristus Kralj 27. okt.
Sv. Trojica 19. maja.	Zahvalna nedelja 3. nov.
	1. adventna ned. 1. dec.

Od božiča do pepelnice je 43 dni = 6 tednov, 1 dan. Nedelj v predpustu je 5, po binkoštih 28. Z zvezdico (*) zaznamovani prazniki: svečnica, oznanjenje Marije Device, velikonočni ponedeljek, binkoštni ponedeljek, rojstvo Marije Dev., sv. Štefan niso več cerkveno zapovedani prazniki.

POSTI IN ZDRŽKI

1. Pomladne (postne) kvatre 14., 16., 17. februarja.
2. Poletne (binkoštnje) kvatre 15., 17., 18. maja.
3. Jesenske kvatre 18., 20., 21. septembra.
4. Zimske (adventne) kvatre 18., 20., 21. decembra.
 1. Dnevi zgolj zdržka (ne smemo uživati meso, pa se smemo večkrat najesti do sitega) imajo *.
 2. Dnevi zgolj posta (smemo uživati meso, pa se smemo le enkrat do sitega najesti) imajo †.
 3. Dnevi strogega posta (ne smemo uživati meso in se smemo le enkrat do sitega najesti) imajo ††. — Razen tega naj se vsak vernik ravná po predpisih svoje škofije.

ASTRONOMIČNI LETNI ČASI

Pomlad se začne 20. marca ob 19. uri 24 minut.
Poletje se začne 21. junija ob 14. uri 37 minut.
Jesen se začne 23. septembra ob 5. uri 46 minut.
Zima se začne 22. decembra 55 minut po polnoči.
Ure se štejejo od 1 do 24, t.j. od polnoči do polnoči.

GODOVINSKO ŠTEVILO

Zlato število . . . = 3	Rimska številka . . . = 8
Epakta = XXI	Nedeljska črka . . . = GF
Sončni krog . . . = 17	Letni vladar je sonce.

NEBESNA ZNAMENJA

Pomlad		Jesen	
♈ oven ♃	♏ tehtnica ♎	♋ bik ♉	♐ škorpion ♏
♊ dvojčka ♋	♏ strelec ♏		
Poletje		Zima	
♋ rak ♋	♏ kozel ♈	♌ lev ♌	♏ vodnar ♏
♍ devica ♍	♏ ribi ♏		

ZNAKI ZA MESEČNE SPREME NE

Mlaj ☾
Prvi krajec ☾

Ščip ali polna luna . ☽
Zadnji krajec ☽

MRKA SONCA

Letos bo le sonce dvakrat mrknilo, a v naših krajih noben mrk ne bo viden. Dne 7. aprila bo obročasti sončni mrk. Videli ga bodo v Mehškem zalivu in na Tihem oceanu. Dne 1. oktobra bo poln sončni mrk. Videli ga bodo v Južni Afriki, na Atlantskem oceanu in v Južni Ameriki ob ravniku.

Dne 11. in 12. novembra bo planet Merkur šel mimo sonca, kar je izreden nebesni pojav. V Evropi se to ne bo videlo.

VREMENSKI KLJUČ

s katerim vsakdo lahko zvê za vreme celega leta naprej, ako le vé, kdaj se izpremeni luna (t. j. ob kateri uri nastopi prvi krajec ☾, ščip ☽, zadnji krajec ☽ in mlaj ☾). — Ta vremenski ključ je napravil slavni zvezdoslovec J. W. Herschel in dunajska kmetijska družba ga je 1839 spoznala za najbolj zanesljivega. Pomeni pa, kadar se izpremeni luna:

Ob uri	Poleti	Pozimi
od 24. do 2.	lepo	mrzlo, če ni jugozapadnik
od 2. do 4.	mrzlo in dež	sneg in vihar
od 4. do 6.	dež	sneg in vihar
od 6. do 10.	spremenljivo	dež ob severo- zapadniku, sneg ob vzhodniku
od 10. do 12.	veliko dežja	mrzlo in mrzel veter
od 12. do 14.	veliko dežja	sneg in dež
od 14. do 16.	spremenljivo	lepo in prijetno
od 16. do 18.	lepo	lepo
od 18. do 22.	lepo ob severu ali zapadniku, dež ob jugu ali jugozapadniku	dež in sneg ob jugu ali zapadniku
od 22. do 24.	lepo	lepo

Opomba. Celo leto se razdeli na dva dela, t. j. na poletje in na zimo; za poletje velja čas od 15. aprila do 16. oktobra, drugi čas pa velja za zimo.

PROSINEC-JANUAR

1	P	NOVO LETO. OBREZ. GOSPOD.	☾	☾
2	T	Ime Jezus. Makarij Aleksandr	☾	☾
3	S	Genovefa, devica; Antér, papež.	☾	☾
4	Č	Tit, škof; Angela Foliniska, vdova.	☾	☾
5	P	* Telesfor, mučenec; Emilijana, d.	☾	☾
6	S	RAZGL. GOSP. SV. TRIJE KRALJI.	☾	☾
7	N	1. PO RAZGL. SVETA DRUZINA.	☾	☾
		Valentin (Zdravko), škof; Teodor.		
8	P	Severin, opat; Teofil, mučenec.	☾	☾
9	T	Julijan in B., muč.; Peter, škof.	☾	☾
10	S	Viljem, škof; Agaton, papež.	☾	☾
11	Č	Higin, papež; Pavlin Oglejski, škof.	☾	☾
12	P	* Alfred, opat; Arkadij, mučenec.	☾	☾
13	S	Veronika Mil., devica; Juta.	☾	☾
14	N	2. PO RAZGL. GOSPODOVEM.	☾	☾
		Hilarij, c. uč.; Feliks (Srečko) Nol.		
15	P	Pavel, puščavnik; Maver, opat.	☾	☾
16	T	Marcél, papež; Berard in tov., m.	☾	☾
17	S	Anton, puščavnik; Marijan, muč.	☾	☾
18	Č	Sv. Petra stol v Rimu. Priska, dev.	☾	☾
19	P	* Marij in tov., mučenci. Knut, kr.	☾	☾
20	S	Fabijan in Sebastijan, mučenca.	☾	☾
21	N	PRVA PREDPOSTNA NEDELJA.	☾	☾
		Neža (Janja), devica, mučenica.		
22	P	Vincencij in Anastazij, mučenca.	☾	☾
23	T	Zaroka Marije Device. Rajmund P.	☾	☾
24	S	Timotej, škof; Evgenij, mučenec.	☾	☾
25	Č	Spreobrnjenje Pavla; Ananija, m.	☾	☾
26	P	* Polikarp, škof; Pavla, vdova.	☾	☾
27	S	Janez Zlatousti, cerkveni učenik.	☾	☾
28	N	DRUGA PREDPOSTNA NED.	☾	☾
		Peter Nolasko, sp.; Prikaz. Neže.		
29	P	Frančišek Saleški, cerkv. učenik.	☾	☾
30	T	Martina, dev., muč.; Hiacinta, dev.	☾	☾
31	S	Janez Bosko, spoz.; Marcela, vd.	☾	☾

7. Dvanajstletni Jezus v templju. (Lk 2, 42-52.)

14. O ženitnini v Kani Galilejski. (Jan 2, 1-11.)

21. O delavcih v vinogradu. (Mt 20, 1-16.)

28. Prilika o sejalcu in semenu. (Lk 8, 4-15.)

Sonce stopi v znamenje vodnarja dne 21. ob 5. uri 45 minut.

HRVATSKO: SIJEČANJ. SRBSKO: ЈАНУАР. ČEŠKO: LEDEN.
BOLG.: ЯНУАРИ. POLJSKO: STYCZEN. RUSKO: ЯНВАРЬ.

ZAPISKI ZA JANUAR

- ☾ 2. ob 5-56; sneg in vihar
- ☉ 9. ob 14-53; lepo in prijetno
- ☽ 17. ob 19-21; dež in sneg ob jugu ali zapadniku
- ☼ 25. ob 0-22; mrzlo, če ni jugozapadnik
- ☾ 31. ob 15-47; lepo in prijetno

Dan zraste za 56 minut.

PROSINEC MRZEL, DA POKA; SADJE V JESENI IN MOKA.

SVEČAN-FEBRUAR

- 1 Č Ignacij (Ognjeslav), škof, mučenec. 𐌆
 2 P **Svečnica. Darovanje Gospodovo.*** ✕
 3 S Blaž, škof, mučenec; Oskar, škof. ✕
 4 N **TRETJA PREDPOSTNA NED.** 𐌆
 Andrej K., škof; Janez Brit., muč.
 5 P Agata, devica, muč.; Albuin, škof. 𐌆
 6 T **Pust. Doroteja, devica, m.; Tit, šk.** 𐌆
 7 S †† **Pepelnica.** Romuald; Julijana. 𐌆
 8 Č † Janez Matajski, sp.; Juvencij. 𐌆
 9 P †† Apolonija, dev., m.; Ciril Aleks. 𐌆
 10 S † Sholastika, dev., m.; Sotéra, dev. 𐌆
 11 N **PRVA POSTNA NEDELJA.** 𐌆
Lurška Mati božja. Adolf, škof.
 12 P † 7 ustanoviteljjev; Melecij, škof. V
 13 T † Katarina R., dev.; Gregorij II., p. V
 14 S † **Kvatre.** Valentin (Zdravko), muč. 𐌆
 15 Č † Favstin, mučenec; Jordan, spozn. 𐌆
 16 P †† **Kvatre.** Julijana, m.; Onezim. 𐌆
 17 S † **Kvatre.** Frančišek Kle; Gregor X. II
 18 N **DRUGA POSTNA NEDELJA.** II
 Simeon, škof, muč.; Flavijan, škof.
 19 P † Konrad, puščavnik; Julijan, muč. 𐌆
 20 T † Sadot, škof, in tovariši, mučenci. 𐌆
 21 S † Feliks (Srečko), škof; Irena, dev. 𐌆
 22 Č † **Sv. Petra stol v Ant.** Marjeta K. 𐌆
 23 P †† Peter Dam., c. uč.; Romana. 𐌆
 24 S † **Prestopni dan;** Modest, škof. 𐌆
 25 N **TRETJA POSTNA NEDELJA.** 𐌆
 Matija (Bogdan), ap.; Sergij, muč.
 26 P † Valburga, dev.; Feliks III., papež. 𐌆
 27 T † Matilda, d.; Viktor (Zmagoslav). 𐌆
 28 S † Gabrijel od Žal. M. b.; Baldomir. 𐌆
 29 Č † Roman, opat; Antonija Florent. ✕

4. Jezus ozdravi slepca. (Lk 18, 31—43.)

11. Jezus trikrat skušan. (Mt 4, 1—11.)

18. Jezus se na gori izpremeni. (Mt 17, 1—9.)

25. Jezus izžene hudiča. (Lk 11, 14—28.)

Sonce stopi v znamenje rib dne 19. ob 20. uri 4 minute.

22

ZAPISKI ZA FEBRUAR

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

- 8. ob 8-45; dež in sneg
- 16. ob 13-55; sneg in dež
- 23. ob 10-55; mrzlo in vetrovno

Dan zraste za 1 uro 21 minut.

24

26

SUŠEC-MAREC

7

9

10

1	P	††	Albin, škof; Antonina, muč.	☾ ↗
2	S	†	Simplicij, papež; Neža Praška, d.	☾ ↗
3	N		CETRTA, SREDPOST. NEDELJA.
Kunigunda, cesarica; Marin, muč.	☾ ↗
4	P	†	Kazimir, spoznavalec; Lucij, p.	☾ ↗
5	T	†	Janez Jožef od Križa, spozn.	☾ ↗
6	S	†	Perpetua in Felicita, mučenici.	☾ ↗
7	Č	†	Tomaž Akvinski, cerkv. učenik.	☾ ↗
8	P	††	Janez od Boğa, sp.; Julijan, šk.	☾ ↗
9	S	††	Frančiška Rim.; Gregorij N.	☾ ↗
10	N		PETA POSTNA, TIHA NEDELJA.
40 mučencev; Makarij, škof.	☾ ↗
11	P	†	Sofronij, škof; Krištof Milanski.	☾ ↗
12	T	†	Obl. kronanja Pija XII.; Gregorij.	☾ ↗
13	S	†	Teodora, muč.; Kristina, dev., m.	☾ ↗
14	Č	†	Matilda, kraljica; Pavlina.	☾ ↗
15	P	††	Marija 7 žal. Klemen M. Hofb.	☾ ↗
16	S	†	Hilarij in Tacijan, m.; Hervard.	☾ ↗
17	N		SESTA POSTNA, CVETNA N.
Jedert, devica; Patrik, škof.	☾ ↗
18	P	†	Ciril Jer., c. uč.; Salvator, spozn.	☾ ↗
19	T		JOŽEF, ŽENIN MARIJE DEVICE.	☾ ↗
20	S	†	Aleksandra, muč.; Janez Parm.	☾ ↗
21	Č	†	Vel. četrtek. Benedikt; Será pion.	☾ ↗
22	P	††	Vel. petek. Lea; Katarina Gen.	☾ ↗
23	S	††	Vel. sobota. Jožef Oriol; Pel.	☾ ↗
24	N		VELIKA NOČ. VSTAJENJE GOSP.	☾ ↗
25	P		Velikon. ponedeljek.* Oznanj. M. D.	☾ ↗
26	T		Emanuel, muč.; Maksima, muč.	☾ ↗
27	S		Janez Damaščan, c. uč.; Rupert.	☾ ↗
28	Č		Janez Kapistran; Sikst III., papež.	☾ ↗
29	P	*	Ciril, mučenec; Bertold, spozr. ^{av.}	☾ ↗
30	S		Janez Klimak, opat; Kvirin, muč.	☾ ↗
31	N		1. POVELIKON., BELA NEDELJA.	☾ ↗

3. Jezus nasiti pet tisoč mož. (Jan 6, 1—15.)
 10. Judje hočejo Jezusa kamenjati. (Jan 8, 46—59.)
 17. Jezus jezdi v Jeruzalem. (Mt 21, 1—9.)
 24. Jezus vstane od mrtvih. (Mk 16, 1—7.)
 31. Jezus se prikaže ob zaprtih durih. (Jan 20, 19—31.)

Sonce stopi v znamenje ovna dne 20. ob 19. uri 24 minut.

HRVATSKO: OŽUJAK. SRBSKO: MAPAT. ČEŠKO: BŘEZEN.
BOLG.: МАРТЪ. POLJSKO: MARZEC. RUSKO: МАРТЪ.

ZAPISKI ZA MAREC

- ☾ 1. ob 3-35; sneg in vihar
- 9. ob 3-23; sneg in vihar
- ☾ 17. ob 4-25; sneg in vihar
- ☾ 23. ob 20-33; dež in sneg
- ☾ 30. ob 17-20; lepo

Dan zraste za 1 uro 38 minut.

SUSCA VELIKO MEGLE DOBRO LETO NAM DAJE.

21

M·TRAVEN-APRIL

10

11

1	P	Hugo, škof; Venancij, škof, muč.	☉
2	T	Frančišek Pavlanski; Leopold G.	☉
3	S	Rihard, škof; Hionija, devica, muč.	☉
4	Č	Izidor Sev., c. uč.; Benedikt Niger.	☾
5	P	* Vincencij (Vinko) Fer.; Irena, dev.	☾
6	S	Sikst, papež; Krescencija, devica.	∇
7	N	2. POVELIKONOČNA NED.	☉ ∇
		Herman Jožef, spozn.; Hegezip.	
8	P	Albert, škof, mučenec; Julija Biliart.	∇
9	T	Marija Kleof.; Tomaž Tol., mučenec.	∇
10	S	Varstvo sv. Jožefa. Mehtilda, dev.	♄
11	Č	Leon Vel., papež, cerkveni učenik.	♄
12	P	* Julij I., papež; Angelus, spozn.	♄
13	S	Hermenegild, mučenec; Ida, devica.	♄
14	N	3. POVELIKONOČNA NEDELJA.	☉
		Justin, mučenec; Valerijan in tov.	
15	P	Helena, kralj.; Teodor, mučenec.	☉
16	T	Benedikt Jožef L., spoznavalec.	☉
17	S	Rudolf, mučenec; Anicet, papež.	☉
18	Č	Antia, muč.; Apolonij, mučenec.	♄
19	P	* Leon IX., papež; Konrad Askulski.	♄
20	S	Neža Montepulčanska, devica.	♄
21	N	4. POVELIKONOČNA NEDELJA.	♄
		Anzelm, cerkv. uč.; Simeon, škof.	
22	P	Soter in Gaj, p.; Tarbula, dev.	♄
23	T	Vojteh (Adalbert), šk.; Egidij Asiški.	♄
24	S	Jurij, mučenec; Fidelis Sigm., muč.	♄
25	Č	Marko, evangelist; Ermin, muč.	♄
26	P	* M. b. dobrega sveta. Klet in Marc.	♄
27	S	Hosana, devica; Peter Kan.; Cita.	♄
28	N	5. POVEL., KRIZEVA NEDELJA.	♄
		Pavel od Križa, spozn.; Lukezij.	
29	P	<i>Križ.</i> ; Peter, muč.; Robert, opat.	☉
30	T	<i>Križ.</i> ; Katarina Sienska; Jožef Ben.	☉

7. Jezus dobri pastir. (Jan 10, 11–16.)
 14. Jezus napoveduje svoj odhod. (Jan 16, 16–22.)
 21. Jezus obeta učencem Svetega Duha. (Jan 16, 5–14.)
 28. Jezus uči o moči molitve. (Jan 16, 23–30.)

Sonce stopi v znamenje bika dne 20. ob 6. uri 51 minut.

HRVATSKO: TRAVANJ. SRBSKO: АПРИЛ. ČEŠKO: DUBEN.
BOLG.: АПРИЛЪ. POLJSKO: KWIECIEŃ. RUSKO: АПРѢЛЬ.

ZAPISKI ZA APRIL

- 7. ob 21-18; dež in sneg
- ☾ 15. ob 14-46; spremenljivo
- ☽ 22. ob 5-37; dež
- ☾ 29. ob 8-49; spremenljivo

Dan zraste za 1 uro 29 minut.

MOKROTA V APRILU — PRIDELKOV OBILO.

VEL. TRAVEN - MAJ

1	S	Križ.; Filip (Zdenko) in Jakob ml.	☾
2	Č	KRISTUS. VNEBOHOD. Atanazij.	☾
3	P	* Najdenje sv. križa. Aleksander, p.	☾
4	S	Florijan (Cvetko), muč.; Monika, vd.	∇
5	N	6. POVELIKONOČNA NEDELJA.	∇
		Pij V., papež; Irenej, škof.	
6	P	Janez Ev. pred L. vrati; Judita, m.	∞
7	T	Stanislav, škof, m.; Dujam, škof.	∞
8	S	Priказanje Mihaela nadangela.	∞
9	Č	Gregor Nacianski, cerkveni učenik.	∏
10	P	* Antonin, škof; Janez Avilski.	∏
11	S	†† Frančišek Hier.; Mamert, škof.	⊗
12	N	BINKOŠTI. PRIHOD SV. DUHA.	⊗
13	P	Binkoštni poned.* Servacij, škof.	⊗
14	T	Bonifacij, muč.; Pashal I., papež.	⊗
15	S	† Kvatre. Izidor, kmet, sp.; Zofija.	⊗
16	Č	Janez Nepomuk, muč.; Ubald, šk.	⊗
17	P	†† Kvatre. Bruno, škof; Pashal. B.	⊗
18	S	† Kvatre. Erik, kralj; Aleksandra.	⊗
19	N	1. POBINK., PRESVETA TROJICA.	⊗
		Peter Celestin; Pudenciana, devica.	
20	P	Bernardin Sienski, spozn.; Plavtila.	⊗
21	T	Feliks (Srečko) Kant.; Andrej B.	⊗
22	S	Emil (Milan); Margarita Kasijska.	⊗
23	Č	SV. REŠNJE TELO. Janez de Rossi.	⊗
24	P	* Marija Dev., pomočnica kristjan.	⊗
25	S	Gregorij VII., papež; Urban I., p.	⊗
26	N	2. POBINKOŠTNA NEDELJA.	⊗
		Filip Neri; Marija Ana Jez., devica.	
27	P	Beda Čast., c. uč.; Janez I., papež.	⊗
28	T	Avguštin, škof; Viljem, opat.	☾
29	S	Marija Magd. Pazzi, d.; Maksim.	☾
30	Č	Ivana Orleanska, dev.; Ferdinand.	☾
31	P	* Srce Jezusovo. Angela, devica.	∇

5. O pričevanju Svetega Duha. (Jan 15, 26—16, 4.)

12. Jezus govori o Sv. Duhu in ljubezni. (Jan 14, 23—31.)

19. Jezusu je dana vsa oblast. (Mt 28, 18—20.)

26. Prilika o veliki večerji. (Lk 14, 16—24.)

Sonce stopi v znamenje dvojčkov dne 21. ob 6. uri 23 minut.

HRVATSKO: SVIBANJ. SRBSKO: MAJ. ČEŠKO: KVETEN.
BOLGARSKO: МАЙ. POLJSKO: MAJ. RUSKO: МАЙ.

ZAPISKI ZA MAJ

- 7. ob 13-07; veliko dežja.
- 14. ob 21-51; lepo ob severu, dež ob jugu
- 21. ob 14-33; spremenljivo
- 29. ob 1-40; lepo

Dan zraste za 1 uro 11 minut.

VELIKEGA TRAVNA MOKROTA, MALEGA SRPANA SUHOTA.

ROŽNIK-JUNIJ

8

9

15

1	S	Fortunat, spoznavalec; Kuno.	V
2	N	3. POBINKOŠTNA NEDELJA.	∞
		Marcelin, muč.; Peter, m.; Erazem.	
3	P	Klotilda, devica; Pavla, devica, m.	∞
4	T	Frančišek Kar.; Kvirin, škof, muč.	∞
5	S	Bonifacij, škof; Valerija, mučenica.	II
6	Č	Norbert, škof; Bertrand, škof.	☉ II
7	P	* Robert, opat; Baptista Varani, d.	∞
8	S	Medard, škof; Pacifik; Viljem.	∞
9	N	4. POBINKOŠTNA NEDELJA.	∞
		Primož in Felicijan, mučenca.	
10	P	Margareta, kraljica; Bogomil, škof.	∞
11	T	Barnaba, apostol; Jošt, opat.	∞
12	S	Janez F., spozn.; Leon III., papež.	∞
13	Č	Anton Pad., spozn.; Akvilina, d.	∞
14	P	* Bazilij, cerkv. uč.; Elizej, prerok.	∞
15	S	Vid in tovariši, m.; Germana, dev.	∞
16	N	5. POBINKOŠTNA NEDELJA.	∞
		Frančišek Reg., spozn.; Gvido Kort.	
17	P	Adolf, škof; Nikander, mučenec.	∞
18	T	Efrem S., c. uč.; Marko in Marc., m.	∞
19	S	Julijana, dev.; Gervazij in Protazij.	∞
20	Č	Silverij, papež; Mihelina.	∞
21	P	* Alojzij (Vekoslav), spoznavalec.	∞
22	S	Ahacij, mučenec; Pavlin Nol., škof.	∞
23	N	6. POBINKOŠTNA NEDELJA.	∞
		Agripina, d., m.; Ediltruda, kraljica.	
24	P	Kres. Rojstvo Janeza Krstnika	∞
25	T	Viljem, opat; Henrik, škof.	∞
26	S	Janez in Pavel, muč.; Vigilij, muč.	∞
27	Č	Hema (Ema), vdova; Ladislav, kr.	∞
28	P	* Vidov dan. Irenej, škof, mučenec.	∞
29	S	PETER IN PAVEL, APOSTOLA.	∞
30	N	7. POBINKOŠTNA NEDELJA.	∞

2. Prilika o izgubljeni ovci in denarju. (Lk 15, 1—10.)

9. Cudežni ribji lov. (Lk 5, 1—11.)

16. O grehu v misli in besedi. (Mt 5, 20—24.)

23. Jezus nasiti štiri tisoč mož. (Mk 8, 1—9.)

30. O lažnivih prerokih. (Mt 7, 15—21.)

Sonce stopi v znamenje raka dne 21. ob 14. uri 37 minut.

21

22

RES

ZAPISKI ZA JUNIJ

- ☉ 6. ob 2-05; hladno in dež
- ☾ 13. ob 2-59; hladno in dež
- ☀ 20. ob 0 02; lepo
- ☾ 27. ob 19-13; lepo ob severu, dež ob jugu

Dan zraste do 21. za 16 minut in se skrči do 30. za 3 minute.

24

29

KAKRŠNO VREME JE ROZNIKA BILO,
BO TUDI GRUDNA SE PONOVILO.

M · SRPAN - JULIJ

2

5

12

16

1	P	Presv. Rešnja Kri. Teobald, pušč.	♁
2	T	Obisk. Mar. Dev. Martinijan, muč.	♁
3	S	Leon II., papež; Bernardin Real.	♁
4	Č	Urh, škof; Berta, dev.; Lavrijan.	♁
5	P	* Ciril in Metod, slov. apostola. ☉	♁
6	S	Izaija, prerok; Bogomila; Dominika.	♁
7	N	8. POBINKOŠTNA NEDELJA.	♁
		Vilibald, škof; Pulherija, devica.	
8	P	Evgenij III., papež; Elizabeta, kralj.	♁
9	T	Nikolaj in tovariši, gorkumski muč.	♁
10	S	Amalija, devica; Veronika Jul., dev.	♁
11	Č	Pij I., papež; Olga; Savin, mučenec.	♁
12	P	* Mohor in Fortunat; Janez G. ☽	♁
13	S	Anaklet, papež, muč.; Margareta.	♁
14	N	9. POBINKOŠTNA NEDELJA.	♁
		Bonaventura, škof, cerkv. učenik.	
15	P	Henrik I., kralj; Vladimir, kralj.	♁
16	T	Devica Marija Karmelska.	♁
17	S	Aleš, spoznavalec; Marcelina, dev.	♁
18	Č	Friderik (Miroslav) muč.; Kamil L.	♁
19	P	* Vincencij P.; Avrea (Zlata), d. ☽	♁
20	S	Marjeta, d.; Hieronim; Tomaž, muč.	♁
21	N	10. POBINKOŠTNA NEDELJA.	♁
		Prakseda, devica, muč.; Angelina.	
22	P	Marija Magdalena; Lavrencij Brind.	♁
23	T	Apolinarij, škof, muč.; Liborij, škof.	♁
24	S	Kunigunda, dev.; Magdalena Postel.	♁
25	Č	Jakob (Rado), apostol; Krištof, m.	♁
26	P	* Ana, mati Marije Device; Valent.	♁
27	S	Rudolf in tovariši, m.; Pantaleon. ☾	♁
28	N	11. POBINKOŠTNA NEDELJA.	♁
		Viktor (Zmagoslav), p.; Inocencij.	
29	P	Marta, devica; Beatrika, mučenica.	♁
30	T	Abdon in Senen, muč.; Julita, muč.	♁
31	S	Ignacij (Ognjeslav) Lojol., spozn.	♁

7. O krivičnem hišniku. (Lk 16, 1—9.)

14. Jezus joka nad Jeruzalemom. (Lk 19, 41—47.)

21. Prilika o farizeju in cestinarju. (Lk 18, 9—14.)

28. Jezus ozdravi gluho nemega. (Mk 7, 31—37.)

Sonce stopi v znamenje leva dne 23. ob 1. uri 34 minut.

ZAPISKI ZA JULIJ

- ☉ 5. ob 12-28; veliko dežja
- ☾ 12. ob 7-35; spremenljivo
- ☽ 19. ob 10-55; veliko dežja
- ☾ 27. ob 12-29; veliko dežja

Dan se skrči za 50 minut.

DRUGI DAN MALEGA SRPANA GRDO,
TUDI SE ŠTIRIDESET DNI BO MOKRO

V. SRPAN - AVGUST

1	Č	Vezi sv. Petra, ap.; Makabejski br.	☉
2	P	* Porciunkula, Alfonz M. Lig., škof.	☉☉
3	S	Najdenje Štefana; Lidija, vdova.	☉
4	N	12. POBINKOŠTNA NEDELJA.	☉
		Dominik (Vladimil), spoznavalec.	
5	P	Marija Snežnica. Ožbalt, kralj.	☿
6	T	Gospodovo spremenjenje. Sikst II.	☿
7	S	Kajetan, spozn.; Donat, mučenec.	☿☿
8	Č	Ciriak, Larg in Smaragd, mučenci.	☿☿
9	P	* Janez Vianney, spozn.; Peter Fab.	☿
10	S	Laurencej, mučenec; Pavla, dev.	☿☿
11	N	13. POBINKOŠTNA NEDELJA.	☿☿
		Tiburcij, mučenec; Suzana, dev., m.	
12	P	Klara, devica; Hilarija, mučenica.	☿☿
13	T	Janez Berhmans; Kasijan, mučenec.	☿☿
14	S	†† Evzebij, spozn.; Atanazija, vd.	☿☿
15	Č	VNEBOVZETJE MARIJE DEVICE.	☿☿
16	P	* Rok, spozn.; Joahim, oče Mar. D.	☿☿
17	S	Hiacint, spoznavalec; Julijana, dev.	☿☿
18	N	14. POBINKOŠTNA NEDELJA.	☿☿
		Helena (Jelena), ces.; Agapit, m.	
19	P	Ludovik Tol., škof; Janez Eud., sp.	☿☿
20	T	Bernard, opat; Samuel, prerok.	☿☿
21	S	Ivana Franciška Šantalska, vdova.	☿
22	Č	Timotej, mučenec; Hipolit, škof, m.	☿
23	P	* Srce Marijino. Filip Benic., spozn.	☿
24	S	Jernej, apostol; Ptolomej, škof.	☿
25	N	15. POBINKOŠTNA NEDELJA.	☿
		Ludovik, kralj; Patricija, devica.	
26	P	Cefirin, papež; Bernard Of., sp.	☿☿
27	T	Jožef Kal., spozn.; Antuza, muč.	☿☿
28	S	Avguštin, cerkveni uč.; Hermes, m.	☿☿
29	Č	Obglavljenje Jan. Krstnika. Sabina.	☿☿
30	P	* Roza Limanska, devica; Pamahij.	☿☿
31	S	Rajmund (Rajko), sp.; Pavlin, škof.	☿☿

4. Prilika o usmiljenem Samaritanu. (Lk 10, 23—37.)

11. Jezus ozdravi deset gobavih. (Lk 17, 11—19.)

18. O božji previdnosti. (Mt 6, 24—33.)

25. Jezus obudi mladeniča. (Lk 7, 11—16.)

Sonce stopi v znamenje device dne 23. ob 8. uri 23 minut.

HRVATSKO: KOLOVOZ. SRBSKO: ABГУCT. ĆEŠKO: SRPEN.
BOLG.: ABГУCTЪ. POLJSKO: SIERPIEN. RUSKO: ABГУCTЪ.

ZAPISKI ZA AVGUST

- ☉ 3. ob 21-09; lepo ob severu, deŹ ob jugu
- ☾ 10. ob 13-00; veliko deŹja
- ☼ 18. ob 0-02; lepo
- ☾ 26. ob 4-33; deŹ

Dan se skrĉi za 1 uro 25 minut.

23

24

28

29

30

SRPANA ĆE VETER ZVEDRI, VREME DOLGO ŐE TRPL

KIMAVEC-SEPTEMBER

12

14

16

1 N	16. POB., ANGELSKA NEDELJA.	♈
	Egidij (Tilen), opat; Verena, devica.	
2 P	Štefan, kr.; Maksima, mučenica.	♎
3 T	Evfemija, Doroteja in tovarišice, m.	♎
4 S	Rozalija, devica; Ida, grofinja.	♏
5 Č	Lavrencij Just., škof; Gentilij, muč.	♏
6 P	* Caharija, prerok; Peregrin.	♐
7 S	Marko in tovariši, mučenci.	♐
8 N	17. POBINKOŠTNA NEDELJA.	♐
	Rojstvo Marije Device. Adrijan, m.	
9 P	Peter Klaver, spozn.; Serafina.	♐
10 T	Nikolaj Tol., spozn.; Pulherija, ces.	♐
11 S	Prot in Hiacint, muč.; Milan, škof.	♑
12 Č	Ime Marijino. Macedonij, šk.; Val.	♑
13 P	* Francišek K., sp.; Notburga, dev.	♑
14 S	Povišanje sv. križa. Ciprijan, škof.	♑
15 N	18. POBINKOŠTNA NEDELJA.	♑
	Marija 7 žal. Nikomed, mučenec.	
16 P	Kornelij, papež; Ljudmila, vdova.	♑
17 T	Lambert, škof; Franciškove rane.	♒
18 S	† Kvatre. Jožef K., spozn.; Zofija.	♒
19 Č	Januarij, škof, in tovariši, mučenci.	♒
20 P	†† Kvatre. Evstahij in tov., muč.	♒
21 S	† Kvatre. Matej, evangelist; Jona.	♒
22 N	19. POBINKOŠTNA NEDELJA.	♒
23 P	Linus, papež; Tekla, devica, muč.	♒
24 T	Marija Dev., rešiteljica ujetnikov.	♒
25 S	Kamil in tovariši, mučenci; Kleofa.	♒
26 Č	Ciprijan in Justina, m.; Vigilij, šk.	♒
27 P	* Kozma in Damijan, mučenca.	♒
28 S	Venčeslav, kralj; Lioba (Ljuba), op.	♒
29 N	20. POBINKOŠTNA NEDELJA.	♒
	Mihael, nadangel; Evtihij, muč.	
30 P	Hieronim (Jerko), c. uč.; Zofija.	♒

1. Jezus ozdravi vodeničnega. (Lk 14, 1—11.)

8. O največji zapovedi. (Mt 22, 34—46.)

15. Jezus ozdravi mrtvoudnega. (Mt 9, 1—8.)

22. Prilika o kraljevi ženitnini. (Mt 22, 1—14.)

29. Jezus ozdravi sina kraljevega uradnika. (Jan 4, 46—53.)

Sonce stopi v znamenje tehtnice dne 23. ob 5. uri 46 minut.

HRVATSKO: RUJAN. SRBSKO: СЕПТЕМБАР. ČEŠKO: ZÁŘÍ.
B.: СЕПТЕМВРІЙ. POLJ.: WRZESIEŃ. RUSKO: СЕНТЯБРЬ.

ZAPISKI ZA SEPTEMBER

- ☉ 2. ob 5-15; dež
- ☾ 8. ob 20-32; lepo ob severu, dež ob jugu
- ☽ 16. ob 15-41; spremenljivo
- ☾ 24. ob 18-47; lepo, ob jugu ali jugozapadniku dež

Dan se skrči za 1 uro 33 minut.

AKO JE NA MALO MAŠO LEPO, BO DVA MESECA SUHO.

21

27

29

30

VINOTOK-OKTOBER

1	T	Remigij, škof; Janez D., spozn.	☉	11
2	S	Angeli varuhi. Leodegar, škof.		11
3	Č	Terezija Deteta Jezusa; Felicija, d.	♄	11
4	P	* Francišek Serafinski, sp.; Edvin.	♄	11
5	S	Placid in tovariši, muč.; Flavijana.	✕	11
6	N	21. P., ROZNOVENSKA NEDELJA.	✕	11
		Brunon, spozn.; M. Frančiška, dev.		
7	P	Marija, kraljica sv. rožnega venca.	☽	11
8	T	Birgita, vdova; Starček Simeon.	☽	11
9	S	Posvečevanje cerkvá. Dionizij, šk.	☽	11
10	Č	Frančišek Borgia; Daniel in t., m.	☽	11
11	P	* Materinstvo Matere božje. Nikaz.	☽	11
12	S	Maksimilijan, škof; Serafin, spozn.	☽	11
13	N	22. POB., ZEGNANSKA NEDELJA.	☽	11
		Edvard (Slavoljub), kr.; Koloman.		
14	P	Kalist, papež, mučenec; Just, škof.	☽	11
15	T	Terezija, devica; Avrelija, devica.	☽	11
16	S	Gal, opat; Gerard M.; Florentin.	☽	11
17	Č	Margareta M. Alak., dev.; Hedviga.	☽	11
18	P	* Luka, evangelist; Julijan, puščav.	☽	11
19	S	Peter Alkant., spozn.; Etbin, opat.	☽	11
20	N	23. POB., MISIJONSKA NEDELJA.	☽	11
		Janez Kan., spozn.; Felicijan, muč.		
21	P	Uršula in tovarišice, m.; Hilarion.	☽	11
22	T	Kordula, muč.; Fides (Vera), muč.	☽	11
23	S	Klotilda, mučenica; Jožefina, dev.	☽	11
24	Č	Rafael, nadangel; Kristina, dev.	☽	11
25	P	* Krizant in Darija; Krispin, muč.	☽	11
26	S	Evarist, papež; Bonaventura Pot.	☽	11
27	N	24. POBINK., KRISTUS KRALJ.	☽	11
		Frumencij, škof; Antonija, devica.		
28	P	Simon in Juda, apostola; Cirila, d.	☽	11
29	T	Narcis, škof; Ida, dev.; Donat, sp.	☽	11
30	S	Alfonz Rodrig., spozn.; Angelus.	☽	11
31	Č	†† Volbenk, škof; Kristof, muč.	☽	11

6. Prilika o neusmiljenem hlapcu. (Mt 18, 23–35.)

13. O davku cesarju. (Mt 22, 15–21.)

20. Jezus obudi Jajrovo hčer. (Mt 9, 18–26.)

27. O božjem kraljestvu. (Jan 18, 33–37.)

Sonce stopi v znamenje škorpjiona dne 23. ob 14. uri 40 minut.

12

HRVATSKO: LISTOPAD. SRBSKO: OKTOBAR. ČEŠKO: ŘÍJEN.
V.: OKTOMBRIJ. POLJ.: PAZDIERNIK. RUSKO: OKTJABŔ.

ZAPISKI ZA OKTOBER

- 1. ob 13-41; veliko dežja
- 8. ob 7-18; spremenljivo
- 16. ob 9-15; dež, ob vzhodniku sneg
- 24. ob 7-04; dež, ob vzhodniku sneg
- 30. ob 23-03; lepo

Dan se skrči za 1 uro 33 minut.

18

21

28

ČE VINOTOKA BURJA BRIJE, PROSINCA IN SVEČANA SONCE SIJE.

HRV.: STUDENI. SRBSKO: НОЕМВАР. ČEŠKO: LISTOPAD.
BOLG.: НОЕМВРИЙ. POLJSKO: LISTOPAD. RUSKO: НОЯБРЬ.

ZAPISKI ZA NOVEMBER

- ☾ 6. ob 22-08; lepo
- ☀ 15. ob 3-23; sneg in vihar
- ☾ 22. ob 17-36; lepo
- ☀ 29. ob 9-42; dež, ob vzhodniku sneg

Dan se skrči za 1 uro 10 minut.

VSI SVETNIKI RADI PRINESO KAKE DNI VREME ŠE LEPO.

GRUDEN-DECEMBER

1	N PRVA ADV., IZSELJENSKA NED.	7
	Zedinjenje. Edmund in tov.; Natal.	
2	P Bibijana, dev., muč.; Pavlina, muč.	7
3	T Frančišek Ksaverij, spoznavalec.	7
4	S Barbara, dev., m.; Peter Hrizolog.	7
5	Č Saba, opat; Krispin, mučenec.	7
6	P * Miklavž (Nikolaj) šk.; Leoncija.	7
7	S Ambrozij, šk. in c. uč.; Urban, škof.	7
8	N DRUGA ADVENTNA NEDELJA.	V
	BREZM. SPOČ. MARIJE DEVICE.	
9	P Peter Fourier, škof; Delfina.	V
10	T Lavretanska Mati božja. Melhiad.	V
11	S Damaz, papež; Hugolin, puščavnik.	8
12	Č Aleksander, muč.; Dionizija, muč.	8
13	P * Lucija, devica, m.; Otilija, devica.	II
14	S Konrad Oč.; Spiridion, opat.	II
15	N TRETJA ADVENTNA NEDELJA.	8
	Kristina, dekla; Valerijan, škof.	
16	P Evzebij, škof; Albina, devica, muč.	8
17	T Lazar, škof; Vivina, devica.	8
18	S † Kvatre. Gracijan, škof; Teotim.	8
19	Č Urban V., papež; Favsta, vdova.	8
20	P †† Kvatre. Evgenij in Makarij, m.	8
21	S † Kvatre. Tomaž (Tomislav), apost.	8
22	N ČETRTA ADVENT. NEDELJA.	8
	Demetrij, mučenec; Flor, mučenec.	
23	P Viktorija (Zmagoslava), devica, m.	8
24	T †† Adam in Eva; Hermina, devica.	8
25	S BOŽIČ. ROJSTVO GOSPODOVO.	8
26	Č Štefan, prvi mučenec.* Marin, muč.	8
27	P * Janez Evangelist, apost; Fabiola.	8
28	S Nedolžni otročiči. Kastor, muč.	8
29	N NEDELJA PO BOŽIČU. Tomaž, šk.	8
30	P Evgenij, škof; Liberij, škof; Nicefor.	8
31	T Silvester, papež; Melanija.	8

1. O poslednji sodbi. (Lk 21, 25—33.)
8. Janez Krstnik pošlje svoja učenca do Jezusa. (Mt 11, 2—10.)
15. Janez Krstnik pričuje o Kristusu. (Jan 1, 19—28.)
22. Janez Krstnik poklican v službo predhodnika. (Lk 3, 1—6.)
29. Simeon in Ana oznanjmeta Gospoda. (Lk 2, 33—40.)

Sonce stopi v znamenje kozla dne 22. 55 minut po polnoči.

8

13

21

HRV.: PROSINAC. SRBSKO: ДЕКЕМБАР. ČEŠKO: PROSINEC.
B.: ДЕКЕМВРИЙ. POLJSKO: GRUDZIEN. RUSKO: ДЕКАБРЬ.

ZAPISKI ZA DECEMBER

- ☾ 6. ob 17-01; lepo
- ☾ 14. ob 20-38; dež in sneg
- ☾ 22. ob 2-45; sneg in vihar
- ☾ 28. ob 21-56; dež in sneg

Dan se skrči do 22. za 16 minut in zraste do 31. za 2 minuti.

25

26

27

28

31

SVETLE BOŽIČNE NOČI KAŠČE Z ŽITOM TEMNE,
TEMNE BOŽIČNE NOČI PA SVETLE KAŠČE PUSTE.

Abecedni imenik svetnikov in godov.

Tu so naštetih tisti godovi in tista imena svetnikov, ki so pri nas najbolj v navadi. Vseh ni, zlasti ni marsikateriga imena, ki ga ljudje po svoje krajšajo in oblikujejo. Če kak član naše Družbe želi pojasnila, naj se oglasi; radi mu bomo ustregli.

Večkrat pa želijo starši dati otroku ime, ki ga med svetniki ne najdemo. Ali imajo pravico? Opozarjamo najprej: Naša, skozi desetletja v Slovencih udomačena imena so za nas najlepša in zaeno tudi značilna. Do tega spoznanja so prišli

zlasti slovenski izobraženci, ki dajejo svojim otrokom zopet krepka, stara imena: Peter, Miklavž, Majda, Meta, Spela, Janez, Marko, Vid itd. Če bi pa le kdo želel dati posebno ime, velja za katoličane tale zapoved: »Želja svete Cerkve je, ne stroga zapoved, da starši dajejo otrokom imena svetnikov. Če pa starši izrečno žele dati drugo ime, naj se dodá krščencu še ime kakega svetnika in se obe imeni zapišeta v krstno knjigo.« Dolžnost katoličanov je, da se ravnajo po tej odredbi.

A.

Abdon (in Senen), muč., 30. jul.
Abraham, očak, 9. okt.
Ada glej Adelhajda.
Adalbert (Vojteh), škof, 23. apr.
Adam (in Eva), prvi starši, 24. dec.
Adela glej Adelhajda.
Adelajda, vdova, 16. dec.
Adolf, škof, 11. febr.
Adolf, spozn., 12. jun.
Adolf, škof, 17. jun.
Adrijan, muč., 8. sept.
Afra, muč., 24. maja.
Afra, muč., 9. avg.
Agapa, dev., muč., 5. marca.
Agapit (Ljubo), muč., 19. avg.
Agapit, papež, 20. sept.
Agata (Doroslava), d., m., 5. febr.
Agaton, papež, 16. febr.
Agaton, muč., 7. dec.
Agripina, dev., muč., 23. jan.
Ahacij (in tov.), muč., 22. jun.
Ahilej (in Nerij), muč., 12. maja.
Akvilina, dev., 13. jun.
Alban (Belo), muč., 13. jun.
Albert, škof, muč., 8. apr.
Albert Vel., spozn., 15. nov.
Albin (Belko), škof, 1. marca.
Albina, dev., muč., 16. dec.
Albwin (in Ingenuin), šk., 5. febr.
Aleksander (Šaša), škof, 23. apr.
Aleksander, papež, muč., 3. maja.
Aleksander Savli, 11. okt.
Aleksander, muč., 12. dec.
Aleksandra, muč., 20. marca.
Aleksandra, dev., muč., 18. maja.
Aleš, spozn., 17. jul.
Alferij, opat, 12. apr.
Alfonz, škof, 23. jan.
Alfonz Lig., škof, 2. avg.
Alfonz Rogr., spozn., 30. okt.
Alfred, opat, 12. jan.
Alojzij Gonzaga, spozn., 21. jun.
Amadej, spozn., 30. marca.
Amalija (Ljubica), 10. jul.
Amand, škof, 6. febr.
Ambrož, škof, c. uč., 7. dec.
Ambrozij Sien., bl., 20. marca.
Ana, mati Marije Device, 26. jul.
Ana, prerokinja, 1. sept.
Anaklet, papež, 13. jul.
Ananija, muč., 25. jan.
Ananija, muč., 1. dec.
Anastazij, muč., 22. jan.

Anastazij, papež, 27. apr.
Anastazij, muč., 7. sept.
Anastazija, muč., 6. febr.
Anastazija, muč., 15. febr.
Anastazija, dev., 14. avg.
Anastazija, muč., 25. dec.
Andrej (Hrabros.) K., šk., 4. febr.
Andrej Bobóla, 21. maja.
Andrej Avelin, spozn., 10. nov.
Andrej, apostol, 30. nov.
Angela Folinjska, vdova, 4. jan.
Angela, dev., 10. maja.
Angela Merici, dev., 31. maja.
Angelina, 21. jul.
Angelus, spozn., 12. apr.
Angelus, 30. okt.
Anicet, papež, 17. apr.
Antia, muč., 18. apr.
Anton, pušč., 17. jan.
Anton Padovanski, 13. jun.
Anton M. Caharija, spozn., 5. jul.
Antonija, dev., muč., 29. apr.
Antonija, muč., 4. maja.
Antonija, dev., 27. okt.
Antonin, škof, 10. maja.
Antonin, muč., 22. avg.
Antonin, muč., 2. sept.
Antonina, muč., 1. marca.
Antuza, muč., 27. avg.
Anzelm, škof, c. uč., 21. apr.
Apolinarij, škof, 23. jul.
Apolonij, muč., 18. apr.
Apolonija, dev., muč., 9. febr.
Arkadij, muč., 12. jan.
Atanazij, škof, c. uč., 2. maja.
Atanazija, vdova, 14. avg.
Avguštin, škof, ap. angl., 28. maja.
Avguštin, škof, c. uč., 28. avg.
Avrea (Zlata), dev., muč., 19. jul.
Avrelij, škof, 12. nov.
Avrelija, dev., muč., 15. okt.

B.

Baldomir, spozn., 27. febr.
Baltazar (Boltežar), kralj, 6. jan.
Bara glej Barbara.
Barbara, dev., muč., 4. dec.
Barbea, muč., 19. jan.
Barnaba, apostol, 11. jun.
Bazilij, škof, c. uč., 14. jun.
Bazilisa (in Julijan), muč., 9. jan.
Beatrika, muč., 29. jul.
Beda (Veda) Čast., c. uč., 27. maja.
Belo glej Alban.

Benedikt, opat, 21. marca.
Benedikt Niger, spozn., 4. apr.
Benedikt Jožef, spozn., 16. apr.
Benedikta, muč., 4. jan.
Benedikta, dev., 6. maja.
Benedikta, dev., muč., 8. okt.
Benigen, muč., 13. febr.
Benigen, muč., 1. nov.
Benjamin, muč., 31. marca.
Benon, škof, 26. jun.
Benvard (s tov.), škof, 25. okt.
Benvenut, škof, 22. marca.
Berard, muč., 16. jan.
Bernard, škof, 12. marca.
Bernard, opat, 20. avg.
Bernard Ofiški, spozn., 26. avg.
Bernardin Foški, 27. nov.
Bernardin Sienski, sp., 20. maja.
Berta, dev., 4. jul.
Bertold, spozn., 29. marca.
Bertram, škof, 3. jul.
Bertrand, patr. oglejski, 6. jun.
Bibijana, dev., muč., 2. dec.
Birgita, vdova, 8. okt.
Blaž, škof, muč., 3. febr.
Blaženko glej Makarij.
Bogdan glej Deodat.
Bogdan glej Matija.
Božo glej Bogomir.
Bogoljub glej Teofil.
Bogomil, škof, 10. jun.
Bogomila, 6. jul.
Bogomir (Bogo, Božo), šk., 8. nov.
Bojan glej Mohor.
Boltežar glej Baltazar.
Bonaventura, škof, c. uč., 14. jul.
Bonifacij, muč., 14. maja.
Bonifacij, papež, 25. maja.
Bonifacij, škof, muč., 5. jun.
Bonifacij, papež, 25. okt.
Boris, kralj, 2. maja.
Boštjan glej Sebastijan.
Božena glej Natalija.
Božidar glej Teodor.
Božo glej Bogomir.
Branimir glej Francišek.
Branko glej Francišek.
Breda glej Friderika.
Brezm. spočetje M. D., 8. dec.
Brigita, dev., 1. febr.
Bronislava, nuna, 7. sept.
Brunon, škof, 17. maja.
Brunon, spozn., 6. okt.
Budislav glej Gregor.

C.

Caharija, papež, 15. marca.
 Caharija, prerok, 6. sept.
 Caharija (in Elizabeta), 5. nov.
 Cecilija, dev., muč., 22. nov.
 Cefirin, papež, 26. avg.
 Celestin, papež, 6. marca.
 Celestin, papež, 19. maja.
 Cenon, muč., 5. apr.
 Ciprijan, škof, muč., 14. sept.
 Ciprijan (in Korneliji), m., 16. sept.
 Ciprijan (in Justina), m., 26. sept.
 Ciriak (Larg in Smaragd), m., 8. avg.
 Ciril Aleksandrijski, škof, 9. febr.
 Ciril Jeruzal., šk., c. uč., 18. marca.
 Ciril, škof, 29. marca.
 Ciril (in Metod), slov. apost., 5. jul.
 Cirila, muč., 5. jul.
 Cirila, dev., muč., 28. okt.
 Cita, dev., 27. apr.
 Cvetana, Cvetka glej Flora.
 Cvetka glej Terezija D. Jez.
 Cvetko glej Florijan.

D.

Damaz, papež, 11. dec.
 Damijan (in Kozma), m., 27. sept.
 Danijel (Dana, Danica, Danilo), prerok, 21. jul.
 Danijel (in tov.), muč., 10. okt.
 Danilo glej Danijel.
 Darij, muč., 19. dec.
 Darinka glej Darija ali Martina.
 Darovanje Marijino, 21. nov.
 Davorin glej Martin.
 Demeter, muč., 9. apr.
 Deodat (Bogdan), muč., 8. nov.
 Deziderij (Željko), škof, 23. maja.
 Didak Jožef, bl., 21. marca.
 Dinko glej Dominik.
 Dionizij, škof, muč., 9. okt.
 Dizma, desni razbojnik, 25. marca.
 Dobrega sveta D. Marija, 26. apr.
 Dominik (Vladimil), spozn., 4. avg.
 Dominika, muč., 6. jul.
 Donat, škof, muč., 7. avg.
 Donat, spozn., 29. okt.
 Dora glej Doroteja.
 Doroslava glej Agata.
 Doroteja (Dora), d. m., 6. febr.
 Doroteja (in tov.), d. m., 3. sept.
 Draga glej Karel.
 Drago, spozn., 16. apr.
 Dragotin glej Karel Bor.
 Dula, muč., 25. marca.
 Dušan glej Spiridion.

E.

Eberhard, škof, 8. jan.
 Eberhard, škof, 23. jun.
 Eberhard, škof, 28. nov.
 Echeiel, prerok, 10. apr.
 Edita, dev., 16. sept.
 Edmund, škof, 16. nov.
 Edmund (in tov.), muč., 1. dec.
 Edvard, kralj, muč., 18. marca.
 Edvard, kralj angl., 13. okt.
 Efrem, cerkv. uč., 18. jun.
 Egidij (Roger in Odorik), 28. jan.

Egidij od sv. Jožefa, 7. febr.
 Egidij (Ilij, Tilen), opat, 1. sept.
 Eleonora, dev., 21. febr.
 Elevterij, škof, muč., 20. febr.
 Elevterij, papež, muč., 26. maja.
 Elija, prerok, 20. jul.
 Elizabeta (Špela), kraljica, 8. jul.
 Elizabeta (in Caharija), 5. nov.
 Elizabeta, kraljica, 19. nov.
 Elizej, prerok, 14. jun.
 Ema, vdova, 19. apr.
 Emanuel, muč., 26. marca.
 Emeram, škof, muč., 22. sept.
 Emerencijana, dev., muč., 23. jan.
 Emerik, vojvoda, spozn., 5. nov.
 Emigdij, škof, muč., 9. avg.
 Emil (Milan), muč., 22. maja.
 Emilija (Milica), dev., 17. avg.
 Emilijan (Milan), škof, 11. sept.
 Emilijana (Milena), dev., 5. jan.
 Engelbert, škof, 7. nov.
 Epigmeni, muč., 24. marca.
 Erazem, škof, muč., 2. jun.
 Erazma (s tov.), muč., 3. sept.
 Erik, kralj, 18. maja.
 Erna glej Ertruda.
 Ernest, škof, 12. jan.
 Ertruda (Erna), dev., 11. sept.
 Etbin, opat, 19. okt.
 Etelbert, kralj, 25. febr.
 Eva (in Adam), prvi starši, 24. dec.
 Evald, muč., 3. okt.
 Evarist I. papež, muč., 26. okt.
 Evfemiija (in tov.), d. m., 3. sept.
 Evfrazija, dev., 13. marca.
 Evgenij, muč., 24. jan.
 Evgenij, papež, 8. jul.
 Evgenij (in Makarij), m., 20. dec.
 Evgenij, škof, 30. dec.
 Evgenija, dev., 25. dec.
 Fvlaliia, dev., muč., 12. febr.
 Evstahij (in tov.), muč., 20. sept.
 Fvstohija, dev., 13. febr.
 Fvstohija, dev., muč., 2. nov.
 Fvthih, muč. iz Mezop., 14. marca.
 Fvthih, muč. iz Tracije, 29. sept.
 Fvthijan, papež, muč., 8. dec.
 Fvzebij, muč., 6. marca.
 Fvzebij, duh. spozn., 14. avg.
 Evzebij, škof, muč., 16. dec.

F.

Fabij, muč., 31. jul.
 Fabijan (in Sebastijan), m., 20. jan.
 Fabiola, vdova, 27. dec.
 Favsta, vdova, 19. dec.
 Favstin (in Jovita), m., 15. febr.
 Felicijan (in Primož), muč., 9. jun.
 Felicijan, škof, muč., 20. okt.
 Felicita, muč., 7. marca.
 Felicita s 7 sinovi, muč., 10. jul.
 Felicita, muč., 23. nov.
 Feliks (Srečko), duh., muč., 14. jan.
 Feliks, škof, 21. febr.
 Feliks Kantal., spozn., 21. maja.
 Feliks (in Fortunat), 18. jun.
 Feliks (in Nabor), muč., 12. jul.
 Feliks Val., spozn., 30. nov.
 Ferdinand, kralj, 30. maja.

Fides (Vera), dev., muč., 1. avg.
 Filemon (in Apolonij), m., 8. marca.
 Filip (in Jakob), apost., 1. maja.
 Filip Nerij, spozn., 26. maja.
 Filip (Zdenko) Benicij, sp., 23. avg.
 Filomena, dev., 11. avg.
 Firmin, škof, muč., 25. sept.
 Firmin, škof, 11. okt.
 Flavijan, muč. (v Rimu), 28. jan.
 Flora (Cvetka, Cvetana), d., 12. jun.
 Flora, dev., muč., 24. okt.
 Florentin, škof, 16. okt.
 Florentina, dev., 20. jun.
 Florijan (Cvetko), muč., 4. maja.
 Fortunat, spozn., 1. jun.
 Fortunat (in Feliks), 18. jun.
 Fortunat (in Mohor), muč., 12. jul.
 Frančišek (Branimir, Branko) Sa-
 leški, škof, cerkv. uč., 29. jan.
 Frančišek Kle, muč., 17. febr.
 Frančišek Pavl., spozn., 2. apr.
 Frančišek Hier., 17. maja.
 Frančišek Kar., spozn., 4. jun.
 Frančišek Regis., spozn., 16. jun.
 Frančišek Solan., spozn., 24. jul.
 Frančišek Kald., spozn., 13. sept.
 Frančišek Seraf., spozn., 4. okt.
 Frančišek Borgia, spozn., 10. okt.
 Frančišek Ksaverij, spozn., 3. dec.
 Frančiška Rimska, vdova, 9. marca.
 Frančiška Šantalska, vd., 21. avg.
 Friderik (Mirko, Miroslav), škof,
 muč., 18. jul.
 Fridolin, opat, 6. marca.
 Frumencij, škof, 27. okt.

G.

Gabrijel Žal. M. b., 27. febr.
 Gabrijel, nadangel, 24. marca.
 Gaj (in Soter), papež, m., 22. apr.
 Gal, opat, 16. okt.
 Gala, vdova, 5. okt.
 Gaspar (Gašper), kralj, 6. jan.
 Gavdencij (Veseljko), šk., 25. okt.
 Genovefa, dev., 3. jan.
 Gentilij, muč., 5. sept.
 Gerard, muč., 8. marca.
 Gerard, škof, muč., 24. sept.
 Gerard Majela, 16. okt.
 Germana, dev., 15. jun.
 Gervazij (in Protazij), m., 19. jun.
 Gizela, kraljica, opatinja, 7. maja.
 Godfrid (Bogomir), škof, 8. nov.
 Godhard, škof, 5. maja.
 Gorgonij, muč., 9. sept.
 Gracijan, škof, 18. dec.
 Gregorij, papež, 13. febr.
 Gregorij, papež, 17. febr.
 Gregorij N. (Budisl.), šk., 9. marca.
 Gregorij Vel., papež, 12. marca.
 Gregorij Nacijan, škof, 9. maja.
 Gregorij, papež, 25. maja.
 Gregorij Čudodelnik, šk., 17. nov.
 Gregorij, papež, 28. nov.
 Gvido, spozn., 12. sept.
 Gvidon, opat, 31. marca.

H.

Habakuk, prerok, 15. jun.
 Hadrijan, muč., 8. sept.

Hedviga (Vika), 17. okt.
Helena (Jelena, Jelka), kr., 15. apr.
Helena, dev., 22. maja.
Helena, mati Konst. Vel., 1. avg.
Hema, vdova, 27. jun.
Henrik Suzo, spozn., 2. marca.
Henrik, cesar, spozn., 15. jul.
Hermagor (Bojan) glej Mohor.
Herman Jožef, spozn., 7. apr.
Hermenegild, muč., 13. apr.
Heribert, škof, 16. marca.
Hiacint, spozn., 17. avg.
Hiacint (in Prot), muč., 11. sept.
Hiacinta, dev., 30. jan.
Hiacinta, dev., 6. febr.
Hieronim Emil, spozn., 20. jul.
Hieronim, cerkv. uč., 30. sept.
Higin, papež, muč., 11. jan.
Hilarij (Radovan), c. uč., 14. jan.
Hilarij (in Tacijan), m., 16. marca.
Hilarija, muč., 12. avg.
Hilda, 18. novembra.
Hildegarda, opatinja, 17. sept.
Hipolit (in Kasijan), muč., 13. avg.
Hipolit, škof, muč., 22. avg.
Honorij, škof, 30. sept.
Hozana, bl., 27. aprila.
Hrabroslav glej Andrej.
Hrizogon, muč., 24. nov.
Huĝolin (in tov.), muč., 13. okt.
Huĝon, škof, 1. apr.
Huĝon, škof, 10. avg.

L

Ida, dev., 13. apr.
Ida, grofinja, 4. sept.
Ida, devica, 29. okt.
Ignacij (Igo, Ognjeslav), šk., muč.,
1. februarja.
Ignacij Lojola, spozn., 31. jul.
Igo glej Ignacij.
Ime Marijino, 12. sept.
Ingenuin (in Albuin), šk., 5. febr.
Inocencij, papež, 22. jun.
Inocencij, papež, 28. jul.
Irena (Miroslava), dev., 21. febr.
Irena, dev., muč., 5. apr.
Irena (s tov.), muč., 18. sept.
Irenej, škof, 5. maja.
Irenej, spozn., 28. jun.
Irenej, škof, muč., 4. jul.
Irenej, škof, muč., 15. dec.
Irmina, dev., 24. dec.
Ivan glej Janez.
Ivana (Jana, Joana) Val., vd., 4. febr.
Ivana (Orleanska), dev., 30. maja.
Ivana Franciška šantalska, 21. avg.
Ivo, spozn., 19. maja.
Izabela, kraljica, 4. jan.
Izabela, dev., 31. avg.
Izaija, prerok, 6. jul.
Izak, menih, 11. apr.
Izidor, škof, muč., 2. jan.
Izidor, škof, cerkv. uč., 4. apr.
Izidor, kmet, spozn., 15. maja.

J

Jakob (Radoslav) ml., ap., 1. maja.
Jakob st., apostol, 25. jul.

Jakob, pušč., 6. avg.
Jakob iz Marke, spozn., 28. nov.
Jana glej Ivana.
Janez Zlatousti, šk., c. uč., 27. jan.
Janez Miloščinar, škof, 30. jan.
Janez Bosko, spozn., 31. jan.
Janez Matajski, spozn., 8. febr.
Janez Jožef od Kr., opat, 5. marca.
Janez od Boga, spozn., 8. marca.
Janez Sarkander, bl., 17. marca.
Janez Damaščan, c. uč., 27. marca.
Janez Kapistran, sp., 28. marca.
Janez Klimak, opat, 30. marca.
Janez Ev. pred Lat. vrati, 6. maja.
Janez Krstn. de la Salle, 15. maja.
Janez Nepomučan, sp., 16. maja.
Janez de Rossi, spozn., 23. maja.
Janez, papež, muč., 27. maja.
Janez Fakund, spozn., 12. jun.
Janez Franc, spozn., 16. jun.
Janez Krstnik, rojstvo, 24. jun.;
obglavljenje, 29. avg.
Janez (in Pavel), muč., 26. jun.
Janez Gvalbert, opat, 12. jul.
Janez Kolumbin, bl., 31. jul.
Janez Viannej, 9. avg.
Janez Berhmans, spozn., 13. avg.
Janez Eudes (Ed), spozn., 19. avg.
Janez Kancijan, spozn., 20. okt.
Janez Gabriel Perb., muč., 7. nov.
Janez od Križa, spozn., 24. nov.
Janez Evangelist, 27. dec.
Januarij, škof, muč., 19. sept.
Jedert Brab., dev., 17. marca.
Jedert, dev., 15. nov.
Jelena glej Helena.
Jelislava glej Elizabeta.
Jelka glej Helena.
Jernej, apostol, 24. avg.
Jernej, škof, bl., 19. okt.
Joahim, oče Marije, 16. avgusta.
Jolanda, bl., 16. junija.
Jona, prerok, 21. sept.
Jordan, spozn., 15. febr.
Jošt, opat, 16. jun.
Jovita (in Favstin), muč., 15. febr.
Jozafat Kunčević, šk., m., 14. nov.
Jožef, ženin M. D., 19. marca.
Jožef Oriol, 23. marca.
Jožef Kal., spozn., 27. avg.
Jožef Kupertin, spozn., 18. sept.
Juda (in Simon), apost., 28. okt.
Judita, muč., 6. maja.
Jukund, škof, 14. nov.
Jukunda, dev., muč., 27. jul.
Julij, spozn., 31. jan.
Julij, papež, 12. apr.
Julij, senator, muč., 19. avg.
Julij, muč., 1. jul.
Julij, muč., 20. dec.
Julija, dev., 22. maja.
Julija, dev., muč., 10. dec.
Julijan (in Basilisa), muč., 9. jan.
Julijan, škof, 28. jan. (in 8. febr.).
Julijan, muč., 19. febr.
Julijana, vdova, 7. febr.
Julijana, dev., muč., 16. febr.
Julijana Falk., dev., 19. jun.
Julijana, dev., muč., 17. avg.

Jurij, muč., 24. apr.
Just, škof, 28. maja.
Just, muč., 14. julija.
Just, muč., 18. okt.
Just, muč., 2. novembra.
Justin, muč., 14. apr.
Justina, dev., muč., 26. sept.

K

Kajetan, spozn., 7. avg.
Kalist, papež, muč., 14. okt.
Kamil Lelijski, spozn., 18. jul.
Kamil (in tov.), muč., 25. sept.
Kancijan glej Kocijan.
Kandid, muč., 3. okt.
Kanut, kralj, muč., 19. jan.
Karel (Dragotin) Bor., šk., 4. nov.
Karmelska Mati božja, 16. jul.
Kasijan (in Hipolit), muč., 13. avg.
Kastor, muč., 28. marca.
Katarina Ricci, dev., 13. febr.
Katarina Gen., 22. marca.
Katarina Švedska, 22. marca.
Katarina Sienska, dev., 30. apr.
Katarina, dev., muč., 25. nov.
Kazimir, spozn., 4. marca.
Kilijan, škof, 8. jul.
Klara, devica, 12. avg.
Klavdij, muč., 30. okt.
Klavdij (in Simforijan), m., 8. nov.
Klemen M. Dvořak, sp., 15. marca.
Klemen, papež, muč., 23. nov.
Klet (in Marcelin), šk., m., 26. apr.
Klotilda, kraljica, 3. jun.
Klotilda, dev., muč., 23. okt.
Kocijan (in tov.), muč., 31. maja.
Koloman, muč., 13. okt.
Konrad Plac., pušč., 19. febr.
Konrad, škof, 26. nov.
Konstancija, dev., muč., 19. sept.
Konstantin, muč., 29. jan.
Kordula, dev., muč., 22. okt.
Kornelij (in Ciprijan), m., 16. sept.
Korona, muč., 14. maja.
Kozma (in Damijan), m., 27. sept.
Krispin, škof, 19. nov.
Krispin, muč., 5. dec.
Kristijan, muč., 17. febr.
Kristina, dev., muč., 24. jul.
Kristina, dekla, 15. dec.
Krištof Milanski, 11. marca.
Krištof, muč., 25. jul.
Krištof, 31. oktobra.
Krizant (in Darija), muč., 25. okt.
Ksist glej Sikst.
Kunigunda, cesarica, 3. marca.
Kutbert, škof, 20. marca.
Kvirin, muč., 30. marca.

L

Ladislav, kralj, 27. jun.
Lambert, škof, muč., 17. sept.
Larg (Ciriak in Sm.), m., 8. avg.
Lavra, nuna, 17. jun.
Lavrencij (Lovro), muč., 10. avg.
Lavrencij Just., škof, 5. sept.
Lavretenska Mati božja, 10. dec.
Lazar, škof, 17. decembra.
Lea, 22. marca.
Lenart glej Leonard.

Leon I., papež, cerkv. uč., 11. apr.
Leon IX., papež, 19. apr.
Leon, škof, 22. apr.
Leon II., papež, 28. jun.
Leon, papež, 3. julija.
Leonard (Lenart), opat, 6. nov.
Leonard Portom., spozn., 17. nov.
Leopold Gaj., 2. apr.
Leopold, vojvoda, spozn., 15. nov.
Lidija, vdova, 3. avg.
Lin, papež, muč., 23. avg.
Ljubica glej Amalija.
Ljubo glej Agapit.
Ljudmila, vdova, 16. sept.
Lovro glej Lavrencij.
Lucij, papež, muč., 4. marca.
Lucija, dev., muč., 13. dec.
Lucijan, muč., 7. jan.
Ludger, 26. marca.
Ludovik Tol., škof, 19. avg.
Ludovik, kralj, 25. avg.
Ludovik Bert., spozn., 10. okt.
Ludovika Marijac, bl., 15. marca.
Luka, evangelist, 18. okt.

M.

Magdalena (Majda) P., d., 29. maja.
Magdalena, spokornica, 22. jul.
Makarij (Blaženko) A., op., 2. jan.
Makarij, škof, 10. marca.
Makarij (in Evgenij), muč., 20. dec.
Maksencij, muč., 12. dec.
Maksim, škof, muč., 29. maja.
Maksima, muč., 26. marca.
Maksimijan, škof, 21. febr.
Maksimijan, škof, muč., 3. okt.
Maksimilijan, škof, muč., 12. okt.
Mamert, škof, 11. maja.
Marcel, papež, muč., 16. jan.
Marcela, vdova, 31. jan.
Marcelijan (in Marko), m., 18. jun.
Marcelin (in Klet), šk., m., 26. apr.
Marij (in tov.), muč., 19. jan.
Marije bl. Device godovi:
Zaroka z Jožefom, 23. jan.
Očiščenjevanje (svečnica), 2. febr.
Lurška M. B., 11. febr.
Oznanjenje M. D., 25. marca.
M. B. dobrejša sveta, 26. apr.
Pomočnica kristjanov, 24. maja.
Srednica vseh milosti, 31. maja.
Obiskanje Marijino, 2. jul.
Karmelska M. B., 16. jul.
Marija Snežnica, 5. avg.
Vnebovzetje M. D., 15. avg.
Srce Marijino, 23. avg.
Rojstvo Marije Device, 8. sept.
Ime Marija, 12. sept.
Marija 7 žal., petek po tihl ned.
in 15. sept.
Rešiteljica ujetnikov, 24. sept.
Rožnovenska Kraljica, prvo ned.
delo v oktobru in 7. okt.
Materinstvo, 11. okt.
Darovanje Marijino, 21. nov.
Brezmadežno spočetje, 8. dec.
Lavretanska M. B., 10. dec.
Marija Kleofova, 9. apr.
Marija Magd. (Majda), 22. jul.

Marija Magd. Pazzi, d., 29. maja.
Marijan, muč., 17. jan.
Marijan, spozn., 19. avg.
Marijana glej Ana.
Marin, muč., 26. dec.
Marjeta (Marg., Meta), d., 28. jan.
Marjeta Kort., spok., 22. febr.
Marjeta, kraljica, 10. jun.
Marjeta, dev., muč., 20. jul.
Marjeta Alakok, dev., 17. okt.
Marko, evangelist, 25. apr.
Marko (in Marcelijan), m., 18. jun.
Marko (in tov.), muč., 7. sept.
Marta (in tov.), muč., 19. jan.
Marta, dev., 29. jul.
Martin (Davorin), škof, 11. nov.
Martin, papež, muč., 12. nov.
Martina, dev., muč., 30. jan.
Matej, apostol, 21. sept.
Matija (Bogdan), apostol, 24. febr.
Matilda, devica, 26. febr.
Matilda, kraljica, 14. marca.
Maver, opat, 15. jan.
Mavricij (in tov.), muč., 22. sept.
Medard, škof, 8. jun.
Mehtilda, devica, 10. apr.
Melanij, škof, 6. jan.
Melecij, škof, 12. febr.
Melhijad, papež, muč., 10. dec.
Melhior, kralj, 6. jan.
Metod (in Ciril), slov. ap., 5. jul.
Mihael, nadangel, 29. sept.; njegova
prikazen, 8. maja.
Miklavž glej Nikolaj.
Milan glej Emilijan.
Milena glej Emilijana.
Milica glej Emilija.
Milka glej Ljudmila.
Mirko glej Friderik.
Miro, škof, 8. avg.
Miroslav glej Friderik.
Miroslava glej Irena.
Modest, škof krški, 31. marca.
Mohor (in Fortunat), muč., 12. jul.
Monika, vdova, 4. maja.

N.

Nabor (in Feliks), muč., 12. jul.
Nada, 24. sept.
Narcis, škof, 29. okt.
Natalija (Božena), muč., 27. jul.
Natalija, spozn., 1. dec.
Nazarij, muč., 12. jun.
Nerej (in Ahilej), muč., 12. maja.
Neža (Janja), dev., muč., 21. jan.
Neža Praška, 2. marca.
Neža (Montep.), dev., 20. apr.
Nicefor, patriarh, 13. marca.
Nikolaj (in tov.), muč., 9. jul.
Nikolaj Tol., spozn., 10. sept.
Nikolaj Tavelič, bl., 14. nov.
Nikolaj (Miklavž), škof, 6. dec.
Nikoméd, muč., 15. sept.
Norbert, škof, 6. jun.
Notburga, dev., 13. sept.

O.

Obglavljenje Jan. Krst., 29. avg.
Obiskanje Marijino, 2. jul.

Očiščenjevanje Marijino, 2. febr.
Odilo, opat, 1. jan.
Odon, opat, 18. nov.
Odorik (Roger in Egidij), 28. jan.
Ognjeslav glej Ignacij.
Olga, 11. julija.
Onezim, muč., 16. febr.
Orest, muč., 9. nov.
Oskar, škof, 3. febr.
Otilija, dev., 13. dec.
Otmar, opat, 16. nov.
Oznanjenje Marijino, 25. marca.
Ožbolt, kralj, muč., 5. avg.

P.

Pankracij, muč., 12. maja.
Pantaleon, muč., 27. jul.
Pashal, spozn., 17. maja.
Pastor, spozn., 26. jul.
Patricij (Patrik), škof, 17. marca.
Pavel, prvi puščavnik, 15. jan.
Pavel od Križa, spozn., 28. apr.
Pavel, škof, 7. jun.
Pavel (in Janez), muč., 26. jun.
Pavel (in Peter), apost., 29. jun.;
njegovo spreobrnjenje, 25. jan.
Pavla, vdova, 26. jan.
Pavla, dev., muč., 3. jun.
Pavlin, oglejski škof, 11. jan.
Pavlin Nol., škof, 22. jun.
Pavlina, 14. marca.
Pavlina, muč., 6. jun.
Pavlina, dev., 2. dec.
Pavlina, muč., 31. dec.
Pelagija, muč., 23. marca.
Pelagija, spozn., 17. dec.
Peregrin, spozn., 27. apr.
Peregrin, spozn., 28. jul.
Perpetua (in Felicita), m., 6. marca.
Peter, škof, 9. jan.
Peter Nol., spozn., 31. jan.
Peter Dam., škof, c. uč., 23. febr.
Peter Kanizij, 27. apr.
Peter, muč., 29. apr.
Peter Regalat, spozn., 13. maja.
Peter Celestin, papež, 19. maja.
Peter (in tov.), muč., 2. jun.
Peter (in Pavel), apost., 29. jun.
Peter Klaver, spozn., 9. sept.
Peter Alkantara, spozn., 19. okt.
Peter Zlatoslov, cerkv. uč., 4. dec.
Peter Fourier, škof, 9. dec.
Petra stol (v Rimu), 18. jan.
Petra stol (v Antiohiji), 22. febr.
Petra vezi, 1. avg.
Petronij, škof, 6. sept.
Petronila, dev., 31. maja.
Pij V., papež, 5. maja.
Pij I., papež, 11. jul.
Placid (in tov.), muč., 5. okt.
Placida, dev., 11. okt.
Platon, menih, 4. aprila.
Polikarp, škof, muč., 26. jan.
Pomočnica kristjanov, 24. maja.
Poncijan, papež, muč., 19. nov.
Prakseda, dev., 21. jul.
Primož (in Felicijan), muč., 9. jun.
Priska, dev., muč., 18. jan.
Prokopij, spozn., 27. febr.

Prot (in Hiacint), muč., 11. sept.
Protazij (in Gervazij), m., 19. jun.
Pudencijana, dev., 19. maja.
Pulherija, kraljica, 7. julija.

R.

Radegunda, kraljica, 13. avg.
Radgand glej Radegunda.
Radovan glej Hilarij.
Rafaël, nadangel, 24. okt.
Rajmund Penjaforški, 23. jan.
Rajmund, spozn., 31. avg.
Rane sv. Frančiška, 17. sept.
Regina, dev., muč., 7. sept.
Remigij, škof, 1. okt.
Rihard, kralj, 7. febr.
Rihard, škof, 3. apr.
Robert, opat, 29. apr.
Robert Bel., c. uč., 13. maja.
Robert, opat, 7. jun.
Roderik, muč., 13. marca.
Roger (Egidij in Odorik), 28. jan.
Rojstvo Marijino, 8. sept.
Rok, spozn., 16. avg.
Roman, opat, 28. febr.
Roman, muč., 9. avg.
Romana, dev., 23. febr.
Romuald, opat, 7. febr.
Roza Limanska, dev., 30. avg.
Rozalija, dev., 4. sept.
Rozina, vdova, 13. marca.
Rožnov. Kr., 1. ned. v okt. in 7. okt.
Rudolf, muč., 17. apr.
Rudolf, škof, 26. jun.
Rudolf (in tov.), muč., 27. jul.
Rupert, škof, 27. marca.

S.

Saba (Sava), muč., 12. apr.
Saba, opat, 5. dec.
Sabina, muč., 29. avg.
Sadot, škof (in tov.), m., 20. febr.
Saloma Mar., 22. okt.
Salvator, spozn., 18. marca.
Saša glej Aleksander.
Saturnin, muč., 29. nov.
Savin, muč., 11. jul.
Sebastijan (in Fabijan), m., 20. jan.
Sekunda, dev., muč., 10. jul.
Senen (in Abdon), muč., 30. jul.
Serafin, spozn., 12. okt.
Serápion, škof, 21. marca.
Sergij, muč., 7. okt.
Servacij, škof, 13. maja.
Severin, opat, 8. jan.
Severin, škof, 23. okt.
Severin, škof, 21. dec.
Sholastika, dev., 10. febr.
Sibila, dev., 17. avg.
Sidonij (Zdenko), škof, 23. avg.
Sigmund (Žiga), 11. maja.
Sikst, papež, 28. marca.
Sikst I., papež, 6. apr.
Sikst II., papež, 6. avg.
Silverij, papež, 20. jun.
Silvester, opat, 26. nov.
Silvester, papež, 31. dec.
Simeon, škof, muč., 18. febr.
Simeon, muč., 24. marca.
Simeon, škof, 21. apr.

Simeon, starček, 8. okt.
Simforijan (in Klavdij), m., 8. nov.
Simforoza, muč., 18. jul.
Simon (in Juda), apost., 28. okt.
Simon-otrok, muč., 24. marca.
Simplicij, papež, 2. marca.
Slavka (Slavko) glej Alojzij.
Smaragd (Cir. in Larg), m., 8. avg.
Snežnica Marija, 5. avg.
Sofronij, škof, 11. marca.
Sonja glej Zofija.
Soter (in Gaj), pap., m., 22. apr.
Sotéra, dev., muč., 10. febr.
Spiridion (Dušan), opat, 14. dec.
Spocetje brezmadežno, 8. dec.
Spomin sv. Pavla, 30. jun.
Srečko glej Feliks.
Stanislav (Stanko, Stana), šk., 7. maja
Stanislav Kostka, spozn., 13. nov.
Suzana, d., (in Tiburcij), m., 11. avg.

Š.

Štefan, opat, 17. apr.
Štefan, papež, muč., 2. avg.
Štefan, kralj ogrski, 2. sept.
Štefan, prvi mučenec, 26. dec.;
najdenje njegovo, 3. avg.

T.

Tacijan (in Hilarij), m., 15. marca.
Tarbula, dev., muč., 22. apr.
Tarcizij, muč., 15. avg.
Tarzila, dev., 24. dec.
Tekla, dev., muč., 23. sept.
Telesfor, papež, muč., 5. jan.
Teobald, pušč., 1. jul.
Teodor (Božidar), spozn., 7. jan.
Teodor, muč., 15. apr.
Teodor, muč., 9. nov.
Teodora, muč., 13. marca.
Teodozija, dev., 2. apr.
Teofil (Bogoljub), muč., 8. jan.
Teotim (in tov.), muč., 18. dec.
Terezija Deteta Jez., 3. okt.
Terezija, dev., 15. okt.
Tiburcij (in Suzana), muč., 14. apr.
Tiburcij (in Suzana), muč., 11. avg.
Ticijan, škof, 3. marca.
Tilen glej Egidij.
Timotej, škof, 24. jan.
Timotej, muč., 22. avg.
Tit, škof, 4. jan.
Tomaž Akv., sp., c. uč., 7. marca.
Tomaž Tol., muč., 9. apr.
Tomaž Vilan., škof, 22. sept.
Tomaž, škof, 3. okt.
Tomaž (Tomislav), apost., 21. dec.
Tomaž, škof, muč., 29. dec.
Tomislav glej Tomaž, 21. dec.
Trifon, muč., 10. nov.
Turibij, škof, 24. marca.

U.

Ubaldo, škof, 16. maja.
Udalrik glej Urh.
Urban I., papež, 25. maja.
Urban, škof, 7. dec.
Urban, papež, 19. dec.
Urh, škof, 4. julija.
Uršula (in tov.), dev., m., 21. okt.

V.

Valburga, dev., 25. febr.
Valentin (Zdravko), škof, 7. jan.
Valentin, muč., 14. febr.
Valentina, dev., 25. jul.
Valerija, muč., 5. jun.
Valerijan (in tov.), muč., 14. apr.
Valerijan, spozn., 12. sept.
Vekoslav glej Alojzij.
Venancij, škof, muč., 1. apr.
Venancij, muč., 18. maja.
Venčeslav, kralj, 28. sept.
Vendelin, spozn., 20. okt.
Venefrida, dev., muč., 3. nov.
Vera glej Fides.
Veronika, dev., 13. jan.
Veronika Jul., dev., 9. jul.
Veselko glej Gaudencij.
Vid, muč., 15. jun.
Vigilij, škof, muč., 26. jan.
Vika glej Hedviga.
Viktor (Zmagoslav), spoznavalec,
26. februarja.
Viktor, muč., 10. marca.
Viktor, muč., 20. apr.
Viktor, papež, muč., 28. jul.
Viktor, škof, 23. avg.
Viktorija, dev., muč., 11. febr.
Viktorija, muč., 17. nov.
Viktorija, dev., 23. dec.
Viktorin, muč., 25. febr.
Viktorin, škof, muč., 3. nov.
Vilibald, škof, 7. jul.
Vilibord, škof, 7. nov.
Viljem, pušč., 10. febr.
Viljem, opat, 6. apr.
Viljem, škof, 8. jun.
Viljem, opat, 25. jun.
Vincencij (Vinko), muč., 22. jan.
Vincencij Fer., spozn., 5. apr.
Vincencij Pavl., spozn., 19. jul.
Virgilij, muč., 13. sept.
Virgilij, škof, 27. nov.
Vital, muč., 28. apr.
Vital, muč., 4. nov.
Vivina, dev., 17. dec.
Vladimir, kralj, 15. jul.
Vnebovzetje Marijino, 15. avg.
Vojslava, dev., 27. maja.
Vojteh (Adalbert), škof, 23. apr.
Volbenk (Volfgang), škof, 31. okt.

Z.

Zaroka Marijina, 23. jan.
Zdenko glej Sidonij, Filip.
Zdravko glej Valentin.
Zlata glej Avrea.
Zmagoslav glej Viktor.
Zofija, 15. maja.
Zofija (in tov.), muč., 18. sept.
Zofija, vdova, 30. sept.
Zofronij glej Sofronij.

Ž.

Žalostna Mati božja, petek po tih
nedelji in 15. sept.
Željko glej Deziderij.
Žiga glej Sigmund.

Veljavno od 1. okt. 1939.

Poštarne pristojbine in predpisi.

Poznejše spremembe niso izključene.

Pisma						Navadne in povzete nakaznice			Za vplačile s čekovno položnico			Tiskovine					Poslovni papirji				Vzorci				
do tuz.		do inoz.		do tuz.		do tuz.		do din	din	p	do tuz.		inoz. ²		tuz.		inoz.		tuz.		inoz.				
g	din	p	g	din	p	din	din	p			g	din	p	din	p	din	p	din	p	din	p	din	p		
v kraj. prometu ¹	20	4	—	50	1	50	100	—	50	250	—	75	50	—	25	—	50	1	—	3	—	—	50	1	50
20	1	—	40	6	—	100	2	—	500	1	—	100	—	50	1	—	1	—	3	—	—	50	1	50	
v medkraj. prom.	60	8	—	250	3	—	1.000	1	50	1.500	1	50	150	—	75	1	50	1	—	3	—	—	75	1	50
20	1	50	80	10	—	500	4	—	2.500	2	—	200	1	—	2	—	1	—	3	—	1	—	2	—	
50	2	—	100	2	—	750	5	—	5.000	2	50	250	1	25	2	50	1	25	3	—	1	25	2	50	
200	3	50	itd. do 2 kg	1000	6	—	10.000	3	—	10.000	3	—	300	1	50	3	—	1	50	3	—	1	50	3	—
500	5	—		1500	7	—	25.000	4	—	25.000	4	—	350	1	75	3	50	1	75	3	50	1	75	3	50
1000	10	—		2000	8	—	50.000	5	—	50.000	5	—	400	2	—	4	—	2	—	4	—	2	—	4	—
V CSR., Italijo, Grčijo, Romunijo in Turčijo v Italijo nad 20 g	20	3	—	2500	9	—	100.000	6	—	100.000	6	—	450	2	25	4	50	2	25	4	50	2	25	4	50
	40	4	50	3000	9	50	Za izplačila						500	2	50	5	—	2	50	5	—	2	50	5	—
	60	6	—	3500	10	—	do	50	—	50	—	2kg	10	—	20	—	10	—	20	—	—	—	—	—	—
	itd. do 2 kg			4000	11	—	1000	1	—	1000	1	—													
	4500	11	50	4500	11	50	nad to	2	—																
	5000	12	—	5000	12	—																			

Brzjavne nakaznice: Poleg nakazniške pristojbine še brzjavna pristojbina po številu besed in ekspresnina. — Nakaznice za inozemstvo: do 100 din 4-25, do 200 din 4-75, do 300 din 5-25, do 400 din 5-75, do 500 din 6-25, za vsakih nadaljnjih 100 din ali del tega zneska še 50 par več. — Za zdaj je dovoljeno pošiljati v inozemstvo samo v Madžarsko, in sicer do zneska 1000 din mesečno.

Dopisnice v Čehoslovaško, Italijo Grčijo, Romunijo, Turčijo Priporočnina v krajevnem prometu . . . v Čehoslovaško, Turčijo Grčijo, Romunijo Ekspresnina za pis. pošiljke v Čehoslovaško, Turčijo Grčijo, Romunijo List za odg. (Coupon rép.) Izplačilno potrdilo Taksa za ocarinj. pis. pošiljk Taksa za ocarinjenje paketov Povratnice pri predaji (cene v oklepajih veljajo po predaji): krajevni promet din 2.— (3.—), medkrajevni din 3.— (4-50), mednarodni din 4.— (8.—), za Čehoslovaško, Romunijo, Grčijo in Turčijo din 3.— (4-50). Izplačilna obvestila: kakor za povratnice. Poizvednice: krajevni promet din 3.—, medkrajevni 4-50, mednarodni 8.—, v Čehoslovaško, Romunijo, Grčijo in Turčijo din 6.—.	Tuz.		Inoz.		Paketna tarifa ³ za tuzemstvo										Vrednostna pisma									
	1	2	1	2	do teže	Po vsej Jugoslaviji	Po zračni črti			Obvest-nina	Do-stav-nina	Eks-pres-nina	Pristoj-bina za vred-nost do	do tuz.										
	kg	kg	100 km	300 km	300 km	do 100 km	do 300 km	čez 300 km	din	din	din	din	din	din	din	din	din	din	p					
					1	3	—	—	—	1	2	4	100	1	100	1	—	—						
					3	6	—	—	500				2	500	2	500	2	500	2	—	—			
					5	—	7	8	9				1000	5	1000	5	1000	5	—	—				
					7-5	—	8	12	16				5000	10	5000	10	5000	10	—	—				
					10	—	12	16	22				itd. za vsakih		6000	11	6000	11	—	—				
					15	—	16	22	30	1	4	8	7000	12	7000	12	—	—						
					20	—	22	30	40				1000	1	1000	1	1000	1	—	—				
					25	—	30	40	50				itd. za vsakih		1000	1	1000	1	—	—				
										Za ločenke se računa za polovico težne pristojbine več. Če se ekspresen paket samo obvešča, je pristojbina din 4.—. Pri povzetnih paketih se prišteje še franko za povzetni znesek.										priloga	3	—		
										Mali paketi (petits paquets) samo za mednarodni promet: najmanjša taksa din 7-50, za vsakih nadaljnjih 50 g din 1-50. (Odpravlja se kot pripor. pošiljka brez spremnice.)										obvestn.	—	50		

¹ V krajevni promet vsake pošte spada vse njeno ožje in širše dostavno področje.

² Za tiskovine v Čehoslovaško, Grčijo, Francijo, Romunijo in Turčijo velja tuzemska pristojbina.

³ Za pakete in vrednostna pisma, naslovljena na vojake, gojence vojaške akademije, orožnike ali pa pošto ležeče, se plača po tarifi z obvestnino.

Slovenski kulturni dinar.

Letos so do 1. oktobra darovali Mohorjani din 7971-50 kulturnega dinarja. Našim izseljencem v inozemstvu in v južnih krajih

naše države smo poslali 2000 knjig. Tudi slovenski misijonarji so deležni vašega daru. — Ne pozabite na kulturni dinar!

Knjige za leto 1940.

Redno izdanje:

1. Koledar za leto 1941.
2. Večernice, 93. zv.: Borba za zemljo. Povest s Kočevskega. Spisal Ivan Čampa.
3. Večernice, 94. zv.: Južna zvezda. Spisal Jules Verne. Prevedel A. Anžič.
4. Stanko Cajnkarc: V planinah. Zgodba.

Knjige za doplačilo:

1. Življenje svetnikov. 16. snopič. Uredil dr. Fr. Jaklič.
2. Ksaver Meško: Mladim srcem, 4. zvezek.
3. Dr. Pirjevec: Knjižnica in knjižničarsko delo.

»Udje žele povesti,« pišejo poverjeniki. Zato bomo prihodnje leto dali kar tri: dvojce Večernic in še eno zraven! — »Knjige so drobne,« tožijo nekateri. Zato bomo dali rajši le štiri knjige, pa te obsežnejše! — Po ponovnem tehtnem predurku je odbor družbe Svetnike spet uvrstil med doplačilne knjige. Ne gre drugače. S tem je večini udov in tudi poverjenikov samo ustregel. Ta sklep je končno veljaven!

Število udov je letos nekaj padlo. Vzrok je deloma v razširitvi drugega tiska deloma v novih založbah. Tudi žeja po branju, zlasti resnejšem branju, je precej ugasnila. Mnogo jih pri današnjem drendaju niti ne utegne več brati. — Družba se trudi, da obdrži svoje število. Prosimo, da se tudi drugi še naprej trudite z nami, da bo Mohorjanov zglodno veliko, kar mora biti merilo naše verske in narodne zavesti!

Redne knjige:

Koledar za leto 1941 bo kakor doslej pratika in svetovalec za vse leto. Za vezavo doplačajte 8 din.

Večernice, 93. zv.: Borba za zemljo. Kočevska deželica, ena najskritejših pa tudi najlepših predelov slovenskega ozemlja, se razen nekaterih bežnih Trdinovih oznak doslej sploh še ni omenjala v slovstvu. Razlika med omdomnimi Nemci in Slovenci je tudi v tem, da so nemški priseljenci lastniki velike večine zemlje, a jim ni mnogo zanj, ker jih želja po lahkem zaslužku vabi v svet, slovenski prebivalci, ki je že po naravi navezan na grudo, pa do te ne more priti, ker mu jo gospodarsko močnejši Nemec ne dá iz rok in rajši pusti, da zaradi pomanjkanja delavcev grunt za grunтом in vas za vasjo propada. Iz tega nastajajo najrazličnejša nasprotja, ki često vodijo k nesrečam, čeprav je tako Slovenec kakor Kočevcar po svoji naravi miren in se ne dá zlepa spraviti iz ravnovesja. Ivan Čampa, ki je več let živel sredi tega zanimivega ljudstva in ga je imel priliko podrobno spoznati, nam v svoji povesti razpleta in rešuje prav omenjeno vprašanje in tragična zgodba hlapca Andreja Zamude, ki se je toliko časa obupno boril s svojim nemškim gospodarjem, da je uničil sebe in njega, bo prav gotovo hvaležno berilo za vse Mohorjane. Kdor želi vezane, naj doplača 8 din.

Večernice, 94. zv.: Južna zvezda — istega pisatelja kakor Carski sel, ki je svoj čas udom toliko ugajal. Jules Verne (izg. Žil Vern) je bil francoski znanstveni romanopisec, član Akademije, z veliko domišljijo in spretno tehniko. Vse njegove povesti so skrajno napete, zraven vedno tudi poučne in imajo tudi нравno jedro. Južna zvezda je — demant, ki ga v Južni Afriki »izdela« francoski

inženir, a mu potem skrivnostno zgine; s tem zgubi izumitelj tudi bogato nevesto, hčer angleškega farmarja (kmeta). Po napetem lovu za demantom po afriških poljanah se pa vendar vse srečno izteče. — Carski sel je izšel v dveh letih, Južna zvezda bo izšla vsa obenem! Kdor želi Večernice vezane, naj doplača 8 din.

Stanko Cajnkarc: V planinah. Cajnkarc, znan po svojih črticah, je odkril v tej turistovski zgodbi dobro božjo naravo, pokazal človeka, ki zna v naravi brati in srkati kakor čebela iz nje vedro veselje in s svojo vedrino druge osrečuje. Godi se ta topla zgodba v koči na Pesku na našem Pohorju. Knjiga je umetniško delo, predstavlja leposlovno vrednost. Z njo bomo zadovoljili tudi izobražene ude. Cajnkarc govori mehak, topel jezik, s katerim se vsakomur hitro priljubi. — Cajnkarc je naš novi Meško! — Za vezavo doplačajte 8 din.

Knjige za doplačilo:

Življenje svetnikov. Prihodnje leto začnemo z zadnjim četrtletjem. Na vrsto pridejo življenjepisi zelo češčenih in pomembnih svetnikov, takih, ki so nastopili v svojem času kot prenovitelji in vplivali še dolgo po svoji smrti; še danes vzbujajo mnogo krščanske gorečnosti in so znani preko mej katoliškega sveta. Mislimo le na sv. Terezijo Deteta Jezusa, sv. Franciška Asiškega, sv. Brunona, ustanovitelja kartuzijancev, sv. Terezijo Veliko itd. — Ako poslednje čase zanimanje za katoliške svetnike raste tudi med nekatoličani, bi se morali najprej sami dovolj učiti pri svojih največjih možeh in ženah. Zato je naša kritična izdaja Svetnikov vsak dan bolj sodobna knjiga. Broš. izvod 15 din.

Ksaver Meško: Mladim srcem, 4. zvezek, bo izšel v isti obliki kakor prejšnji zvezki. Ilustriral ga bo spet priljubljeni Meškov ilustrator Saša Šantel. V njem bodo tople in rahlo vzgojne črtice Mohorjanom dobro znanega pisatelja Meška, med njimi: Tatič, Mater je ljubil, Dizmovca mati, Prvi razred itd. Po knjigi bodo posegli ne le tisti, ki imajo prejšnje zvezke, temveč še posebej šolske in društvene knjižnice, katerim knjigo posebno priporočamo. Broš. knjiga stane 15 din, vez. 21 din.

Dr. Avgust Pirjevec: Knjižnica in knjižničarsko delo. Znanstvene knjižnice 12. zvezek. Knjižnico ima vsaka zavedna slovenska družina, vsaka hiša, vsako društvo, po mestih in trgih jih je celo več. V šestnajstih poglavjih je povedal dr. Pirjevec vse, kar je treba vedeti o knjižnicah. Dočim je prvi del knjige teoretičen, je drugi praktičen in govori o nabavi knjig, ureditvi knjižnice, o inventarizaciji in signiranju in vsem potrebnem. Broširana knjiga stane 87 din, vezana 99 din.

Papež Pij XI.

Veliki možje so božja milost. Veliki papeži v hudih časih pa — božje usmiljenje.

Papež Pij XI., ki je 10. februarja 1939 svoje delo dokončal in odšel k Bogu, ni le velik med temi papeži zadnjega stoletja, temveč nedvomno eden največjih papežev vobče. Tako sodijo danes že splošno njegovi življenjepisci.

Ahil Ratti, poznejši Pij XI., je bil doma iz Lombardije v severni Italiji. Blizu Milana je mestece Desio, kjer je bil njegov oče obratni vodja majhnega sviloprejnega podjetja. Rod Rattijev se je bavil s kmetijstvom in sviloprejštvom, nekaj od sorodnikov pa je bilo duhovnikov in svetnih izobražencev. Četrtemu otroku, ki se je rodil 31. maja 1857, so dali pri krstu ime po milanskem škofu Ambroziju in rimskem mučencu Ahilu: Ambrož Ahil. Imel je skrbno, delavno in pobožno mater, ki ga je vzgajala za božjega duhovnika. Sin Ahil jo je imel tako rad, da ji je pozneje kot znanstvenik posvetil eno svojih del z besedami:

»To knjigo posvečujem Tebi na dan Tvojega godu. Radosten sem ob misli, da bo Bog ve kateri znanstvenik, morda po mnogih mnogih letih, v tej knjigi bral Tvoje ime in našel v njej dokaz, kako smo Te otroci ljubili in spoštovali.«

Prvi šolski pouk je Ahil dobival od pobožnega duhovnika. Pozneje pa je velike počitnice vedno preživel pri svojem stricu, proštu ob prelepem Komskem jezeru, v deželi italijanskega pesnika Manzoniya. Tako je že v mladih letih vzljubil božjo naravo.

Izbral si je duhovniški poklic in preživel bogoslovna leta v semenišču v Milanu. Zaradi njegove nadarjenosti so ga nato poslali v Rim na Gregorijansko univerzo, da konča višje študije. V večnem mestu je bil, star dobrih 22 let, posvečen za duhovnika. Novo mašo je daroval v Rimu pri Svetem Karolu, ki velja

za lombardsko cerkev. Dosegel je doktorsko čast iz cerkvenega prava, modroslovja in bogoslovja — Ahil Ratti je bil torej trikratni doktor.

Ko se je vrnil v domačo škofijo, je bil nekaj mesecev župnijski upravitelj majhne župnije, nato profesor cerkvenega govornišva in nauka o verskih resnicah v domačem semenišču. Kmalu pa so ga poklicali za uradnika v slavno milansko knjižnico Ambroziano, kjer je bil knjižničar, pozneje pa ravnatelj (»prefekt«); ostal je tam kar 25 let in živel tiho življenje pridnega znanstvenika. Urejal je imenike, dajal nasvete učenjakom vsega sveta, ki so se tam zbirali ali tja pisali. Spisal je več znanstvenih knjig, za katere je črpal gradivo v tej knjižnici; naj-

več jih je zgodovinskega in bogoznanskega značaja; bavil pa se je tudi s starimi rokopisi, z umetnostno zgodovino in z jezikoslovjem. V teh letih se je kot priznan znanstvenik udeležil raznih znanstvenih kongresov in tako prepotoval velik del Evrope.

Ta leta je poleg svoje knjižničarske službe opravljal tudi dušnopastirska opravila pri sestrah Naše ljube Gospe. Prostovoljno je poučeval otroke, skrbel je za dijake, učiteljice,

† Sveti oče Pij XI.

jetnike in izseljence tujih narodov v velikem Milanu. Bil je tudi izvrsten turist; v teh letih je prišel po novi poti od italijanske strani na Monte Roza, bil pa je tudi na Materhornu in Mont Blanku, kar je še dandanes nekaj izrednega.

Leta 1911 je Pij X. neutrudnega znanstvenika in duhovnika poklical v Vatikansko knjižnico v Rim. Ahil Ratti je bil od 1914 do 1918 tudi ravnatelj (prefekt) te največje in najbolj dragocene cerkvene knjižnice na svetu. Obenem je bil kanonik pri Sv. Petru v Rimu. Za preureditev in nove imenike te knjižnice ima Ratti velike zasluge.

Sredi svetovne vihre je nastala poljska država. Treba je bilo urediti tudi cerkvene razmere. Benedikt XV. je aprila 1918 poslal na Poljsko Rattija kot vizitatorja. Tako se je učenjak umaknil diplomatu. Pozneje je bil imenovan za papeškega nuncija v Varšavi. Ahil Ratti je tam v tistih strašnih letih po vojski in v letih poljsko-boljševiške vojske skrbel za nesebično dobrodelnost, varoval je cerkveno imetje in zavaroval cerkvene pravice v novi poljski ustavi.

Leta 1921 je bil imenovan za nadškofa milanskega. Obenem je postal kardinal. Tedaj je bil star 64 let. A le kratko dobo, dobrega pol leta je ostal v svojem ljubem Milanu. Tačas si je mnogo prizadeval za verski pouk mladine in za katoliško univerzo, ki jo je n še isto leto v Milanu dostojno odpreti.

Dne 22. januarja 1922 je umrl papež miru in čestne dobrodelnosti, Benedikt XV. Pri štirinajstih ponovljenih volitvah je bil dne 6. februarja izvoljen in 12. februarja v cerkvi svetega Petra kronan njegov naslednik Ahil Ratti, s papeškim imenom Pij XI. S trojno papeško krono je prevzel tudi skrb za vesoljno Cerkev — hudo breme v viharjih časih. Božja previdnost pa mu je s to izvolitvijo dala možnost, da na vrhuncu cerkvene oblasti uporabi svoje velike in vsestranske zmožnosti za božje kraljestvo.

Papež Pij XI. je bil po naravi izredno trdnega zdravja in ostrega duha, obilno nadarjen, odločen in podjeten značaj. V vsem pa je iz svoje globoke vere črpal neusahljiv optimizem. Znal je previdno pretehtati, a po premisleku je svoje sklepe z zanosno doslednostjo izvrševal. Ljubil je Danteja in Manzoni, bil je spreten govornik, znal je klasično, krepko latinščino. Kot predstojnik je bil oseb-

no podjeten, osebno je vodil premnogo stvari in jih odločal. Že od mladega je bil tretjerednik sv. Frančiška. Ljubil je duhovne vaje sv. Ignacija. Odlikoval ga je trezen smisel za uporabo sodobnega tehničnega napredka v službi božjega kraljestva; to se je pokazalo zlasti v srcu krščanstva, v Rimu, in v misijonih.

Kot papež je mogel opravljati obsežno in naporno službo s tem, da je imel trden dnevni red. Vstajal je redno ob pol sedmih, nato premišljeval večne resnice, molil in opravil sveto daritev. Po zajtrku je vsak dan sprejel kardinala državnega tajnika — to je bil od leta 1930 Evgenij Pacelli, sedanji Pij XII. — potem je sprejemal uradnike svojih kongregacij po tedenskem redu, nato škofo, diplomate, veljake in proti poldnevu romarje. Ker je bilo za njegovega papeževanja trikrat sveto leto, je prišlo v Rim nešteto romarjev. Oče vseh je vse sprejemal. Često je mogel obedovati šele ob treh popoldne. Nato je šel na sprehod po vatikanskih vrtovih, nato spet sprejemal in zvečer s svojimi tajniki opravil rožni venec v zasebni kapeli. Šele po večerji, v pozni uri, se je mogel lotiti tihega dela, pisanja pisem ali okrožnic. Često je delal do ene ali tudi do dveh po polnoči; posebno zadnja leta, ko ga je nadlegovala bolezen, je brezspalne noči porabljal za delo.

Dve, za stoletja važni zadevi označujeta papeževanje Pija XI. in ga ločita od drugih papežev: rešitev rimskega vprašanja in katoliška akcija. O njih ni treba posebej pisati. O koncu prostovoljnega suženjstva rimskih papežev in obnovitvi cerkvene države je pisal že Koledar za leto 1930. Leta 1929 je bila z »lateransko pogodbo« ustanovljena papeška država »Vatikansko mesto«. Papež je s tem postal svoboden vladar in za nekdanjo papeško državo je dobil od Italije dostojno odškodnino — s tem denarjem je Pij XI. postavil mnogo novih stavb in muzejev za cerkvene potrebe. Istočasno je bil z Italijo sklenjen konkordat. — V katoliški akciji pa je Pij XI. »mobiliziral« katoliške laike za katoliško »ofenzivo«, kakor pravijo življenjepisci.

Kot vrhovni učitelj je izdal Pij XI. dolgo vrsto okrožnic, ki so katoličanom trdni in varni kažipot v zmedenih vprašanjih naše dobe. Med najpomembnejše spadajo: okrožnica o miru Kristusovem, kjer je Pij XI. razložil svoj program, o misijonih, o prazniku

Kristusa Kralja, o krščanski vzgoji, o krščanskem zakonu, o krščanskem socialnem redu (»Quadragesimo anno«), o duhovništvu, o kinu, o brezbožnem komunizmu itd. Vsaka je cela zakladnica duhovnih globin, luč, katoličanom postavljena na svečnik. — Neštetokrat je Pij XI. izvrševal učeniško službo z nagovori pri sprejemih.

Govoril je tudi po sedemkrat na dan in v raznih jezikih. S posebno ljubeznijo je sprejemal in poučeval novoporočence, v katerih je gledal »vez med preteklostjo in prihodnostjo«. Poučeval je ponovno pomen dobrega tiska in leta 1936 odprl svetovno razstavo katoliškega tiska v Rimu.

Kot vladar je Pij XI. izvršil več sprememb v cerkvenih uradih, v katerih so se posli namnožili in zahtevali sodobne uredbe — po zaslugi Pija XI. je danes cerkvena uprava lep vzor vsaki državni upravi. Zahteval je resne študije in krepostno vzgojo bodočih duhovnikov. Določil je, da morejo volitve novega papeža začeti po potrebi šele 18 dni po smrti prejšnjega papeža, da morejo tudi oddaljeni kardinali priti pravočasno v Rim. Izdal je navodila o romanjih v sveto mesto. Ukazal je, naj začno zbirati cerkveno pravo vzhodne cerkve. Sklenil je mnogo novodobnih konkordatov, pa tudi dogovorov s takimi drža-

vami, v katerih je Cerkev ločena od države. Poslal je svoje zastopnike v devet držav, kjer jih do tedaj še ni bilo. Organiziral je mnogo novih misijonskih pokrajin itd.

Sam je nekoč dejal: »Naj ima kdo še tako velike življenjske skušnje, nečesa manjka, ako nima trpljenja. Zato se moramo Bogu za-

hvaliti, ako nam omogoči tudi to skušnjo.« Decembra 1. 1936 je Pij XI. resno zbolel: zaradi poapnenja žil mu je pešalo srce. Bog pa je bolezen vdanemu poglavarju na prošnjo sv. Terezije Deteta Jezusa olajšal. Prišli so novi veliki, veseli in žalostni dogodki. Pij XI. je moral doživeti razburljivo leto 1938 in v neposredni nevarnosti za vojsko rotiti državnike, naj varujejo mir in z njim blaginjo narodov.

Dne 10. februarja letos pa je zatislil svoje trudne oči in bil kmalu v treh krstah položen k nogam Pija X. k večnemu počitku. Po velikem delu velik in lep počitek.

Nekaj mesecev pred smrtjo je izrekel besede vidca in tolažnika, ki naj jih postavimo sem za njegov blažen spomin: »Papež je optimist in nikakor ne pesimist glede bodočnosti, zakaj sedanost je, kakršna je in kakršno dopušča Bog. Bodočnost je v rokah Stvarnika — in to so dobre roke: velike reči so namreč pokorne njemu, ne pa ljudem.«

Sveti oče Pij XII.

Nova piščalka.

F. S. Finžgar.

Že več kot trideset let je, ko je zapiskala »Piščalka«, da je šlo kar skozi ušesa. Pa to ni bila okrogla piščalka s tankim glasom. To je bil v rdeče platnice zavit časopis, ki si je izbral nalogo, da prežene vse uživanje alkohola. Vabil in klical je ljudi v zbor abstinentov: ne kapljice alkohola več; ne vina ne žganja. Uničite vse kotle za kuho žganja, trte posekajte in sadite krompir in sadno drevje.

Tako hudi so bili ukazi Piščalke. Jasno je, da so se mnogi uprli takim zahtevam. In so rekli: Le kaj naj sadimo v naše vinograde? Morda bi raslo leščevje in robida. Za kaj drugega te naše strme in kamnitne gorice niso. Če bi bile naše gorice na ravnem kot na Ogrskem ali na Francoskem, kjer jih okopavajo kar s plugom kot mi krompir, bi se pač dalo kaj drugega pridelati, dasi bi ta pridelek cene, ki jo donaša sad vinske trte, nikoli ne dosegel. In kje bi naš dolenski in štajerski kmet dobil kaj cvenka, da bi odrinil obresti od dolga, kupil za zimo družini obutev in obleko?

Tako in še drugače so ugovarjali in zares kar modro. Prenapeta struna počí. In tako je navdušenje za splošno abstinenco splahnelo. Toda zaradi tega pa ni utihnilo vprašanje, kako je s prevelikim pitjem pri nas Slovenih. Od dne do dne spoznavamo, da je demon alkohol (slovensko bi rekli: vražje pijanstvo) tisti, ki dela velikansko škodo. Kakšno?

Največja škoda je na zarodu. Otroci alkoholikov so šibki, manj nadarjeni, mnogi bebasti. Kajkrat opažajo učitelji in kateheti tole: prvi, drugi, tudi še tretji otrok istih staršev je nadarjen, drugi pa so brez talenta, zabiti, trdoglavi. Zakaj? Ko se je oče oženil, je bil trezen fant. V zakonu — Bog ve zakaj — se je lotil pijače in ves zarod zastrupil. To so dognane stvari po skušnjah in učenih zdravnikih. In to je prva in največja škoda za ves naš narod.

Druga škoda je — propad gruntov zaradi dolgov, ki jih povzroča pijančevanje. Koliko lepih posestev so že pijanci pognali na boben in raztepli otroke po svetu s trebuhom za kruhom! Tisti gospodar, ki mu konj že kar sam od sebe obstane pred vsako krčmo, naj pelje koleselj ali gnojni voz, je izgubljen z go-

spodarstvom vred. Za to ima vsaka občina dokazov dovolj.

Tretja škoda je zdravje alkoholikov. Alkohol, uživan nezmerno in redno, uniči jetra, želodec, srce — in še pamet. Zmeša se mu; taki bolezní pravijo delirij. In kako težko preмага druge bolezní. Napade ga n. pr. pljučnica. Zdravniki šaljivo pravijo: zdravo in močno srce preмага pljučnico kljub vsem zdravilom. Če pljučnica napade pijanca, ki ima od alkohola že vse srce omagano, je kar hitro po njem.

Četrta škoda je uničenje ljubega domačega miru. Kjer je pijanec pri hiši, je prepír in ravs in kavs, kletev in rogoviljenje, da mora uboga žena z otroki vred večkrat bežati od doma.

Peta škoda so pa divji pretepi in poboji, kadar se ljudje opiijejo, da kar podivjajo. Koliko ubojev je vsako leto! Do groze preveč. Trezen fant je dober, krotek kot ovca; ko se opiije, mu alkohol omrtviči vse, kar je plemenitega v njem, podžge pa vse, kar je divjega, in zato v pijanosti delujeta nož in kol.

To so poglavitne škode razen sto in sto drugih, ki jih povzročá demon alkohol, ako se mu zadaš in te dobi v kremplje.

Dobi v kremplje, pravim. Res je. Ni zverine, ki bi človeka tako vsega zgrabila kot ga alkohol. Alkoholik postane ves zastrupljen, iz zdravega človeka postane bolnik. Hrepenenje po alkoholni pijači je neznosno. Pijanca ni več sram, mu ni nič za čast, mu ni, da bi svoje delo opravil po dolžnosti; če nima za pijačo, krađe, prosjači. Videl sem imovitega kmeta, ki mu je sodišče odvzelo zaradi pijančevanja gospodarstvo, da je v krčmi, ker je bil brez denarja, klečal in vsem v zasmeh molil kot berač, da bi mu kupili frakelj žganja. Strahotno je razdejanje človeka, katerega si napravi za sužnja alkohol.

Ko je torej utihnila 'Piščalka', ki je pisala splošen pogin alkoholu, ko je omahnila tudi zastava protialkoholne Svete vojske, so škode, ki jih povzročá venomer med nami alkohol, zbudile novo Piščalko, ki se ji pravi Protialkoholna liga. Zbrali so se učeni možje iz takih stanov, ki najbolj poznajo škodo in razdejanje po alkoholu. Ti so:

zdravniki, sodniki, vzgojitelji, učitelji, duhovniki. Iz ljubezni do naroda, iz skrbi za narodno zdravje in gospodarstvo so osnovali to Ligo (zvezo) za vse, ki so volje, da bi preprečevali škodo, ki jo dela alkohol. Za pravo in poglavitno nalogo so si postavili geslo: »Rešimo mladino pred alkoholom!« Dobro poznajo pregovor: »Pijanec se spreobrne, ko se v jamo zvrne.« Težko, pretežko je ozdraviti alkoholika, ko je že ves prežet od tega strupa, že ves bolan in kar zapisan pogubi. Zato je najprej treba začeti pri korenini — pri mladini. Ne zato, kakor da bi bili otroci, mladostniki in mladi fantje alkoholiki. Pač pa zato, da ne zaide niti kapljica tega strupa v nežno, mlado telo in se počasi ne zavrtja vanj kot črv v mlado drevesce. So, žal, celó matere, ki dajejo dojenčku alkohol, če joka in noče zaspati. Po zavžitju alkohola seveda zaspi, ker mu alkohol omoti možgane. Take matere so zastrupljevalke in počasne morilke svojih otrok, ki jih pehajo v dušno in telesno nesrečo. In je križem danes navada, da kratijo otrokom mleko in jih zalivajo s čajem. Da je pa čaj 'močan', mu prilivajo rum ali pa navadno špiritovo žganje. Te moči iščejo navadno tako dolgo, da nazadnje pijejo rum s čajem in ne več čaja z rumom. Strahotna norost! Naj nič ne zaležejo prazni izgovori, da morajo mleko oddati v mlekarne, da je kaj denarja pri hiši. Čaj, rum, sladkor in špirit tudi niso zastoj. Bolje je, da so otroci skromno, tudi z zaplatami oblečeni, kakor pa da bi stradali najboljše in najbolj zdrave in

zares najbolj močne hrane: mleka. Zato po pravici postavlja Protialkoholna liga prvo zapoved: Otrokom in mladini tudi kapljice alkohola nikdar! Tudi za birmo ne, ne na žegnanju ne na svatbi in ne na izletih. So države, ki so to prepoved uzakonile in zagrožile s kaznijo vsakemu, ki bi jo kršil.

Kdo naj bi bil še abstinent? Znanost in skušnja trdijo, da naj bi bila vsaka mati, ki je v blagoslovljenem stanu ali ima dojenčka, tudi abstinentka. Otrok namreč dobi po hrani tudi alkohol in se v mladem telescu s tem že obuja želja in sla po alkoholnih pijačah. V Nemčiji je celó državni zbor to gladko in kratko zahteval za ohranitev narodnega zdravja.

Abstinenti naj bi bili vsi šoferji in sploh vsi, ki vodijo katera koli vozila ali so v tovarnah pri nevarnem delu. Premnogo avtomobilskih nesreč se dogaja prav zaradi tega, ker vodniki vozil pijo in so zato drzni ali pa v nevarnosti izgubijo prisotnost duha.

Popolna abstinenca je pa tudi edino zdravilo za alkoholike, za vse, ki so že bolni od pijače. To zdravljenje je silno težko, ker pri alkoholiku vse telo kar kriči in zahteva opojne pijače še in še. Po mnogih državah imajo zdravilišča za take bolnike, pri nas ni nobenega. Druge države urejajo tako, da gre velik odstotek davka na alkoholne pijače za taka zdravilišča, kjer otmo mnogo družin in posestev, ko gospodarja iztrgajo iz kreppljev demona alkohola. To so približno glavna na-

Le kovač zna skovati podkev

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

vodila Protialkoholne lige. Vsi starši, vsi vzgojitelji in tudi vsaka vlada jih mora upoštevati, da bi se ozdravila huda rana na našem narodu.

Za sklep naj navedem govor irskega mornarja. Ker na Irskem ni vinogradov, pijejo mnogo žganja. Tudi tam je boj zoper alkoholizem, ki je prav tako škodljivec naroda kakor pri nas in drugod. Zborovanja za trezno življenje se je udeležil tudi star mornar. Ta je pri zborovanju navil posebno struno, ki je z žgočim zasmehom pela pesem:

kako koristna reč je pijančevanje.

Takole je govoril mož, ki je obhodil že ves svet in imel dovolj žalostnih skušenj o sadovih pijančevanja.

»Dozdaj ste slišali samo govoriti, kako nevarno je žganje, kako konča moža, ženo, otroke. Toda žganje je tudi dobra stvar in vsaka dobra stvar ima tudi lepe strani. Ker pa se iz žganja rodi pijanost prav tako, kakor se izvali iz jajca piščice, mora biti tudi pijanost dobra in mora imeti dobre strani. Žganje, ali bolje rečeno pijanost, je dobra stvar in ima lepe strani. Daje zaslužka krčmarju in žganjarju. Tudi ranocelnik dobi dela, če pijanec koga udari po glavi ali si sam zlomi nogo, ko v temi tava domov, pade v jamo ali se prekopicne nad kupom gramoza. Brez alkohola bi tudi zdravniki imeli manj dela, zakaj dve tretjini vseh boleznih prihaja od pijančevanja. Pijanost napolnjuje bolnišnice, daje obilo posla pogrebcem. Pijanost daje tudi dela mnogim rokodelcem: steklarju, ko pijanec pobija šipe, mizarju, ko razbija mize in stole, krojaču, ko trga obleko. Pijanost preganja ponočnemu čuvaju dolg čas, daje opravila redarjem in sodnikom. Moji dragi poslušalci, vsakdo izmed nas ve, da ječe, kaznilnice ne rastejo kar iz tal, ampak mnogo stanejo, da se sezidajo in vzdržujejo. Pijanost jih napolnjuje, dve tretjini njihovih prebivalcev sta sovražni družbi treznosti. Predvsem pa daje pijanost ljudem poguma. Ta ali oni bi ne kradel, ropal, moril, ako ne bi imel poguma. Kdo pa mu ga daje? Pijača. Učenec bi ne okral svojega mojstra, pomočnik svojega gospodarja, prodajalec kupovalca, otrok staršev. Mož bi ne goljufal žene, če bi ne dobival v pijanosti poguma. Deček bi ne postal tat, mladenič ne ponočni razgrajač, starček bi ne prikrival ukradenega

blaga, če bi mu pijanost ne dajala poguma. Še enkrat rečem: poguma. Če n. pr. beremo, ta se je obesil in so našli žganjarsko steklenico v njegovem žepu, ali drugi se je ustrelil in poleg nje je stal kozarec, moremo sklepati, da sta se poguma za samomor napila iz steklenice, zakaj vsak črvček rad živi. Ali če beremo: mož je v pijanosti pretepel otroke, da so ohromeli, ali osuval nosečo ženo do smrti, takoj vemo, da tak pogum more dajati samo pijanost. Brali smo v časnikih, kako je mati v gostilni dojenca zagnala pod klop, druga v kanal, tretja sinu, ko se je obesil v mlinu, potegnila steklenico žganja iz žepa in se pri njegovih nogah nalivala; četrta je bolnemu možu popila vsa zdravila. Ali nimam prav, če pravim: Ženske niso po naravi tako pogumne, da bi delale take stvari, ko ne bi dobivale od nekod poguma. To prihaja od žganja...

Če hočeš biti torej vedno raztrgan, zaničevan, zasramovan, preklet — bodi pijanec!

Če hočeš biti vedno žejen, bolan, slaboten, čemeran, prepirljiv, nezadovoljen, dobiti tresenje udov, rdeč nos in jetiko, živeti brez moči, postati žrtev smrti — bodi pijanec!

Če hočeš biti brezumen, pohajač, v spotiko in pohujšanje soseski; da te stavijo v svarilen zgled drugim in te otroci zasmehujejo — bodi pijanec!

Če hočeš biti slab človek, nehvaležen sin, krut oče, neusmiljen soprog — bodi pijanec!

Če hočeš gledati, da si starši izjokajo oči in ti otroci bolehavi pomrjo — bodi pijanec!

Če hočeš zapraviti denar in se storiti nezmožnega, da bi kaj prislužil; če hočeš omračiti svojo pamet, omajati, zlomiti svojo voljo, zatemniti svojo pamet — bodi pijanec!

Če si hočeš narediti vsakega človeka za nasprotnika, vsakega potepuha za tovariša in si vzeti vsako misel na boljšo bodočnost — bodi pijanec!

Če rad živiš v prepiru in v kregu, ljubiš pretep, se hočeš učiti, kako se skrivnosti izdajajo, kako se kolne, krade in laže — bodi pijanec!

Če si hočeš skrajšati življenje in zgodaj umreti — bodi pijanec!

Če bi kmalu rad umrl brez zavesti ali čisto reven in bi prav gotovo rad prišel v pekel — bodi pijanec!

Ob 700 letnici samostana v Ptuj.

P. Mirko Godina.

Člani frančiškanskega reda manjših bratov (minoritov) so se naselili v Ptuj okoli l. 1239, t. j. okoli tistega znamenitega leta, ko se je začel končni spor med papežem Gregorijem IX. in nemškim cesarjem Friderikom II. Hohenstaufovcem. Tedaj je vladal v Salzburgu nadškof Eberhard II. V isti čas kažejo tudi prvotni deli sedanje samostanske in župnijske cerkve.

V ustanovnih listinah beremo, da je Bernard III. ptujski podaril l. 1399 minoritskemu samostanu posestva z vsemi pravicami na Gojkovi in v Podlehniku, o čimer pričajo tudi zaščitna in potrdilna pisma cesarjev in latinski napis nad cerkvim vzhodom. Nad podložniki svojih posestev je imel samostan do l. 1850 v Halozah in Majšperku sodno in davčno oblast.

Minoriti, ki so prišli v Ptuj, so se posvetili dušnemu pastirstvu med slovenskim ljudstvom. Do časov cesarja Jožefa II. so imeli svojo bogoslovnico, na kateri so poučevali modroslovne in bogoslovne nauke razni znameniti člani minoritskega reda. V tem samostanu je bil vedno poseben slovenski pridigar, ki je slovenskemu ljudstvu oznanjal božjo besedo v domačem jeziku. Zato se je minoritske cerkev sv. Petra in Pavla imenovala naravnost slovenska cerkev. — Prvotna cerkev je bila

gotska, pa tudi samostan. Novo obliko jima je dal v zadnjih desetletjih 17. stoletja gvardijan Gašper.

V prvi polovici in sredi 18. stoletja ter v drugem desetletju po svetovni vojski je cerkev s samostanom dobila sedanjo obliko in spada med najpomembnejše kulturne spomenike baročne dobe v vsej Sloveniji

Od leta 1789 vodi minoritski red okoliško ptuj-

ska župnijo, katere sedež je v minoritskem samostanu. — Najlepši prostor v samostanu je umetniško poslikana obednica.

Kakor na verskem tako so delali minoriti tudi na narodnem in prosvetnem torišču. V zgodovini Ptuja in okolice naletimo prepogosto na imena odličnih članov tega reda, ki so se javno udejstvovali, med njimi: oo. Ludovik Pečko, kronist B. Hrtaiš, S. Prus, K. Stazinsky, A. Svet, K. Belšak, L. Vavpotič, P. Žirovnik, ki je ob začetku svetovne vojske leta 1914 postal žrtev svojega narodnega prepričanja. Minoritski samostan je sprejemal pod svoje okrilje slovenske dijake ptujske gimnazije in pod zavetjem tega samostana so se rodile vse prosvetne in gospodarske ustanove in mnogo drugih podobnih, ki so nosile izrazit pečat slovenstva — v burnih časih predvojne in povojne dobe.

Ob 700 letnici obstoja minoritskega samostana se zahvaljujemo božji previdnosti, ki je pripeljala sinove sv. Frančiška v starodavni Ptuj, od koder se je njihovo delovanje blagodejno raztekalo v širno okolico Ptujkega polja, Slovenskih goric in Haloz, da so tako ta lepi kos slovenske zemlje vzgojili in ohranili sveti Cerkvi in domovini.

Cerkev in samostan minoritov v Ptuj.

† Josip Zeichen, ravnatelj Mohorjeve tiskarne.

Fr. K.

Ko se je vračal 18. julija t. l. ravnatelj Zeichen od svojih prijateljev, župnika Malgaja na Otoku ob Vrbskem jezeru in župnika Dobernika v Rožeku, ga je na potu blizu doma v Gorinčah v šentjakovski župniji v Rožu na Koroškem zadela kap. Bolehal je že dalje časa in je slutil, da so mu dnevi šteti. Zato ni le uredil vseh posvetnih stvari, ampak se je tudi skrbno duhovno pripravljaj za pot v večnost.

Rodil se je 12. julija 1874 v Šent Jakobu v Rožu na Koroškem, kjer je obiskoval tudi ljudsko šolo. Gimnazijo in bogoslovje je študiral v Celovcu. V četrtem letniku bogoslovja je opravljal tudi službo prefekta v kn. šk. dijaškem semenišču Marijanišču. V mašnika je bil posvečen 18. julija 1897. Dne 20. julija 1898 je bil nastavljen za kaplana v Železni Kapli, kjer je ostal do 5. decembra 1898. Od tedaj do 2. oktobra 1899 je bil kaplan pri Sveti Valburgi med koroškimi Nemci. Ker pa je takrat v krški škofiji primanjkovalo župnih upraviteljev in župnikov, je bil že 2. oktobra 1899 nastavljen za provizorja na Djekšah, kjer je služboval do 9. novembra 1901. Potem je bil do 11. januarja 1907 župnik v Črnečah pri Dravogradu, od 11. januarja 1907 do leta 1920 pa slovenski pridigar pri Svetem Duhu v Celovcu, spiritual uršulink in katehet na privatni uršulinski meščanski šoli.

Ko je bil dr. Valentin Rožič februarja 1915 vpoklican k vojakom, ga je Zeichen do jeseni 1915 nadomestoval. Odbor je dvakrat prosil vojaško oblast, da bi oprostila dr. Rožiča vojaške službe, a prošnja je bila obakrat zavrnjena. Zato je v jeseni 1915 odbor imenoval Josipa Zeichna za ravnatelja.

V hudih časih je prevzel svojo službo, ki je zahtevala v vojnem času mnogo truda in

energije. Primanjkovalo je delavcev v tiskarni in knjigoveznici; kar jih je ostalo, so morali opravljati čezurno delo. Ob prevratu pa je bila tiskarna pod strogim nadzorstvom avstrijskih oblasti. Leta 1919 se je Družba preselila začasno na Prevalje v skromne, stare barake. Tam je ostala do leta 1927, ko si je pripravila v Celju nov dom. Dvojno selitev je ravnatelj Zeichen dobro izvršil. Za to pa je bilo potrebno denarja, ki ga je znal tudi pripraviti. Bil je skrben gospodar družbenega premoženja. V Celju je kupila Družba hišo trgovca Kosa v Prešernovi ulici št. 17. Prostori v tej hiši so pač pripravi za trgovske posle, niso pa odgovarjali za tiskarno. Zato je bilo potrebno sezidati na dvorišču novo poslopje za tiskarno, staro hišo pa preurediti. Vse to delo je Družba izvršila pod vodstvom in nadzorstvom ravnatelja Josipa Zeichna.

Zeichen pa je bil tudi vesten duhovnik. Z veliko vnemo je deloval v Gospodovem vinogradu. Ljudstvo ga je ljubilo in spoštovalo. V Črnečah je po-

pravil župno cerkev in župnišče, za podružnico Sv. Križa pri Dravogradu pa je očetovsko skrbel. Ob petkih so se shajali tam romari s Koroškega in Štajerskega in sosedni duhovniki iz krške in lavantinske škofije so radi prihajali pomagat. Tam smo se shajali tudi študentje in bogoslovci in smo preraševali dnevna vprašanja.

V politične borbe direktno ni posegal, pač pa je kot odbornik Hranilnice in posojilnice v Dravogradu dosegel, da je ta kupila v trgu hišo — Narodni dom, kjer ima svoje prostore in kjer so se zbirali obmejni Slovenci.

Skrbno je opravljal svoje posle. Vsako gospodarsko stvar je prej natančno premislil.

Naj Bog njegovo delo obilno poplačal

Sveži grobovi.

JOŽEF ANŽIČ, dekan, se je rodil 24. decembra 1884 v Ljubljani. Tu je dovršil vse šole od ljudske do bogoslovja in je bil leta 1908 posvečen v duhovnika. Po posvetitvi so ga nastavili za kurata pri Sv. Joštu nad Kranjem. Tam je ostal do leta 1920, ko je postal župnik v Škocijanu pri Mokronogu. To župnijo je vzorno upravljal do leta 1937. Medtem je postal tudi dekan leskovške dekanije. Potem je prevzel župnijo št. Jernej, ki je največja fara na Dolenjskem, in tam opravljal službo do 30. julija 1938, ko je umrl v ljubljanskem Leonišču. — Pokojnika je odlikovala zlasti izredna sposobnost za organizatorsko delo tako na gospodarskem kakor tudi na prosvetnem polju. Kamor koli je prišel, povsod je vse prenovil in poživljal s svojimi društvi in zadrugami. Čeprav je bil izrazito mestno dete, se je s tako ljubeznijo življal v duše svojih župljanov, da je poznal dolenjskega kmeta bolj natanko kakor marsikdo drugi. Prav zaradi tega mu je tudi uspelo vsako delo, ki ga je začel. Živahno je bilo tudi njegovo udejstvovanje v javnem življenju. Zadnja leta je bil banski svetnik. V letih preganjanj pa je moral mnogo prestopiti zaradi svojega delovanja. Kako silno je bil zaradi svoje dobrotljivosti priljubljen med svojimi ljudmi in duhovnimi tovariši, ki so ga imeli za svojega voditelja, je lepo pokazal njegov pogreb, ki se ga je udeležilo neverjetno dosti ljudi in duhovščine. Sadovi njegovega dela bodo še dolgo vidni povsod, kjer koli je pastiroval. On sam pa naj zdaj od obilnega truda in trpljenja mirno počiva v Bogu!

BLAŽ GRČA, starosta slovenske duhovščine, ki je umrl na sveti dan zjutraj leta 1938, se je rodil 29. januarja 1846 na Spodnji Beli pri Predvoru na Gorenjskem. Njegova mati je bila sestra pesnika Matija Valjavca. Po ljudski šoli je hodil v gimnazijo v Kranju in v Ljubljani, kjer je leta 1867 tudi maturiral. Zaradi narodne zavednosti ni bil sprejet v ljubljansko semenišče, zato je šel v Gorico, kjer je med slovenskimi in hrvatskimi bogoslovci ustanovil čitalnico. Posvečen je bil leta 1871. Potem je deloval kot duhovnik na raznih krajih po Goriškem. Leta 1916 je kot šempaski župnik stopil v pokoj in se naselil v Šenčurju na Gorenjskem. Tu je obhajal tudi svojo zlato in

biserno mašo, do železne pa mu je manjkalo samo še dve leti. Njegovo delovanje na Goriškem je del slovenske zgodovine. Udejstvoval se je kot pisatelj, organizator, politik, zadrugar in dušni pastir. Ta vsestranska delavnost je zapustila povsod, kjer koli je deloval, globoke sledi. Mnogo je dopisoval raznim časopisom, tudi nemškim, ki jih je obveščal o narodnem položaju Slovencev na Goriškem. Ukvarjal se je tudi s književno zgodovinsko stroko in pisal o tem. Kot deželni poslanec se je vedno boril za pravico in naredil za kraje, ki jih je zastopal, mnogo dobrega. Vse prosvetno in narodno delo, ki ga je opravil, pa je uničila svetovna vojna. Umaknil se je z Goriškega na Gorenjsko in bival še dobrih 22 let v Šenčurju, kjer so ga vsi radi imeli. Bil je res prava grča in je v svojem duhovskem delovanju v pokoju opravljal del drugega kaplana, kljub temu, da je imel čast konzistorialnega svetnika. Nad vse je bil požrtvovalen, radodaren in plemenit zlasti do bolnikov. Naj bo dobri Bog blagemu duhovniku bogat plačnik za vse, kar je storil v verskem in narodnem oziru za slovenski narod!

MATKO KREVVH, župnik, ki je umrl 29. decembra 1938, se je rodil leta 1890 v Trobljah pri Starem trgu. V duhovnika je bil posvečen leta 1915 v Mariboru. Kot kaplan je služboval na Remšniku, v št. Petru pri Mariboru, na Ponikvi in v Mali Nedelji. Končno je opravljal službo hrubovskega dušnega pastirja v razsežni župniji pri Sv. Antonu na Pohorju. Le-tu je umrl v najlepši moški dobi, star komaj 48 let. Pokojnik je bil izrazit lik veselega in delavnega dušnega pastirja štajerske pokrajine. Svojim župljanom je zvesto lomil kruh božjega življenja, poskrbeti pa je znal tudi za iskreno veselje in šegavo radost. Vsako družbo je znal s prijaznim dovtipom razživeti. Še kot bogoslovec, pa tudi pozneje na rednih letnih sestankih je bil med osemnajstimi tovariši duhovniki žarišče veselja in družabnosti. Ljudstvu pa je znal govoriti tako iz srca kakor malokdo drugi. Bil je najlepši zgled, kakšen bodi katoličan: reden in resen v svojih dolžnostih, v življenju pa veder in vesel. Bil je tudi pisatelj in pesnik. Koliko duhovitih črtic in veselih pesmic je napisal za mladinske

Jožef Anžič.

Blaž Grča.

Matko Krevh.

Dr. Albin Belar.

liste Naš dom, Vrtec in Angelček in za Slovenskega Gospodarja! Ni bil sicer pisatelj velikega kova, ki bi zaoral trajne brazde v zgodovino slovenske književnosti, a pisal je iz preprostega srca preprosti ljudski duši, ki ohrani v hvaležnem spominu vse tiste, kateri se ji nesebično žrtvujejo v ljubezni in dobroti. Njegov lepi pogreb je bil za to najprepričljivejši dokaz.

Dr. ALBIN BELAR, znanstvenik, se je rodil 21. februarja 1864 v Ljubljani, kjer je obiskoval ljudsko in srednjo šolo. Po maturi na realki se je posvetil tehničnim studijem v Gradcu in na Dunaju. Vrgel se je na kemijo in naravoslovje. Pozneje je poučeval na Reki, nato pa na ljubljanski realki. Pokoj je preživel na svojem posestvu v Polomu pri Kočevju, kjer je na novega leta dan 1939 umrl. Belar je bil zelo značilna osebnost v kulturni in politični zgodovini v desetletjih pred svetovno vojno, skoraj do zadnjega pa je bil eden najbolj uglednih znanstvenih delavcev v meteorologiji in geodinamiki, to je v potresomerju. Njegovo obsežno znanstveno delo je vzbudilo veliko pozornost v vsej Avstriji. Tako je bil imenovan za poročevalca cesarske Akademije znanosti na Dunaju, dalje za dopisnika Osrednjega zavoda za geodinamiko in za voditelja potresne opazovalnice v Ljubljani. Kasneje je bil imenovan za deželnega nadzornika za nemške šole na Kranjskem. Njegovo literarno delo je obsežno in je izdal več knjig. Izdajal pa je tudi revijo, ki se je ukvarjala predvsem s pojavi v zemeljski skorji, »Erdbebenwarte«. S svojim znanstvenim delovanjem, zlasti glede potresnih pojavov je dr. Belar ustvaril svemu imenu ugoden sloves. Ne moremo pa reči to o njegovem narodno političnem delovanju pred vojno. Bil je prevelik oportunist do nekdanjih avstrijskih in nemških oblasti. Za spoznavanje naše zemlje, zlasti za spoznavanje Krasa, za naravne zaklade, tako za kristale in drugo, pa si je pridobil trajnih zaslug. Ustanovil je v svoji vili »Triglav« na Gorjah pri Bledu potresno opazovalnico, kjer je redno zasledoval potrese po vsej zemeljski obli in je o svojih opazovanjih redno obveščal tudi slovensko časopisje. Njegove napovedi o potresih so bile skoraj vedno točne.

Dr. ANTON RATAJEC, upokojeni ravnatelj škofijske gimnazije v Št. Vidu, se je rodil na Bučki 29. decembra 1873. Gimnazijo je končal z odliko v Novem mestu. Nato je bil enoletni prostovoljec in je po častniškem izpitu vstopil v ljubljansko bogoslovje. Novo mašo je pel 1898. Po dovršenem bogoslovju je šel študirat na Dunaj matematiko in fiziko. Za tem je bil nekaj časa prefekt v Alojzjevišču v Ljubljani. Poskusno leto je nastopil na državni gimnaziji v tretjem okraju na Dunaju. Leta 1908 je postal profesor na škofijski klasični gimnaziji v Št. Vidu in je bil od leta 1933 do 1936 tudi ravnatelj te gimnazije. Po tem letu je zaradi bolehnosti stopil v pokoj in je 3. januarja 1939 umrl. Z njim je umrl eden najodličnejših profesorjev škofijske klasične gimnazije. Imel je velike telesne in duševne darove. Bil je zale zunanosti, lepe in gibčne postave, okretnega duha, duhovit in vesel in je združeval z vojaško odločno kretnjo srčno plemenitost. Bil je sijajen profesor, ki je ostal vsem svojim dijakom v najlepšem spominu.

Dr. Anton Ratajec.

Alojzij Vodnik.

Matematična doslednost, razvidnost in preprosta jasnost je dr. Ratajcu prešla v meso in kri. Cel matematik je bil tudi pozneje kot ravnatelj. Vedno je imel prazno mizo, vse na določenem mestu, vedno pripravljeno, kar je kdo iskal. Zato je prejel od nadzirajočih predstojnikov in ministrskih odposlancev vedno najbolj pohvalno priznanje. Poleg svojega predmeta pa se je zanimal zlasti za leposlovno slovstvo in je mnogo bral. Prav tako ljub mu je bil vedno tudi študij francoščine, sad njegovih jezikovnih vaj je med drugim prevod Carskega sla Julesa Verna, ki ga je izdala Mohorjeva družba v dveh knjigah. S književnim delom se je ukvarjal že kot dijak in bogoslovec. Med drugim je uredil 9. zvezek Pomladnih glasov. Pisal pa je tudi poljudno znanstvena dela iz svoje stroke. Za Slovenčev podlistek je napisal leta 1905 več člankov iz astronomije, s tovarišem prof. Pengovom pa je napisal za Mohorjevo družbo Poljudno kemijo. Slovensko šolstvo je izgubilo z njim odličnega vzgojitelja.

ALOJZIJ VODNIK, kamnosek, se je rodil 3. marca 1868 v Podutiku iz znane kamnoseške družine, umrl pa v Ljubljani dne 10. januarja. Pokojnikov oče se je preselil v Ljubljano in le-tu pričel s podjetjem, toda kmalu je umrl in pokojni Alojzij je moral že kot dvajsetletni mladenič prevzeti očetovo obrt, ki jo je uspešno vodil prav do sedaj in jo je razvil v podjetje velikega obsega, ki je znano po vsej državi in tudi izven nje. Bil je zelo vesten in pošten gospodar ter nenavadno marljiv, na minuto točen in si prav nikoli ni privoščil počitka. Za svoje delavce in uslužbence je skrbel kakor oče za družino. Še kot mlad človek je zavzel važno vlogo v našem gospodarskem življenju in je sodeloval pri mnogih bančnih podjetjih. Znan je bil tudi kot velik mecen slovenske umetnosti in velik podpornik Narodne galerije. Kot vodja kamnoseškega obrta se je izkazal za nedosežnega strokovnjaka. V svoji stroki se je vedno izpopolnjeval. Izdelki njegove obrti v naših cerkvah, v Zagrebu, v Beogradu in v drugih mestih Jugoslavije se odlikujejo izmed vseh drugih umetnin te vrste in tudi v tujini težko najdemo njim podobne. Pokojnik je bil tudi delaven član Društva za krščansko umetnost. Kakor bo v njegovih umetninah živelo njegovo ime, tako si je zapustil tudi neizbrisen spomin kot velik dobrotnik vseh, ki so

potrebovali pomoči. Nešetitim, ki so se oglasili pri njem, je pomagal v stiskah. Zlasti se je pa zavzel za obrtno mladino. Več let je vodil Društvo za varstvo vajencev v Rokodelskem domu. Samo njegovi darežljivosti se mora delovno društvo zahvaliti, da je moglo za vsestransko zaščito in vzgojo vajencev storiti toliko dobrega. Pokojnik je bil tudi v vodstvu Zadruga Vajenski dom. Malo pa je tudi tako zvestih obiskovalcev službe božje in cerkvenih govorov v ljubljanski stolnici, kakor je bil on. V posebno spodbudo vsem navzočim je bil njegov zgled, ker se je udeleževal svetih opravil z mašno knjižico v roki.

EVALD VRAČKO, župnik in duhovni svetnik, se je rodil kot sin kmečkih staršev 16. septembra 1878 pri Sv. Lenartu nad Laškim. Po končanih gimnazijskih študijah je stopil v mariborsko bogoslovje in bil 25. julija 1901 posvečen v mašnika. Kot kaplan je najprej služboval na Vranskem, nato pa v Jarenini. 1. maja 1909 je bil imenovan za župnika v Št. Ilju v Slovenskih goricah, kjer je vzorno pastiroval prav do svoje smrti 15. januarja 1939. Dolga in huda bolezen je zrušila močno, borbena naravo šentilskega gospoda, ki so mu burni časi narodnostnih bojov v severnih obmejnih pokrajinah nadeli ime »šentilskega leva«, ki se je tujemu nasilju upiral z vsemi velikimi umskimi in telesnimi silami v toliki meri, da je v neenakem boju z nasprotnikom zmagal in naše obmejne kraje zmagoslavno pripeljal v Jugoslavijo. Za to zmagajo pa je moral mnogo žrtvovati, veliko delati in še več trpeti. Proti silnemu tujemu navalu se je postavil v bran s krepkimi verskimi, prosvetnimi in gospodarskimi organizacijami, ki jih je ustanovil v teku let v svoji fari. V težkih bojih in delu je moral osvetiti in použiti marsikatero bridkost, da je mogel s svojimi farani kot eden največjih Slovencev in Jugoslovancev stopiti v novo jugoslovansko državo. V burnih prevratnih dneh je z dragocenimi podatki, ki jih je dal visokemu francoskemu častniku, pripomogel, da njegovi desetletni naporji niso bili neuspešni. Kako vesel je bil nastanka Jugoslavije, vedo tisti, ki so v onih usodnih dneh z njim živeli in imeli priliko slišati, s kakšnim nepopisnim navdušenjem je govoril prisego materi Jugoslaviji. Pokojnik pa ni bil samo vnet narodnjak, temveč v še večji meri odličen duhovnik, ki je versko življenje v svoji fari po-

zdignil na višek. Zlasti je bil znan tudi po svoji karitativni delavnosti. Koliko dobrega je storil v tem pogledu, ve samo Bog, ki mu bodi za vse obilen plačnik. Nam pa naj bo njegov svetli lik za zgled, kako naj katoličan nesebično služi Bogu in domovini.

ZORKO PRELOVEC, slovenski skladatelj, se je rodil 11. februarja 1887 v Idriji, kjer je bil njegov oče sodni oficial. Ko je končal srednješolske in strokovne študije, je stopil avgusta 1909 v službo v Mestno hranilnico ljubljansko, kjer je napredoval do načelnika oddelka. Pred kratkim je bil upokojen in kmalu nato, 25. februarja 1939, je umrl. Če izvzamemo pokojnega Adamiča, je bil Prelovec morda najbolj popularen komponist takih pesmi, ki so ljudstvu najbolj všeč. Bil je eden najbolj radostnih dionizijskih pesnikov, pa tudi eden izmed turobnih prisluškovalcev ljudske bolesti in trpljenja. Toda Prelovec ni znal samo ubrati prisrčne ljudske note, temveč je znal dati pesmi tudi umetniško obliko in vsebino. Njegove pesmi so se zaradi tega med ljudstvom tako razširile, da marsikdo, ki poje danes tako imenovano »narodno pesem«, niti ne sluti, da je to Prelovečeva skladba. Bil je izredno ploden. Uglasbil ali harmoniziral je okrog 150 pesmi, izdal več zbirk za mešane zборе in pripravljal tudi zbirko 22 idrijskih zborov, ki pa ni mogla iziti pred njegovo smrtjo, čeprav jo je že naročil. Pomembno je tudi njegovo delo kot pevovodja. Dolgo let je deloval z odličnim uspehom v Hubadovi župi, Ljubljanskem Zvonu in drugod, kjer je bilo treba vestnega pevovodja in takih pevcev, ki jih je znal izuriti on. Mnoga pevska društva so ga v priznanje za njegovo delo izvolila za častnega člana, med narodom pa bo živel v svojih pesmih tako dolgo, dokler se bo slovenska pesem razlagala po naših vaseh in mestnih dvoranah.

Dr. FRANC KOVAČIČ, prelat in slovenski zgodovinar, se je rodil 25. marca 1857 v Verzeju. V ljudsko šolo je hodil v rojstnem kraju in v Ljutomeru, gimnazijo je obiskoval v Varaždinu in Zagrebu, bogoslovje v Zagrebu in Mariboru, filozofijo pa je študiral v Rimu, kjer je bil leta 1897 promoviran za doktorja. Pokojnik je bil eden onih odličnih sinov našega naroda, ki so s svojim delom odločilno vplivali na razvoj našega znanstva. Še kot mlad deček se je ob babičinem pripovedovanju navdušil za zgodovino in vse, kar se je dogajalo v preteklosti. Kot gimnazijec se je že prav načrtno bavil z zbiranjem narodopisnega gradiva. Njegovo delovanje pa se je začelo prav plodno šele tedaj, ko se je vrnil iz Rima kot zrel mož. Do podrobnosti se je poglobil v jugoslovansko in posebej v slovensko zgodovino, ki jo je vezal z velikimi svetovnozgodovinskimi dogajanjem. Kot prodoren duh, ki gleda v prihodnost, je uvidel, da je tudi v študiju zgodovine potrebna predvsem organizacija in se je takoj vrgel na delo. Leta 1903 je ustanovil v Mariboru, kjer je bil profesor bogoslovja, Zgodovinsko društvo za slovensko štajersko, naslednje leto pa Časopis za zgodovino in narodopisje. Društvu je dal krepko moralno in gnotno podlago s tem, da je osnoval arhiv, knjižnico in narodni muzej, ki jih je gojil in razvijal vse dotle, dokler jih niso narodne oblasti v novi jugo-

Prelat dr. Fr. Kovačič.

Viljem Rohrman.

slovanski državi sprejele v svoje varstvo. Svojemu časopisu je bil najvnetejši sodruknik in nad dvajset let tudi njegov urednik. Z Zgodovinskim društvom, ki se je od prvotne krajevne ustanove razvijalo v vsenarodno znanstveno institucijo, je pripravil pot slovenski univerzi in Akademiji znanosti in umetnosti. Nič manj kot organizator pa se ni odlikoval kot pisatelj. Njegovo slovstveno delo je tako obširno, da je nemogoče na kratko podati vsaj približen pregled. Bil je sodruknik skoraj vseh slovenskih revij in časopisov, poleg tega pa je izdal še celo vrsto samostojnih knjig iz področja zgodovine in filozofije. Mohorjevim bralcem je bil znan zaradi svojega življenjepisa o Slomšku, ki ga je Mohorjeva družba izdala v dveh obširnih knjigah. Bil je vnet Slomškov častilec in je silno hrepenel po tem, da bi Cerkev priznala svetnikemu škofu čast oltarja. Za to je zastavil vse svoje delo in moči, vendar mu na žalost ni bilo dano, da bi čakal njegovo beatifikacijo. V vsem svojem javnem življenju pa je dr. Kovačič izpričeval svojo živo slovensko in jugoslovansko zavest, ki je bila tako močna, da je zaradi nje z brezprimerno gorečnostjo in delavnostjo pomagal in gradil povsod, kjer koli je to zahteval interes slovenstva in jugoslovanstva. Zato ga moramo poleg njegovega prijatelja župnika Vračka šteti med najbolj zavedne Slovence in Jugoslovane, ki smo jih kdaj imeli ob naši severni meji. Bog mu bodi za vse obilen plačnik!

VILJEM ROHRMAN, kmetijski svetnik v p. in dolgoletni ravnatelj Kmetijske šole na Grmu, ki je umrl 6. aprila 1939, se je rodil 11. maja 1860 v Novem mestu, kjer je obiskoval osnovno šolo in gimnazijo. Po šesti šoli pa se mu je posrečilo, da je dobil državno štipendijo. Poln veselja do kmetijskega dela je odšel na Češko, kjer se je izobraževal po kmetijskih šolah. Na Češkem si je po raznih veleposvetih pridobil tudi temeljito prakso v raznih panogah kmetijstva. Leta 1884 je prišel na Vinarsko in sadjarsko šolo v Slap pri Vipavi, od tod pa je bil čez dve leti prestavljen na Grm pri Novem mestu. Kmalu je postal ravnatelj takojšnje Kmetijske šole, ki jo je temeljito preuredil in razširil. Ta položaj je obdržal do leta 1919. Med vojno, ko na šoli ni bilo pouka, so mu odredili v Ljubljani različne druge važne službe, kakor ravnateljstvo »Deželnege mesta za krmila« in podobno. V tej dobi je poučeval tudi na gospodinjstkih šolah v Marijanišču in na Mladiki. Dragoceno je bilo njegovo delovanje pri Kmetijski družbi, pri kateri je deloval več kot štirideset let. Precej časa je bil tudi urednik »Kmetovalca«. V priznanje za njegove zasluge ga je družba izvolila za svojega častnega člana. Uspešno se je uveljavljal tudi kot predsednik Kmetijskega oddelka na ljubljanskem velesojmu, za katerega je uredil tudi prvo kmetijsko razstavo. Pri vsem tem pa je veliko delal tudi na literarnem strokovnem polju. Številne članke je napisal za Kmetovalca in Dolenjske Novice. Njegovo glavno delo pa je Poljedelstvo,

ki ga je v treh zvezkih izdala Mohorjeva družba. Važni sta tudi njegovi knjigi Kmetijsko gospodarstvo in Zbirka kmetijskih naukov ter več manjših strokovnih brošur. Njegove zasluge za zboljšanje našega kmetijstva so neprecenljive. To mu je priznala tudi država, ko ga je odlikovala z redom sv. Save III. stopnje. Po svojih odličnih spisih je med kmečkim ljudstvom znan prav tako kakor kakšen Jurčič ali Detela po svojih povestih in slovenski kmečki narod bo ohranil temu svojemu zaslužnemu sinu trajan spomin. Naj počiva v miru!

MATEJ TOMAZIN, duhovnik in tajnik banovskega odbora JRZ, se je rodil 24. septembra 1891 v Strahinju pri Naklem. Ljudsko šolo je obiskoval v domačem kraju, gimnazijo pa v Kranju. Zaradi svojega odločnega slovenskega prepričanja pa je bil v šesti šoli izključen z vseh srednjih šol na bivšem Kranjskem. Zato je končal srednjo šolo v Pazinu. Potem je stopil v ljubljansko bogoslovje in bil leta 1917 posvečen v duhovnika. Prav za konec svetovne vojne je prišel na prvo službeno mesto k Sv. Križu pri Litiji. Od tam je šel kapla-

novat k Sv. Križu pri Kostanjevici, kjer je ostal le nekaj mesecev, nato pa se je preselil v Cerklje, kjer je ostal štirinajst let. Tu je pokazal vse svoje velike zmožnosti. Bil je neutrujen organizator, delal je noč in dan, od blizu in daleč so prihajali k njemu po dobro besedo in pameten svet. V Cerkljah je že v prvih letih veliko naredil, tako novi most čez Krko, Katoliški dom, vodovod, Zdravstveni dom itd. Karakteristična oznaka vse njegove življenjske poti je bila: Borba in delo za svete pravice našega naroda. Zaradi tega je moral že kot mlad dijak mnogo prestati, a najhujše trpljenje ga je zadelo v tistih strašnih letih preganjanja. Nikdar ni mogel pozabiti, kako so ga leta 1933 kar na vsem lepem nekega dne zgrabili orožniki in ga v spremstvu bajonetov kot najhujšega hudodelca peljali v zapore v Krško. Vsi so vedeli, najbolj pa sam, da je nedolžen. Kljub temu so ga cele tri tedne mučili po ječah in sam je pripovedoval, da ni nikoli v življenju toliko trpel. Izmučen se je nato umaknil na Koroško in tam pol leta kaplanoval v Dobrli vesi. Ko so se zjasnili dnevi pri nas, je prišel nazaj in delal kot čebelnica v banovinskem tajništvu JRZ. Pa tudi v tej službi je bil vzoren duhovnik, ki si nikdar ni dal oddiha in je poleg velikega dela, ki ga je imel s tajniškimi posli, hodil ob nedeljah še po raznih župnijah, kjer je maševal in pridigoval. Sredi največje delavnosti pa ga je Večni nenadoma poklical k sebi. 2. junija 1939 ga je v Dovjem pri Mojstrani, kamor je bil odšel na birmo, zadelo vpičjo prevzvišenege škofa dr. Rožmana kap in zvečer je umrl. Tako je odšel brez slovesa, pustil pa nam je svetel zgled, kakšen bodi borec za slovenske pravice.

NE ZAMUDITE

nagradnega žrebanja knjižnih nagrad!
Pošljite naročilnico takoj!

Kako je z našim kmetom in kmetijstvom?

Fran Erjavec.

Čeprav je zadnje čase nekoliko potihnilo tarnanje o »križi«, se je vendarle položaj našega kmeta le prav malo izboljšal. Po razmeroma ugodnem prvem povojnem desetletju je nastopila leta 1930 znana svetovna gospodarska stiska, ki je zasekala globoke rane vsem gospodarskim panogam, najgloblje pa kmetijstvu. Brezposelnost je šla pri manjših narodih v stotisoče, pri velikih pa v milijone, rušile so se banke, cene so silno padle, zaloge so se kopičile, milijoni so pa padali v bedo.

Ne mislimo na tem mestu razpravljati o vzrokih te gospodarske stiske, ki je dosegla svoj višek leta 1933, in ne o vzrokih njenega zopetnega olajšanja, ki je nastopilo pri nas nekako leta 1935, zadostuje le, če ugotovimo, da občuti naš kmet to olajšanje le prav malo. Še več: zakrivali bi si tudi le bridko resnico, če si ne bi priznali, da kmet v sedanjih okoliščinah bistvenega olajšanja pričakovati ne more in ne sme. To je treba brez ovinkov povedati, kajti prepričani smo, da je le slab prijatelj našega kmeta in našega ljudstva tisti, ki mu zakriva resnico in mu s tem samo otežuje iskanje izhoda iz tega bridkega gospodarskega položaja.

Kje pa so vzroki današnje stiske našega kmeta? Predvsem v dejstvu, da ima naš kmet premalo zemlje. Slovenija meri namreč le 1.585.000 ha. Od teh odpade na obdelano zemljo (na njive, vrtove, vinograde in pašnike) komaj 796.000 ha, gozdov je pa 711.000 ha. Od kmetijstva in gozdarstva živi pri nas 689.000 oseb, to se pravi: če bi bila vsa naša obdelana zemlja razdeljena le na tiste, ki žive samo od nje, bi je odpadlo na eno glavo komaj 1.15 ha, kar je gotovo premalo.

Isto nam pokaže tudi pregled naših kmetij. V Sloveniji je vseh poljedelskih obratov 155.000. Ako odštejemo od teh tiste, ki imajo izpod 1 ha površine, ker teh sploh ne moremo prištevati med kmetije, jih ostane še vedno 123.000. Toda kakšne so te »kmetije«?

57.400 je velikih od 1 do 5 ha,
28.800 je velikih od 5 do 10 ha,
24.500 je velikih od 10 do 20 ha,
12.500 je velikih nad 20 ha.

Torej kar nad dve tretjini jih lahko prštejemo med bajtarje in male kmete, srednjih, trdnih in velikih kmetij pa ni skupno niti ena tretjina. Mirno torej lahko trdimo, da smo Slovenci narod bajtarjev in malih kmetov.

Toda na Danskem n. pr. zadovoljivo živi tudi kmečka rodbina s 3—4 ha. Pri nas je to nemogoče. Zakaj? Pri nas je večina poljedelske površine le srednje kakovosti, zelo velik del je celó slabe in le malo dobre. Toda še na tej površini le slabo kmetujemo. Zato je donos naše zemlje zelo majhen. Medtem ko pridelamo pri nas na 1 ha površine le 9 q pšenice, je pa pridelajo Avstrijci 15 q, Nemci 22 q, Belgijci 24 q, Danci 28 q itd. Krompirja pridelamo n. pr. pri nas povprečno le 51 q na 1 ha, Francozi pa ga pridelajo 103 q, Avstrijci 148 q, Danci 164 q, Belgijci celó 196 q itd. Podobno je z živinorejo. Na 1 km² redimo pri nas 23 glav goveje živine, v Švici 39 glav, v Belgiji 57 glav in na Nizozemskem celó 76 glav, prašičev pa imamo pri nas 19 na 1 km², Avstrijci 33, Luksenburžani 56 in Danci celó 71. Na splošno tedaj lahko trdimo, da pridelamo in prirédimo pri nas povprečno vsaj trikrat manj kot pa po drugih, kmetijsko res naprednih deželah.

Naše »kmetije« so torej po veliki večini premajhne za zadovoljivo preživljanje lastnikov družine, zlasti ker s te površine niti od daleč ne dobimo toliko kot po drugih naprednih deželah. Glede na premajhno površino velike večine naših »kmetij« seveda tudi delovne moči družine niso dovolj izrabljene. Neki naš narodnogospodarski pisatelj je izračunal, da razpolaga naše kmečko ljudstvo letno z 83 milijoni delovnih dni, od katerih je pa v kmetijstvu in v postranskih kmetijskih panogah izkoriščenih komaj 61 milijonov, a celih 22 milijonov ostane neizkoriščenih. Po nekaterih kmečkih okoliših ljudje pri nas del leta doma posedajo in stradajo, ker na svojem premajhnem posestvu pač nimajo kaj delati.

Pred vojsko je bilo v tem pogledu drugače. Ko gospodar doma ni mogel več ne naprej in ne nazaj, se je odpravil v Ameriko. Žena je z otroki doma sama lahko obdelovala tistih nekaj zaplat zemlje, mož je pa v Ameriki garal, poplačal dolgove, popravil dom

in še kaj dokupil. Drugo odvečno prebivalstvo je pa hodilo v westfalske in v alpske rudnike, v Trst, na Reko in drugam. Danes je to popolnoma drugače. Amerika nam je zaprta in večina odvečnega prebivalstva nima kje iskati kruha. Če večina naših »kmetij« že pred vojsko ni mogla preživljati svojih družin, jih more danes še toliko manj, zakaj pri nas število delovnih sil naraste vsako leto za okroglo 8000, ki morajo vse jesti. Zato se te razmere od leta do leta slabšajo.

Lepo je govoriti in boriti se proti »begu z dežele«, toda od česa naj odrasli sinovi in hčere naših bajtarjev doma živé? Ne dobi namreč vsak Jaka Reze edinke, kamor bi se priženil, kakor je predlanskim v Mohorjevi povesti »Bajtarji« prav lepo popisal J. Plestenjak, še Bog, če dobita kje delo, namesto da bi doma stradala. Da, v premnogih naših

Glavobol, zobobol lahko odstrani

VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja po preveč zavžitem alkoholu, pri bolečinah ran in boleštni menstruaciji.

Zavitki z 2 tabletama in z 10 ter 20 tabletami se dobe v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglas reg. pod S. Br. 31896 od 5. XI. 1938.

kmečkih domovih dandanes del leta stradajo. Celó za ljubljansko okolico, ki spada pač med gospodarsko najboljše slovenske okraje, sem lani ugotovil, da skoraj četrtnina kmečkih domov nima vsak dan niti kruha, po odročnejših hribovskih vaseh pa celó tri četrtnine, medtem ko jih je po delavsko-obrtniških okoliših brez kruha komaj po kakih 5 %.

Drugo, kar tare našega kmeta, je cena kmečkih pridelkov. Za en del to vprašanje resda skoraj niti v poštev ne prihaja, ker namreč nima kaj prodajati, za druge je pa to seveda življenjskega pomena. Do leta 1929 je še nekako šlo, toda svetovna gospodarska stiska je cene nenadoma zrušila in od tedaj se ne morejo več popraviti in tudi ni mnogo upanja, da bi se. Zakaj? Ker na svetu danes mnogo več pridelajo, kakor je potrebno. Samo v Kanadi, v Združenih državah Severne Amerike, v Argentini in v Avstraliji je bilo n. pr. pred vojsko posejanih s pšenico 32 milijonov hektarov, leta 1929 pa 46 milijonov, zato se ne moremo čuditi, če so znašale leta 1929 v izvoznih državah samo zaloge stare pšenice še 150 milijonov metrskih stotov, leta 1933 pa celó nad 200 milijonov metrskih stotov. Razen tega so pa razne uvozne države v zadnjih letih svoje kmetijstvo tako zelo dvignile, da potrebujejo neprimerno manj kakor včasih. Nemčija je uvažala še prvih 10 let po vojski po okroglo 18 milijonov metrskih stotov pšenice, zadnja leta pa komaj še nekaj milijonov. Krompirja je pridelala Nemčija pred vojsko po 37 milijonov metrskih stotov, sedaj ga pridelava (brez Avstrije in Češke) po 55.000.000 q. Mi smo še leta 1929 izvažali kakih 10.000.000 litrov mleka, predvsem v Avstrijo, medtem je pa Avstrija svojo živinorejo tako dvignila, da ga je lahko sama, in to v prav veliki meri, izvažala.

Ti in še drugi vzroki so seveda morali zrušiti cene. Računano v zlatih frankih je bila cena pšenice leta 1929 na svetovnem trgu 24 fr, leta 1934 pa 11 fr in se je do leta 1937 popravila komaj na 14 fr, cena mesa je bila leta 1929 še 176 fr, leta 1934 komaj 81 fr in leta 1937 le še 88 fr, vino je bilo leta 1929 po 2-73 fr, leta 1935 pa po 1 fr itd. Uvozne države so svoje kmetijstvo lahko zavarovale proti temu silnemu padcu cen z visokimi carinami in celó s prepovedjo uvoza, a kaj naj naredi izvozne države? Prodati blago po svetovnih cenah ali pa pustiti, da doma zgnije.

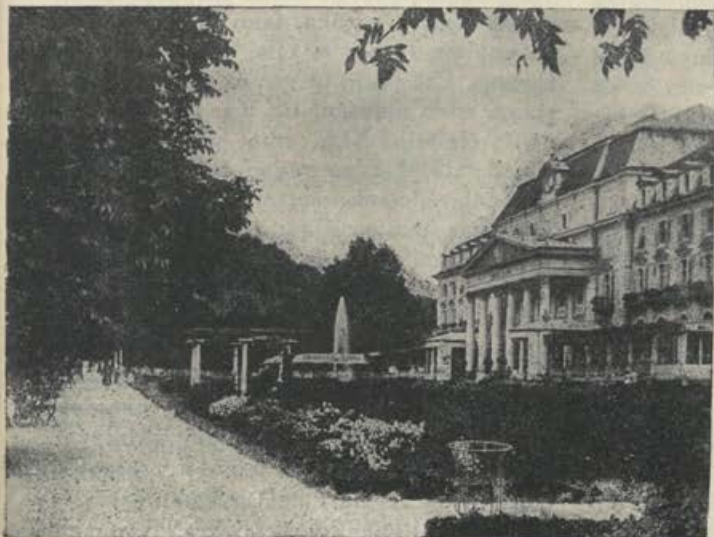
Toda po kmetijsko res naprednih državah, tudi po tistih, ki izvažajo, niti ta silni padec cen kmeta še ni uničil. Na velikanskih ameriških farmah, kjer delajo vse s stroji, so proizvajalni stroški tako majhni, da tudi pri teh cenah še vedno dobro gre. Ali vzemimo Dansko! Tam prodaja kmet mleko po 1 dinar za liter, a ker dá danska krava povprečno 4500 litrov mleka letno, mu vrže torej letno 4500 din. A pri nas? Od naše krave namolzememo kvečjemu po 1500 litrov in če bi kmet prodal mleko po 2 dinarja liter, bi mu vrglo šele komaj 3000 dinarjev. Toda koliko slovenskih kmetov pa prodaja mleko po 2 dinarja? Tisoči in tisoči ga niti po 1 din nimajo kam prodajati.

Zašli bi predaleč, ako bi hoteli prereševati še vse druge okoliščine, ki so krive današnje stiske našega kmeta in glede katerih je prav malo upanja, da bi se mogle v doglédnem času izboljšati. Naš kmet ima namreč premalo zemlje, naše podeželje je preobljudeno, zemlja nam donša mnogo premalo in cene za kmetijske pridelke so tako nizke, da pri našem donosu in pri naših proizvajalnih stroških kmet v sedanjih okoliščinah kratko in malo ne more več živeti. Zato se nujno pogreza v vedno večjo revščino. Ker je pa kmet še slej ko prej jedro in steber slovenskega naroda, je več kot samo ob sebi razumljivo, da do tega nevzdržnega gospodarskega propadanja našega kmeta ne moremo ostaniti ravnodušni, kakor si ne smemo zakri-

vati bridke resnice in z molkom ali pa z romantičnim besedičenjem varati sami sebe.

Zelo temna je slika, ki smo jo zgolj na podlagi mrzlih dejstev podali o našem kmetu in kmetijstvu. Res je to, toda ali naj zato naš kmet obupa, ali ni nobenega izhoda? Ne, ni mu treba in ne sme obupavati, kajti izhod je in naš kmet bo prišel zopet na zeleno vejo, kajti vse na svetu lahko popolnoma propade, kmet pa nikoli, ker prideluje tisto, brez česar sploh živeti ni mogoče, to je hrano. Gre le za to, da se čim prej in čim bolj zanesljivo reši.

Pred dobrim pol stoletjem je preživljalo evropsko kmetijstvo podobno stisko kakor dandanes. Tedaj so suho zemljo prepredle železnice, morja pa ladje na vijake in te so vrgle na evropski trg ceneno rusko in ameriško žito. Nujna posledica tega je bil padec cen vseh kmetijskih pridelkov v evropskih državah. Visoko kulturni danski kmet je takoj sprevidel, kam kmečko gospodarstvo neizbežno gre, zato je opustil žitorejo ter se posvetil živinoreji. Čeprav je že kmetijsko posvetovanje, ki se je vršilo na pobudo tedanjega kranjskega deželnega odbora leta 1884 v Ljubljani, sprevidelo nastali položaj in priporočalo preusmeritev našega kmetovanja iz žitoreje v živinorejo, so se naši kmetje temu vendarle upirali po tistem znanem reku: »Kaj pa gospoda ve! Tako je delal moj oče, pa je dobro gospodaril, in tako bom delal tudi jaz.« Posledice seveda niso izostale. Kmet je

ROGAŠKA SLATINA

je naše največje zdravilišče, katerega slava sega daleč preko mej naše države. Tu dela narava s svetovno znanimi vrelci

TEMPEL • STYRIA • DONAT

prave čudeže pri zdravljenju bolezni želodca, črevesja, žolčnega mehurja (kamni), jeter, protina, sladkorne bolezni, srca, boleznih krvnega obtoka ter oslabeledih živcev. Na stotine in stotine jih

ROGAŠKA SLATINA

vsako leto ozdravi. — V času od 1. maja do 30. junija in od 1. septembra do 15. oktobra so cene globoko znižane ter uživajo uradniki posebne popuste. Možnost zdravljenja tudi v zimskem času.

padal v vedno večjo revščino in v dolgove po oderuških obrestih; na tisoče slovenskih kmetij je šlo na boben. Samo od leta 1880 do 1886 je bilo v vsej tedanji Avstriji prodanih na dražbi 78.093 kmetij. Šele okoli leta 1900 je končno tudi naš kmet sprevidel, da je »kupljen kruh cenejši kakor doma pridelan« in se je začel posvečati živinoreji. To in pa še nekatere druge okoliščine so mu polagoma pomagale zopet na noge, da si je nekako do vojske vnovič prav dobro opomogel.

Vse kaže, da živimo danes zopet sredi takega preokreta. Konkurenca prekomorskih dežel, silen dvig kmetijstva po mnogih naprednih državah in še nekateri drugi vzroki so tako omajali donosnost naše živinoreje, da je izgubila velik del svojega nekdanjega pomena. Če proučimo svetovni gospodarski položaj, ne najdemo prav nobenih oporišč za upanje na izboljšanje. Skratka: vse kaže, da se utegne zgoditi z živinorejo nekaj podobnega, kot se je zgodilo pred dobrim pol stoletjem z žitorejo.

Kaj sedaj? Odgovor je na dlani! Mi moramo prav krepko pomesti s starokopitnim nazorom, da bi kmetovali tako, kakor so kmetovali naši očetje; ko so oni živeli, so bile razmere popolnoma drugačne in je bilo kmetovanje naših očetov za tedanje razmere morda res prav dobro, toda ker so se medtem razmere popolnoma spremenile, se mora izpremeniti seveda tudi naše kmetovanje. Sedaj gre pač za to, da uravnamo naše kmetovanje v tisto smer, da bo za nas najbolj dobičkonosno. Jedro vsakega in tudi kmečkega gospodarstva sta namreč trg in cena: treba je pridelovati ali rediti v prvi vrsti tisto, kar lahko najlaže in po najugodnejši ceni prodamo. Jasno je, da mora kmečko gospodarstvo do neke mere gojiti vse panoge, toda eni teh ali nekaterim damo vendarle lahko mnogo močnejši poudarek kakor drugim.

Torej kaj? Odgovor na to vprašanje ni tako preprost, kakor bi si marsikdo mislil, zlasti spričo velikih političnih homatij, ki pretresajo Evropo nekaj let sem in ki imajo seveda tudi nedogleden vpliv na gospodarstvo. Nujno je potrebno, da začno naši gospodarski in kmetijski strokovnjaki nemudoma proučevati naše kmečko gospodarjenje ravno s te, trenutno morda najvažnejše strani, in nam na gornje vprašanje zadovoljivo odgovore.

Moremo pa že danes in na tem mestu opozoriti vsaj na eno kmetijsko panogo, to je na sadjarstvo. Rajni župnik Pirc je začel že pred sto leti navduševati naše ljudi za umno sadjarstvo. Saj ne trdimo, da ni dosegel ničesar, toda če pomislimo, koliko so si prizadevali njegovi številni požrtvovalni nasledniki, moramo priznati, da vsaj na bivšem Kranjskem veliki trud teh mož ni v nobenem razmerju z uspehi, kajti na Kranjskem je med širokimi plastmi kmečkega ljudstva sadjarstvo še na zelo nizki stopnji. Mnogo boljši so v tem pogledu nekateri štajerski okraj, ki se že nekaj let gotovo ne kesajo, da so pravočasno zasadili dobre sorte in posvetili primerno pažnjo tudi vestnemu oskrbovanju sadnega drevja. Po 1500 do 2000 vagonov sadja, v prvi vrsti jabolk, gre že danes vsako leto iz Slovenije, zlasti v Nemčijo in v nekatere druge banovine. Kakor vse kaže, ni prav nobenega strahu, da bi tudi v bodoče ne mogli zlahka in po ugodnih cenah prodati celó dvakratno in trikratno množino sedanjega našega izvoza, zlasti če bomo pazili na kakovost blaga in znali sadno trgovino tudi primerno organizirati, kajti naša jabolka uživajo sloves daleč po svetu.

Sadjarstvo je torej že ena panoga, kateri bo moral naš kmet v bodoče posvetiti vso pažnjo, če se bo hotel izkoptati iz svoje današnje stiske. Naloga gospodarskih in kmetijskih strokovnjakov pa je, kakor smo rekli, da najdejo še druge panoge, v katere naj naš kmet čimprej preusmeri svoje kmetovanje. Toda kakor nima današnja gospodarska stiska enega samega vzroka, tako tudi izhoda iz nje še ne bomo našli v sami preusmeritvi kmetovanja. Pač pa je to spričo današnjega stanja stvari eden najvažnejših, če ne sploh najvažnejši činitelj. Nanj smo posebej opozorili zlasti zato, ker se ravno ta činitelj pri nas navadno najmanj poudarja in upošteva in ker je našega kmeta navadno tako težko pridobiti za kake »novotarije«. O drugih izhodih se je tudi pri nas že ponovno in mnogo razpravljalo, kakor o umnejšem kmetovanju, o potrebi večje kmetijske izobrazbe, o boljši združni organizaciji itd. Vse to je res, prav in potrebno, toda naše zastarelo kmetovanje nima vzrokov le v premajhni strokovni izobrazbi našega kmeta, temveč v preprostemu dejstvu, da se mu umnejše kmetovanje v današnjih okoliščinah večkrat kratko in malo ne

Glej ga no, kakšno lepo obleko imaš!

Kje pa si kupil blago zanjo? — »Kaj pa je treba to še spraševati? Saj veš, da že dolgo kupujem vse le v staroznani manufaktorni trgovini pri Češniku v Ljubljani, Lingarjeva ulica! Tu dobiš, kar ti srce poželi: moško blago za obleke in suknje, loden za plašče in pelerine in sukno za gasilske kroje. Žensko volneno blago za plašče in kostume, pa tudi vseh vrst pralno blago. Platno, šifone, belo in rjavo kotenino za posteljno in telesno perilo češke tovarne B. Schroll in drugih priznано prvovrstnih domačih tovarn. Opreme za neveste — svilene rute, šerpe najnovejših vzorcev, volnene rute in ženili šerpe v veliki izbiri.« — Zelo sem ti hvaležna za tvoj nasvet — sedaj bom tudi jaz kupovala vse le pri

manufaktorni trgovini

Janko Češnik, Ljubljana
Lingarjeva ulica 1

Kdor se sklicuje na ta inserat, dobi 5% popusta!

obnese. Kako naj zahtevamo, da bo naš kmet začel n. pr. v večji meri gnojiti z umetnimi gnojili ali moderno preurejati svoje hleve, če mu pa na ta način doseženi večji donos večkrat ne bo kril niti stroškov.

Tako prihajamo vnovič do ene izmed osnovnih točk vsega kmečkega gospodarstva, to je do cen. Že prej smo mimogrede omenili, zakaj so se zrušile, a vse kaže, da se vsaj za tiste kmetijske proizvode, ki so tvorili doslej podlago našega kmetovanja, v doglednem času na svetovnem trgu najbrž ne bodo več bistveno popravile, ker za to ni videti nobenih pravih možnosti. Ker ima naš kmet znatno višje proizvodjalne stroške kakor veleproizvajalci v tistih državah, ki določajo cene na svetovnem trgu, je jasno, da naš kmet z njimi ne bo mogel konkurirati in je torej upanje na ugodnejši izvoz precej prazno. Mislimo tu predvsem na našo živino ali pa na mlečne izdelke, kajti žita Slovenci tako ne izvažamo. Ker se za te proizvode torej na zunanji trg ne moremo več zanašati, nam ostane edina rešitev — naš notranji trg.

Že spredaj smo poudarili, da so veliko gospodarsko stisko, ki je nastopila po l. 1929, občutile v prvi vrsti kmetijske države, ki so bile navezane na izvoz, medtem ko je bilo uvoznim, to je industrijskim državam kaj lahko pomagati domačim kmetom s primerno uvožno carino ali pa celo s prepovedjo uvoza določenih kmetijskih pridelkov. Kaj so v takih okoliščinah n. pr. nemškega, belgijskega, švicarskega ali kakega drugega kmeta brigale cene na svetovnem trgu, če je pa lahko doma,

kjer so ga varovale visoke carine, prodal ves svoj pridelek množicam delavstva!

S tem smo pa že sredi drugega najvažnejšega vprašanja za našega kmeta. Če pregleđamo izvoz naših kmetijskih proizvodov, vidimo, da je ta prav za prav tako majhen, da bi bilo treba le nekoliko dvigniti našo domačo potrošnjo, pa bi ne imeli kaj izvažati. Z drugimi besedami: če bi se slovenska obrt in industrija le nekoliko dvignili, pa bi lahko naš kmet prodal vse doma, obenem pa dosegel za svoje proizvode tudi primerne cene. Med kmečkim ljudstvom je še nedavno vladalo nekako prirojeno nasprotstvo do industrijskega in obrtnega delavstva, toda ravno iz povedanega je menda dovolj jasno razvidno, da more našega kmeta rešiti le okrepitev slovenske industrije in obrti; potem bo lahko prodajal vse doma in na svetovni trg sploh ne bo več navezan. Neizpodbitno resnico te trditve nam potrjuje že samo površen pogled na industrijske države, kjer je kmet gospod, medtem ko je skoraj v vseh kmetijskih državah, ki so navezane na izvoz, le večji ali manjši revež.

Le popolno nepoznanje resničnih gospodarskih razmer, okoliščin in njih vzrokov more torej vzbujati med kmečkim ljudstvom odpor proti tako krvavo potrebni industrializaciji in ga slepiti z neko naivno, a prežvelo kmečko romantiko, ki se žal nikoli več povrtni ne more. Že spredaj smo ugotovili, da slovenska zemlja že dolgo ne more več nuditi kruha vsemu prebivalstvu, zato ga je prisiljeno iskati križem sveta, če noče doma od lakote umreti.

Samo to je vzrok našega velikega izseljevanja, ki je ena najbolj krvavečih ran na našem narodnem telesu. Preprečiti moremo ta stalni odtok naše krvi v tujino samo s tem, da priskrbimo tistemu delu našega naroda, ki ga ne more prehranjevati zemlja, kruh doma. To je pa možno edinole z dvigom naše industrije in obrti. Vprašanje naše industrije torej nikakor ni zadeva nekaj desetih kapitalistov, temveč je to v prvi vrsti zadeva našega v skrajni stiski živečega kmečkega ljudstva; tu namreč morejo najti kruha tisti sinovi in hčere naših bajtarjev in malih kmetov, ki ne morejo ostati doma, in le s tako ustvaritvijo notranjega trga moreta doseči naš srednji in večji kmet primerne cene za svoje proizvode. Vsak, ki

kakor koli ovira razvoj naše industrije in obrti, škoduje zato predvsem našemu kmetu.

Samo ob sebi je umevno, da v tako kratki razpravi nikakor ni mogoče zajeti in izčrpno obravnati vsega zapletenega kmečkega vprašanja, ki se danes pojavlja vnovič z vso svojo ostrino in ki ogroža naš narod kot celoto prav pri njegovih koreninah. Skušal sem pa v teh vrsticah opozoriti vsaj na njegovo jedro in pokazati na nekatere vodilne smeri za njegovo rešitev. Dolžnost vseh pa je, da sodelujejo pri tem nujnem reševanju po najboljši vesti in močeh, kajti kmet je slej ko prej vir slovenske tvorne sile in varuh naše narodne samobitnosti, zato pomenja kriza slovenskega kmeta tudi krizo slovenskega naroda.

Prečitaj in razmisli!

Sodobno gospodarstvo je nujno navezano na — zavarovanje. Pri vseh kulturnih narodih je dandanes samo po sebi umevno, da je človek zavarovan, zavarovan ne le zoper eno nevarnost, temveč zoper vse možnosti, ki bi lahko človekovemu gospodarjenju povzročile škodo.

Požar ti more v hipu uničiti dom, gospodarsko poslopje, pa tudi pahištvo, živila, krmo, orodje, kar vse največkrat predstavlja večjo vrednost kot poslopje samo. Zato pameten gospodar poleg poslopij zavaruje zoper požar tudi vse prečišne.

Smrt, starost, poroka otrok povzročijo vedno hude gospodarske potrese v družini. Brez takih potresov so tisti, ki so pravočasno sklenili primerno življenjsko zavarovanje.

Nezgodna te lahko zadene ob vsaki priliki. Verjetnost nezgode z naraščajočim motornim prometom narašča. Nezgodam si podvržen v poklicnem delu in ko počivaš. Nezgodna ti lahko za trajno ali vsaj začasno onemogoči vsako pridobivanje. Tu pomaža le pametno nezgodno zavarovanje.

Vlomske tatvine so vedno pogostejše. Tu ne pomaža ne ključ ne patentirana zapora, pomaža le primerno zavarovanje zoper vlomske tatvine.

Po zakonu jamčiš za mnogotere škode, ki so navadno zelo visoke. Brez primerne jamstvenega zavarovanja ni danes noben misleč človek.

Lastnik avtomobila je izpostavljen posebno številnim nevarnostim, zato ne more živeti brez avtomobilskega zavarovanja.

In tako bi lahko govorili še o zavarovanju cerkvenih zvonov, o zavarovanju kolesarjev, o zavarovanju stekla itd.

NI VSEENO, KJE ZAVARUJEŠ! Slovenski človek zaupa svoje zavarovanje edino le domači

VZAJEMNI ZAVAROVALNICE V LJUBLJANI,

Miklošičeva c. 19 — Masarykova c. 12.

Preden skleneš katero koli zavarovanje, se obrni na Vzajemno zavarovalnico ali pa na njenega krajevnega zastopnika!

Vzajemna zavarovalnica zavaruje v svojem oddelku

KARITAS

za nizke mesečne prispevke za posmrtnino, za starostno oskrbo in za doto. KARITAS je največje ljudsko zavarovanje v Jugoslaviji!

Vsak zavarovanec Vzajemne zavarovalnice prejema mesečno za celoletno naročnino 1 din poučen in zabaven časopis

NAŠO MOČ.

Bajtar Tomaž.

Viktor Flisek. Ilustriral Slavko Pengov.

Tomaž Klama, smolar in gobar, je bil suh, da bi se z lahkoto skrtil za številko ena, in zdelan kot zavrženo kosišče. Pod Sv. Planino je imel bajto. Bila je revna kot oklan pes. Okoli bajte je bilo zemlje, da bi z njo lahko napolnil nekaj cvetličnih lončkov. Tja je zelo rad sadil sončnice, ker so mu vedno tako prijazno pokimavale. Za kozo tovarišico je nasrpal vsako jutro tam na poseki žrtja za ves dan. Bilo je mleka — dobrega, da bi z njim jetiko pregnal. Nekaj so vrgle gobe in za smolo je dosti iztržil. Vedel je, kdaj je treba zarezati smreko, da se lepo odceja.

Ni bilo hudega Tomažu. Le dolgčas je bilo smolarju, tako strašno dolgčas. Včasih je šel na goljavo blizu bajte, se stegnil po resi, gledal v dolino in godrnjal: »Dobro vam je, dobro, dolinci prevzetni. Po več žen imate in greh delate. Tomaž pa niti ene ne za pošteno življenje. Kdo naj mu podneti v peči in prinese vode, ako zbolí? Pomagaš, ljuba Marija, da se mi vse to preloži. Vem, da imaš pri svojem sinu veliko veljavo, daj, poprosi ga pa bo šlo. Ženo bi rad. Ne rečem, da mora biti ravno lepa. Da je le pametna in zdravih oči. Gor do nas je strmo. Saj vidiš, da sem sam kakor luna na nebu. Koza v bajti je pa vendar žival, ki nič ne razume. Stori mi, kar te prosim. Ne bom te pozabil. Vsakikrat bom vrgel dinar v pušico pred tvojo podobo v cerkvi. Samo obnesi se. Moč imaš.«

Tisto noč je imel Tomaž lepe sanje. Obiskala ga je rajna mati. Stopicala je po bajti, pretaknila vse kote, urejevala različno navlako in odmajevala z glavo. Sklonila se je nad spečega, ga pokrižala in dejala: »Tomaž, potolaži se. Mož postaneš, oče boš.« Izginila je. Tomaž je zastrmel, se v snu dvignil, padel nazaj in zasmrčal.

»Tomaž se ženi!« je zavrelo. In vsi odsveti pametnih niso nič zalegli. Smolar se je poročil. Bil je ves srečen. Zdelo se mu je, da se veseli z njim vsak grm, vsako drevo. Razumel ga je krivuljasti bor, razumela breza, psika, dren, da, celó sončnice so se veselile z njim. Po devetih mesecih je v bajti zavekalo. »Lizika, kako si moja,« se je ojunatil Tomaž. V lopataste roke je prijel pravkar rojeno čudo

in ga nesel prav k obrazu. »Lepe očke, lepe rokce, malo lask, prav vse kot jaz, hehe!«

»Drvar nerodni, uročiš ga ali pa zmečkaš,« je ugovarjala babica. Tomaž pa venomer: »Lepe očke, lepe rokce...«

Vsako leto je ponavljal Tomaž: »Lepe očke, lepe rokce.« Daljšal se mu je obraz, ušesa so postala prozorna. Hrbet mu je začel riniti navzven in s kolena je klecal. »Pomagaj, o Jezus! Lizika, jenjaj!« Pri vsakem rojstvu je napravil zarezo na tram nad vrati. Poklical je Liziko. »Poglej!« Položil je pet prstov desnice na zarezo in še tri z leve. »Osem!« naračuna.

»Osem,« zastoče ona.

»Živi vsi.«

»Zdravi vsi,« pravi ona. Oči se ji nekam čudno svetijo in obraz ji postaja nagloma ves poten. »Tomaž, še eno zarezo zariši! Tako je,« je dejala kljubovalno.

»Tako je,« omahne Tomaž. »Da bi ne bilo tako!«

Otroci so rasli, raztezala so se jim usta. Celó vraga bi požrli. Bajta se pa le ni hotela

širiti in njiva ne daljšati. Zaradi prostora bi še šlo. Otroci so ležali pozimi tesno stisnjeni po tleh, onadva pa že kako. Poleteli so pa večji trije pomolili noge čez prag in dobro se je spalo. Le glad, to, to! Jedli so naberačen kruh, ki je bil trd ko šolska klop. In da bi vsaj tega bilo! Tomaž ni videl okroglega drugače kot o polni luni. Smolar je tuhtal, tuhtal in odločil. »Lizika, od lakote nama ne bodo pomrli.« Oprtal je koš in izgínil v jesensko noč... Od takrat je bilo malo bolje. Tako za sproti je bilo. Krompirja ni manjkalo, tudi fižol so večkrat jedli. Za sol in zabelo so vrgle gobe, če so kaj prida obrodile.

Po vaseh je završalo. Tomaž tatinski! Nima posevka, pa dosti pridelka. »Na polovico prekel je pri nas obrtgan fižol,« rentaći Vojc. »Najlepša putka mi je zmanjkala z gred,« se jezi Rovski Janez, »zdaj se pa ženska še nad menoj dere.«

»Da bi ga vsaj zalotil zlomka,« pljuje Vojc.

»Sami imamo otroke, pa mu še njegovo drobnjav redimo.«

»Vrag pa takšen zakon, ki dopušča, da se revščina množi,« odseka Rovski Janez.

Ves mračen je stopil Tomaž h gospodu župniku.

»Klicali so me?«

»Nekaj boš vprašan,« so pokimali izza pisalne mize.

»Tudi oni bodo vprašani,« se je zdrnil Tomaž in sedel.

Župnik opazuje Tomaža. Pozna ga, saj je tudi njegovega očeta poznal. Boljši je bil stari ko ta njegov sin. Ta je neumen in hudoben.

Le kako se bo začelo in po kakšni poti končalo, si je mislil Tomaž.

»Tomaž, koliko imata otrok?«

»Devet, gospod župnik! Živi vsi, zdravi vsi, prosim.«

»Devet? Osem,« odseka gospod Valentin in udari po debeli knjigi. »Osem, da veš!«

»Bodo imeli prav, da osem, gospod,« popravlja Tomaž, ko se zave. »Štetje mi ne gre. Saj vedo. V šolo nisem nikoli hodil. Ko sem bil majhen, so jo začeli zidati; ko je bila narejena, sem že imel listek za nabor. Pisati pa znam. Ko smo nazadnje pri vas mlatili, sem se podpisal na podna vrata. Še zdaj se bere, ako ni dež izpral... Osem, da, osem. Živi vsi, zdravi vsi. Težko življenje, pasje življenje, takšno, kakor je naše.«

»Tomaž, marsikaj slišim o tebi. Samo lepega nič in dobrega nič.«

»Ne rečem. Še vi niste ljudem vedno všeč.«

»Da ti brez ovinkov povem: kradeš, da veš.«

»Marija, da to rečete,« se razburja Tomaž. »Ali ste me videli pri kraji, ali me je videl tisti, ki je vam to pripovedoval? Samo povejte! Čeljustniki sol!«

Gospod župnik ostane ravnodušen. Smehlja se. »Okoliščine, Tomaž, okoliščine. Pred tednom je bil na Janovi njivi potrebljen krompir, sinoči pri meni na farovškem gruntu. Sam veš, da se na ta način samo sad uničuje. Zdaj o kresu krompir ne zori; dela se samo velika škoda.«

»Vedo, da ponoči nikamor ne grem. Za zlat denar me ne spravijo, čeprav sem revež. Lahko bi srečal rajnega očeta. Nekoč sem jih že, pa si ne želim več. Komaj sem prišel tisto noč domov. S špiritom sem si drgnil noge, tako so bile okorne.«

»Kako misliš torej zaradi krompirja?«

»Pastirji vam ga pobirajo iz jamičev, da ga peko. Sam sem jih že večkrat nagnal, pa ne pomaga dosti.«

Župnik se ne dá ugnati. »No, pa jajčka, putke, pure, gosi?«

Tomaž zažori. Poten je, da mu z nosu kaplja na resasto brado. Z osmoljenim rokamom se briše po obrazu. Srdito gleda v župnika. »Putke, pure, ovce, prašiče, krave, konje, vse to krade seveda Tomaž! Krade zase, za ženo Liziko in za otroke. Zapreti ga dajte.« Tomaž težko sope.

Župnik se ne omehča. Pozna Tomaža, pozna še preveč. Toliko da ga pogleda. Malomarno briše potne naočnike, ki jih je zameglil tobakov dim. Prime za svinčnik in riše po papirju. Kaj čečka gospod? Životek, nožice, peruti, repek, glavico in kljun. Tako nastajajo putke, pure, gosi. O ta župnik! Tomažu ne odgovarja, mu je nerodno. Končno Tomaž omehčan začne:

»Gospod, ali me bodo poslušali?«

»Če boš pametno govoril.«

»Na svete Ane dan so maševali na Sveti planini. Bo tako?«

»Je tako.«

»Stal sem pod korom, ker imam slabe čevlje in žvečim tobak.«

Gospod ve, da prevrača smolar besedo drugam, pa ga pusti. Čakaj, si misli, te že spestim.

»Napolnjena je danes naša cerkev. Tega sem vesel jaz, vaš dušni pastir, tega se veseli sam naš Jezus Kristus in njegova presveta Mati Marija.' Tako ste začeli pridigovati. In kako bi bil jaz danes vesel, če bi lahko rekel: Glej, ljubi Jezus, te zgarane, rovtarske ljudi in jih blagoslovi! Pa ne morem... Ker ubijate, za naslado morite! Ti žena, ki praviš, da si krščanska, čemu ne bi bila tudi krščanska mati? V zakonu se bojiš otrok, pred zakonom si pa hotela otroka, da si le moža dobila. Ali res misliš, da je to Bogu všeč? Kjer je družina krščanska, tam kraljuje Kristus. Kaj odkimavate z glavami, neverniki malopridni! Če je družina še tako velika, ne plašite se! Bog za vse skrbi. Za ptice pod nebom, za ribe v vodi in za zverjad v gozdu. Pa bi za vaše otroke ne, ki so krščeni v njegovem svetem imenu.' To in še več ste povedali, gospod župnik!« sklene Tomaž.

Gospod Valentin ve, kam meri smolar. Star je in zvit. »Počakaj, Tomaž! Ti je bila všeč pridiga?«

»Všeč, gospod. Le to naj mi povedo, saj so učeni, kako bo zdaj ljubi Bog poskrbel, da moji otroci ne bodo lačni ter goli. Povejte!« napada Tomaž.

»Premajhen si, Tomaž, preneznaten, da bi zaradi tebe Bog storil čudež,« odbije župnik. »Bog po dobrih ljudeh revnim darove deli. Poprosi pri ljudeh!«

»Kje, kako? Gruntar dá enkrat, drugič teže, tretjič odreče. Delavec pa sam nima.«

»Za gospoda župana ti napišem pismo.«

»Ga ne bom oddal. Sem že bil na občini. S slino sem si obrisal vso umazanost z obraza, preden sem stopil pred gospoda župana!« Tomaž pripoveduje, kako je bilo:

»No, kaj pa vi?«

»Tomaž Klama se pišem.«

»Klama? Klama?« grebe po spominu župan. »Aha, že vem.«

»Smolo prodajam in gobe, sploh vse, kar pride pod roke.«

»In kradete vmes.«

»Ne, gospod župan. Na koga drugega so se spomnili. Osem otrok imava z Liziko. Lahko

bi pripeljal mimogrede katerega pokazat. Samo če želijo.« Da ni vedno v pisarni in da ima sam otroke, se je izvijal župan.

»Kaj bi radi, Klama?«

»Podporo za osem nedolžnih otrok. Sami fantje so.« Župan nekaj išče, drega po predalih in policah. Izvleče kup listin in jih vrže po mizi. »Ko bi znali brati, bi takoj vedeli, kaj zaslužite. Palice, zapor, vislice,« se razburja župan.

»Zapor, vislice,« me mrazi v ves život. »Kaj zlomka je v tistem pisanju?«

»Tu je odlok, da moramo zidati na Sveti planini novo šolo. Vse to zaradi vas.«

»Šalijo se, gospod župan. Za šolo sem prestar.«

»Zaradi vaših otrok je šola pretesna. Za pol vasi jih je. Ali se vam zdaj kaj jasni?«

»Malo se razumem na vaš posel, gospod župan, malo.«

»Najbolje za vas, da odidete. Občani naj vas pa pretepejo, ker jim vi nakladate davke. Izginite!«

Spoznam, da je vsak upor brez uspeha. Zmede me, da primem za napačno kljuko. Odprem v občinski zapor. To je spravilo še gospoda župana v dobro voljo. Dobil sem smotko, da ji še imena ne vem.

»Ne zaradi tebe, Tomaž,« ga preseka gospod, »zaradi otrok še nekaj napravim, da ne bodo rasli brez kruha in strahu in končali brez Boga v svoje lastno pogubljenje. Obrnem se do dobrih ljudi, da pomagajo. Nekaj bo le zaleglo. Najdejo se premožni gospodarji, ki so brez otrok. Morda bi vzeli katerega tvojih otrok za svojega.«

»To pa ne bo prav,« ugovarja Tomaž.

»Starejšega bi jaz vzel v službo. Za pastirja nam odrine.«

»Da, ko bi mu vi rezali kruh, takrat takoj. Odcepite ga, da se človeku roka povesi. Vaše ženske pa niso takšne.«

»Ne obrekuj! Predaleč usekaš z jezikom.«

»Nobenega ne dam od hiše.«

»Pa stradajte in amen.«

»Vi veste, kaj je dom, ljub je otroku, mil je staremu človeku. Rajši so otroci doma lačni in tepeni kakor pri tujih ljudeh siti. Staršev, ki bi jih preganjali od doma, res ne morejo spoštovati. Niste pametne pogruntali, gospod župnik.«

Kaj podobnega se gospodu Valentinu še ni zgodilo. Ta prerek s tem štramastim Tomažem je bil nespameten.

»Tomaž, midva sva končala. Obrni se, kamor hočeš, samo mene ne išči nikoli več.«

»Čemu me silijo, da bi dajal otroke iz bajte,« kljubuje smolar Tomaž.

»Zato, da bi bili bolj pošteni, kakor si ti.«

Tomaž se je znašel pred vrati. »Zaradi tistih nekaj krompirjev me prijemlje. Če mu ga pa miši votlé na njivi, je pa vse dobro. Še to noč mu ga prinesem poln koš in ga stresem pred farovška vrata. Kako me je gnetel ves čas. Za devetnika, Silvestra, pa le ne ve...«

Zdramilo se je mlado jutro. Počasi, kakor bi otrok odprl nedolžne oči. V fari se je oglašil zvon. Ječalo in škripalo je v linah. Cerkovnik Jernej je dvakrat omotal okoli rok scerfrano vrvi in zvonil, zvonil. Pražnji klobuk mu je zletel po tleh, pa ni godrnjal. Naj le slišijo hribovci, kaj zmore, in naj ne bodo skopi ob beri. Danes sta sv. Peter in Pavel, ki sta farna patrona.

»Prav gotovo nekdo trka. In tako zgodaj. Že odpiram.«

To je Tomaževa žena. Ihti v cunjasto, prižasto ruto, jo grabi za robove in vlačí pod nos. »Tomaž vas želi. Umrl bo.«

»Tomaž, umrl? Še pred tednom sva govorila.«

»Včeraj se je zgodilo. Bor je podiral. Tako na meji je raslo drevo. Ni bilo na našem in ne na sosedovem. Namenil se je nakalati dog za perilne škafe. Tomaž ga je že skoraj izpodsek, ko se je zagnal v vrh veter s tako močjo, da je padlo drevo na reveža. Umrl bo, kri pljuje.«

»Pa ste kar samega pustili?«

»Zabrložnikova Meta ga varuje. Otroke sem pa med sosede razpotaknila.«

»Ali je zelo slab?«

»Noči ne bo učakal.«

»Ste šli po zdravniku?«

»Noče slišati o njem.«

»Pa vsaj v župnišče stopite po gospoda.«

»Ga ne mara. Tako je čuden, kot je bil vedno. Le vas hoče. Vi ga boste pripravili, da se bo spovedal. Vas bo poslušal. Naj vsaj umre pošteno. To bi jezikovali Planinci, ako bi umrl kar tako.«

Ves vznemirjen je stal cerkovnik Jernej pred ženo, ne da bi ji kaj pametnega svetoval. »Takoj pridem in bom storil, kar se dá.« V prividu gleda Tomaža, vsega razbitega.

Reva se obotavlja.

»Kaj bi radi?«

»Za svečo bi prosila. Kaj naj mu stisnem v roko, ko bo umiral. Blagoslovljeno vodo pa vzamem iz kropilnika v cerkvi. Nič ni v lajti.«

Cerkovnik je obljubil svečo. Že je hitela sunkoma po cesti, da ji je opletalo dolgo krilo po bosih in umazanih nogah.

Cerkovnik je srečeval zadnje zakasnjence, ki so odhajali po maši po opravkih, ko je

šel k Tomažu. Pot do Tomaževe bajte prehaja za cerkvijo v nagel strmec. Jernej je sopol, kakor bi padel z zidarskega odra. Pred bajto ga je že čakala Tomaževa žena. Na hitro se je malce razgledal. »Kako se le stiskaš, Tomaž, tu notri s svojo družino. Še cigani ti ne zavidajo tega bivališča. Kdo ve, kdaj je tu nekdo na grobo obrezal nekaj brun, jih postavil, zvezal in povezal z lesenimi stenami. Ostrešje trhlí in se nagiba na zadnji strani na črvojedem tram. Še nekaj zim, Tomaž, pa ti bo zrahljalo bajto, da ti bo svetilo sonce na peč.«

»V bajto bi šli,« ga je nagovarjala Lizika, ko ji je cerkovnik izročil sveče.

Previdno je stopil v tisto podrtijo ter pazil, da bi se kam ne zataknil. Pred njim je šla gospodinja in odpravila vse mogoče nápotje na obe strani.

Tam v kotu leži na edini postelji smolar Tomaž, kateremu so ure že štete. Z desnico grebe po razpokanih ustnicah, ki zevajo od žeje in vročine. Nad čelom ima s krvjo strnjen, svaljkast šop las, kri mu polzi v dveh marogah po obrazu. Jernej se ga ustraši.

»O, da ste le prišli, pozdravi Tomaž in mu z muko poda roko. »Umr! bom.«

»Daleč si še od smrti, Tomaž,« ga skuša odvrniti Jernej od te misli.

»Dol s peči me gleda smrt,« vztraja Tomaž. »Kima mi z glavo in žuga s koso.«

Da ni nič, zatrjuje Jernej in sede na stol.

»Veste, gospod, slutnje sem imel. Trikrat je potrkalo prejšnji teden vsak večer na okno. »Klep, klep' je reklo. Ko sem stopil ven, je bila sama črna noč. Mati me hočejo k sebi.«

»Na vsak način ti priskrbim zdravnika,« sili Jernej vanj.

»Hvala, ni potreba! Tomaža ne spravi nihče več skupaj, takega kot je bil; njemu že sili duša na plan.«

»Kaj me pa potem prav za prav kličeš?«

»Za pričo bi vas rad. Oporoko nameram vam napraviti.«

»Saj nisem od sodišča.«

»Tudi nočem, da bi čakali na papir kakor notarska gospoda. Pisanje se lahko zgubi. Kar je mojega, bom še to uro izročil, kakor postava veleva. Vi boste vse to poslušali in o pravem času in na pravem mestu povedali.«

Jernej se je uklonil.

»Jaz, Tomaž Klama, rojen na tej postelji, kjer bom umrl, vam povem moje zgodbe in poslednje želje, kakor mi jih pamet narekuje. Naš rod je že zelo star. Že moj oče je poznal svojega očeta in takoj nazaj. Rajni oče so se ženili z mojo materjo po sreči in pameti. Le redkokdaj so se pritožili nad njimi. Očeta ni držala jeza, mater je pa bolj kuhalo. Z otroki nista bila preobložena. Le jaz sem bil in brat Gašper. Neko zimo so začeli mati pokašljevati. To se je vleklo tja na spomlad. 'Kukavica me bo spela,' so govorili in lazili oprijemši po bajti. Težko so sopli, hropli in postajali vročični. Bilo je še vse huje in kar na lepem so obležali. 'Čreva so se ti zamotala,' so bili v skrbeh oče. 'Tomaž, opeko pripravi.' Vso noč sem jo razgrevaj, oče so jo pa polagali materi na boleča mesta. Proti jutru so mati umrli. Zdravnik je dejal, da so umrli za jetiko. Oče so imeli naduho, spravila jih je od kruha; zato smo ga vedno pogrešali, kruha namreč. Nekaj let po materini smrti smo pokopali tudi očeta... Z bratom sva ostala sama, brez vseh sorodnikov. Ker sva bila že odrasla, sva hodila na dnino po kmetih, ali drvarila za barantavce. Živela sva složno brez vsakega sporeka. Še na um nama ni hodilo, da bo kdaj drugače. Prišla je vojska, da bi je ne bilo! Brata so vzeli, ker ga je bilo dosti čez prsi, mene so pa odvrgli zaradi slabih zob. Gašper mi je večkrat pisal s fronte. Ni bil čisto navaden vojak. Vse ga je spoštovalo. Zadnje leto vojske pa ga je zadela srčna kap. Morda vas trapim s svojim govorjenjem in me neradi poslušate?«

Jernej je odkimal, da ne; naj le pripoveduje!

»Hudo je, ako je človek sam. Nobena jed mi ni dišala in vse bolj sem mislil na ženitev. In res me je Bog uslišal. Dote Lizika ni prinesla — saj so skušeni, da po naši rebri človek komaj prazen pride. Skraja je bila kujava in jezikava, da bi ne dobil od nje besede, če bi ji ponujal ocvrto kuro. Kajkrat sem jo na-

mlatil, da je imela hrbet ves kitast. Pa mi je, hudimana, po takem zaključku vselej zbežala v hruško za bajto. Žugala mi je iz nje z rokami in iztegovala jezik. Za njo nisem nikoli lezel. Ko je prišla dol, se mi je jeza že polegla. Ko se je večala družina, se je ugnala. Vse sva se lepo posvetovala in rad sem jo imel. Še poljubiti sem jo hotel nekoč. Pa sem se domislil, da ljubčkamo samo Bogca, zato sem to nameru opustil. Za Klamov rod so prišla huda in lakotna leta, kot so popisana v svetopisemskih bukvah. Prazno korito, lačni gldalci. Veste, kaj je to? Nič ne veste. Če ti vpije devet praznih ust: 'ata, kruha!' niso to prazne marnje.«

Tako je govoril Tomaž z veliko težavo. Hipoma je zastrmel na peč.

»Zdaj vidite smrt? Kako se mi posmehuje, vragovka, le pogledjte. Zbil bi jo s peči, da bi iskala svoje sklepe po vseh kotih. Pa se ne bo umaknila, dokler ne umrem, dobro vem. Ko so umirali oče, se je tudi košatila na peči.«

»Tomaž, bledeš! Saj ni nič.«

»Je, gospod, verjemite. Pred smrtjo je vsakomur dano, da več vidi kakor vi, ki boste še živeli.« Umolknil je. Pot mu je zamakal ves obraz. Jernej mu ga je narahlo obrisal, mu po žlički vlival v usta vodo, da se je odžejal.

»Boljšega se čutim. Umreti, to ni nič, še otrok vzdrži. Večkrat me je že stiskala smrt, pa sem jo odrinil, da mi ni dolgo križala pota. Zdaj je pa zares. Pred leti sem bil na Brezjah. Vse sem po krščansko opravil. Trikrat sem drsal po kolenih okoli Marijinega oltarja, opravil spoved in daroval po svoji moči.«

Vse to in tako je govoril Tomaž Klama, smolar izpod Svete planine, ki je imel natrto hrbtenico, polomljena rebra in le še nekaj ur življenja. Jernej je iskal in iskal, kako bi zgrabil Tomaža. Kaj ga teži, da tipa tako naokoli?

Po bajti pritaca Tomaževa žena z loncem v roki.

»Tomaž, juho so ti poslali Vojetovi. Včasih si jo tako želel.«

»Le položi lonec v kraj in počakaj. Tomaž je že snedel in spil, kolikor mu je bilo določeno. Tista reč ga ne bo rešila.«

»Pa bi le zaužil malo gorkega,« je Jernej pomagal ženi, vendar brez uspeha.

»Nazaj mu boš nesla tisto juho in povedala Vojetu, da Tomaž noče nič od njeja.

Če bi mu pobral na vrtu hruško iz kravjeka, jo obrisal ob hlače in snedel, bi me gonil na sodišče, tako je natančen. Kadar sem ga srečal, je svedral z roko po hlačnem žepu, da so žvenketali srebrnjaki. 'Tomaž, potrebuješ drobiž,' me je zbadal. Za sedež v cerkvi se pa prepira vsako leto z župnikom. Glej, da mi ga ne vzameš za pogrebca in, če se bo sam ponujal, mu odreci.«

Lizika se je uprla z obema rokama v posteljno končnico in gledala Tomaža. Marogasta ruta ji je silila na zasoljene oči, da jo je večkrat morala odriniti nazaj.

»Lizika, koj od začetka, ko sva se poročila, si imela dolg jezik, da bi lahko z njim s tal oblizala zvonik cerkve na Sveti planini. Z leti se ti je krajšal in krajšal, da je zdaj ravno pravšen.«

V vsakem drugem primeru bi se tak pogovor za Tomaža zelo nesrečno končal. Danes je Lizika molčala.

»Lizika, bajta je po moji smrti tvoja, če boš pametna.«

Kam zlomka cika Tomaž s temi besedami, si je mislil Jernej. Ta oklešček vendar ne bo več norel,

»Kaj s tem misliš? Govori!« se je našobila Lizika.

»Ne bevskaj, če te ni zadelo.«

»Tomaž,« je dvignila roke. »Vpričo gospoda!«

»Lizika, kakšen pomenek sta imela s Čurkom?«

»Z vsakim človekom govorim.«

»Če je nedolžno, naj bo, da le ni noro.«

»Mar so mi dedci, o ljubi Jezus!«

»Tudi nisi lepa za take stvari. Brado ti poraščajo kocine in le dva zoba imaš, kakor voz prednji ročici. Ženske obljube so za majhno ceno. Čurku kar naravnost povej, da ne bo nikoli nosil mojih škornjev in jih sezuval z mojim hlapcem. Oboje mi dajte v krsto.«

Tomaž se je čutil olajšanega, Lizika je pa ihtela od sramu in jeze. Jernej je pokašljeval in grizel ustnice.

»Lizika, bajta je tvoja. Na davkih nisem nič dolžan in tudi ljudem ne, ker mi niso zapuili. Ali mi daš roko? Kajne da nisi jezna?«

»Kaj bom jezna! Da bi le ti ozdravel.«

»Le pametna bodi in potolaži se, saj vidiš moje revno. Otroci ne bodo za menoj nič dovali, le priimek. Klamov rod bo še živel. Tepel jih nisem, to so opravili v šoli. Počitka jim tudi ni nikoli manjkalo. Uči jih, Lizika, da je treba starše spoštovati — mene zdaj ne bo treba, ker bom umrl. Tudi ne smejo staršem odgovarjati. Dajaj jim dober zgled in lepe nauke. Liza, pojdi na podstrešje, malo premakni podnožni tram, na katerem je letnica. Tam boš našla šop papirnega denarja. Še od takrat ga imam, ko so še mati živeli. Kupi si črno ruto in predpasnik. Nosu mi pa nikar ne briši vanj, se dá drugače napraviti. Zdaj pa pojdi in naju pusti sama.«

Liza ni rekla besede ter je odšla.

»Gospod, velik greh me teži.«

»Spovedniku ga povej!«

»Laže mi bo, ako ga še vi veste. Nihče ne ve, da imava z Liziko devet otrok, še gospod župnik ne. Devetnik Silvester je utajen, on ni zapisan v župnišču in ni krščen v cerkvi. Že pri petem sinu so vsi botri odpovedali. Vsak je našel izgovor in obrnil hrbet. Ciganu bi storili dobro, le Tomažu ne. Ko je prišla

tista ura za Liziko, sem sam skrbel zanjo. Čez dva dni je po vsem hudem že krevljala po bajti, zdrava ko dren. Sina devetnika sem krstil sam, ko je izpolnil tretje leto. Za silo je že sam odgovarjal na krstna vprašanja. Le ko sem ga baral, če se odpove hudiču in vsem njegovim pregreham, se je paglavec obotavljal.«

»O, ti Tomaž kujonasti, zdaj je pa konec potrpljenja in če se pretegneš tole uro. Bom jaz tvoj spovednik?« je vzkipeł Jernej.

Tomaž je prenesel cerkovnikovo jezo »Zadnjo prošnjo imam do vas na tem svetu. Boste storili?«

»Ne vem, kaj hočeš?«

»Z gospodom župnikom se razumeta?«

»Kolikor toliko.«

»Stari so, težko bi prišli k meni za spoved.«

»Ti pa kaplana pošljejo.«

»So premladi za Tomaža. Vi bi stopili h gospodu Valentinu in rekli: 'Gospod, Tomaž umira. Odkritosrčno mu je žal, da je v življenju tolikokrat grešil. Kesa se, ako je pobral kdaj kakšno stvar na vašem, četudi bi drugače konec vzela. Jemali so pa tudi drugi na smolarjev račun. Tomaž ima družino, ki od tega živi, kar sne. Odvezo mu dajte, gospod župnik, kar tako od daleč. Lepo na listek mu jo napišite s pokoro vred, to daste potem cerkovniku, da nese Tomažu. Laže bo umrl. Na ta način si prihranite pot. Kaj bi se mučili v Planinske rovtve.' Trebušasti so in kuhalo bi jih kakor glistavega otroka. Tudi imajo gotovo na kosilu tuje gospode, ker je danes farno žegnanje.«

»Tomaž, vrag naj te vrti na ražnju in ti opече vsako plat posebej. Doma naj te pokopljejo za mejo.« Jernej se je razvnel in razgrajal, da je skrušilo smolarja.

»Naj pridejo gospod sami, bo res najbolj pametno.« S težavo je Tomaž izpustil cerkovnikovo roko, ko je ta odhajal.

»Za gospoda pripravite,« je Jernej naročil pred kočo Tomaževi ženi.

»Joj, Boga nimamo.«

»S kota ga vzemite.«

»Je ves črn.«

»Čeprav.«

»Gospod,« ga je ustavila. »Saj niste verjeli Tomažu ono o Čurku? Tako mi je hudo.«

»Ne, nisem,« jo je tolažil. »Z Bogom, Tomaž!«

Tomaž Klama je umrl še tisto noč, spravljen z Bogom in ljudmi.

Čez dva dni se je Jernej pridružil redkim Tomaževim pogrebce. Smolarjeva žena je bila brez črne rute in brez novega predpasnika. Tomažev papirni denar je bil že davno zgubil veljavo. Devetnik Silvester je grizel žemljo in suval starejše bratce vse vprek. Na pokopališču so se razlezli otroci po grobeh, se obešali na križe in preskakovali pokopališko ograjo. Nazadnje so polegli okrog očetovega groba.

»Vzemi, zemlja, kar je tvojega,« je sklenil gospod kaplan.

Z rokami in nogami je sipal Tomažev rod zemljo na očetovo krsto...

Čez tri mesece je Jernej srečal Lizo. »Kako je pri vas?«

»No, tako. S Čurkom se razumeva; tudi otroci ga imajo radi. Dokupil je nekaj zemlje in zdaj se laže prebijamo. Saj vedo, da vdova nima veljave, zato sem ga vzela...«

O imenih.

Jože Pogačnik.

Vsaka božja stvar ima svoje ime. Po njem jih ločimo med seboj. Najpomembnejše pa je ime pri bitju, ki je tudi oseba, pri človeku. Po imenu se loči oseba od osebe. In da je vsako zamenjavanje oseb pri toliki množici nemogoče, ima danes med civiliziranimi narodi vsakdo dve imeni: krstno ime in priimek. Krstno ime je bistveno razločevalno osebno ime. Priimku pravimo tudi pisanje. Na deželi pa poznamo še tretjo oznako: hišno ime. Po prvem, osebnem ali krstnem imenu sprašujemo, ko pravimo: Kako ti je ime, po priimku (pisanju): Kako se pišeš, in po hišnem imenu: Čigav si. Troje imen za eno osebo! Tako jo dovolj označimo.

Tudi stari Rimljani so poznali po tri imena. Rekli so: Kaj Julij Cezar — Kaj je bilo osebno, Julij rodbinsko ime in Cezar priimek. V naši vojski ima vsak vojak zraven svojega krstnega imena zapisano tudi krstno ime očeto, kar onemogoča zameno enega z drugim. Trojno ime je rodila pač največ potreba.

Hišno ime.

Hišna imena dandanes še vedno nanovo nastajajo. Kajpak mora vsaka nova hiša — saj je nova stvar — dobiti oznako. Često se z novim gospodarjem prekrsti tudi hišno ime. Podobno nastajajo tudi imena novih vasi. Pri imenovanju se pokažejo stvariteljske, recimo kar umetniške tvorne sile preprostega ljudstva; domišljija, hudomušnost, naravna nardarjenost izbere brž ime, ki »zadene«. Tako nastajanje imen je zelo lahko opazati med — dijaki: brž brž imajo za novega profesorja klasično oznako!

Najbolj običajni načini pri dajanju hišnih imen so tile:

1. Hiša dobi ime po imenu gospodarjevem: bodisi po njegovem krstnem bodisi po hišnem imenu, pa tudi po njegovem priimku; pri tem kaj radi ime tudi malce spremene, n. pr. okrajšajo ali prilagode. Če dobi n. pr. Ogrinčeva Jera za doto novo hišo, ji pravijo »pri Ogrinčevi Jeri«.

2. Hišo imenujemo po krajevnih posebnostih. Na ta način nastane mnogo mnogo imen. Hiši v klancu, katere gospodar opira vozove, je »Opirovtova«, v »Hudem grabnu«

je »Hudnjekova«, pri Slapu je »Slaparjeva«, na pesku je »Peskarjeva« itd.

3. Premnogo hišnih imen je od gospodarjevega poklica, n. pr.: pri »Rihtarju (tam je sodil rihtar), pri Mlinarju, pri Žagarju, pri Ribiču, pri Bognarju (kolarju), pri Kramarju itd.

4. Ljudje še danes kaj radi vzdajo hišno ime po gospodarjevih posebnostih, po njegovih telesnih ali duševnih lastnostih. Ljudska dovtipnost, pa tudi nagajivost ali celó hudobnost na ta način kaj rada pritakne smešen ali zaničljiv priimek, ki mu Gorenjci pravijo kar »pritikljaj«: pri Trebušniku (Mlakarjev junak iz Žirovnice), pri Mojcnejku (žena je bila Mojca). Enako dajo ime po gospodarjevem rojstnem kraju ali prejšnjem bivališču, zlasti često, če je to zelo znano ali razvpito; pri Kroparju (priselil se je iz Kroke), pri Poljancu (priženil se je v podgorje s Poljanskega), pri Dolencu (Finžgarjev dom na Breznici).

Nastajanje imen je pri nas še malo raziskano. Je pa to zanimivo poglavje slovenske kulturne zgodovine.

Priimki.

Vzdevanje hišnih imen nazorno kaže, kako so morala nekdam nastati tudi druga imena, priimki in tudi osebna imena, »Pisanje« so dali človeku na isti način, kakor dajejo danes hišna imena. Znanost je dognala, da so prišli priimki pri nas v navado pred 600, nekateri že pred 700 leti — prej je bilo za vsakogar v rabi le eno, namreč osebno ime.

Mnogo priimkov se dá po zgoraj omenjenih vidikih, po katerih so namreč nastajala hišna imena, še danes zanesljivo tolmačiti, n. pr. po 1. načinu: Jurčič (od Jurija), Gregorčič (sin Gregorija), Lavrenčič (od Lavrencij), Meško (razlagajo od staroslovanskega imena Mečislav [?]); po 2. načinu: Slomšek (s Sloma), Jamnik, Hribar, Globočnik, Zamejic; po 3. načinu: Cimperman, Župančič (od besede župan); po 4. načinu: Bohinjec, Finžgar (Vintschgauer?), Debevec, Gnidovec, Grdin, Pust, Paček itd.

Vsa imena ljudje v resnem in še bolj v šaljivem govoru po svoje spreminjamo, krajšamo, sestavljamo in zaradi blagoglasja ali iz ljubeznivosti po svoje krojimo. Tako se godi

hišnim imenom in priimkom, še bolj pa, kakor bomo videli, osebnim (krstnim) imenom. Zato je nemogoče, iz vsakega imena izluščiti pomen in smisel.

Osebna (krstna) imena.

Osebna imena so vzdevali razni narodi različno — vsak narod po svojem okusu, mišljenju in čustvovanju. Prav zato so ta imena za zgodovino kulture v pradavnini zelo povedna in dragocena. Orientalci n. pr. so dajali in dajejo še danes radi pesniška imena svojim otrokom (Japonci, Indijci, Kitajci; Gandiju pravijo »Mahatma« — človek z veliko dušo). Judje pobožna (Janez = Bogomil, Elija = moj Bog je Jahve, Samuel = uslišani), Rimljani vojaška in suha, stvarna, trezna, Germani bojevita (glej spodaj seznam), Slovani pa miroljubna in krepostna imena (Dobrislav, Dobrava, Miroslav, Svetimir, Mirimisl, Hotimir, Gojmir itd.). Zares, vsak narod pri imenih pokaže svoj značaj in tudi okus, svoje težnje in svojo dušo.

Pri vseh narodih najdemo osebna imena, narejena po njihovih bogovih (Apolonij pri Grkih in Rimljanih je mož, imenovan in posvečen Apolonu, bogu umetnosti; Demetrij [Dimitrij] mož, posvečen boginji Demetri, materi rodovitni zemlji; Dionizij mož, posvečen vinskemu bogu Dionizu).

Otrokom so dajali, kakor še danes dajemo, pomanjševalna imena, nastala največ iz okrajšanega očetovega ali materinega imena ali obeh. Često nastajajo imena za srčne ljubljence iz zadnjega zloga, včasih iz dveh zadnjih zlogov ali iz ponovljenega zadnjega, včasih pa prav po zgolj osebnem okusu imenodajalca, seveda po pravilih izreke in gladkega izgovora. Neizmerno velik je obseg vseh možnosti, kako se imena morejo prilagoditi, krajšati, spreminjati in tudi narečju prikrojiti.

Pri vseh narodih imamo domača osebna imena. Tudi pri Slovencih so bila v navadi kar splošno do sredine srednjega veka. Od 13. stoletja dalje pa domača slovanska osebna imena pri nas ginejo in namesto njih so začeli vzdevati krstna imena po svetnikih. Kaže, da je takrat pod vplivom celotnega takratnega vzdušja po Srednji Evropi krščanstvo začelo do dna prepajati življenje naših pradedov. Sicer najdemo izjemoma slovanska osebna imena še mnogo pozneje, n. pr. v Kanalu na Goriškem se je ohranilo še nad sto let ime

Jasna, ime Nedeljka beremo tam še v letu 1428 — vendar to je že krščansko ime Dominika (v nedeljo rojena), le poslovenjeno.

Pri nas so dajali krstna imena po svetnikih, katere so poznali iz litanij vseh svetnikov, iz svetniških življenjepisov in legend in iz cerkvenih koledarjev. Tako so postala imena rimskega bogoslužja počasi domača in — naša. Znanstveniki so n. pr. dognali, da se je v 11. stoletju že razširilo ime Janeza Krstnika; v 14. pa so prišla v splošno rabo imena: Tomaž, Filip, Pavel, Miklavž, Elizabeta, Gašper, Boltežar; v 15. veku so vzljubili imena: Ana, Matija, Barbara, Andrej, Neža, Katarina, Polona itd. Zato moremo trditi, da so ta krščanska imena tudi naša, slovenska. Svetih imen Jožef in Marija si do 15. stoletja iz spoštovanja niso upali dajati za krstno ime. Širjenje svetniških krstnih imen so pospešile v naših deželah zlasti križarske vojske.

Tako je bilo pri nas — kolikor moremo ta razvoj zasledovati. Kako pa med kristjani vobče, zlasti v prvih stoletjih? In ko so tako imenovanje največ vodili duhovniki, misijonarji in krščevalci, ali so ti imeli navodila, morda celo zapoved cerkvene oblasti?

Prva stoletja krščanstva so spreobrnjenci navadno ohranili svoje staro ime, ki so ga nosili tudi kot pogani — podobno kakor je moralo biti tudi pri spreobrnjenih novih narodih, n. pr. pri Slovencih po pokristjanjenju. Toda že zgodaj — vsaj do 3. stoletja se dá tako ravnanje slediti — so staro pogansko ime pri krstu zamenjali z imenom kakega apostola, pozneje tudi mučenca. Posebno so to radi naredili, ako so imeli ime po kakem poganskem maliku, da so se tudi v imenu otresli vsakega poganskega praznoverja. V 4. stoletju po Kr. je bila že zelo razširjena navada, da so si vzdevali svetopisemska in krščanska imena. Izbrani svetnik je tako postal tudi osebni zavetnik (patron), ki naj bo vzornik in priprošnjik. Iz tega namena so tudi škofje svojim vernikom priporočali, naj dajejo svojim otrokom krščanska imena svetnikov in mučencev, da bodo ti zanje prosili in jih varovali. Tako sta n. pr. priporočala škof sv. Ambrozij v Milanu in sv. Janez Zlatousti v Carigradu.

Ko krsta niso več odlašali na čas polnoletnosti ali celo na čas bolezni za smrt, temveč je postalo splošno pravilo, da otroka krstijo takoj po rojstvu, tedaj je tudi počasi prišlo v navado, da so vsakemu dali pri krstu

novu, krščansko ime, čeprav še ni bilo v tej zadevi nobenega cerkvenega predpisa. Vzdevanje krščanskega imena je bilo pomenljivo, saj pomeni življenjski program krščenca!

Prav v 14. stoletju, ko so namreč prišla pri nas svetniška imena v navado, najdemo prve cerkvene predpise glede krstnih imen. Mnogo pa se je cerkvena oblast za krščanska imena trudila v dobi tako imenovanega humanizma. Tedaj so namreč mnogi hoteli obnoviti staro poganstvo tudi v imenih in so si dajali latinska, včasih tudi grška imena, seveda tudi po starih poganskih bogovih (Tkalčič je postal Tekstor, Schwarzerde [= črna zemlja] se je pisal po grško Melanhton).

Prav zato je morala Cerkev rabo poganskih imen in vzornikov prepovedati. Rimski katekizem iz dobe po tridentinskem zboru uradno priporoča imenovanje otrok po »takih ljudeh, ki so bili zaradi velike pobožnosti in strahu božjega prišteti svetnikom«. Cerkveni Obrednik pa ima že v tej dobi za duhovnike krščevalce v bistvu isto navodilo, kakor ga ima še danes. V naših dneh velja tole vodilo: »In ker se krščencem kot otrokom božjim, ki naj se prerode v Kristusu in prištejejo njegovi vojski, daje ime, naj župnik skrbi, da se ne bodo dajala spotakljiva, bajna ali smešna imena ali imena malikov ali brezbožnih poganov, marveč kolikor možno imena svetnikov, da jih bodo njih zgledi spodbujali k pobožnemu življenju in jih bo njih zaščita varovala.« Cerkveni zakonik zdaj naroča, naj ime svetnika doda krstitelj, ako bi ga starši sami ne dali.

Omenimo naj še, da so svoj čas tudi pri birmi privzeli novo ime, največ po botru. Bili so celó časi, ko je bilo to ukazano.

Imena papežev in redovnikov.

Imamo pa tudi primere, ko se krstno ime zamenja. Najbolj je to znano pri papežih, ki že od leta 1009 dalje redno vzamejo pri izvolitvi novo ime — navadno ime kakega prednika, ki jim je vzor ali vladarski program. Le papeži Julij II., Hadrian VI. in Marcel II. so ohranili svoje prejšnje lepo ime. Prvi papež, ki si je vzdel novo ime, je bil Janez II. leta 532, in to zato, ker se je prej imenoval Merkurij, to je posvečen poganskemu maliku Merkuriju. Pij XI. in sedanji Pij XII. sta si izbrala to ime iz spoštovanja do svetniškega Pija X. Kardinal Hildebrant si je zaradi go-

rečnosti, obnoviti cerkveno življenje duhovščine in osvoboditi Cerkev od države, vzdel po sv. Gregoriju Velikem ime Gregorij VII. — Podobno kakor papeži so delali tudi večkrat škofje (škof Jeglič si je n. pr. privzel ime Bonaventura).

Ime zamenjajo tudi redovniki in redovnice pri zaobljubah. To store zato, ker naj tedaj popolnoma odmro svetu, kakor naj kristjan odmre staremu življenju pri svetem krstu in zato dobi svetniško ime. Posamezni redovi imajo v tem svoje navade. Karmeličani in karmeličanke k redovnemu imenu še kaj pridenejo (Marija Martin je postala redovnica Terezija Deteta Jezusa in svetega obličja; Janez »od Križa«, kapucini dodajo radi svoj rojstni kraj (Janez od Sv. Križa — slovenski pisatelj, podobno frančiškan Janez Kapistran). Nekateri ženski redovi (n. pr. šolske sestre) dodajo pri slovesnih zaobljubah redno še ime Marijino. Jezuiti svojega imena ne spreminjajo.

V 17. stoletju je bila kar moda, da so dajali vsakemu po dve imeni, Deloma je ta navada danes spet oživela. Umestna je tam, kjer dajo za prvo ime domače ime, o katerem ni jasno, katerega svetnika pomeni.

Razlaga imen.

V naslednjem skušamo razložiti po najboljših virih pomen osebnih, zlasti krstnih imen. Iz vseh ni več mogoče izluščiti pomena, ker so se imena, često zelo samovoljno, spreminjala. Ponekod je tudi ta razlaga dvomljiva, od tod več razlag ali nejasnost, ki smo jo označili z vprašajem. Prinašamo tudi razlage nekaterih nesvetniških, zgodovinskih imen, zakaj zanimiva so. Kdor hoče dati to ali ono manj znano ime, tu razloženo, naj pogleda še spred v naš Koledar in ga poišče med imeni svetnikov in godov za mesečnim koledarjem.

Kratice pomenijo: germ. = germansko ime, h. = hebrejsko, slov. = slovansko in slovensko, gr. = grško, l. = latinsko, ž. = žensko, r. = rusko, pom. = pomanjševalno ime (to so zlasti kratice, imena s končnicami: in, el, il, ina, ela, ila). Med domačimi kratkami omenjamo nekatere, da laže spoznamo pomen. Niso te edine in lahko pomenijo tudi drugega svetnika, kakor je tu označeno, zakaj ljudska iznajdljivost je v tem velika.

Pri dajanju imen naj bi veljalo: prednost imajo domača, udomačena svetniška imena

(Janez, Miha, Ana). Ta so krepka in jasna. Šele potem pridejo v poštev poslovenjena imena (Branko, Zvonko). Ta naj bodo zanesljivo (prevedena) imena svetnikov. Bodo naj tudi taka, da človek, ki se ga tako ime drži, ne bo kot odrasel mož nosil otroškega imena (Željko, Božo). In tudi to: kakor zelo želimo, da ostane pri hiši »pisanje« (priimek), tako naj ostaneta tudi imeni očeta in matere pri otrocih. Pravico, izbrati ime, imajo pa starši! Proti njihovi volji ne more nihče, tudi župnik ne, otroka imenovati. Dostavimo naj še: tudi nezakonski otroci imajo pravico do lepega krstnega imena! Bilo bi surovo, tudi v tem ga zapostavljati.

Tudi v imenih, ki jih dajemo otrokom, naj živi krščansko izročilo slovenske družine.

Abel (h.) = minljivi.
 Abraham (h.) = oče množice.
 Absalom (h.) = oče miru.
 Adalbert = Albreht (germ.) = Vojteh (slov.) = Bela (madž.) = svetlorodni.
 Adam (h.) = mož iz prsti.
 Adela (Adelinda, Adelhajda, Ada, germ.) = plemenita.
 Adolf (Dolfe, Ado, Adi, germ.) = plemeniti volk.
 Adonis (h. in gr.) = gospod.
 Afra (l.) = Afričanka.
 Agapit (gr.) = ljubljani.
 Agata (gr.) = dobra.
 Agneza (Neža, gr.) = čista.
 Agripa (l.; Gruša, Grušenka, r.) = narobe rojen; ž. Agripina.
 Ahac (gr.) = nedolžni.
 Ahasver (h. za perzijsko Kserks) = knez.
 Alarih (germ.) = vesoljni vladar.
 Albin (Alban, l.) = beli, zorni, Albanec.
 Albina (l.) = bela, Zora.
 Aleksander (gr., tudi Aleksej, Aleš, r. Saša, Aljoša, ž. Alice, slov. Branko) = branitelj. (Branko je v slov. tudi: Frančišek.)
 Alfons (Ildefons, germ., tudi romansko) = plemeniti, pripravljeni za boj.
 Alfred (Fredo, anglosaško) = tisti, ki je razumen kakor skratje in vile, mirni svetovalec.
 Alkibiades (gr.) = močni, silni.
 Alojzij (najbrž mavriško-grška oblika za frankovsko ime Klodvig = Ludovik = Luis) = Vojnoslav; slov. pravimo tudi: Vekoslav.
 Amalija (germ.) = Milica, Milada (češko) = borkilka, tudi: delavna, skrbna.
 Amanda (l.) = ljubezni vredna.
 Amata (l.) = ljubljena.
 Ambrozij, Ambrož (gr.) = nesmrtni.
 Ana (h.) = ljubezniva, milostiva.
 Anastazij (g.) = vstali od bolezn; ž. Anastazija, Asta.
 Andrej (gr.) = možati.
 Angela (gr., od angel = božji poslanec) = božja poslanka.
 Anicet (gr.) = nepremagani.

Antioh (gr.) = nasprotnik.
 Anton (l.) = iz rodu Antonijcev, drugi: močni ali neprecenljivi.
 Anzelm (germ.) = božja čelada; ž. Anzelma, Selma.
 Anžgar (germ.) = božje kopje.
 Apolinarij (l.; Apolonij) = posvečen bogu Apolonu; ž. Apolonija.
 Artur (keltsko) = medved.
 Asta = pom. Anastazija ali Avgusta.
 Atanazij (gr.) = nesmrtni.
 Atila (gotško) = očka.
 Avgust (l. naslov rimskih cesarjev) = vzvišeni, veličasten, Veličanstvo; ž. Avgusta.
 Avguštin (l.) = mali Avgust.
 Avrelija (l.) = iz rodu Avrelijev, Zlatica.

Balbina (l.) = jecljavka.
 Balduin (germ.) = drzni prijatelj.
 Baltazar (babilonsko in hebr. Belzacar) = Baal naj varuje kralja.
 Barbara (Babetka, Betka, Beta, gr.) = tujka, barbarka.
 Barnaba (h.) = sin tolažbe.
 Bartolomej (h.) = sin Tolmaja; slov. Jernej.
 Baruh (h.) = blagoslovljeni, isto: Benedikt.
 Bazilij (gr.; r. Vasilij) = kraljevski.
 Beatrika (= Beata, Beatrice, l.; češko Božena) = blažena.
 Benedikt (l., češko Beneš, rom. Benito) = blagoslovljeni.
 Benjamin (h.) = otrok sreče.
 Beno = Bernard.
 Benvenut (l.) = dobrodošli.
 Berenice (= Berenice) = Veronika.
 Bernard (Beno, Bernardin, germ.) = medvedje močni.
 Berta (germ.) = svetla, plemenita.
 Berthold (Bertold, Berto, germ.) = slavni vladar.
 Betka = pom. od Barbare in Elizabete.
 Bibiana (= Viviana, l.) = živahna, živa.
 Blanka (germ.) = bela; slov. Branka, m. Branko.
 Blaž (gr.) = kraljevski.
 Bogomil, pom. Miloš.
 Bonaventura (l.) = dobrodošli, prihodnje dobrote.
 Bonifacij (l.) = dobrotnik.
 Boris (r.) = borec.
 Boštjan (= Sebastijan, g.) = častitljiv.
 Božena = Beatrika.
 Bruno (germ.) = rjavi, svetli.
 Brut (l.) = slabič, bebec.
 Caharija (h.) = Bog pomni.
 Cahej (h.) = pravični.
 Cecilija (l.) = slepa; m. Cecilij.
 Celestin (l.) = nebeški.
 Cezar (l.) = dim ali sinje oko.
 Ciprijan (gr.) = človek z otoka Cipra.
 Cirijak (gr.) = Gospodov.
 Ciril (gr., r. Kiril) = lepi.
 Dafne (gr.) = z lovrom ovenčana.
 Damijan (l., gr. Damaz) = krotilec.
 Danijel (h.) = božji sodnik; ž. Danijela.
 David (h.) = ljubljani.
 Deodat (l.) = Božidar.
 Deziderij (l.) = zaželeni.
 Diego, pom. od Santiago (Jakob), l. Didik.
 Dimitrij (r. = Demetri) = človek, posvečen boginji zemlje Demetri.

Dionizij (gr.; fr. Denis) = Zevsov sin.
 Ditrih (lepše Teoderih, germ.) = ljudski knez.
 Dolores (okrajšava od španskega Maria de los Dolores) = (Marija) Žalostna.
 Domen (Domnus; l.) = Gospod.
 Domicijan (l.) = krotilec, isto: Domitila.
 Dominik (l.) = Gospodov; otrok, rojen v nedeljo;
 ž. Dominika = Nedeljka.
 Doroteja (Dora, gr.; r. Darja) = Božidar.

Eberhart (germ.) = močni kot veper.
 Edgar (anglosaško; isto: Otokar) = varuh imetja;
 ki posestvo brani.
 Edmund (anglosaško) = varuh imetja; ki posestvo varuje.

Edvard (Edi, Tedi) = varuh imetja.
 Egidij (gr.) = varuh.
 Ekhart (germ.) = močni meč.
 Ela = Eleonora = Elizabeta = Helena.
 Eleazar (h.) = Bog pomaga.
 Elektra (gr.) = sijoča.
 Eleonora (gr. iz arabskega, Lenora, Nora, Nelka)
 = Bog je moja luč.
 Elevterij (gr.) = osvoboditelj.
 Eligij (l.) = izvoljeni.
 Elija (h.; slov. Ilija) = moj Bog je Jahve.
 Elizabeta (h.; Elza, Liza, Alice, Berta, r. Elisaveta)
 = Bog je prisegel.

Elizej (h.) = Bog je moje rešenje.
 Ema (germ. = Irma) = vzvišena.
 Emerih (germ.; slov. Mirko) = veliki kralj.
 Emil (l.; slov. Milan) = goreči; ž. Emilija, Milica, Mila.

Engelbert (germ.) = svetlo kopje.
 Erazem (gr.) = ljubeznivi.
 Erih (germ.) = častiti knez.
 Ernest (germ.) = resni (borec); ž. Ernesta, Erna.
 Estera (perz.) = zvezda.
 Eva (h.) = mati vseh živih.
 Evarist (gr.) = najboljši.
 Evdoksija (gr.) = na dobrem glasu, slavna.
 Evfemija (gr.) = na dobrem glasu.
 Evgen (gr.; r. Jevgenij) = blagorodni.
 Evlalija (gr.) = zgovorna.
 Evstahij = poln klasja, rodovitnosti.
 Evzebij (gr.) = pobožni, Bogoljub.
 Ezekijel (h.) = Bog je moč.

Fabijan (Fabij, Fabiola, l.) = pridelovalec, ljubitelj boba.

Fani, pom. od Frančiška ali Štefanija.
 Favsta (Favstina, l.) = srečna; m. Favst.
 Feliks (l.) = srečni; ž. Felicita, Cita.
 Feodor (r.) = Teodor, Božidar.
 Ferdinand (Nande, germ.) = drzni (v vojski).
 Fidelis (l.) = zvesti.
 Fides (l.) = vera.
 Filemon (gr.) = ljubeznivi.
 Filibert (germ.) = svetli.
 Filomena (gr.) = ljubljena.
 Filotej (gr.) = Bogoljub.
 Firmin (l.) = močni.
 Flavij (Flavijan, l.) = plavolasec.
 Florijan (Florentin, l.) = Cvetko, cvetoči.
 Fortunat (l.) = srečni.
 Franc, Frančišek (l.) = Francoz.
 Friderik (germ.) = kralj miru (= Salomon).

Fridolin, pom. od Frido, Friderik, Alfred.
 Fulgencij (l.) = svetli.

Gabrijel (h.) = božja moč; ž. tudi Jela.
 Gaspar (Gašper, perzijsko) = zakladnik.
 Gaudencij (l.) = veseli.
 Gelazij (gr.) = ki se smeji.
 Genovefa (germ.) = čarodejka (?).
 Georgija (gr.) = poljedelka; m. Georgij (= Jurij).
 Germana (l.) = Germanka; m. German = vojak.
 Gertruda (germ.; slov. Jerica) = prijateljica kopja.
 Gervazij (l.) = starajoči se.
 Gizela (germ.) = talka.
 Gregorij (gr.; r. Griša) = čuječi.
 Gvido (romansko) = Vid.
 Gustav (švedsko) = bojna palica.

Hadrijan (= Adrijan, l.) = Adrijec, mož od Adrije.
 Hana = Johana, Ivana.
 Hanibal (feniciško = Janez) = Božidar.
 Hari = Henrik.
 Hasan (arabsko) = lepi.
 Hedvika (Jadviha, Heda, germ.) = bojevnica.
 Helena (gr.; slov. Jelica, Hela, Lenka) = svetla, plamenica.
 Helma (= Viljemina, germ.) = varuhinja čelade.
 Henrik (germ.) = vladar doma; ž. Henrika, Rika.
 Herman (germ.) = mož iz ljudstva; ž. Hermina (Irma, Mina).
 Hieronim (gr.) = človek s svetim imenom, svetoimenec.
 Hilarij (Hilarion, gr.) = veseli, Veselko.
 Hildegarda (Hilda, germ.) = bojno varstvo, bojevnica.
 Hipolit (gr.) = odvezovalec konj.
 Honorij (l.) = češčeni.
 Hubert (germ.) = bistromiselni.
 Hugo, Hugolin = Hubert.

Ida = Hilda.
 Ignacij (l.) = ognjeni, Ognjeslav, drugi drugače.
 Imakulata (l.) = brezmadežna.
 Ina, pom. od Katarina in Regina.
 Inocencij (l.) = nedolžni.
 Irenej (gr.) = miroljubni; ž. Irena = mirna, Mirka = Miroslava.
 Irma = Hermana.
 Izabela = Elizabeta.
 Izak (h.) = sin veselja.
 Izidor (gr.) = dar boginje Izide.

Jakob (h.) = petodržec, ker se je pri rojstvu držal brata Ezava za peto.
 Janez (h., Ivan, Jan, Ivo) = Bogomil, Bog je dober, Bog ljubi.
 Jaromil (slov.) = stalna slava.
 Jela = Gabrijela.
 Jošt (Jodok, gr.) = ki skriva strelice (?), isto kot Justus = pravični.
 Jožef (h.) = Bog pomnoži, Rastislav; ž. Jožefa, Jožefina, Fina.
 Juda (h.) = Bogu hvala.
 Judita (h.) = Judinja.
 Jukund (l.) = prijetni.
 Julij (l.) = iz rodu Julovega, Julijan; ž. Julija.
 Jurij (Georgij, gr.) = poljedelec.
 Just (Justinijan, pom. Jošt, l.) = pravični; ž. Justina.

- Kajetan (l. = Gajetan) = iz Gaete.
 Kajn (h.) = pridobljeni.
 Kalist (gr.) = najlepši.
 Kandid (l.) = svetlobeli.
 Karel (germ.) = mož; ž. Karolina, Karla, Šarlota.
 Karmen (špan.) = Marija (Karmelska).
 Katarina (gr.) = čista.
 Kazimir (slov.) = miroljubni.
 Kerubin (h.) = ognjeni poslanec.
 Klara (l.) = čista, slavna.
 Klavdija (l.) = iz rodu Klavdijev.
 Klemen (l.) = mil; ž. Klementina.
 Klotilda (germ.) = slavna bojevница, pom. Tilka.
 Knut (nordijsko) = jedrnati.
 Kolumban (l.) = golob.
 Konrad (germ.) = drzni, pom. Kuno, Konradin.
 Konstantin (l.) = stanoviti, slov. Stanko.
 Korbinijan = brezskrbni (?).
 Kordula (Kordelija, Korda, l.) = srček.
 Kornelij (l.) = iz rodu Kornelijev, pom. Nela.
 Kozma (gr.) = okrašeni.
 Krescencij (l.) = rastoči; Rastislav.
 Krispin (Krisp, l.) = kodrolas.
 Kristijan (Kristelj, gr.) = kristjan; ž. Kristina, Krista.
 Krištof (Kristofor, gr.) = Kristonosec.
 Krizostom (gr.) = zlatousti.
 Ksaver (špan.) = svetli.
 Kunigunda (germ.) = bojevница s sorodstvom.
 Kuno = Konrad
 Kvirin (l.) = ki vihti kopje, vodja bitke.

 Ladislav (l., od Vladislav).
 Lambert (Lambrecht, germ.) = slavni v deželi, domoslav.
 Lavrencij (l. iz besede Laurentum; prim. Lovrenc).
 Lazar (h.) = Bog pomagač.
 Lenard (Leonhart, germ.) = močni kot lev.
 Leon (l.) = lev, pom. Leopold.
 Leopold (germ.) = ljudski vladar, drugi: drzni človek.
 Leticija (l.) = veselje.
 Liberij (l.) = svobodni.
 Lidija = Lidijka, iz dežele Lidije.
 Lina = Karolina.
 Liza = Elizabeta.
 Ljubomir = Friderik.
 Ljudmila (slov.) = priljubljena.
 Lotar (= Luter, germ.) = slavni v vojski, vojnoslav.
 Lovrenc (l.) = z lovriko ovenčani; ž. Lavra.
 Lucij (Lucijan, l.) = svetli; ž. Lucija.
 Ludvik (germ.) = Klodvik = slavni borec, vojnoslav; ž. Ludvika, Alice, od tod polatinjeno ime Alojzij.
 Lukrecija (l.) = čista.

 Magdalena (gr.) = iz Magdale, pom. Magda, Lena, Lenka.
 Makabejec (h.) = kladivo.
 Makarij (gr.) = blaženi.
 Maksencij (Maksimian, Maksiminijan, Maksimilijan, pom. Maks, l.) = največji.
 Malahija (h.) = Jahve je moj kralj.
 Malhus (h.) = kralj.

 Mamert (Mamertin, l.) = bojevnik, vojak.
 Manon (franc.) = Marija.
 Marcel, Marcelin, iz besede Marko; ž. Marcela.
 Margareta (gr. = oiser, Marjeta, pom. Greta, Mata, Rita.
 Marij (l.) = pomorščak.
 Marija (h. Mirjam) ima 60 razlag: gospa, grenko morje, morska zvezda — te razlage niso znane. Boljše so: nasprotnica (satanova), lepa, od Boga ljubljena. Mirjam, Mojzesova sestra, ki je rešila brata smrti, je bila prerokinja in voditeljica ljudstva, po njej ime med Judi. Pom. Mimi, Marica, Micka, Maja, Maruška, Manon.
 Marijana = Marija Ana (dvojno ime) ali iz Mariamne (= Mirjam).
 Marin (l.) = pomorščak; ž. Marina.
 Marjeta = Margareta.
 Marko (l.) = Martov sin (Mart je bil vojni bog).
 Marta (h.) = gospa.
 Martin (l.) = bojevnik.
 Matej (h.) = Božidar.
 Matija (h.) = Božidar.
 Matilda (Mehtilda, germ.) = bojevница, pom. Tilda, Meta.
 Maver (l.) = človek iz Mavretanije.
 Medard (germ.) = močni.
 Melanija (gr.) = črna.
 Melhior (h.) = svetli kralj.
 Melita (gr.) = čebela.
 Mercedes (šp.) = Marija z naslovom Mercedes = Pomočnica.
 Meta = Margareta in Matilda.
 Metod (gr.) = urejeni, redni.
 Mihael (h.) = kdo kakor Bog, Miha; ž. Mihaela, Mihela.
 Milada (češko) = Amalija.
 Milan (slov.) = Emil.
 Milka (h.) = kraljica.
 Miloš = Bogomil.
 Mina (germ.) = ljubezen, ali pom. od Hermina, Viljemina, slov. Milka.
 Mirko (slov.) = Emerih, tudi Friderik.
 Mitja (r.) = Dimitrij.
 Modest (l.) = skromni.
 Mohamed (arabsko) = češčeni = Benedikt.
 Monika (gr.) = sama ali (l.) opominjajoča.
 Moric (Mavricij, l.) = iz Mavretanije.

 Nanta = Ferdinand.
 Napoleon (romansko) = gozdni lev.
 Narcis (gr.) = nebina (kitajska astra, cvetlica).
 Natalis (l.) = o božiču rojeni; ž. Natalija (r. Nataša), tudi: živahna.
 Nela = Kornelija, Helena, Eleonora.
 Nepomuk (Janez) = iz kraja z imenom Nepomuk.
 Neža (= Agneza, gr.) = čista.
 Nikodem (gr.) = zmagaec ljudstva.
 Nikolaj (Miklavž, Niko, gr.) = zmagaec ljudstva.
 Nina = Ana, Antonija.
 Nora, pom. od Eleonora, Norberta.
 Norbert (germ.) = severni sij.
 Notburga (germ.) = varstvo v sili, braniteljica v boju.

 Ofelija (gr.) = koristna.
 Oktavijan, Oktavij (l.) = osmi.
 Orest (gr.) = gorski prebivalec.

- Osip (rusko) = Jožef.
 Oskar (anglosaško, nemško Anžgar) = božje kopje, bogovarni.
 Otmar (anglosaško) = slavni po posesti.
 Otokar (germ.) = varuh imetja, branilec posesti.
 Oton (Odilo) = Otmar; ž. Otilija, Odilija.
 Ozvald (Ožbald, anglosaško) = bogovladni.
- Pahomij (gr.) = močni.
 Pamfilij (gr.) = splošno ljubljeni.
 Pankracij (gr.) = vesoljni vladar, vsevlad.
 Pashal (h. in l.) = o veliki noči rojen, tudi trpeči.
 Pavel (gr.) = mali, Pavlin (majhen Pavel); ž. Pavla, Pavlina.
 Pelagij (gr.) = na morju rojeni, pomorščak.
 Peregrin (l.) = tujec, romar.
 Perpetua (l.) = stanovitna.
 Peter (gr.) = skala.
 Petronij (gr.) = sin kmeta; ž. Petronila.
 Pij (l.) = dobri, pobožni.
 Placid (l.) = mirni, krotki.
 Polde = Leopold.
 Polikarp (gr.) = z obilnimi sadovi.
 Pompej (l.) = sijajni.
 Prakseda (gr.) = dobrodelna.
 Primož (l.) = prvorojenec, prvi.
 Prisk (Priscil, Priscilijan, l.) = star; ž. Priscila.
 Prokopij (gr.) = pospeševalec dobrege, drugi drugače.
 Prosper (l.) = ugodni, srečni.
 Prudencij (l.) = modri.
 Ptolemej (gr.) = bojeviti.
 Pulherija (l.) = lepa.
- Radegunda (germ.) = svetovalka v boju.
 Rafael (h.) = Bog ozdravi.
 Rahela (h.) = materina ovca.
 Rajmund (germ.) = ki s svetom brani.
 Rajnhart (germ.) = modri svetnik.
 Regina (l.) = kraljica.
 Remigij (l.) = veslavec.
 Renata (l.) = prerojena.
 Rihard (germ.) = odlični knez.
 Rika = Friderika, Ulrika.
 Rita = Margareta.
 Robert (germ.) = Ruprecht, Rupert = slavni.
 Rok (najbrž perzijsko) = vzvišeni, veličastvo.
 Roman (l.) = Rimljan.
 Romuald (germ.) = slavni vladar.
 Roza (l.) = roža, od tod: Rozamunda, Rozalija, Rozala.
 Rozalija (l.) = rožnata.
 Rozamunda (germ.) = slavna varuhinja.
 Rozvita (germ.) = zelo slavna.
 Rudolf (germ.) = slavni volk.
 Ruf (l.) = rdečelasec; ž. Rufina.
 Ruprecht = Rupert.
 Ruta (h.) = prijateljica.
- Sabina (l.) = Sabinka.
 Saloma (h.) = miroljubna.
 Salomon (h.) = knez miru.
 Saša = Aleksander.
 Sebastijan (gr.) = častitljivi, Boštjan.
 Selma = Anzelma.
 Sergij (l.) = služabnik.
 Severin (Sever, l.) = strogi.
- Sigfrid (germ.) = ki po boju prinese mir.
 Sigmund (Sigismund, Žiga, germ.) = varuh zmage, ki z bojem brani.
 Silvester (l.) = gozdni mož, hostnik; ž. Silvija.
 Simeon (h.) = uslišani.
 Simon (h.) = uslišanje.
 Skolastika (l.) = ki se uči, učenjakinja.
 Sonja (r.) = Zofija (gr.) = modrost.
 Spiridion (gr.) = sejalec.
 Stanislav (slov.) = stanovitni, slavni po stanovitnosti.
 Suzana (h.) = lilija.
 Svetopolk (slov.) = sveta vojska.
- Špela = Elizabeta.
 Štefan (gr.) = ovenčani.
- Tadej (kaldejsko) = srčni.
 Tatjana (rusko) od Tacijan(a) (gr.) = očetovski (?).
 Tekla (gr.) = Boga slaveča.
 Teobald (germ.) = drzni.
 Teodor (gr.) = Božidar, isto: Teodozij; r. Feodor; ž. Teodora, Dora.
 Teofil (gr.) = Bogoljub.
 Tiberij (l.) = od Tibere.
 Timotej (gr.) = bogoboječi.
 Tina = Kristina.
 Tit (l.) = golob, od tod Tizian.
 Tobija (h.) = Bog je dober.
 Tomaž (h.) = dvojček.
- Ubald (germ.) = drznomiselni.
 Ulrih (Odalrih, germ.) = dedič; ž. Ulrika, Rika.
 Urban (l.) = olikani.
 Uršula (l.) = medvedka, medvedje močna.
- Valburga (germ.) = varuhinja.
 Valentin (l.) = premožni, isto: Valentinijan, Valencij.
 Valerij (l.) = iz rodu Valerijev.
 Vanda = Vendelharda (germ.) = zaščitnica Vandalov (?).
 Vasilij = Bazilij (gr.) = kraljevi.
 Venancij (l.) = lovec.
 Vendelin = mali Vandal (?).
 Vera, pom. od Veronika.
 Vid (germ.) = les (?), drugi (l.): ded (avitus) ali oživljeni.
 Vilibrod (germ.) = željni boja.
 Vilibrod (germ.) = željan boja.
 Viktor (l.) = zmagovalec, od tod: Viktorin, Viktorijan.
 Viljem (germ.) = ki rad brani; ž. tudi Vilma, Mina, Minka.
 Vincencij (l.) = zmagujoči.
 Vitalis (l.) = ki ohranja življenje.
 Viviana (l.) = živahna.
 Vladimir (slov.) = vesoljni vladar, r. Volodja.
 Vojteh = Albert.
 Volbenk (Volfgang) = ki hodi kakor volk.
 Volodja (rusko) = Vladimir.
- Zdenko (slov.) = Sidonij = Sidonijec, iz Sidona.
 Zenobija (gr.) = krepkoživa.
 Zenon (gr.) = oživljavaoči.
 Zofija (gr.) = modrost, r. Sonja.
 Zora = Avrora.
- Žiga = Sigismund.

Neusmiljeni hrček.

Sonja Severjeva. Ilustriral Slavko Pengov.

Visoko v gorah je ležala v skriti kotanji njivica. Odkar je plaz pobral z rebri vso rodovitno zemljo z logarjevo bajtico vred, se nihče več ni zmenil zanjo. Tu je divje raslo vse vprek: korenje, repa, oves in plevel, kakor je pač posejal gorski veter. Kazalo je, da bo ta košček zemlje ostal večno brez gospodarja.

Neke pomladi pa, ko je toplo sonce pomedlo sneg z rebri in se radovedno razgledovalo po skriti kotanji, sta jo mahala na goro dva ljubka hrčka. Bila sta ženin in nevesta, ki sta iskala pripraven kraj, kjer bi si zgradila gnezdo, topel dom za bodoči zarod.

Res, prav srčkan je bil ta parček. Njuna rjava kožuščka sta se kar bakreno svetila v pomladnem soncu. Trebuščka in bedrca je pokrivala črna, žametasta dlaka, prav kakor bi nosila črne hlačke. Njuna ličeca so bila videti kakor bele mehke blazinice, tačice pa, kakor bi tičale v drobnih, belih copatkah. Celó njuna kratka topa repka sta bila okrašena s čopki svetlih dlak. Ker sta pa bila oba gosposkega rodu, jima je vratova krasil svetlorjav ovratnik. Ženin je bil težko obložen. V svoji lični malhi je nosil veliko zalogo hrane: zlatorumena žitna zrna, razkosan korenček, repo, tudi dve veliki zrni boba in še en fižolček za nameček. Tudi nevestica je imela zvrhano malho. Dolga in hitra hoja navkreber ju je zelo izmučila. Nevestica se je brez sape ustavila in nejevoljno vzdihnila:

»Uh, ne morem več naprej! Kje neki bova tukaj našla tisto čarobno njivo, o kateri ves čas sanjaš! Mar ne vidiš le golega kamenja daleč naokoli?«

»Nikar ne bodi tako neučakana, še malo potrpi,« jo je tolažil ženin, »prav tukaj nekje mora biti. Že lani mi je prinašal veter prav s te strani vonj najžlahtnejših zelišč. Kar vohaj pa boš videla, da smo blizu!« In res, pomladna sapica je prinašala s hriba slasten vonj po korenčku.

»No vidiš, da imam prav!« je zmagoslavno vzkliknil ženin, »kar urno pojdiva naprej!«

Kakor odpihnjena je bila vsa utrujenost, pozabljena vsa malodušnost in hitro sta se vzpenjala v hrib. Oprezno sta skakljala od skale do skale, da ju ne bi ugledal nevarni sovražnik, krvoločni jastreb. Za okrepcilo sta zdaj pa zdaj kaj prigriznila iz malhice. Že se je spomladansko sonce nagnilo k zatonu, ko sta po dolgem tavanju in iskanju dospela do njivice v skriti kotanji.

»Kako je tu lepo! Kako sladko diši!« se je zavzela nevestica. Hitela je od korenčka do korenčka, od repe do repe, malo odgriznila tu, malo odščipnila tam — vse je bilo bolj okusno in sočno kakor v dolini.

Ženin pa je ponosno kakor pravi gospodar obhodil njivo in zadovoljen dognal: »Lepšega kraja res ni na svetu! Daleč naokoli ni sledu o našem največjem dvonožnem sovražniku, človeku. Drugih pa se bova že kako ubranila.«

Še preden je noč s temnim plaščem pokrila gore, sta nevesta in ženin že dremala v novo izkopanem rovu pod zemljo in sanjala o otročičkih, ki se bodo kaj kmalu veselo podili po tej prekrasni njivi.

Odslej sta bila hrčka gospodarja skrite kotanje. Toda koliko sta imela dela, preden sta si sezidala dom, kakor se spodobi za tako odlično hrčkovo družino! Najprej sta prevrtala vso njivo z dolgimi hodniki. Nato sta globoko pod zemljo zgradila veliko shrambo za dolgi zimski čas. Na posebno varnem in suhem kraju sta izvotlila lep okrogel prostor — to je bila spalnica za bodoče otročičke. Tu sta napravila posteljice iz najmehkejše slame in mahu. Vse to ni bilo lahko delo,

zakaj dom je moral biti pravilno zgrajen, do pičice natančno po prastarih zakonih. Stene rovov so se lesketale, kakor bi bile obložene z najdragocenejšim brušenim marmorom. Prav nikjer ni smelo biti najmanjšega praška. Posebno čista pa je morala biti spalnica.

Ko je bilo delo opravljeno, sta hrčka ponosno ogledovala svoj lepi dom in željno pričakovala drobnih otročičkov.

In glej, neko jutro je v gnezdu nežno zavcnilo. Trije sinčki so se tiščali presrečne mamicе, očka hrček pa jih je ves srečen gledal. Zdaj zdaj je skočil v shrambo po sladke prigrizke in hranil svojo pridno ženko. Ker pa morajo imeti tudi mali hrčki imena, je oče dejal:

»Ta je debel in krepak kakor bob, naj se imenuje Bobek! Ta ima nekam čudno bunkasto glavo kakor krompir, naj bo torej Krompirček. Zadnji, ki je pisan kakor najbolj pisan fižol, pa naj bo Fižolček.« In pri tem je ostalo. Bobek, Krompirček in Fižolček so kaj hitro rasli in kmalu jih je skrbna mati peljala na sončno njivo. Očka je tedaj vedno budno pazil, da jih ne bi presenetil nevarni jastreb ali da se ne bi prikradla zahrbtna podlasica. Brž ko je zaslutil le najmanjšo nevarnost, je glasno zaškrtal z zobmi in vsi so bliskovito smuknili pod zemljo.

Kmalu so bili sinčki tako veliki, da so se morali učiti vseh umetnij, potrebnih za življenje: graditi hodnike, shrambe, iskati in nabirati hrano in sami paziti na vse nevarnosti.

Bobek je bil najmočnejši od vseh, bojevit in srborit, res kakor pravi hrček. Najrajši bi se venomer tepel in grizel in kar nič ni privoščil svojima bratoma. Tudi Krompirček je bil kakor večina hrčkov jezljiv in požrešen ter še zvit povrhu. Fižolček pa je bil ves drugačen, kakor da ne bi bil iz bojevitega hrčkovega rodu: miroljuben in mil, nežen in zelo ljubeč v svojem pisanem kožuščku. Brata ga nista nič kaj marala; marsikdaj sta se kar oba spravila nadenj, da mu je morala mama priti na pomoč. Zato ni nič čudnega, če se je Fižolček najrajši držal dobre mamicе.

Kaj hitro je prišel dan, ko so bili vsi trije odrasli; mama je že pripravljala posteljice za novi zarod. Tedaj je neko jutro poklical oče svoje tri sinove in jim dejal:

»Čas je, da greste v svet. Dovolj ste že veliki in vsega sva vas naučila, kar potre-

bujete za življenje. Kmalu se bodo rodili novi otroci, na tej mali njivi pa ni prostora za vse. Zato pojdite in si poiščite pripravne njive, izberite si družice in zgradite dom in gnezdo, kakor sva to storila tudi in jaz.«

Bobek in Krompirček sta od veselja visoko poskočila, kar srečna sta bila, da se že vendar rešita večnega nadzorstva in dolgotrajnih pridig staršev. Za popotnico sta si tako natlačila svoji lični malhi s prigrizki iz shrambe, da sta skoraj počili.

Fižolček pa je potrj povesel glavico. Nikakor ni mogel verjeti, da mora za vedno zapustiti dobre starše in topli dom. Tudi mami je bilo zelo hudo po dobrem sinčku. Kar bala se je zanj, vedno se ji je zdel preveč nežen za težko življenje hrčkov. Oprtala je svojemu ljubljencu vrečico z najboljšimi prigrizki in s solznimi očmi prosila brata, naj lepo ravna z njim.

Otroci so se poslovili in mama je še dolgo gledala za odhajajočimi sinovi.

Komaj je bratom izginila iz oči domača njiva, že sta Bobek in Krompirček pozabila mamino prošnjo in začela ugibati, kako bi se znebila Fižolčka.

»To pripusti kar meni,« se je zvito nasmehnil Krompirček in koj za prvim ovinkom dejal Fižolčku:

»Tako, tukaj se moramo raziti, ti pojdi na levo v hrib, tam do onega grebena, za njim leži prav lepa njivica, tako lepa kakor naša domača. Nič se ne boj, če bo pot malo strma in pusta. Tvoj trud bo obilno nagrajen, tam je

kakor v raj. Za naju bodi brez skrbi, midva pojdeva še dalje in si bova že kaj našla.«

Fižolček, ki je bil čistega in dobrega srca, ni slutil nič hudega. Verjel je Krompirčku in se mu celó lepo zahvalil, da mu je prepustil tako lepo njivo. Pristrčno se je še enkrat poslovil od bratov in jo veselo mahnil v hrib.

Tudi Bobek in Krompirček sta nadaljevala pot in se venomer hehetala, kako sta bebca speljala na led. Toda brata nista dolgo ostala prijatelja. Le zloba ju je za kratek čas združila. Ko sta dospela do razpotja, kjer je ena steza vodila v dolino, sta se začela pričkatati. Vsak od njiju je hotel sam v dolino, kjer so žarela v soncu rodovitna žitna polja, drugi pa naj bi nadaljeval pot. Ker sta bila oba enako trmasta, nevoščljiva in jezljiva, sta se spoprijela, da je bilo joj! Pihala, suvala in grizla sta, da so dlake kar frčale po zraku.

Toda v življenju je vedno tako, da kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima. Tokrat je bil tretji krvoločni jastreb. Hrčka sta v svoji togoti popolnoma pozabila na vsako nevarnost. Niti opazila nista, kako je sovražnik krožil nad njima, kako je nenadoma obvisel v zraku in kakor blisk šinil med njiju. Še preden sta se zavedela, kaj se godi, se je sovražnik zopet dvignil in s svojimi ostrimi kremplji odnesel Krompirčka. Joj, kako je revček obupno zacvilil, še v zraku se je skušal otresti jeklenega objema. Toda zaman, ptica ga je jadrno odnesla k svojim mladičem v višavo. Tako je Krompirček žalostno končal svoje mlado življenje; prav nič mu nista pomagali zvitost in moč.

Bobek si je od prvega strahu hitro opomogel. Cisto nič mu ni bilo žal brata. Še hvaležen je bil krvoločni ptici, da mu je tako imenitno pomagala v boju. Ponosno in dobre volje je krenil v sončno dolino.

Fižolček pa je medtem neutrudno plezal navkreber. Dolga, dolga je bila pot; premnogokrat je moral seči v malho, da se okrepča. Zakaj razen kamenja ni bilo ničesar na tem pustem obronku, niti najmanjše travice ne. Ves izmučen in s prazno vrečico je nazadnje došel na vrh grebena. Tu se je željno razgledal in vohal po zraku. Kje bi neki bila tista prekrasna njiva? Kako je je bil razočaran! Neusmiljena brata sta ga prav zares speljala na led — za grebenom ni bilo nikake lepe njive, le bele poljane večnega ledu so se vzpe-

njale do neba. Fižolčku se je ob tem pogledu kar stisnilo drobno srce. Sedaj je pač spoznal, da sta se ga brata hotela znebiti. Dolgo je nepremično strmel v snežnike. Spomnil se je svoje dobre mame in si s sprednjimi tačicami obrisal bridko solzo. Kam bi pač krenil? Naprej ne more, nazaj ne sme... Malhica je bila že davno prazna. Kakor izgubljen je lezel dalje po grebenu in skakal od skale do skale. Že je ugašal dan, ubogi Fižolček pa je še vedno lačen in potr taval vrh grebena.

Nenadoma je radostno poskočil. Med skalami je zagledal prekrasno sočno rastlinico.

»Korenček, korenček!« je vzkliknil, se hlastno pognal do njega in ga že hotel pohrustati. Tedaj pa je korenček s prosečim tenkim glaskom spregovoril:

»Imej usmiljenje z menoj, hrček, nikar me ne pojej, pomagal ti bom in ti pokazal prelepo rodovitno njivo!«

Hrček je obstal in začuden ogledoval rastlinico od vseh strani. Govorečega korenčka pač še ni videl. Naposled se je ojunail in vljudno vprašal:

»Kako bi mi mogel pomagati in pokazati pot, ko si vendar priraščen?«

»Dobro me poslušaj!« je zatrepetal z listi korenček. »Jaz nisem rastlinica teh gorskih krajev. Ko sem še bil seme, me je grdi veter zanesel v to pusto goro. Strašno rad bi se vrnil v prelepi rodni kraj. Verjemi, njiva, kjer sem se rodil, je najlepša daleč naokoli in

kakor nalašč za hrčke. Lepo me izkoplji in odnesi v dolino, jaz ti bom pokazal pot.«

»Bi že,« je žalostno odvrnil Fižolček, »a ne vem, kako bi zmožel silno dolgo pot v dolino, preveč sem lačen!«

»Nič se ne boj,« ga je potolažil korenček, »prej bova spodaj, kakor si misliš, pokazal ti bom bližnjico. Torej poslušaj! Niti ped pod menoj je velika podzemeljska jama, v kateri izvira naš domači potok. Saj sem od onod s svojimi koreninicami skušal srkati vlago. Izkoplji me in takoj boš videl, da je res tako. Za prvo lakoto pa mi odščipni nekaj listov, to me ne bo preveč bolelo.«

Hrček si tega ni dal dvakrat reči, brž je pohrustal nekaj nepotrebnih listov prijazne rastlinice. Prav slastni so bili. Nato se je hitro lotil dela in tako vneto kopal, da so kamenčki kar frčali na vse strani. Kaj kmalu je bil korenček izkopan in glej, pred Fižolčkom je zevala velika luknja. Previdno je pokukal vanjo. Če ne bi bil kot hrček vajen podzemeljskega življenja, bi ga bilo gotovo strah. Pred njim se je odprla orjaška jama, v kateri je bilo temno kakor v rogu. A hrček se je hitro znašel. Vohal je na vse strani in res, korenček je imel prav! Hladni veter, ki je pihal skozi jamo, je nosil vonj sočne njive. Urno je vzel korenček v gobček in smuk, smuk! zdrsnil kakor blisk po velikem kapniku v globino. Toda gorje, sicer tako pripraven kapnik ni segal jami do dna. Nenadoma ga je bilo konec in že je hrček s korenčkom vred letel po zraku.

»Joj, zdaj je po meni!« je v smrtnem strahu zakričal Fižolček in spustil korenček iz gobčka. Imel pa je srečo! Ni priletel na trdo kamenje, temveč čof čof! štrbunknil v podzemeljski tolmun. Brrrr! Voda je bila tako mrzla, da ga je kar rezalo po telesu. Jadrno se je izkobacal iz neprijetne kopeli. Toda kje je korenček?

»Korenček! Korenček!« je zaskrbljeno klical prijatelja, da je votlo odmevalo v temni jami. Nazadnje je le zaslišal iz daljave nežen glasek:

»Tu sem, tu sem, hrček, brž za menoj, potok me nese!«

Fižolček se je podvival in hitel za glasom. Skakal je od skale do skale, tekkel čez ostro kamenje in še vedno klical izgubljenega druga. Vedno slabotneje se je odzival plavajoči korenček in iz vedno večje daljave je pri-

hajal njegov glasek. Kmalu ga sploh ni več slišal. Potok je bil pač hitrejši od hrčka. Ves žalosten je Fižolček tekkel dalje.

Tedaj je nenadoma zagledal v daljavi medlo svetlobo in se radostno pognal naprej. Svetloba je postajala vedno močnejša in kmalu je stopil skoz ozko razpoko v skali v dnevno svetlobo. Veselo je pozdravljal zlato sonce.

A kam sedaj? Nikjer ni bilo videti rodovitnega polja. Zopet se je spomnil prijaznega korenčka, tekkel dalje ob potoku in ga iskal po valovih. Tedaj je nenadoma zopet zaslišal njegov glasek, ali tokrat čisto blizu.

»Hrček, hrček, tu sem, potegni me iz vode!«

Fižolček je začudeno obstal. Med vejami košate vrbe ob bregu je obvisel korenček. Ves srečen je pohitel rastlinici na pomoč in jo potegnil na suho.

»No vidiš,« se je šalil korenček, »gotovo nisi mislil, da boš tako hitro v dolini. Malce skopala sva se, tu sva pa le! Sedaj me pa primi in jaz ti bom z repkom kazal pot do njive.«

Hrček je vzel korenček v gobček, tako da mu je repok molil ven, le rahlo ga je držal, da ga ne bi z ostrimi zobmi ranil, in se napolil dalje. Hodil je, kakor mu je korenček kazal z dolgim tenkim repkom, in kmalu sta srečno dospela do prekrasne, rodovitne njive, ki je ležala ne daleč ob bistrem potoku.

»Tukaj sva,« je dejal korenček, »sedaj me pa še zakoplji, da bom spet prirasel k zemlji.«

Hrček je tudi to storil in se nato ogledal po njivi. Bila je res imenitna. Tu se je zibalo zlato žito s težkimi klasi, tam je vabil na gostovanje dolg ogon z debelo okroglo repo, tudi korenje je bilo vmes. Ko pa je zagledal ogon sočnega boba, mu je kar srce zaigralo. Saj to mu je bila najljubša slaščica. Tudi zemlja je bila rahla in prav lahko bo zgraditi udoben dom.

Pri tako obilno obloženi mizi se je lačni hrček kaj hitro dodobra okrepečal. Nato si je začel graditi podzemeljske hodnike, kakor so ga učili starši. Delal je pozno v noč. Še opazil ni, da je zunaj že davno zašlo sonce in je mesec nastopil svojo nočno pot. Delal je tako marljivo, kakor da bi že jutri moral imeti pripravljen dom, tudi gnezdece za svojo družino. Nenadoma pa se je sredi dela spomnil, da še nima družice.

»Za koga pa se toliko mučim? Čemu mi bo prazen dom?« se je žalostno vprašal. Pustil je delo in slabe volje zaspal.

Drugi dan navsezgodaj je obiskal svojega prijatelja. Ta je bil že pognal svoje koreninice v rodovitno zemljo in jutranja rosa mu je kakor solza veselja trepetala na mladih listih.

»O, dobro jutro, hrček!« ga je veselo pozdravljala. »No, kako se počutiš v novem domu, mar ni imenitno tukaj?«

»Že, že,« je žalostno pritrdil Fižolček, »toda kaj mi bo še tako lep dom, ko sem pa sam. Kje neki bi tukaj našel družico?« je malodušno dodal.

»Kakšen pa si, hrček?« se je zasmejala korenček, »zaradi tega ti pač ni treba precej povesiti glave. No, čakaj, tudi to se bo kako uredilo,« ga je potolažila. »Poskusil bom vso svojo umetnijo.«

Korenček se je začel pretegovati in dehteti z opojno sladkim vonjem. Jutranja sapica je odnesla ta vabljivi vonj na vse strani, prav tja do daljne njive, kjer se potok izteka v veliko reko.

Tam je živela hrčkova družina z odraslo hčerko, prelepo nevestico. Mati in hči sta si ravnokar pred rovom na toplem jutranjem soncu s tačicami čedili kožušček, ko je prišumel rahel veter s sladkim vonjem.

»Joj, kako diši!« je radostno vzkliknila sladkosneda nevestica. »Mama, gledat pojdem, kje raste tako slasten korenček.« Še preden se je mama prav zavedela, kako in kaj, je hčerka

že stekla čez travnike in njive in zginila v daljavi.

Fižolček, ki je še vedno ves potr čepel pri prijatelju korenčku, se je nenadoma zdrnil. Nekaj je zašušljalo. Že je mislil smukniti pod zemljo, ko zagleda pred seboj prekrasno nevestico. Strmel je vanjo kakor v čudo. Kako je lepa! Kar toplo mu je postalo v srcu in še ganiti se ni upal, da je ne bi preplašil. Tudi nevestica je bila presrečna. Še sanjala ni, da bo tukaj našla tako lepega ženina, saj je bil pisan kakor najlepši fižolček. Ženin se je nazadnje le ojunail, segel je v svojo malho in

pomolil lepi gospodični velik sladki bob. Nevestica se ni dolgo obotavljala, veselo je sprejela poročni dar in ga hlastno pohrustala. In tako sta hrčka kaj hitro postala drug in družica. Smuknila sta pod zemljo, kjer je Fižolček ljubljene ženske razkazal lepi dom.

Kako srečno je živel mladi par na rodovitni njivi! Lepšega življenja si pač nista mogla želeči. Hrane je bilo v obilju, sovražnikov pa skoraj nič. Neutrudno sta polnila z najboljšimi prigrizki veliko shrambo in skrbno postlala gnezdece. Vse je kazalo, da bosta mogla tu srečno in nemoteno živeti do konca svojega življenja.

Toda nekega dne sta se silno prestrašila. Slišala sta, kako nekdo stopica in sopiha po hodnikih. Kdo bi mogel to biti? Fižolček, ki je moral braniti ženko in dom pred sovražnikom, se je junaško zakadil proti vsiljivcu.

Obstal je kakor vkopan, dozdevni sovražnik ni bil nihče drug kot brat Bobek.

»Glej, glej, ti si tukaj gospodar,« se je ta prijazno nasmehnil Fižolčku. »Dovoli, da bom nekaj dni tvoj gost, dokler si ne najdem druge njive. Pomisli,« je nadaljeval v eni sapi, »na moji njivi, ki je bila sicer prekrasna, mi ni bilo več obstanka! Podlasice, sove, vrane, polhi iz bližnjega gozda, vsi so prežali na moje življenje, da sem dostikrat le za las utekel smrti. Nocoj pa, o grozal mi je dvonožni sovražnik človek prekopal vso njivo, razdril hodnike in z dušečim dimom zakadil moj dom. Komaj sem še odnesel celo kožo.«

Dobrodušni Fižolček, ki je seveda že davno pozabil, kako sta ga brata poslala na goro, je bil ves srečen, da po dolgem času vidi spet Bobka. Pristrčno ga je pozdravil in povabil v svoj dom. Odpeljal ga je celó v veliko shrambo in ga pogostil z najboljšimi prigrizki.

Bobku je bilo to seveda silno všeč, kaj si je mogel lepšega želeti kot že pripravljen dom s polnimi shrambami! Udomačil se je kar v najlepši spalnici in se gostil pozno v noč.

Fižolčkova družica pa ni bila tako vesela gosta. Hitro je namreč opazila, kako je Bobek strašno sebičen in neverjetno požrešen. Kmalu je tudi videla, da se mu nič ne mudi, iskati si novega doma. Nasprotno, začel se je šopiriti, kakor da bi bil on gospodar. Potrta je opozorila moža: »Zdi se mi, da tvoj brat zelo izrablja najino gostoljubje! Bojim se, da se sploh ne misli odseliti!«

Fižolček pa jo je dobrodušno potolažil:

»Nikar se ne boj, brat mi je! Pusti ga, da se malo odpočije, potem bo gotovo odšel.«

Ali Bobek nikakor ni mislil zapustiti rodotvitne njive; ko je nekega dne pripeljal s seboj celó nevesto, je postal tudi Fižolček ves zamišljen.

Zvečer, ko so bili vsi štirje zbrani v veliki shrambi, se je opogumil in obzirno vprašal brata: »Bobek, si si že našel kako pripravno njivo? Glej, v kratkem pričakujeva zaroda in tedaj bova sama potrebovala ves dom.«

Bobek se je na te besede porogljivo nasmehnil in predrzno odvrnil: »Lep brat si mi, da me kratko malo mečeš na cesto. Sicer pa sem bil jaz že tu v dolini, ko si se ti potepal po gorah! Zakaj nisi ostal tam gori? Ta njiva je po vseh pravicah moja. Ker si pa moj brat, te nočem odgnati, samo glej, da me nikoli več

ne nadleguješ s takšnimi vprašanji. Tukaj sem jaz gospodar in moja žena gospodarica!«

Fižolček in njegova ženka sta kar obstrmela. Takšne nesramnosti in predrznosti nista pričakovala. Ko pa se jima je še Bobkova nevesta začela porogljivo smejati, sploh nista našla beseda. Žalostna sta se umaknila v svojo spalnico. Tu sta dolgo molče čepela tesno drug ob drugem. »Kaj bo z nama? Kako bo z najinimi otročički?« jima je kljuvalo v srcu. Na spanje še pomislila nista, prevelika je bila njuna bridkost.

Drugi dan je že ob prvem svitu pohitel Fižolček k svojemu prijatelju korenčku in mu silno potrtožil svojo veliko skrb. Korenček se je globoko zamislil in po dolgem molku dejal:

»Če ne bi prav te dni pričakoval otročikov, bi ti svétoval, da se kar umaknita temu hudobnežu. Vem, da nisi rojen za boj. Toda sedaj ni druge pomoči, kot da se postaviš v bran in to čimprej. Čim dlje boš čakal in popuščal, tem predrznejši bo; nazadnje se ti lahko še zgodi, da te bo spodil z ženo in nebogljenci vred iz lastnega doma.«

Miroljubnemu Fižolčku je bilo silno hudo. Korenčkov nasvet mu nikakor ni bil všeč; sklenil je, da še enkrat zlepa poskusi z bratom. Ko je prišel domov, ga je čakala še večja žalost. Ženka se mu je prijkala nasproti in mu pripovedovala, da se je Bobkova nevesta preselila kar v njuno spalnico, ki sta jo uredila in mehko postlala za malčke.

Fižolček se je spomnil korenčkovega svarila in popadla ga je silna jeza. Začel je iskati Bobka. Ker pa ga ni bilo doma, se je besno zakadil v spalnico in vrgel predrzno vsiljivko ven.

Vse je kazalo, da je to predrzneža spametovalo. Ko se je namreč Bobek vrnil, ni nič rekel, še celó nekam prijazen je bil. Pripovedoval je, kako je našel v bližini lepo njivo, kamor se misli že prihodnje dni preseliti.

Kako je Fižolčku odleglo! Njegova ženka se je pomirjena umaknila v spalnico; še isto noč so se jima rodili štirje prelepi otročički. Presrečni oče Fižolček se jih ni mogel dovolj nagledati, saj so pa tudi bili prav vsi njemu podobni. Brž ko se je zdanilo, je pohitel k svojemu prijatelju korenčku, da mu naznani veselo novico.

Toda Bobek nikakor ni mislil zapustiti udobnega doma. Le potuhnil se je in prežal na ugoden trenutek. In ko je Fižolček nič hudega sluteč prilezel iz rova, ga je iznenada zahrbtno naskočil in se mu neusmiljeno zagrizel v tilnik.

»Joj! Nikar, nikar, pusti me, otročičke imam!« je ves prestrašen zaklical Fižolček. Toda Bobkovi ostri zobje so ga okrutno stiskali in se mu globoko zasekali v vrat. Fižolček se ga je sicer skušal otresti, toda vse zastoj; sovražnik mu je že v prvem zahrbtnem naskoku presekal žile in iz njih je curkoma vrela kri. Ubogega Fižolčka so hitro zapuščale moči in kmalu se je s presunljivim krikom zgrudil mrtev na tla.

Ta obupni krik je slišal korenček. Prestrašeno je stegnil zeleni vrat in, ko je videl, kaj se je zgodilo, na vse grlo zakričal: »Morilec, morilec!«

Bobka je spreletela groza. Bliskovito je pobežnil pod zemljo in več dni ga ni bilo ne videti ne slišati.

Medtem pa je Fižolčkova žena zaman čakala na moža. Vedno bolj jo je skrbelo in vsa potrta je razmišljala, kaj se mu je vendar moglo zgoditi. Čudno, tudi Bobka in njegove neveste ni bilo na spregled. Obšla jo je temna slutnja. Rada bi ga šla iskat, toda svojih nebogljenčkov ni mogla niti za trenutek zapustiti. Le za hip je tu pa tam skočila do bližnje shrambe po hrano.

Minevali so dnevi in uboga osamljena mamica se je tako bridko jokala, da so bili

otročički kar vlažni od njenih solz. Vse tesneje je privijala svoje nebogljenčke k sebi, kakor da bi jih s svojim toplim telesom hotela obvarovati nepoznane velike nevarnosti. Drobni hrčki pa so bili še mnogo premajhni, da bi razumeli njeno bol. Veselili so se življenja in se cvileč prekopicovali v gnezdecu.

Kaj kmalu je prišel čas, ko so malčki spregledali in že nerodno lezli po spalnici, a očka še vedno ni bilo nazaj.

Tedaj se je nekega jutra nekdo približal spalnici. Vsi so napeto prisluhnili. Mama je že mislila, da se je vrnil očka. Toda ob vходу se je prikazal Bobek. Mati ga je hitela spraševati, kaj se je vendar zgodilo s Fižolčkom. Toda namesto prijaznega odgovora jo je Bobek grdo nahrulil:

»Kaj pa še čakaš tu? Njega je že davno požrla podlasica, glej, da se tudi ti čimprej spraviš od tod!« Grozeče ji je pokazal svoje ostre zobe.

Vest o Fižolčkovi smrti je ubogo mamo tako pretresla, da je na glas zaihtela. In v tej veliki nesreči jo ta brezsrčnež še podi od doma z njenimi nebogljenčki... Kako je to strašno! Proseče je dvignila sprednje tačice in milo prosila:

»Imej usmiljenje, Bobek! Kam naj neki grem z nebogljenimi sirotami, tvojega brata otročički?«

Toda Bobka solze in prošnje uboge matere niso ganile. Še bolj grozeče je zaškripal z zobmi in posmehljivo dejal:

»Pojdi, kamor hočeš, svet je dovolj velik. Toda poberi se takoj, ne trpij, te niti trenutek več v svojem domu!«

Mati se ne bi prestrašila grozečega Bobka. Zakaj ljubezen do otrok bi ji dala moč, da bi mu bila gotovo kos, čeprav bi bil še enkrat tako močan. Ker pa se je bala, da bi v besnem boju bili v nevarnosti njeni malčki, se je rajši vdala in rekla s tresočim glasom:

»Dobro, grem, ker moram, le malho si še napolnim za popotnico.« Že je hotela iti v shrambo.

»Nel« ji je zastavil pot Bobek; »vse, kar je tukaj, je moje in ničesar ne boš jemala s seboj. Takoj se poberi!«

»Mati se je komaj premagala, da ni skočila kakor razjarjen ris na okrutneža. Stala je nekaj časa kakor vkopana, strmela v brezsrčneža in nato s preroškim glasom dejala:

»Bobek, Bobek, to ti ne bo prineslo sreče, ne tebi ne tvojim potomcem!« Potem je s solznimi očmi pobožala svoje nebogljenčke in jim dejala:

»Pojdimo, otročički, pojdimo! Gremo iskat očka!«

Malčkom se je sicer malo čudno zdelo, da morajo tako rano iz toplega gnezdeca, a vendar so še kar pridno capljali za mamico. Bobek in njegova nevesta pa sta se škodljivo režala za odhajajočimi, dokler niso zapustili podzemeljskega doma.

Ko so drobni hrčki prišli na dnevno svetlobo, so skoraj oslepeli. Njih očesca so bila pač še prenežna za močne sončne žarke. Milo so zacvilili in se stisnili k mamici. Ta pa jim je ljubeče prigovarjala in jih spodbujala, naj hitro stopijo, da pridejo iz tega nevarnega kraja.

Najprej se je mati seveda napotila k dobremu prijatelju korenčku. Hotela se je pri njem izjokati in ga vprašati za svet. Korenček se ni preveč začudil, ko jo je zagledal vso potro in objokano. Mehko jo je tolažil:

»Nikar ne obupuj, mamica, vem, kaj se ti je zgodilo. Saj sem videl, kako zahrbtno je Bobek umoril ubogega Fižolčka.«

»Kaj, Bobek ga je umoril?« se je zgrozila mati. »Joj, kako strašno! Svojege lastnega brata je umoril in mu tako podlo plačal dobrot!« Še tesneje je privila malčke k sebi in potok solz se ji je udrl po licih. »Kaj čaka sedaj moje revčke, ko so še na pol slepi in komaj capljajo, a morajo po svetu!«

»No, mamica, nikar tako,« jo je hrabil korenček, čeprav je tudi sam ves ganjen povesel svoje liste. »Najbolj pametno bi bilo, če bi se vrnila k moževim staršem na njivo v skriti kotanji. Saj tu daleč naokoli zate ni pripravnega prostora. Bodi brez skrbi, lahko boš našla pot. Uberi jo naravnost skozi gozd, tam boš za silo tudi našla kako hrano. Za gozdom pa moraš naravnost v hrib čez pusto reber in tam gori leži v skriti kotanji mala njiva, Fižolčkov dom.«

Tako je s toplo besedo govoril in svetoval korenček in dal še vsakemu malčku za popotnico mlad sočen listek. Mati se mu je lepo zahvalila in se prav pristrčno poslovila. Še malčki so dobremu botru korenčku zacvilili v slovo.

Uboga mati je imela mnogo težav z otročički. Čez vsak večji kamen, čez vsako kotanjico je morala drugega za drugim prenašati v gobčku. Pri tem pa je ves čas trepetala, da jih ne bi iznenadil kak sovražnik. Za kratko pot do gozda so rabili ves dan; že se je delal mrak, ko so se privlekli do njega. Drobni hrčki so se tu plašno stiskali okrog mamice in od lakote cvilili. Skrbna mama jih je mehko božala z gobčkom in neutrudno iskala kaj dobre za prazne želodčke. Toda v gozdu ni bilo poljskih plodov in otročički so se morali zadovoljiti s koreniki praproti. Tudi mladi jurček, ki je rasel ob poti, jim je prišel prav.

Kmalu se je popolnoma znočilo in mati je morala poskrbeti za varno in toplo prenočišče. Brž se je lotila dela in z vso vnemo kopala. Ali gozdna tla so bila hudo kamnitna in vsa preprežena z debelimi koreninami. Zaman se je trudila s svojimi mehкими tačicami, nikakor ni mogla izkopati rova. Vsa žalostna je končno opustila delo in se z otročički napotila dalje po temnem gozdu. Iznenada jo je spreletela groza. Z visokega drevesa se je zasvetilo skoz temo dvoje žarečih oči:

»Požrešna sova nas bo napadla!« se je zgrozila in stisnila malčke k sebi. Na srečo je stal prav v bližini gost robidov grm. Hitro se je splazila z otročički podenj in tu trepetaje čakala, kaj se bo zgodilo. Žareče oči so se nenadoma zganile in kakor orjaški netopir je neslišno priplula ptica. Zakadila se je naravnost v grm. Toda hrčkova mati je dobro pogodila skrivališče. Robidov grm je bil kakor neprodorna mreža in požrešna sova je zaman skušala priti do njih. Vedno bolj jezno se je

zaganjala, toda robidovje jo je neusmiljeno zbadalo in ji trgalo perje; toliko da ni obvisela v grmu.

»Joj, koliko so ubogi hrčki ta čas pretpeli! Od strahu jim je hotelo raznesti mala srčeca. Naposled je sova le spoznala, da ne more do plena. Zategnjeno je zakričala: »Uhuuu, uhuuuuuuuuu!« in jezno odfrfotala. Tako grozno se je razlegal njen glas skozi noč, da so celó gozdni ptički prestrašeno začivkali po drevju.

Kako si je hrčkova mati oddahnila! Toda njena sreča ni trajala dolgo. Nenadoma je zaslišala prav v bližini šušljanje suhega listja in cap, cap! je prav počasi nekaj prihajalo.

Pred prestrašeni hrčki se je dvignilo listje in ven je pokukal droben rilček.

»Boter jež!« se je razveselila in si oddahnila hrčkova mati. »Že sem mislila, da je podlasica. Dobro, da nisem tako nagla, kmalu bi te bila napadla!«

»No, ta bi bila pa lepa!« se je široko zasmel oče jež in se do kraja izkobacal iz listja. »Toda kaj pa ti tukaj, botra, pa kar z vso družino? Slišal sem nekaj cviliti, pa sem šel gledat. Kaj naj to pomeni?«

»Joj, dragi boter, to ti je žalostna povest!« se je bridko razjokala hrčkova mati in ihté pripovedovala vso zgodbo. Dobrodušni jež jo je pozorno poslušal, le sem ter tja je zmajal z glavo in se čudil: »Joj, joj! kako pokvarjen je svet!« Silno se mu je smilila hrčkova mati in otročički. Spomnil se je svoje

družine. Kako bi bilo žalostno, če bi njegova žena in otroci morali tako po svetu! Ko je hrčkova mati končala svojo bridko zgodbo, je ljubeznivo dejal:

»Veš kaj, botra, sedaj ponoči ne boš nikamor več hodila. A tukaj tudi ne morete ostati, saj bi res prišla podlasica. Veliko jih je v gozdu. Kar z menoj pojdi, tamle pod hrastom imam svoj dom. Nas je sicer tudi veliko, toda za eno noč se bo že našel prostor. Hrčkova mati je z veseljem sprejela prijazno vabilo. Ohrabrila je svoje malčke in odcapljala z njimi za ježom pod hrast. Tu so zlezli v duplino globoko pod koreninami, kjer je imel jež prostoren dom.

»Stara, pripeljal sem goste!« je zaklical oče jež, ko so stopili v duplino. Ježevka in štirje veseli otročički so urno skočili na noge in radovedno gledali prišlece. Oče pa je dejal:

»Nesrečni begunci so, brez očeta in brez doma, nocoj bodo ostali pri nas. Ženka, brž jim prinesi kaj za pod zob!«

Ježevka je pohitela v shrambo in začela urno izbirati najboljše prigrizke. Ježki pa so se vedno bolj zaupljivo približevali drobnim hrčkom, radi bi jih prav od blizu občudovali.

»Pazite, otroci, da mi ne zbodete kakega gosta!« jih je zavrnil oče. »Brž položite svoje bodice nazaj na hrbet in se spravite lepo v kot.«

Ježki so še dokaj hitro ubogali očeta. Lepo po vrsti so se postavili v kot in stisnili svoje iglice tako tesno k sebi, da ni niti ena nevarno štrlela pokonci. S svojimi drobnimi rilčki in črnimi očki pa so željno gledali na hrčke. Ali bi se z njimi igrali! Toda kako, ko bi jih pa s svojimi ostrimi bodicami med igro gotovo ranili!

Ježevka je tedaj privlekla, kar je imela najboljšega v svoji shrambi. Nekaj mastnih hroščev, nekoliko glist in polžkov. Čeprav hrčki niso bili navajeni ježeve hrane, jim je po tako napornem potovanju vse imenitno teknilo.

Očka je medtem pripovedoval ženi o žalostni usodi te hrčkove rodbine. Ježevki so se debele solze kar kotalile po rilčku, tako je bila ganjena. Kako pa je ta žalostna zgodba ganila šele drobne ježe! Kar glasno so hlipali v kotu.

Po večerji je ježevka postlala svojim gostom mehko ležišče in končno so vsi trudni legli spat.

Drugi dan, še preden so se gostje prebudili, je bil zanje že pripravljen imeniten zajtrk. Oče jež je že navsezgodaj vstal in privlekel Bog ve od kod prekrasno repo. To je bila gostijal Še za popotnico je ostalo dovolj in hrčki so si dobro natlačili malhe. Pri slovesu se hrčkova mati ni mogla dovolj zahvaliti prijaznim ježevim za gostoljubje. Malčki, ježki in hrčki, bi pa najrajši ostali kar za zmeraj skupaj. Svetle solzice so se jim zaslesketale v očeh, ko so si rekli zbogom.

Očka jež ni hotel pustiti svojih gostov samih na pot. Zakaj predobro je vedel, kako nevarno bi bilo to zanje, kajti globoko v gozdu je kar mrgolelo podlasic. Zato jih je spremljal, da bi jih branil s svojimi ostrimi iglami in zobmi.

Prva je šla hrčkova mati, za njo so drobili drug za drugim njeni otročički, nazadnje pa je capljaj oče jež. Počasi je romala ta nenavadna procesija skozi gozd.

»Hihihi!« se je zdajci oglasilo z visokega drevesa. Vesela veverica se je od smeha držala za trebuh, tako silno smešen se ji je zdel ta sprevod. Oče jež se je resnično razjezil na porednico in zarentačil nanjo:

»Šema šemasta, čemu se hehetaš, mar ne vidiš, kakšne sirote so! Kaj bi neki rekla, če bi ostala brez moža in dóma in morala z otroki po svetu kakor ti hrčki?«

Veverica je na mah utihnila in osuplo gledala na popotnike. Ko so zavili okrog debelega hrasta, je nenadoma splezala z drevesa

in se postavila pred hrčke. V tačici je držala velik oreh, ga ponudila materi in s prosečim glaskom dejala:

»Náte majhen prigrizek za na pot, oprostite, nisem vedela!«

Hrčkova mati se je nemo zahvalila; zelo je bila ganjena. Tudi ježu se je milo storilo. Kar nerodno mu je bilo, da je veverico tako oštel. Veverica pa je zopet skočila na drevo in potniki so nadaljevali pot. Bilo je, kakor da gozda ni ne kraja ne konca, tako dolgo so že hodili po njem. Če nismo zašli, je zaskrbelo mater. Tedaj pa jim je nenadoma prekižal pot zajček. Ko je dolgouhec zagledal nenavadni sprevod, je sredi skoka začuden obstal:

»Očka ježek, kam ste se vendar napotili ob tej uri in s takim spremstvom?« je radovedno vprašal.

»O zajček, dobro jutro! Ravno prav si prišel!« se je razveselil oče jež. »Ti, ki vedno skačeš okrog, povej mi vendar, ali veš za neko zapuščeno njivo v kotanji na rebri? Ali je še daleč do nje?«

Zajček se je usedel na zadnje noge, položil sprednjo tačico na čelo in se globoko zamislil.

»Že vem!« se je spomnil. »Da, da, seveda poznam to njivico. Tam je svoj čas gospodaril starejši hrčkov par. Stari ni bil ravno preveč ljubezniv; nekoč me je napodil, ko sem hotel pokusiti njegove korenčke. Sedaj ga pa ni več, menda ga je neke noči odnesla sova. Otroci so se že davno razkropili po svetu, le stara je še ostala. Pa menda ne mislijo ti hrčki potovati tja gor?«

»Da, prav tja gor so namenjeni,« je pojasnil jež. »Vidiš, to so snaha in vnučki onih hrčkov.« In pripovedoval je zajcu vso žalostno zgodbo.

Zajčka je stisnilo v grlu. S tačico si je brisal vlažni smrček. »To pa je res hudo,« je nazadnje spregovoril, se še dolgo praskal za desnim ušesom in zaskrbeljeno dodal: »A do tiste njive je zelo, zelo daleč in visoko in ti nebogljénčki ne bodo nikoli prišli gor.«

Ko je mati to slišala, se je silno prestrašila. Kaj bi sedaj? Kam bi? — Solze so ji silile v oči. Zajček, ki je bil silno mehkega srca in nikakor ni mogel videti solz, je brž zopet začel razmišljati. Ugibal je, kako bi revnim beguncem pomagal. Kmalu pa je veselo poskočil in dejal:

»Nikar ne jočite, mamica, jaz vas ponese gor! Mislim, da bo moj hrbet dovolj širok in dolg za vse!«

Hrčkova mati je začudeno gledala zajca. Da bi hrčki jezdili na dolgouhcu, kaj takega še nikoli ni slišala. Očka jež pa je bil ves navdušen za ta predlog; kar imeniten se mu je zdel.

»Živio, zajček! Živio, zajček!« se je na glas razveselil. »Vedel sem sicer, da si dobrega srca, da si pa tako imeniten fant, si pa le nisem mislil. Kar hitro lezi, pomagal bom družinici na tvoj hrbet.«

Zajček se je poslušno stegnil in že je jež ukazoval:

»Tako. Mati, sedaj pa kar gor! Prijatelj zajec, položi ušesa! Botra, čvrsto se primi zanje, dovolj so dolga! Malček, okleni se mamice, tu okrog pasu! Ti drugi pa se čvrsto primi bratca. Sedaj pa še vidva, lepo eden za drugim, kakor veriga! Z zadnjimi tačicami pa se krepko držite zajčevega kožuha, da ne zdrknete z njega!«

Zajček je ves čas mirno ležal. »Tako,« je končno navdušeno vzkliknil jež, »vse je pripravljeno, sedaj pa, zajček, pot pod noge! Pa srečno pot želim! Zbogom, botrica, zbogom, otročički!«

»Zbogom, dobri boter, pa še enkrat lepa hvala!« je dejala hrčkova mati. Še malčki so zacvilili z zajčevega hrbta: »Lepa hvala, lepa hvala!« Nato je zajček vstal in hop, hop, hop! je šlo skoz gozd. Oče jež je še dolgo gledal za odhajajočimi. Ko jih je izgubil iz vida, se je zadovoljno muzajoč vrnil domov.

Sprva so se drobni hrčki silno bali in se krčevito držali zajca. Toda ta je tako oprezno skakal, da so se le rahlo zibali na njegovem hrbtu. Kmalu so se tako privadili nenavadni ježi, da se jim je zdelo kar imenitno; glasno so se začeli smejati.

Toda smejali se niso le malčki na zajčevem hrbtu, tudi ptički na vejah in žabe v mlakah so hotele počiti od smeha. Osedlanega zajca pač še nihče ni videl... Čivkali in kvakali so tako razposajeno, da je kar odmevalo po gozdu.

Kaj kmalu je bilo gozda konec in jezdili so navzgor po rebri. Tudi strma reber je bila hitronogemu zajčku le igračka, skakal je tako lahkotno in urno, kakor bi nosil le suhe pajke na hrbtu. Končno so popotniki srečno dospeli do njive v skriti kotanji.

Hrčkova babica je ravno čepela pred vhodom podzemeljskega doma, po malem dremala in grela svoje stare kosti v poldanskem soncu. Silno se je prestrašila, ko je zasllišala korake in videla prihajati čudno družbo. Že se je mislila skriti v rov, ko začuje veselo vpitje malčkov:

»Babica! babica!« so glasno cvilili in pozdravljali. Babica se še ni prav zavedela, kaj vse to pomeni, ko je dolgouhec že stal pred vhom; z njegovega hrbta se je skobacala hrčkova družina.

»Babica, babica, mi smo!« so zopet zacvilili drobni hrčki in hiteli k stari mami. Tedaj je babica kaj hitro spoznala svoje vnučke, saj so bili čisto podobni njenemu miljencu Fižolčku. Toplo je stisnila malčke k sebi in jim ljubeče lizala mehke kožuške.

»Kje pa je ostal očka, moj Fižolček?« jo je nenadoma zaskrbelo. Tedaj se je snaha bridko zjokala in začela pripovedovati svojo strašno zgodbo, ki je babico silno potrla. Žalostno je kimala z glavo in dejala:

»Jojme, jojme! Ni me vedno zaman skrbelo, kaj bo s Fižolčkom, kar preveč nežen je bil za ta svet! O ta Bobek! O ta Bobek!... Še dobro, da ste se vi rešili in našli tu gor. Sedaj boste ostali tu pri meni, saj sem tako sama. Njivica pa nas bo z lahkoto vse redila!«

Dolgouhec pa je medtem vohal okrog sebe. »Mmm!« Kako slastno je vse dišalo tu, ali bi jedel! Zajčkove želje je zapazila babica in mu ljubeznivo dejala:

»Kar pojdi, prijateljček, na njivo in si izberi, kar ti srce poželi. Zelo si bil priden;

ko bo sneg pokrtil polja in gozdove, potrkaj brez strahu pri nas, zate' bomo vedno kaj našli v naših shrambah!»

Zajček je veselo poskočil in hop, hop, hop! izginil v njivi. Babica pa je peljala vnučke in snaho v podzemeljski dom, kjer so udobno in lepo složno živeli.

Medtem pa so se na njivi v dolini dogajale prav čudne reči. Ko je hrčkova mati odšla s svojimi otročički, je korenček začel nenadoma čudovito brsteti. Potegnil je iz svojega korena ves sok in vso moč in se pognal v cvet. Cvet je kaj hitro odcvetel, semenje je dozorelo in čakalo ugodnega vetra. Neko jutro je močno potegnilo proti gori. Tedaj se je semenje vrglo vetru v naročje in ta ga je jadrno odnesel čez gozd in golo reber naravnost proti skriti kotanji.

Hrčkova mati se je prav tedaj sprehajala s svojimi otroki po njivi, ko je nad njimi glasno završalo in se je na zemljo usulo na tisoče in tisoče korenčkovih semen. Vsa kotanja je opojno zadehtela.

»Tu smo! Tu smo!« so veselo pozdravljala semena in se zarila v rodovitno zemljo. Tudi hrčki so jih veselo pozdravljali, zakaj po vonju so spoznali, da je to seme prijatelja korenčka iz doline. Po prvem izdatnem dežju so korenčki vzkalili in tako urno rasli, da jih je bila kaj kmalu vsa njiva polna. Odslej so pridno hranili prijatelje hrčke.

Kako dobro je storil korenček, da se je tako naglo preselil v goro, zakaj v dolini se je zgodila velika nesreča.

Po odhodu Fižolčkove družine se je Bobek prav objestno šopiril na njivi. Prepričan je bil, da bo ostal za vedno njen gospodar. Tudi otroci so se mu srečno rodili in Bobek se je zadovoljno muzal na soncu. Prav nič ga ni pekla vest. Celó smejal se je in si dejal: »Kako mi je slabo napovedovala, a komu se lepše godi kakor meni!«

Toda neusmiljeni Bobek se je prezgodaj smejal. Neke noči, ko so on in njegova družina spali pod zemljo, so se zbrali nad goro črni oblaki. Iz njih se je nenadoma usula ploha kakor ob vesoljnem potopu. Lilo in lilo je neprenehoma vso noč in z gore so prihrumeli deroči hudourniki. Že je potok ob njivi začel naglo naraščati in Bobek je koj ob prvem svitu ves v skrbih hitel ven gledat, če ne preti njegovemu domu nevarnost. Toda komaj je prilezel iz rova, že ga je zgrabil deroči val

potoka, ki je bil prestopil bregove in se šumeče in bobneče razlil preko njive.

Bobek ni utegnil pomisliti na rešitev svoje družine; ta je bila pač izgubljena. Močan val ga je z blazno hitrostjo nesel s seboj. Obupno se je boril z valovi in s plavanjem skušal doseči bližnji gozd. Toda zaman! Valovi so ga premetavali kakor igračko in vedno bolj so mu pohajale moči. Nenadoma se mu je zazdelo, da se mu iz motne vode reži obraz umorjenega brata.

»Fižolček! Izgubljen sem!« je od groze kriknil in že začel toniti. Toda prav v tem trenutku je priplavalo mimo neko poleno. Kakor rešilnega čolna se ga je s poslednjimi močmi krčevito oprijel. Sedaj šele se je začela divja gonja. Poleno je drvelo z neznansko naglico in Bobek z njim. Zdajci je poleno zgrabil vrtinec in ga s silnim sunkom zagnal na skalnati breg. Tu se je Bobek skoraj do smrti pobil. Hudo ranjen se je nazadnje pobral in se opotekal k bližnjemu gozdu. Kam sedaj? je razmišljal. V tej bedi se je spomnil staršev in kakor v sanjah so ga noge kar same nosile proti gori. Ves upehan se je končno ustavil pod hrastom. Tako je bil slab, da so se mu kolena kar šibila.

Ravno tedaj pa se je vrnil s sprehoda očka jež s svojo družino. Vsi so začudeno gledali nenavadnega gosta.

»Kaj se ti je vendar zgodilo, boter hrček?« ga je usmiljeno vprašala ježevka. »Kam si namenjen?«

»Gorjé mi!« je s slabim glasom tožil Bobek; »imel sem dom in družino na lepi njivi ob potoku, pa je prišla voda in mi vzela vse, dom in družino, a jaz sem se komaj rešil!«

»Kaj?« se je začudil oče jež, »ti si z njive ob potoku? Potem si ti tisti grdi, neusmiljeni Bobek! Glej, da se pri tej priči pobereš od tod, zate nimamo prostora!«

Bobek je od strahu otrpnil in plašno gledal okrog sebe. Še preden je utegnil pobegniti, so se zakadili vsi štirje ježki vanj in ga neusmiljeno zbadali s svojimi iglami.

»Joj, joj!« je vpil Bobek in začel teči, kar so ga nesle slabe noge. Vpitje je zaslišala verica na hrastu in radovedno pritekla. Ko je zvedela, da je ta hrček neusmiljeni Bobek, je urno nabrala velikih želodov in jih z visokih vej metala za njim. Bobek je tekel in tekel, da mu je začela pohajati sapa. Milo je prosil: »Nikar, nikar, pustite me!«

Kar nenadoma pa mu je z velikim skokom zaprl pot zajček, ki je tudi pritekkel gledat, kaj se godi.

»Primi ga, zajček, namlati ga!« je kričala veverica z drevesa, »to je neusmiljeni Bobek!« In kakor s točo je obsipala hrčka z želodi.

»Pustite me, pustite me!« je ves obupan prosil Bobek, saj vidite, kako sem bolan!«

Zajček se ga ni dotaknil, temveč mirno dejal: »Pustite ga, dobil je svoje plačilo. Že navsezgodaj sem videl, da je njegov dom pod vodo. Da, bil je krut, a s svojim neusmiljenim ravnanjem je vendar Fižolčkove nehote obvaroval velike nesreče!«

»Prav imaš, prijatelj zajček,« je dejal očka jež, »res prečudna so včasih pota življenja. Otroci, pustite ga, domov gremo!«

»Okrtali smo ga pa le!« so se smejali ježki in kar dobro se jim je zdelo, da so tako maščevali svoje prijatelje hrčke. »Hihihi!« se je še zasmejala veverica in izginila med krošnjami dreves. Hop, hop! je skočil zajček in se zgubil v goščavi. Bobek pa je s težavo nadaljeval pot.

Po obilnem dežju je na njivi v kotanji vse bujno raslo. Hrčkova mati je hitela s svojimi otroki pospravljati za zimo plodove v shrambo. Sredi dela so nenadoma obstali. Zasišli so z roba njive bolno stokanje.

»Neki hrček stoka!« se je zavzela mati. »Kdo bi neki mogel biti? Otroci, pojdemo gledat!« Ko so dospeli na rob njive, je hrčkova mati prestrašena obstala. V grapi je ležal Bobek. Tudi mali hrčki so takoj spoznali okrutnega strica. Jezno so zaškripali z zobmi in se že pripravljali na naskok, da bi ga raztrgali.

»Nikar tako, otroci!« jih je zadržala mati. »Mar ne vidite, kako je ranjen in da skoraj umira? Dovolj je kaznovan, kaj nam ni zajček že včeraj pravil, kaj se je zgodilo v dolini. Tecite rajši po babico!«

Mladi hrčki so nekaj časa začudeno strmeli v mamo. Ni jim pač hotelo v drobne glavice, da se ne bi smeli maščevati nad okrutnejšem, ki jim je ubil očeta in ugrabil dom. Toda naposled je tudi v njihovih srčecih splahnela prva velika jeza, nemo so še gledali na hropečega strica in nato odhiteli k babici z novico.

Medtem pa je hrčkova mati izruvala prvi slastni korenček v bližini in ga ponudila onemoglemu. Toda Bobek ni mogel več jesti, žalostno-proseče se je ozrl v dobro svakinjo, s katero je svoj čas tako neusmiljeno ravnal.

Tedaj je že prihitela s solznimi očmi babica, vsa potrta se je sklonila k umirajočemu sinu in glasno tožila:

»Bobek, Bobek, sinek moj, zakaj me nisi poslušal!«

Bobek je komaj še slišal materine besede. Vedno teže in teže je dihal, nič več se ni mogel ganiti, le oči so se mu proseče upirale sedaj v mater, sedaj v svakinjo in njene otroke. V njihovih očeh je bral, da so mu vse odpustili. Tedaj je še enkrat zatrepetalo njegovo izmučeno telo in neusmiljeni hrček se je poslovil od življenja.

Večerno sonce je s poslednjimi žarki obsevalo golo reber, ko so hrčki v rahlo zemljo zagrebli mrtvega Bobka.

Gospodarji!

Tudi vi želite povečati svoje dohodke, želite, da se vaša živina bolje razvija, da pridobi več na teži, da dajo krave več mleka, da pujske in teleta obvarujete pred boleznijo, da živina rajši žre in da bolj izkorišča hrano (tudi cenene odpadke). Zato uporabljajte »Pekk« in »Osan« in dosegli boste gotov uspeh. Ali ne verujete? Evo vam zahvalna pisma iz Vaših krajev, katera lahko sami kontrolirate.

G. J. Brodar, predsednik Kmetijske zbornice in načelnik Kmečke zveze, Hrastje pri Kranju: »V splošnem lahko rečem, da so bili rezultati pokladanja Pekka in Osana zadovoljivi. Krmil sem 42 dni dva mlada bikca z dodatkom Pekka in Osana. Drugim, ki so hranjeni popolnoma enako, nisem več pokladal preparatov, sta pridobila na teži po 19 kg manj; vendar ni glavno, da sta bikca zaradi dodatka Pekka in Osana dosegla precej večjo težo, ampak, da sta — kot plemenjaka — postala zelo lepa, polnega telesa, zaradi česar se doseže najmanj 2—3 din višja cena pri kilogramu.

Dvema molznima kravama sem pokladal Pekk in Osana; prva je pridobila 1 $\frac{1}{2}$ litra mleka, druga pa 1 $\frac{1}{2}$ litra mleka dnevno.«

Prof. dr. I. Ganslmayer, Inlauf, p. Kočevska Reka: »Poskusna količina Pekka in Osana je dala dobre rezultate. Prepričan sem, da se bodo ti preparati pri nas uvedli.«

Živinozdravnik g. F. Kulterer, Slovenske Kojnice: »Poskusil sem Pekk in Osan pri breji svinji in mladičih, pa sem z rezultatom zelo zadovoljen.«

Župnik Markež Franc, Zagorje ob Savi: »Pekk in Osan sem uporabljal za plemenito svinjo, ki so jo mladiči zelo izžrpali. Po uporabi Pekka in Osana se je takoj okrepla in je njen zarod zdrav in krepak. Vsi, ki so mladiče kupili, so z njimi zelo zadovoljni. Tudi odstavljen teleta, katerim sem pokladal Pekk in Osan, so se lepo razvijala in je bil uspeh očitven.«

PRAŠIČI IZREDNO PRIDOBE NA TEŽI G. M. Šipic, Češnjek, p. Cerklje pri Kranju: »Sporočam Vam, da sem imel s Pekom in Osanom pri prašičjereji povoljen uspeh.«

G. B. Ivartnik, Sv. Helena, p. Črna pri Prevaljah: »Pred kratkim sem kupil dva prašička po šest tednov stara, ki sta nerada žrla, sta se slabo razvijala in bila zelo suha. Zato sem jima začel dajati med običajno krmo Pekk in Osan. Po 20 dneh sta prašička izredno napredovala, pridobila na teži, postala zelo gladka, začela sta zelo rada žreti. Skratka, sedaj sta zdrava in najlepša prašička v tukajšnji okolici, tako da ju ljudje občudujejo.«

G. A. Šuštaršič, Kamnik 32, p. Preserje pri Ljubljani: »Pekk in Osan sem pokladal pujskom, ki so zelo zrastle in postali prav lepi; zato sem z uspehom zadovoljen.«

G. A. Puntar, trg., Logatec: »Prašič, ki je 31 dni dobival Pekk in Osan, se je v tem času zredil za 28 kg; s temi preparati sem bil nadvse zadovoljen.«

G. A. Bošelj, Stara Oselica 45, p. Gorenja vas: »Novovno naročam Pekk in Osan, ker sem bil z njima zelo zadovoljen. Pri prašičkih v starosti dveh mesecev sem dosegel zelo dober uspeh.«

G. M. Oblak, posestnica, Vrhnika: »Imela sem devet prašičkov in sem jih krmila vse enako, le dva izmed njih sta dobivala Pekk in Osan; stroški za preparate so znašali 26 din, a prašička sta pridobila na teži 22 kg več kot ostali prašički, ki niso dobivali preparatov.«

PRAŠIČI, BOLNI V NOGAH. G. M. Breznar, Mirni dom 50, p. Hoče: »Sporočam Vam, da sem s Pekom in Osanom zelo zadovoljna. Prašič, ki je bil bolan v nogah in slabo rejen, je po Vaših preparatih takoj ozdravel in se zredil tako, da je v enem mesecu pridobil na teži 60 kg; poleg tega je dobil lepo svetlo dlako, tako da sem ga bila vesela.«

G. J. Ušeničnik, Trebija 4, p. Gorenja vas nad Škofjo Loko: »Pekk in Osan smo uporabili pri zdravljenju enoletne svinje, ki je zbolela na nogah 14 dni potem, ko je skotila mladiče. Žival je popolnoma ozdravela in dobila zopet močne noge ter dober tek; mladiči so ob večji množini mleka vidno rastle. V vsakem oziru so Vaša zdravila vredna največjega priporočila.«

KRAVE. G. A. Puntar, Logatec: »Ugotovil sem, da se je zaradi uporabe Pekka in Osana dvignila mlečnost pri mojih kravah za 3 litre dnevno; poleg tega so krave dobile lepo svetlo dlako in velik tek.«

G. J. Vode, Podgora 8, p. D. M. v Polju: »Uporabljal sem Pekk in Osan pri skrajno izstradani kravi, kateri se je takoj povečal tek, začela je rada žreti in pridobila je na teži okrog 40 kg, mlečnost pa se je podvojila.«

»Prajug«, farma, Zagorice 101, p. Bled: »Pri vzreji srebrnih lisic redno uporabljamo Pekk in Osan ter smo zelo zadovoljni. Ugotovili smo, da dajo lisice, ki jim pokladamo preparate, številnejši in boljši zarod.«

KUNCEREJA. G. S. Štirba, Nova Gradiška: »Vaše preparate uporabljam pri vzreji angleških angora-kuncev in sem dosegel odlične rezultate tako pri mladih kot pri starejših živalih, in to glede rasti dlake in glede dviga teže.«

(Upamo, da nam imenovani ne bodo zamerili, ker smo objavili njihova imena; storili smo to za dvig našega narodnega gospodarstva.)

Vsak kmetovalec mora napraviti vsaj poskus! Pošljite naprej 100 din in dobili boste fco. 4.5 kg Pekka in 5 kg Osana, ali za 50 din 2 kg Pekka in 2 kg Osana. Brezplačne nasvete daje

Steg d. d., Zemun.

Zastopstvo: M. Žigon, Škofja Loka. — Prodaja za Dol. Logatec: Lekarna Kristan. — Za Mursko Soboto: Drogerija Anderš. — Za Vrhniko: Drogerija Verbič. — Za Kamnik: Lekarna Karba.

Seznamek

župnij, krajev, poverjenikov in udov Družbe sv. Mohorja.

Seznamek smo razvrstili po škofijah in dekanijah. — Prve številke na koncu župnij in krajev pomenijo število udov leta 1939, druge številke število udov leta 1938. — Pri krajih s poštним uradom pošta ni posebej navedena.

Krška škofija.

1. Beljak.

Brnca	11	11
Loče	47	47
Sv. Lenart pri Sedmih studencih (Rekarja vas)	19	19
Štebenj pri Bekštanju (Malošče)	20	20
Zila (Beljak)	10	10

2. Borovlje.

Bilčovs (Bistrica v R.)	85	75
Borovlje	5	5
Glinje (Borovlje)	31	31
Golšovo (Žihpolje)	5	5
Kapla (Svetna vas)	10	10
Kotmara vas	27	27
Ljubelj (Podgora)	16	16
Sele (Borovlje)	80	71
Slov. Plajberk (Podgora)	25	25
Sveče (Bistrica v Rožu)	72	60
Šmarjeta v Rožu	45	42
Št. Janž v Rožu (Svetna vas)	38	34
Žihpolje	29	29

3. Celovec.

Celovec	36	36
S v. D u h	7	7
Hodiše	14	14
Otok	16	16
škofiče (Vrba)	33	33
Vetrij	5	5

4. Dobrla ves.

Apače (Galicija)	8	8
Dobrla ves	76	76
Galicija	19	19
Globasnica	38	38
Korte (Železna Kapla)	14	14
Obirsko (Železna Kapla)	28	24
Reberca	14	17
Škocijan v Podjurski dolini	60	60
Šteben (Šmihel pri Pliberku)	13	9
Št. Lipš (Dobrla ves)	43	36
Št. Vid v Podjuni	38	31
Železna Kapla	121	121
Žitara vas (Miklavčevo)	54	43

5. Pliberk.

Kazaze (Sinčavas)	28	19
Pliberk	142	142
Suha (Labud)	16	15
Šmihel pri Pliberku	112	97
Vogrče (Pliberk)	28	27
Žvabek (Pliberk)	35	33

6. Rožek.

Drava (Podravlje)	4	4
Gozdanje (Vrba)	10	10
Lipa (Podravlje)	10	10
Logavas (Vrba)	13	17
Pečnica	13	25
Podgorje	25	5
Rožek	8	8
Skočidol (Podravlje)	20	30
Št. Ilj ob Dravi (Vrba)	56	34
Št. Jakob v Rožu	84	88

7. Šmohor.

Blače	5	5
Brdo	15	30
Gorje (Zilska Bistrica)	10	10
Št. Jurij na Zili	12	12
Melviče (Brdo)	12	24
Zilska Bistrica	21	17

8. Tinje.

Medgorje (Grabštanj)	15	15
Podkrmos (Žrelec)	10	10
Radšče (Žrelec)	40	40
Šmihel pri škofjem dvoru	6	6
Tinje	35	35

9. Velikovec.

Djekše	10	10
Grebinski klošter (Grebinj)	22	22
Gorenče (Ruda)	31	31
Krčanje	6	6
Št. Jurij na Vinogradih (Zgornje Trušnje)	4	4
Šmarjeta (Velikovec)	13	—
Št. Rupert (Velikovec)	16	15
Vovbre	15	22

Število udov: 78 dosmrtnih, 2036 letnih = 2114.

Lavantinska škofija.

1. Braslovče.

Braslovče: Atelšek Janez, dek. uprav.	130	200
Gomilsko: Satler Franc, župnik	75	72
Marija Reka: (Sv. Pavel pri Preboldu): Sagaj Marko, provizor	11	6
Sv. Andraž pri Velenju (Velenje): Potrč Alojzij, župnik	27	33
Sv. Jurij ob Taboru: Pečnak Jož., župnik	154	150
Sv. Pavel pri Preboldu: Sagaj Marko, žpk.	100	113
Šmartno ob Paki: Presker Karol, dekan	135	135
Vransko: Dr. Mörtl Valentin, župnik	152	158

2. Celje.

Celje: Jurak Peter, opat	668	675
Gotovlje (Žalec): Ocvirk Alojzij, župnik	61	61

Gríže: Kosi Jakob, župnik	120	122
Polzela: Pirc Andrej, župnik	132	130
Sv. Peter v Sav. dol.: Dr. Jančič Ivan, žpk.	137	116
Teharje: Vesenjaki Pavel, župnik	132	131
žalec: Veternik Anton, župnik	203	200

3. Dolnja Lendava.

Beltinci: Ciglar Alojzij, kaplan	53	67
Boğojina: Hauko Jožef, župnik	25	29
Dolnja Lendava: Györköš Štefan, kaplan .	34	36
Hotiza (D. Lendava): Berden J., kapl. eksp.	37	32
Kobilje (Dobrovnik): Koren Ivan, eksp. .	12	—
Polana (Črensovci): Halas Daniel, župnik	41	44
Sv. Križ v Črensovcih (Črensovci): Zadra- vec Matija, župnik	24	28
Strehovci (Dobrovnik) Bojnc Franc	8	6
Turnišče: Jerič Ivan, dekan	39	32

4. Dravograd.

Črneče (Meža ob Dravi): Drvodol L., vikar	30	25
Dravograd: Munda Matija, proš in dekan	30	29
Libelčice: Vogrinec Anton, župnik	22	22
Ojstrica (Dravograd): Šmon Franc, prov. .	4	8

5. Dravsko polje.

Čirkovce: Kupčič Ivan, župnik	104	102
Črna gora (Ptujška gora): P. Konstantin Ocepek, župnik	45	60
Fram: Rakun Franc, župnik	105	110
Hoče: Sağaj Alojzij, nadžupnik	125	102
Slivnica pri Mariboru: Mihalič Jos., žpk.	97	97
Št. Janž na Dravskem polju: Polak Franc, župnik	115	115
Št. Lovrenc na Dravskem polju: Spindler Franc, župnik	103	101

6. Gornji grad.

Bočna (Gornji grad): Guzej Jurij, župnik .	36	50
Gornji grad: Šlander Maks, župnik	93	88
Ljubno v Sav. dol.: Turk Miloš, župnik . .	84	77
Luče: Mikolič Jurij, župnik	100	100
Marija Nazaret (Mozirje): P. Kerubin Tušek, župnik	71	65
Mozirje: Krošelj Franc, župnik	85	85
Nova štifta (Gornji grad): Fermé Gothard, župnik	45	43
Rečica v Sav. dol.: Msgr. Požar Alfonz, ž.	165	165
Solčava: Arko Leopold, župnik	64	67
Sv. Frančišek (Radmirje): Vogrinec I., žpk.	112	116
Šmartno ob Dreti: Zagoršak Franc, župnik	41	61
Šmihel nad Mozirjem (Mozirje): Strmšek Franc, župnik	35	31

7. Jarenina.

Jarenina: Čížek Josip, župnik in dekan .	144	142
Spodnja Sv. Kungota (Pesnica): Kraner Vincenc, župnik	78	78
Svečina (Zg. Sv. Kungota): Časl Fr., žpk.	51	56
Sv. Jakob v Slov. goricah: Erhatič Mar- tin, župnik	117	112
Sv. Jurij ob Pesnici (Zg. Sv. Kungota): Zupanič Anton, župnik	14	15
Št. Ilj v Slov. gor.: Ravšl Ant., župnik . .	84	84

8. Konjice.

Čadram (Oplotnica): Hohnjec Franc, žpk.	90	88
Kebelj (Oplotnica): Panič Jožef, župnik .	24	30
Loče: Žičkar Marko, župnik	60	64
Prihova (Slov. Konjice): Kocjančič Anton, župnik	72	76
Slov. Konjice: Tovornik Franc, arhidiakon, dekan	133	211
Stranice (Slov. Konjice): Zolnir Jožef, žpk.	25	25
Sv. Jernej pri Ločah (Loče): Paulič Peter, župnik	26	14
Sv. Kuniğunda na Pohorju (Zreče): Žgank Ferdinand, župnik	46	46
Špitalič (Sl. Konjice): Goričan Janez, žpk.	17	22
Zreče: Bezjak Josip, župnik	30	39
Žiče (Loče pri Poljčanah): Tomazič Anton, župnik	39	36

9. Kozje.

Buče: Pribožič Jurij, župnik	37	59
Dobje (Slivnica pri Celju): Vavpotič Franc, župnik	86	80
Kozje: Lunder Viktor, dekan	54	45
Olimje (Podčetrtek): Lorbek Ivan, župnik	18	13
Pilštanj: Rauter Jakob, župnik	48	41
Planina pri Sevnici: Sajovic Jakob, župnik	66	66
Podčetrtek: Sternad Friderik, župnik . . .	51	52
Podsreda: Zidanšek Jakob, župnik	25	31
Polje (Podčetrtek): Kociper Rudolf, župnik	17	22
Prevorje (Pilštanj): Glavnik Franc, župni upravitelj	32	16
Sv. Peter pod Sv. Gorami: Rančigaj Ivan, župnik	73	43
Sv. Vid na Planini (Planina pri Sevnici): Presnik Josip, župnik	32	36
Zagorje (Pilštanj): P. Viktorin Šivavec, provizor	8	6

10. Laško.

Dol pri Hrastniku: Medvešek Matija, žpk.	110	105
Hrastnik: Prelog Ludovik, vikar	36	35
Laško: Msgr. dr. Franc Kruljč, dekan . . .	60	150
Loka pri Zidanem mostu: Šket M., župnik	44	55
Marija širje (Zidani most): Kristovič Miloš, župnik	18	17
Razbor (Loka pri Zidanem mostu): Pretnar Jožef, župnik	19	16
Sv. Jedert (Laško): Lončarič Josip, župnik	55	55
Sv. Lenart (Laško): Babič A., župnik . . .	33	42
Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah (Rimske Toplice): Bohak Jakob, župnik	54	52
Sv. Miklavž (Laško): Čebašek Jak., župnik	31	30
Sv. Rupert nad Laškim (Sv. Jurij ob j. ž.): Jağer Avguštin, župnik	70	60
Posamezniki	1	2
Trbovlje: Gorogranc Martin, katehet . . .	250	250

11. Ljutomer.

Apače: Cilenšek Ivan, župnik	33	33
Cezanjevci (Ljutomer): Ferik Mihael, župnik	30	30
Kapela (Slatina Radenci): Škofič Marko, ž.	64	87
Ljutomer: Lovréc Andrej, župnik	140	156
Mala Nedelja: Ostrž Franc, župnik	55	40
Sv. Jurij ob Ščavnici: Štuhec Franc, žpk.	150	125

Sv. Križ pri Ljutomeru (Križevci pri Ljutomeru): Weixl Josip, dekan in častni kan. župnik	202	212
Sv. Peter v Gornji Radgoni : Gaberc M., župnik	157	215
Veržej (Križevci pri Ljutomeru): Klemenšek Anton, župnik	44	38

12. Marenberg.

Brezno ob Dravi : Mak Ivan, župni uprav.	20	20
Kapla : Lorenčič Vinko, župnik	28	40
Marenberg : Messner Ivan, dekan	88	105
Muta : Janko Breznik, župnik	50	100
Pernice (Muta): Slana Franc, župni upr.	13	10
Remšnik (Brezno): Pavlič V., župnik	15	15
Št. Ožbolt (Brezno ob Dravi): Krušič Jan., provizor	32	31

13. Maribor levi breg.

Maribor, Stolna : Pribožič Peter, stolni vikar	713	713
Bogoslovje : dr. Ostrc Alojzij	7	11
Frančiškani : p. Landergott Valer.	287	276
Gornja Sv. Kungota : Kolarič Jožef, župnik	42	43
Kamnica (Maribor): Munda Vinko, župnik	142	117
Selnica ob Dravi : Ciuha Ferd., župnik	38	46
Sv. Barbara v Slov. goricah (Sv. Barbara pri Mariboru): Potočnik J., župnik	32	32
Sv. Duh na Ostrem vrhu (Selnica ob Dravi): Holcman Vinko, župnik	52	47
Sv. Križ pri Mariboru (Gornja Sv. Kungota): Kren Franc, župnik	38	34
Sv. Marjeta ob Pesnici : Rantaša Ant., žpk.	63	48
Sv. Martin pri Vurbergu (Vurberg pri Ptuj): Lajnsič Anton, župnik	55	57
Sv. Peter pri Mariboru (Maribor): Žalar Alojzij, župnik	70	82

14. Maribor desni breg.

Limbuš : Bračič Andrej, župnik	55	66
Radvanje pri Mariboru (Maribor): Duh Ludovik, kaplan	26	—
Ruše : Pšunder Ferdo, župnik	105	115
Studenci pri Mariboru : Kapucinski samostan	63	56
Sv. Lovrenc na Pohorju : Oblak Iv., župnik	95	79
Sv. Magdalena v Mariboru : Stergar Anton, dekan	191	227
Sv. Marija v Puščavi (Sv. Lovrenc na Pohorju): Nadrah Ignacij, župnik	32	32

15. Mežiška dolina.

Črna pri Prevaljah : Razgoršek Vinko, žpk.	90	95
Guštanj : Barbič Mihael, župnik	103	103
Javorje (Črna pri Prevaljah): Viternik L., župnik	16	15
Koprivna (Črna pri Prevaljah): Hojnik J., župnik	10	15
Kotlje : Serajnik Ivan, župnik	34	31
Mežica : Hornböck Janez, dekan	143	145
Prevalje : Močilnik Matej, župnik	101	101
Strojna in št. Danijel (Prevalje): Rataj Ant. Pad., župnik	60	60

16. Murska Sobota.

Cankova : Safošnik Jakob, kaplan	40	40
Gornja Lendava : Lajnsček Ludvik, kaplan	43	53
Gornji Petrovci v Prekmurju : Čirič Anton, župnik	13	12
Markovci (Šalovci): Ficzek Karel, žpk.	4	4
Martjanci v Prekmurju : Berden And., žpk.	20	20
Murska Sobota : Horvat Štefan, katehet	64	30
Martinišče	14	20
Pečarovci (Mačkovci): Bejek Janko, žpk.	19	6
Pertoča (Rogaševci v Prekmurju): Varga Št., župnik	15	17
Rakičan (Murska Sobota): Vogrin Štefan	10	13
Sv. Jurij v Prekmurju (Rogaševci v Prekmurju): Kaplanija	24	30
Tišina (Rankovci): Krantz Jožef, župnik	42	40

17. Nova cerkev.

Črešnjske (Vojnik): Hlastec Franc, župnik	11	10
Dobrna pri Celju : Urleb Franjo, župnik	68	78
Frankolovo : Sunčič Lojze, župnik	24	14
Nova cerkev : Žagar Pavel, dekan	31	50
Šmartno v Rožni dolini (Celje): Ozvatič Franc, župnik	30	33
Vitanje : Musi Alojzij, župnik	87	86
Vojnik pri Celju : Lasbacher Anton, župnik	104	100

18. Ptuj.

Hajdina (Ptuj): Skuhala Vekoslav, župnik	71	58
Polensak (Moškanjci): Poplatnik J., župnik	63	59
Ptuj — Mestna župnija : Greif Ivan, prošt, dekan	125	100
Ptuj — Sv. Peter in Pavel : p. A. Svet, žpk.	151	169
Sv. Andraž v Slov. gor. : Alt Ivan, župnik	91	93
Sv. Lovrenc v Slov. gor. (Juršinci pri Ptuj): Neudauer M., župnik	116	111
Sv. Marjeta niže Ptuja (Sv. Marjeta pri Moškanjcih): Šketa Ivan, župnik	121	113
Sv. Marko (Markovci pri Ptuj): Groblar Ign., župnik	60	72
Sv. Urban pri Ptuj : Razbornik Iv., žpk.	68	71
Vurberg pri Ptuj : Kokelj Alojzij, župnik	52	52

19. Rogatec.

Kostrivnica (Podplat): Slavič Janko, žpk.	47	55
Rogatec : Žekar Jožef, dekan	51	46
Stoprce (Rogatec): Močnik Franc, župnik	28	25
Sv. Ema (Pristava): Čepin Martin, župnik	15	16
Sv. Florijan ob Boču (Rogatec): Malajner Karol, župnik	19	20
Sv. Križ pri Rog. Slatini (Rog. Slatina): Vajda Julij, nadžupnik	83	95
Sv. Peter na Medvedjem selu (Podplat): Pučnik Anton, župnik	16	18
Sv. Rok ob Sotli (Rogatec): Veranič Anton, župnik	11	16

20. Slovenska Bistrica.

Črešnjevec (Slovenska Bistrica): Zámuda Alojzij, župnik	80	82
Gornja Polskava : Ivan Orel, župnik	46	40
Laporje : Ozimič Jožef, dekan	90	90
Majšperg : Korošec Jožef	57	79
Makole : Segula Franc, župnik	88	81

Poljčane; Cilenšek Alojzij, župnik	65	72
Slov. Bistrica; Šolinc Ivan, mestni župnik	167	179
Spodnja Polskava (Pragersko); Zorko Melhior, župnik	95	90
Studenice pri Poljčanah; Čede Jos., župnik	35	40
Sv. Martin na Pohorju (Slov. Bistrica): Zdolšek Alojz, župnik	70	20
Sv. Venčeslav (Slov. Bistrica): Zakošek Iv.	19	20
Tinje (Slov. Bistrica): Hafner Urh, župnik	35	31

21. Stari trg pri Slovenjgradcu.

Dolič (Mislinja): Weingerl Stanko, župnik	40	35
Pameče (Slovenjgradec): Trinkaus A., žpk.	23	23
Podgorje (Slovenjgradec): Kotnik Šimen, župnik	33	39
Razbor (Slovenjgradec): Oblak A., župnik	24	23
Sele (Slovenjgradec): Meško Fr. Ks., dekan	19	21
Slovenjgradec; Soklič Jak., mestni župnik	85	83
Stari trg (Slovenjgr.): Horvat Štefan, žpk.	50	190
Sv. Miklavž pri Slovenjgradcu (Slovenjgradec): Lampret Jože, župni upravitelj	11	18
Sv. Peter na Kronski gori (Meža ob Dravi): Medved Anton, župnik v p., upr.	14	23
Šmartno pri Slovenjgradcu (Slovenjgradec): Somrek Anton, nadžupnik	41	51
Št. Ilj pod Turjakom (Mislinja): Roškar Davorin, župnik	76	70
Št. Janž pri Dravogradu (Meža): Pivec Vinko, župnik	20	25
Št. Vid nad Valdekom (Mislinja): Pohraški Ferdinand, župnik	41	35

22. Sv. Lenart v Slov. goricah.

Marija Snežna; Vršič Srečko, župnik	50	50
Nečova (Ivanjci): Granfola Ivan, župnik	118	118
Sv. Ana v Slov. goricah; Šeško K., župnik	65	80
Sv. Anton v Slov. goricah; Škof Fr., žpk.	86	101
Sv. Benedikt v Slov. goricah; Gomilšek Fr. Sal., dekan	178	168
Sv. Bolfenk v Slov. goricah; Letonja Franc, župnik	24	28
Sv. Jurij v Slov. goricah; Bosina Iv., žpk.	100	90
Sv. Lenart v Slov. goricah; Sinko Fr., žpk.	138	134
Sv. Rupert v Slov. goricah (Sv. Lenart v Slov. goricah); Kodrič Jožef, župnik	83	74
Sv. Trojica v Slov. goricah; P. Ladislav Pintar, župnik	93	93

23. Šaleška dolina.

Bele vode (Šoštanj): Križan Franc, prov.	28	14
Gornja Ponikva (Zalec): Gorišek J., žpk.	44	58
Sv. Mihael (Šoštanj): Gril Pavel, župnik	195	204
Škale (Velenje): Weiss Matej, župnik	52	94
Šmartno pri Velenju (Velenje): Potokar Gregorij, dekan	100	212
Št. Ilj pri Velenju (Velenje): Lebič Jurij, župnik	53	35
Zavodnje (Šoštanj): Rožman Janez, župnik	18	20

24. Šmarje pri Jelšah.

Dramlje; Pirš Alojzij, župnik	45	53
Kalobje (Sv. Jurij ob južni žel.): Švegelj Peter, župnik	34	33

Ponikva ob južni žel.; Kociper Ant., žpk.	74	77
Sladka gora (Šmarje pri Jelšah): Stakne Andrej, župnik	45	52
Slivnica pri Celju; Rabuza Jakob, župnik	24	24
Sv. Jurij ob j. ž.; Mikuš Val., žpk. in kan.	145	144
Sv. Štefan pri Žusmu (Šmarje pri Jelšah): Močnik Franc, župnik	20	21
Sv. Vid pri Grobelnem (Grobelno): Kolenc Leopold, župnik	30	30
Šmarje pri Jelšah; Lom Franc, dekan	145	145
Zibika (Pristava): Jelšnik Ivan, župnik	17	30
Žusem (Loka pri Žusmu): Palir Jakob, žpk.	3	10

25. Velika Nedelja.

Ormož; P. Remigij Jereb, župnik	60	81
Središče ob Dravi; Božič Leon, župnik	68	101
Svetinje (Ivanjkovci): Bratušek Fr., dekan	35	35
Sv. Bolfenk na Kogu (Sv. Bolfenk pri Središču): Molan Franc, župnik	54	32
Sv. Lenart pri Veliki Nedelji (Velika Nedelja): Rehar Jožef, župnik	40	37
Sv. Miklavž pri Ormožu; P. A. Polak, žpk.	44	52
Sv. Tomaž pri Ormožu; Magdič Francišek, župnik	156	116
Velika Nedelja; Cerar Greg., župnik	35	50

26. Videm ob Savi.

Artiče; Šketa Josip, župnik	43	41
Bizeljsko; Brvar Ignacij, župnik	48	67
Brežice; Klasinc Franc, župnik	110	152
Dobova; Logar Josip, župnik	36	36
Kapéle (Dobova); Podržaj Ciril, župnik	25	25
Koprivnica pri Rajhenburgu; Doberšek Fr., župnik	45	41
Rajhenburg; Gregor Janez, kaplan	260	217
Sevnica; Breznik Al., kaplan	187	178
Sromlje; Štiper Štefan, župnik	50	53
Videm ob Savi; Medvešek Janez, dekan	88	88
Zabukovje (Sevnica ob Savi); Rampre Fr., župnik	16	20
Zdole Časl Franc, župnik	35	36

27. Vuzenica.

Ribnica na Pohorju; Vrhnjak Alojz, žpk.	72	68
Sv. Anton na Pohorju (Vuhred); Leber Iv., provizor	20	23
Sv. Primož na Pohorju (Vuzenica); Dolinar Ivan, župni upravitelj	16	20
Trbonje (Vuzenica); Malej Ign., župnik	28	30
Vuhred; Leber Ivan, župnik	30	36
Vuzenica; Hüttner Drago, dekan	35	38

28. Zavrčje.

Sv. Andraž v Halozah; Škamlec O., dekan	33	33
Sv. Barbara v Halozah; Grobler Fr., žpk.	39	48
Sv. Trojica v Halozah (Podlehnik); Jazbinšek Franc, župnik	25	24
Sv. Vid pri Ptujju; P. Karol Jelušič, župnik	90	103
Zavrčje; Jarh Konrad, župnik	50	50

Število udov: 403 dosmrtni, 17.035 letnih = 17.438.

Ljubljanska škofija.

1. Cerknica.

Babno polje (Stari trg pri Rakeku): Župni urad	23	40
Begunje pri Cerknici: Turk Viktor, župnik	152	83
Bloke (Nova vas pri Rakeku): Župni urad	62	54
Cerknica: Štrajhar Ivan, župnik	62	58
Grahovo: Wester Al., dekan	57	63
Planina pri Rakeku: Lovšin Ivan, župnik	102	98
Rakek: Novak France	86	80
Stari trg pri Ložu: Presetnik Franc, župnik	145	145
Sv. Trojica nad Cerknico (Nova vas pri Rakeku): Župni urad	11	10
Sv. Vid nad Cerknico (Begunje pri Cerknici): Žužek Karel, župnik	17	23
Unec (Rakek): Martinčič Andrej, župnik	54	49

2. Kamnik.

Dob pri Domžalah: Bešter Ivan, dekan	125	124
Domžale: Bernik Franc, župnik	135	133
Gozd (Kamnik): Selan Matija, župnik	26	23
Groblje, fara Mengeš (Domžale): Misijonišče	44	39
Homec (Radomlje): Govekar Fr., župnik	62	60
Ihan (Domžale): Šmit Franc, župnik	53	53
Kamnik: Caserman Ivan, kaplan	240	232
Komenda: Zabukovec Janez, župnik	122	133
Mekinje (Kamnik): Čadež Viktor, župnik	90	88
Mengeš: Sušnik Janko, župnik	160	150
Trzin: Kovačič Anton, kaplan	32	24
Motnik: Rovtar Anton, župnik	37	42
Nevlje (Kamnik): Vilfan Janez, župnik	41	44
Radomlje: Hostnik Jože, eksp.	30	30
Rova (Radomlje): Golmajer Franc, župnik	20	21
Sela pri Kamniku (Kamnik): Pavlič Anton, župnik	25	24
Stranje (Stahovica): Langerholc Jan., žpk.	62	61
Šmartin v Tuhinju: Opeka Ivan, župnik	35	30
Špitalič (Motnik): Žust Ignac, župnik	15	17
Tunice (Kamnik): Župni urad	46	53
Vodice nad Ljubljano: Janc Peter, župnik	165	161
Skaručina (Št. Vid nad Ljubljano): Dežman Janko	50	50
Vranja peč (Kamnik): Hafner Janez, župni upravitelj	42	20
Zgornji Tuhinj (Šmartno v Tuhinju): Župni urad	50	54

3. Kočevje.

Banjaloka (Nova sela pri Kočevju): Župni urad	14	15
Fara pri Kostelu: Stare Andrej, župnik	50	50
Kočevje: Skvarča Stanko, kaplan	100	102
Osilnica: Fister Franc, župni upravitelj	28	40
Spodnji log (Nemška Loka pri Kočevju): Radoš Martin, župni upravitelj	7	—
Stara cerkev: Jamnik Ana	8	9
Posamezniki	1	1

4. Kranj.

Besnica (Kranj): Erzar Franc, župnik	50	46
Cerklje pri Kranju: Črnilec Janez, župnik	219	201
Duplje: Hafner Anton, župnik	60	57

Goriče (Golnik): Železny Alojzij, župnik	44	47
Jezerko: Gostiša Vinko, župnik	42	38
Kokra: Fröhlich Franc, župni upravitelj	37	34
Kovor (Križe na Gor.): Hostnik A., župnik	73	83
Kranj: Škerbec Matija, dekan	352	345
Križe na Gorenjskem: Hartman J., župnik	172	172
Lom (Trzič): Sparhakl Karel, župni uprav.	42	43
Mavčice (Smlednik): Mikuž Janez, župnik	100	98
Naklo: Filipič Janez, župnik	118	97
Podbrezje: Vondrašek Vaclav, župnik	68	67
Preddvor: Sitar Valentin, župnik	156	148
Predoslje (Kranj): Zupanc Ignacij, župnik	102	94
Smlednik: Platiša Ivan, župnik	153	157
Šenčur pri Kranju: Župni urad	110	117
Olševke (Preddvor): Lampert Karel, župnik v pokoju	24	22
Hrastje (Kranj): Podvinski Anton, župnik, dekan v pokoju	43	43
Vogljje (Šenčur pri Kranju): Gnidovec Josip, ben.	39	32
Šmartin pri Kranju (Stražišče pri Kranju): Šarec Alojzij, župnik	202	195
Št. Jošt (Kranj): Kokel Franc, ekspozit	19	18
Št. Urška gora (Cerklje pri Kranju): Skebe Silvester, župni upravitelj	25	24
Trboje (Smlednik): Čemažar Fr., župnik	27	35
Trstenik (Golnik): Železny Alojzij, uprav.	42	54
Trzič: Vovk Anton, župnik	380	400
Velesovo (Cerklje pri Kranju): Pfajfar Fr., župnik	71	70
Započe (Smlednik): Franke Ivan, župnik	42	41

5. Leskovec.

Boštanj: Rakovec Engelbert, župnik	23	28
Bučka: Francič Janez, župnik	14	35
Cerklje ob Krki: Žust Jakob, župnik	13	11
Katoliško prosv. društvo	51	39
Čatež ob Savi (Brežice): Kmet Mihael, župnik in duhovni svetnik	18	16
Kostanjevica: Golob Franc, žpk. in dekan	63	66
Krško: Kurent Alojzij, em. dekan	115	144
Leskovec: Štrukelj Alojzij, župnik	91	90
Raka: Bukovec Martin, župnik	55	60
Studenec pri Sevnici: Štrubelj Ivan, žpk.	27	30
Sv. Duh v Velikem trnu (Krško): Župni ur.	93	80
Sv. Križ ob Krki: Zupanc Andrej, župnik	51	63
Škocijan pri Mokronogu: Škoda Ign., žpk.	52	48
Št. Jernej na Dol.: Cerkovnik Franc, žpk.	72	66
Velika Dolina (Jesenice na Dol.): Gnjezda Janez, župnik	14	—

6. Litija.

Dobovec (Trbovlje): Pogačar J., župnik	15	9
Dole pri Litiji: Filler Vacl., župnik	22	22
Hotič (Litija): Cuderman Kristijan, župnik	24	25
Janče (Litija): Župni urad	25	26
Javorje pri Litiji (Šmartno pri Litiji): Javornik Tomaž, župni upravitelj	31	32
Kresnice: Dolinar Janez, župnik	18	22
Litija: Lovšin Vinko, župnik	224	234
Polšnik (Sava): Župni urad	24	26
Prežganje (Litija): Stupica Josip, župnik	26	28
Primskovo (Šmartno pri Litiji): Plešic A., župnik	32	31
Radeče pri Zidanem mostu: Lovšin Anton, župnik	100	105

Sava: Širaj Andrej, župnik	40	42
Svibno (Radeče pri Zidanem mostu): Selan Anton, župnik	40	40
Šmartno pri Litiji: Gornik Anton, dekan	122	144
Štanga (Litija): Blažič Franc, župnik	27	24
Št. Jurij pod Kumom: Pleša Franc, župnik	29	29
Št. Lambert (Sava pri Litiji): Rupnik Karol, župnik	12	16
Zagorje ob Savi: Markež Franc, župnik	126	137
Loke (Zagorje ob Savi): Benedikt Valentin, ekspozit	30	30

7. Ljubljana mesto.

Stolna: Vindišar Ivan, stolni vikar	152	153
Sv. Jakob: Barle Janez, mestni župnik	156	152
Marijino oznanjenje: Dr. p. Angelik Tominec, župnik	366	379
Ljudska knjižnica	52	51
Moste: Jenko Miha, župnik	258	225
Trnovo: Matkovič Dragotin, kaplan	315	323
Nova založba	77	80
Uršulinke: Koretič Franc, spiritual	10	10
Sv. Peter: Košmerlj Alojzij, župnik	386	398
Splošna bolnica: Slana Ignacij, kurat	59	59
Umobolnica: Orehek Mila	37	32
Zelena jama: Kragl Viktor, župnik v p.	34	—
Sv. Ciril in Metod: P. Kazimir Zakrajšek, župnik	225	172
Spodnja šiška: Dr. Novak p. Modest, žpk.	300	305
Vič: P. Teodor Tavčar, župnik	400	448
Drž. klas. gimnazija: Dr. Fr. Jaklič	25	22
Direkcija drž. žel.: Krivec Martin	43	50
I. drž. realna gimn.: Breskvar Silvo, profesor	27	27
II. drž. realna gimn.: Osana J., ravn.	35	33
III. drž. realna gimn.: Prof. France Jesenovec	19	19
Valant Milan, uradnik OUZD	24	30
Podr. Mohorjeve knjižarne	254	211

8. Ljubljana okolica.

Brezovica: Lavrič Andrej, župnik	54	50
Črnuče (Ježica pri Ljubljani): Tomelj Ant., župnik	116	120
Devica Marija v Polju: Kete Janez, župnik	218	239
Dobrova: Klopčič Josip, župnik	138	110
Dol pri Ljubljani: Kastelec Matija, žpk.	100	137
Golo (Ig pri Ljubljani): Milavec Ciril, župni upravitelj	25	11
Ig: Klemenčič Janez, župnik	76	73
Ježica pri Ljubljani: Pucelj Janez, župnik	120	141
Stožice (Ježica): Strah I.	44	51
Notranje gorice (Brezovica): Mihelčič Ivan, župnik v pokoju	23	23
Polhov Gradec: Štrukelj Janez, župnik	74	72
Preska (Medvode): Oblak Valentin, župnik	78	84
Rudnik (Ljubljana): Zajc Karol, župnik	59	50
Sora (Medvode): Kajdiž Valentin, župnik	125	123
Sostro (Dobrunje): Verce Franc, župnik	128	118
Sv. Helena (Dol pri Ljubljani): Rihar Ivan, župnik	76	72
Sv. Katarina (Medvode): Pavlin And., žpk.	30	26
Šmartin pod šmarno goro (Št. Vid nad Ljubljano): Lesar Janez, župnik	71	73

Št. Jakob ob Savi (Dol pri Ljubljani): Novak Jožef, župnik	72	71
Št. Vid nad Ljubljano: Zabret Valentin, župnik in dekan	301	301
Zavod sv. Stanislava: Belec Fr., profesor	42	42
Dravlje (Št. Vid nad Ljubljano): Bartol Mirko, eksp.	123	127
Tomiselj (Ig pri Ljubljani): Muren Josip, župnik	36	30
Želimlje (Ig pri Ljubljani): Milavec Ciril, župni upravitelj	34	20

9. Loka.

Bukovčica (Selca nad Škofjo Loko): Hönigmann Franc, župnik	39	39
Črni vrh (Polhov Gradec): Dovč Janez, ž.	30	32
Davča (Sorica): Kopitar A., eksp.	31	31
Dražgoše (Železniki): Hiti Franc, župnik	50	44
Javorje (Poljane nad Škofjo Loko): Traven Štefan, župnik	40	36
Leskova (Gorenja vas): Kapus Joža, žpk.	25	25
Lučine (Gorenja vas): Poljanec Ivan, žpk.	34	35
Nova Oselica (Gorenja vas): Kirar Franc, župni upravitelj	26	26
Poljane nad Škofjo Loko: Tavčar M., žpk.	136	138
Reteče (Škofja Loka): Štular Martin, žpk.	91	86
Selca nad Škofjo Loko: Sušteršič Fr., žpk.	150	146
Sorica: Cunder Viljem, žup. upr.	43	32
Stara Loka (Škofja Loka): Mrak Mat., dek.	134	130
Stara Oselica (Gorenja vas): Gočala Ivan, župnik	54	53
Sv. Lenart (Selca nad Škofjo Loko): Šinkovec Stanislav, župnik	44	44
Škofja Loka: Podbevšek Jernej, župnik	250	250
Trata (Gorenja vas): Šavli Andrej, župnik	83	68
Zali log (Železniki): Hribar Anton, župnik	34	35
Žabnica (Škofja Loka): Verce Jos., župnik	69	79
Železniki: Bertonec Valentin, župnik	100	92
Žiri: Žavbi Avgust, kaplan	171	187

10. Moravče.

Blaževica (Lukovica): Štrekelj Jakob, dekan	46	48
Brdo (Lukovica): Slak Matija, župnik	68	68
Češnjice (Šmartno v Tuhinju): Tiringar Janez, župnik	28	20
Izlake (Medija Izlake): Torkar Ant., eksp.	55	53
Kolovrat (Medija-Izlake): Učakar Fr., žpk.	29	26
Krašnja (Lukovica): Brecljnjak Alojz, žpk.	37	40
Moravče: Ferkulj Jožef, kaplan	194	196
Vrhpolje (Moravče): Jeršé Valentin, ekspozit	27	41
Sv. Križ (Moravče): Komlanec Anton, duh. uprav.	20	21
Sv. Trojica (Dob pri Domžalah): Markič Jožef, duhovnik	21	21
Peče (Moravče): Župni urad	22	23
Sv. Gora (Vače): Žganjar Ignacij, župnik	15	15
Sv. Vid (Lukovica): Veider Janez, eksp.	36	36
Št. Gotard (Trojane): Vodopivec Ivan, žpk.	33	31
Št. Ožbalt (Trojane): Podbregar Pavel, žpk.	17	26
Vače: Porenta Anton, župnik	17	14
Zlato polje (Lukovica): Poje Josip, župnik	15	15

11. Novo mesto.

Bela cerkev na Dol.: Reból Blaž, župnik	8	11
Brusnice: Lunder Alojzij, župnik	32	36
Mirna peč: Petrič Anton, kaplan	86	98
Novo mesto; Oblak Janko, vikar	227	221
Podgrad (Stopiče): Kirar Franc, župnik	25	7
Prečna: Komljanec Janko, župnik	38	43
Soteska (Straža pri Novem mestu): Volc A., župnik	22	22
Stopiče: Smolič Jože, župnik	62	68
Šmarjeta pri Novem mestu: Perko Iv., žpk. Šmihel (Novo mesto): Župni urad	131	151
Kandija: Uprava bolnice	20	22
št. Peter pri Novem mestu: Vovko Fr., žpk. Toplice pri Novem mestu: Oražem Josip, župnik	48	58
Uršna sela: Kralj Fr., župnik	22	18
Vavta vas (Straža pri Novem mestu) Kres Josip, župnik	45	48

12. Radovljica.

Begunje pri Lescah: Gornik Franc, župnik	97	111
Bled: Zabret Franc, župnik	175	181
Bohinjska Bela: Drolc Martin, župnik	91	91
Bohinjska Bistrica: Ambrožič Jož., župnik Brezje: Dr. p. Hadrijan Kokolj, župnik	107	113
Breznica (Žirovnica): Dr. Arnejc Janko, župnik	99	116
Dobrova (Podnart): Rogelj Jožef, župnik	41	43
Dovje (Mojstrana): Pečarič Franc, župnik	108	119
Gorje: Petrič Gabriel, župnik	144	153
Jesenice na Gor.: Kastelic Anton, župnik Kamna gorica: Zorko Franc, župnik	201	218
Koprivnik v Bohinju (Boh. Bistrica): Dodič Anton, župnik	41	36
Koroška Bela (Javornik na Gor.): Žbontar Matevž, župnik	156	165
Kranjska gora: Čuk Karel, župnik	104	104
Kropa: Kanduč Franc, župnik	62	55
Lesce: Župni urad	17	—
Dr. Potočnik Matej	1	1
Leše (Brezje): Župni urad	21	17
Ljubno (Podnart): Župni urad	39	29
Mošnje (Radovljica): Bleiweis Fr., župnik	44	45
Ovsišje (Podnart): Očepek Jožef, župnik	19	22
Radovljica: Fatur Jakob, dekan	170	168
Rateče-Planica: Lavtizar Jožef, župnik	61	64
Ribno (Bled): Kramar Janez, župnik	98	95
Srednja vas v Boh.: Golf Anton, župnik	92	83
Sv. Križ nad Jesenicami (Jesenice na Go- renjskem): Krašna Franc, župnik	48	52
Blejska Dobrava: Duhovnijski urad	33	—
Posamezniki	2	2

13. Ribnica.

Dobrepolje (Videm-Dobrepolje): Nachtigal Franc, kaplan	101	102
Dolenja vas pri Ribnici: Škulj K., župnik	55	76
Draga pri Čabru: Lončar Franc, župnik	5	10
Gora (Sodražica): Habjan Janez, adm.	13	17
Grčarice (Dolenja vas): Levstik Jožef, gozd. del.	10	10
Loški potok: Pravhar Josip, župnik	123	118
Ribnica na Dol.: Skubic Anton, dekan	262	244
Rob na Dol.: Skobe Ignacij, župnik	39	39

Sodražica: Majdič Franc, župnik	93	180
Struge na Dolenjskem: Oražem Janko, žpk. Sv. Gregor (Ortnek): Krumpestar Fr., žpk. Škocijan pri Turjaku (Turjak): Zupančič Ivan, župnik	45	43
46	60	
23	22	
15	12	
107	92	
31	28	

14. Semič.

Adlešiči: Štrus Ivan, župni upravitelj	15	13
Črnomelj: Bitnar Pavlin, dekan	70	85
Dragatuš: Omahna Jakob, župnik	30	41
Metlika: Klemenčič Alfonz, prošt	87	48
Planina (Črnomelj): Župni urad	4	4
Podzemelj (Gradac v Beli Krajini): Ilc Andrej, župnik	30	27
Radovica (Metlika): Jerman Anton, župnik	47	44
Semič: Pregelj Ivan, kaplan	72	72
Sinji vrh (Vinica pri Črnomlju): Župni urad	19	12
Stari trg ob Kolpi: Jarc Alfonz, župnik	34	32
Vinica pri Črnomlju: Miklavčič Anton, župni upravitelj	54	59

15. Šmarje.

Javor pod Ljubljano (Dobrunje): Klinec Jernej, župnik	14	24
Kopanj (Grosuplje): Kogovšek Iv., župnik	70	69
Lipoglav (Šmarje-Sap): Pečarič Mart., žpk.	19	20
Polica (Višnja gora): Bambič Joško, župnik	43	51
Stična: P. Bolcar Benedikt, župnik	95	100
Šmarje (Šmarje-Sap): Ravnikar Anton, žpk. Grosuplje: Gole Anton, ekspozit	64	92
25	26	
št. Jurij pri Grosupljem (Grosuplje): Švigelj Viktor, župnik	20	38
št. Vid pri Stični: Hladnik Janez, župnik	179	177
Veliki Gaber (Št. Vid pri Stični): Rozman Josip, eksp.	29	—
Muljava (Krka): Perko Pavel, župnik	15	16
Višnja gora: Vidmar Fr. Ks., župnik	102	109
Žalna (Višnja gora): Kogovšek Ivan, župnik	42	44

16. Trebnje.

Mirna: Širaj Jakob, župnik	44	41
Mokronog: Sladič Ivan, župnik	115	115
Sv. Križ pri Litiži: Erzsin Leopold, župnik	68	72
št. Janž na Dolenjskem: Plot Karol, župnik	64	69
št. Lovrenc ob Temenici (Velika Loka): Oblak Anton, župnik	39	58
št. Rupert pri Mokronogu: Flajnik Peter, župnik	111	112
Trebnje: Tomazič Ivan, dekan	130	136
Trebelno: Dolenc Janko, župnik	42	60
Tržišče: Supin Karel, župnik	38	48

17. Vrhnika.

Bevke (Vrhnika): Pipa Anton, eksp.	27	30
Borovnica: Jerina Ciril, župnik	102	101
Dolenji Logatec: Remškar Valentin, župnik	77	79
Gorenji Logatec: Skubic Anton, župnik	65	64
Hotedršica: Borštnar Janko, župnik	30	43
Horjul: Nastran Franc, župnik	77	97
Podlipa (Vrhnika): Tome A., župn. upr.	27	45
Preserje: Perčič Mihael, župnik	50	38

Rakitna (Borovnica): Lovšin Franc, župnik	14	15
Rovte: Zalokar Jožef, župnik	81	95
Sv. Trije Kralji na Vrh (Rovte): F. L.		
Ramšak, župnik	40	40
Št. Jošt nad Vrhniko (Vrhnika): Nagode J., župnik	39	49
Vrhnika: Burnik Janez, župnik in dekan	250	272
Zaplana (Vrhnika): Ivan Hrovat, župni upr.	25	26

18. Žužemberk.

Ajdovec (Dvor pri Žužemberku): Mali Gregorij, župnik	36	36
Amburš (Zagradec na Dolenjskem): Žavbi Ivan, župnik	31	32
Dobrnice: Omahen Ignacij, župnik	80	90
Hinje: Kolenc Franc, župnik	20	21
Krka: Jeraša Franc, župnik	17	19
Sela pri Šumberku (Zagradec na Dol.): Podlipnik Josip, župnik	23	12
Zagradec na Dolenjskem: Grčar Feliks, župnik	65	55
Žužemberk: Jenko Janez, kaplan	130	105

Število udov: 610 dosmrtnih, 21.585 letnih = 22.195.

OSTALE JUGOSLOVANSKE ŠKOFIJE.

Apost. admin. Banata.

Petrovgrad. Janko Anton, Klinar Jakob, Grafenauer Zdravko, Rader Franjo, Vencel Franjo, Gunčar Hinko, Novak Stanko, Grgurić Anton, Kastelic Terezija, Tavčar Luka, Mehle Franjo, Leonardis Julije, Golič Ivan, Sestre svete Franje, Bajželj Franjo. (P. Petrovgrad.)	15
Novi Kneževac: Usmiljene sestre sv. Vincencija Pavelskega. (P. Novi Kneževac.)	1
Ruski Krstur. Malacko J. (Ruski Krstur.)	1

Število udov: — dosmrtnih, 17 letnih = 17.

Banjaluška škofija.

Banja Luka. Baumkircher Fran. — Prelog Martin. — Samostan o. trapistov, Črtalič Avguštin, Kocman Stanko, Sirotište sv. Bernarda (5 izt.) (P. Banja Luka.)	10
Drvar. Kraševac Ivan. — Vrh Mihael. (P. Drvar.)	2

Število udov: 1 dosmrtni, 11 letnih = 12.

Barska škofija.

Vladimir. Grom Matko. (P. Vladimir.)	1
--------------------------------------	---

Število udov: — dosmrtnih, 1 letni = 1.

Belgrajska nadškofija.

Čukarica. P. Tumpej Andrej, ž. (P. Čukarica)	60
Beograd. Molek Anton, Ajdonik Tone, Akstentijević Zora, Bardun Edvard, Bobič Franc, Bokšič Mihael, Božič Darko, Cener Jože, Cvar E., Černko Janko, Debenjak Ant., Delak Edo, Deželak Franc, Doberšek Franc, Dobrošek dr. Josip, Dimnik inž. Ciril, Držaj Peter, Dušič Marija, Erjavec Ang., Flere Pavle, Flac Viktor, Golia Dragotin, Germ Josipina, Grampovčan dr. Janko, Gregorič Jože, Gruđen Ivan, Grundner Mici, Gornik A., Jernejčič	

Anica, Jemc Marija, Jug Andrej, Jug Franc, Jurinec Cirila, Jaklič Albina, Kavčić Lojze, Kenda Hinko, Kocman Jakob, Klenovšek Karel, Krošelj Joško, Koman Vlado, Kunc Blaž, Kuk Franc, Kosi Dragotin, Končan Anton, Knafeljc Stanko, Kušar dr. Tine, Kolar Anton, Kobe Gustav; Kotnik Ivan, vojaški duhovnik; Krkovič Urška, Kastelic Anton., Leskošek Janko, Lukman dr. Srečko, Lap Matej, Levstik Tone, Milojkovič Mar., Mehle Ivan, Marčič Julko, Mencinger Stanko, Mirt Anton, Makovec Rudolf, Miklin Mirosł., Mogiljnicki dr. Leo, Mikolič Jakob, Novak Ivanka, Novak Jožefa, Oblak inž. Franc, Obersne Ludvik, Odar Franciška, Ošaben Ivan, Orthaber Vera, Pavlič dr. Martin, Pavšič Antonija, Pirc dr. Bojan, Pirc Tilka, Priveršek Fr., Pintar Ivan, Pretnar Blaž, Ranzinger Ign., Ratajč Marija, Rovnan Lojze, Rutar Rozalija, Radanovič Jože, Rus Ivan, Selan Janez, Setrakova Ljudmila, Sida Rozi, Skupek Marija, Smrka Alojz; Smodej Franc, senator (10 izv.); Šilih Ferd., Škrl Genovefa, Škulj Kristina, Šojin Matko, č. šolske sestre, Steimetz Rudolf, Trglav Julijana, Tominec dr. Stanko, Tavčar Iv., Turin ženi, Uršič Vlado; Ulaga Tomaž, profesor; Vončina inž. Valentin, Vračko Karol, Wolf dr. Marjan, Zajec Oton, Zajec Joža, Zorko dr. Lojze, Zalokar Jože, Zabukovšek Jurij, Batagelj A., Dolenc dr. Jure; Korošec dr. Anton, preds. senata (10 izv.); Krek dr. Miha, minister (5 izv.); Andrejka dr. Rudolf, Berce dr. Lojze, Vidmar dr. Ivan, Prosvetno društvo, Arko Lojze, Bajec Franc, Ulaga Jože, Vrtačnik Iv., Zabkar Hinko. — Bahović Fr., Miholič dr. Stanko. — Blažek Matija, kap. I. r.; — Vrhovec Tone. — Vodopivec Ivo. (P. Beograd.)	149
Caribrod. Pavčič Alojzij. (P. Caribrod.)	1
Kruševac. Berlec Josipina. (P. Kruševac.)	1
Niš. Czurda Karol, uradnik v p.; Jeraj Franc, vojni duhovnik; č. šolske sestre (Dečji zav.), č. sestre (Ban. boln.), Bunc dr. Evgen, Verhunc inž. Nejkó, Černe inž. Viktor, Rozman inž. Dragotin, Jenko inž. Franc; Kastigar Josip, prof.; Tomašič Ivan, prof.; Marinic Alojz, fin. uradnik; Pečovnik Franc, pregl. v p.; Škerlec Vekoslav, nadlugar; Starman Bogomir, Voglar Alojz, Križaj Meri, Leder Zinka; Potočar Franc, žand. v p. (P. Niš.)	19
Paraćin. Mecilošek Rudolf, Zore Ivan st., Mecilošek Jože, Laneger Jože, Kolman Roza, Puhlin Maks, Kolman Fr., Valentin Marta, Lipovž Joško, Gordjenko Kati, Bajuk Jože, č. šolske sestre, Bašelj Milan, Postržin Ivan, Čenčič Franjo, Lemež Joško, Fuchs Oskar. (P. Paraćin.)	17
Valjevo. Sigmund Vinko. (P. Valjevo.)	1
Zaječar. Katol. župski ured. (P. Zaječar.)	3

Število udov: — dosmrtnih, 251 letnih = 251.

Djakovska škofija.

Djakovo. Sagadin Karlo. (P. Djakovo.)	1
Novi Sad. Seljak Franc. — Aleksič Marija. — Engelsberger Hinko. — Štupnik Franjo. — Vindiš Štefan. — Pivk Leopold. (P. Novi Sad.)	6
Osiijek. Poznič Janko, posestnik; Živko Mihajlo, župnik, konsist.; Besetzky Robert, dekan, kanonik; Nartnik Andrej, višji vojni duhovnik, kanonik; Deutschbauer Stjepan, župnik; Sekula Iv., župnik; Požlep Slavko, župnik; Kamnikar Josip, profesor; Heine Hinko, tvorn. soda vode; Brečko Josip, učitelj glasbe; Gerlovič Martina; Kuhar Blaž,	

žand. nar.; Ahčin Alojz, knjigovodja; Rogar Franjo, Rutar Adela; Sternad Karlo, kapetan; Gjörköso Gilbert, prof.; bolničarke »Dom sv. Josipa«, Milosrdnice »Sirotište«, Milosrdnice »Vinkov Dom«, Kapucinska knjižnica, Knjižnica III. reda. — Olipič Jože, pont. nar.; Vodusek Jakob, pont. por.; Solar Jože, pont. kapetan. (P. Osijek.) 25

Ruma. Kristl Ferdo, učitelj glasbe. (P. Ruma.) 1
Slavonski Brod. Bat Roman, Bat Rafael, Beguš Marica, Brenc Franciška, Bešter Stanko, Kranjc Zmagosl., Planinc Franjo. (P. Slav. Brod.) 7
Uzdin. Cerk Alojz, šef stanice. (P. Uzdin.) 1
Vinkovci. Seljak Matej. (P. Vinkovci.) 1
Vukovar. Žaren Franc, ravnatelj tovarne; Gorenšek Ivan, učitelj; Gamiršek Franc, uradnik; Mavrič Joža, ravn. tovarne; Armič inž. Stojan, ur. (P. Vukovar.) 5

Zemun. Ferjančič Jože. — Žuran Jože. (P. Zemun.) 2

Število udov: 1 dosmrtni, 48 letnih = 49.

Dubrovniška škofija.

Dubrovnik. Malnerič dr. Martin, odv.; Jamnik Franjo, poštni ur.; Kapucinski samostan; Capurso Don Karlo, kan.; Don Vučetić Frano, kan.; Don Fabris Spasoje; Don Bučić Dr. Ivan, gimn. kat.; Don Liepopili Ante, prošt; Don Glumac Ante, župnik; Koprivica dr. Nik., odv.; Časne sestre »Domus Christi«, Miklauč Antonija, Paulin Katarina; Carić Jakov, profesor; Bianchi Bened., Piplica r. Zore. Slavica, Rašica Juro; Brajša dr. Stojan, odv.; Musec Kristina, Kos Slavica. (P. Dubrovnik.) 20

Število udov: — dosmrtnih, 20 letnih = 20.

Hvarska škofija.

Pučišće. Don Franjo Krstinić, župnik. (P. Pučišće.) 1

Število udov: — dosmrtnih, 1 letni = 1.

Škofija Krk.

Dobrinj. Šabalja Pavao, župnik. (P. Dobrinj.) 1
Krk. Srebrnič dr. Josip, biskup; Zahija Petar, kanonik; Kumar Miroslav, franjevac; Lapanja Vek., upr. car. v m.; Rajčić Olga, učiteljica v m.; Dobršek Andrej, trgovec; Školaris Franjo, redar; Bonefačić Gajo, Srebernič Katarina. (P. Krk.) 9
Rab. Kropec Štefan. (P. Rab.) 1

Število udov: — dosmrtnih, 11 letnih = 11.

Mostarska škofija.

Mostar. Častna sestra Gertruda, provincijalka reda sv. Franje; Prenj dr. Ferdo. (P. Mostar.) 2

Število udov: — dosmrtnih, 2 letna = 2.

Senjska škofija.

Karlobag. Fr. Gervazij Bukovšek. (P. Karlobag.) 1

Kastav. Lazić Julije, Brnčić Mate, Bolé dr. Boleslav, Curl Anton; Košir Ante, župnik; Žiganto Ivo, župnik; Ivančić Ivana, Turk Franjo; Šironić Šime, profesor; Suster Ana, Pilat Aćim, Bačić Valentin. (P. Kastav.) 12

Sušak. Franjevački samostan, Knjižnica tretjega reda, Jordan Karel, Vranić Petra, Ratko Petrović. (P. Sušak.) 5

Število udov: 5 dosmrtnih, 13 letnih = 18.

Skopljska škofija.

Debar. Šlibar Franc. (P. Debar.) 1
Kosovska Mitrovica. Katol. župni ured, Cvelbar Marija, Gruden Pepca, Jančar Rajko, Medija Marija, Zorko Maks, Ogris Tomaž, Krašovec Franc, Cerar Franc, Klukej Jože, Tomazov Marija, Rabič Janez, Bošnjak Avgust, Skoberne Alojz, Kontratov Marija. (P. Kos. Mitrovica.) 15

Požarevac. Pivk Steva, nast. gimnazije. (P. Požarevac.) 1

Raška. Pratnekar J. (5 izt.) (P. Raška Lešak.) 5
Skoplje. Msgr. Anton Kordin, Zakrajšek Viktor, Plantarič Alojzij, Dobrovolje Alojzij, Lukežič Andrej, Turk Alojzij, Turk Alojzij, Rupnik Ivan, Furjan Maks, Lukež Alojzij, Rauter Roza, Štibelj Terezija, Visočnik Franc, Šerek Eligij, Vuga Vladimir, Čremošnik Gregor, Dom sv. Marte. — Matelič dr. Anton. — P. Gabriel Arko. (P. Skoplje.) 19

Strelac. Muc Matija. (P. Strelac.) 1

Število udov: 2 dosmrtna, 40 letnih = 42.

Splitska škofija.

Kamenmost. Zernec Ignacij. (P. Kamenmost.) 1
Split. Prof. Kenda Robert. — Stopar Polde. (P. Split.) 2

Trogir. P. Ignacij Knafelj, Mohorič Anton. (P. Trogir.) 2

Število udov: 1 dosmrtni, 4 letni = 5.

Apostol. administr. Subotica.

Odžaci. Urbas J. Franc. (P. Odžaci.) 1
Sombor. Rejc Ivan. (P. Sombor.) 1
Subotica. Fabčić Jos. — Štefanič Janez, Picelj Slavko, Poje Anton, Turdy Bogoljub, Saks Alojzija. (P. Subotica.) 6

Število udov: — dosmrtnih, 8 letnih = 8.

Šibeniška škofija.

Lečevica. Don Ivo Trstenjak. (P. Lečevica.) 1
Sukošan. Guštin Rudolf. (Sukošan.) 1
Šibenik. Don Frane Horvat, Don Ante Radić, Don Rudi Urbič, Don Aleš Čepin, Don Alojzij Kurent, Adv. Božo Dulibić; Josip Ipavec, drogerist; Franc Gregorevčić, Sosić Viktor, Lavošlav Tratnik, Andrej Žuljan, ing. Bratuž Ernest, Žlender Josip, Tončić Josip. (P. Šibenik.) 14

Število udov: — dosmrtnih, 16 letnih = 16.

Vrhbosanska nadškofija.

Alipašin Most. Elijon Rok. (P. Alipašin Most.) 1
Bijeljina. Jevšenak Ignac, Vrhunc Franc. (P. Bijeljina.) 2
Kakanj. Polanc Drago. (P. Kakanj.) 1
Kladanj. Žerjav Janez. (P. Kladanj.) 1
Rogatica. Glavač Franjo. (P. Rogatica.) 1
Sarajevo. Slovenski klub, Ravnikar Sl., Ekart Mirko, Žabkar Franc, Železnik Ivan, Milavec

Alojz, Bernik Ivan, Pfeifer Valentin, Urlep Janko, Skorčič Franc, Brodnik Janko, Rakar Ivan, Mušič Franc, Medič Ana. (P. Sarajevo.) 14

Teslić. Dr. Oberman Niko, odvetnik; Benkovič Ambrozije, dekan; Blažun Zvonimir, župnik; Gašperc Manica, kuharica. (P. Teslić.) 4

Travnik. Jenko Zofija. (P. Travnik.) 1

Tuzla. Jemc Anton, Pangeršič Iv., Kosjek Marija. (P. Tuzla.) 3

Visoko. Obitelj Domicelj, Starman Josip, dr. Mikolji Vinko, Černe Franciška, Školske sestre Visoko. (P. Visoko.) 5

Vitez. Ceznar Đuro, duhovnik. (P. Vitez.) 1
Število udov: — dosmrtnih, 34 letnih = 34.

Zagrebska nadškofija.

Čakovec. Masič Gašper; Baršnik Bazil, gvardijan; Troha Mihael, prov.; Rodič Ignac, žpk.; Krištofič Josip, žpk.; Oslaj Štefan, žpk.; Častna braća laiki, Hampamer Štefan, Benčik Štefan, Hari Josip, Segovič Agneza, Renner Ivana, Movčan Al., Simon Jeronim, Rataj Jernej, Rataj Gabrijel, Čepar Josip. (P. Čakovec.) 17

Donji Kraljevac. Ažura Tomo. — Štimec Ivan. — Šercer Anton. (P. Donji Kraljevac.) 3

Dubrava. Poljanec Josip. (P. Dubrava.) 1

Duga Resa. Rovšnik Matija, Rovšnik Jurij, Rovšnik Jože, Gorjup Karel, Sunko Rudolf, Vidmar Viktor, Podrekar Franc, Novak Jože, Zupančič Julij, Zaverl Alojz, Petelinšek Franca, Pleterski Ljudmila, Lavrič Marija, Kovač Alojzija, Reš Marija, Dolinšek Marija. (P. Duga Resa.) 16

Ivanec. Mlinar Anton, župnik; Slekovec Josip, Herg Martin, Podhostnik Miha, Zavodnik Franc. (P. Ivanec.) 5

Karlovac. Habjan o. Benvenuto, Frančiškanski samostan; Rosina Joško, kap. v p.; Krovinović Marija; Denk Milka, učiteljica; Avsec Ant., Apih Roza, Banič Josip, Kompare Edvard, Čuk Iv., Čadež Ivan. — Butković Franjo. (P. Karlovac.) 12

Mala Subotica. Štok Štefan. (Mala Subotica.) 1

Mursko Središče. Ravnikar Ljudmila, Špoljarič Martin, Bračko Josip, Horvat Mihalj, Palinec Marija, Pšeničnik Anton, Novak Josip. (P. Mursko Središče.) 7

Nedelišće. Dogša Jože, Fras Matilda, Špiranec Mijo, Blazinarič Franjo. — Srša Matej. (P. Nedelišće.) 5

Novi Marof. Kljun Ivan, žpk. (P. Novi Marof.) 1

Samobor. Čeč Franc, uradnik. (P. Samobor.) 1

Štrigova. Valentič Matija, Kutnjak P., Zuman Jože, Pintarič Fr., Lopuh Mirko, Trstenjak Jože, Kumparič Štefan, Ožura Mirko, Zajnkovič Štefan, Žličar Viktor, Novak Karel. — Zadravec Franc, Gašparič Tomaž, Lavrenčič Fr., Nemeč Anton, Podgorelec Anton, Rojko Štefan, Terčič Ludovik, Trstenjak A. (P. Štrigova.) 19

Varaždin. Kapucinski samostan, Ferk o. Joahim, Mašić o. Maks, Kapucinski dijaški konvikt; Kanoti Mih., žpk.; Makuc Josip, veter.; Brenc Hugo, Čepin Janez, Sagadin Minka, Jan Jelka, Ulčić Kristina, Pangarčič Ivan, Grubič Jurij. — Bajt Bratomil. — Herič Jurij. (P. Varaždin.) 15

Virovitica. Sila Štefan, Šibila Ferdo. (P. Virovitica.) 2

Zagreb. Mihelič Marko, Alatič Franc, Babič Zofija, Briški Ivanka, msgr. Barlé Janko, Blažič Marija, Bartolj France, Bosnar Konrad, Čilenšek Marija, Centa Mici, Cicičoj Elizabeta, Cvek Franc, Čater Ivan, Čelihar Karolina, Dernač Marica, dr. Dolinšek Rafael, Erjavec Ivan, Flerin Janko, Ferjančič Adolf, Fras Rado; Gantar, trg. s čevlji; Gerkman Franc, Gjurgjan Berta, Glavina France, Gselman Jakob, Ilić Ivana, Iskrač Amalija, Ivanuš Neža, Jamnik Lojzka, Jamar Jerica, Kostanjevec Lina, Kožar Terezija, Kostelc Marija, Keše Marija, Kolenc Marija, Leskovar Marija, Malgaj Ivan, Marolt Ivan, Mrzel Pepca, Mitelj Am., Markič Ana, Mavrič Martin, Meško Anton., Oberč Marica, Ožir Mihael, Penca Vika, Petrin France, Pemič Anton, Pretnar Ivanka, Pezdevšek Bertica, dr. Primožič Anton, Petrovič Josip, Pšeničnik V., Rataj Anka, Repovž Lojzka, Reich Marija, Rodman Betika, Slomskovo prosvetno društvo, Simčić Ant., Strašek Pavla, Srčan Terezija, Simunič Fanika, Štrukelj France, Toš Stanko, Tivadar Ant., Tkalčić Anton, Turnšek Fani, Vales Alfonz, Vengust Ant., dr. Weselko Otmar, Volk Alojzij, Vršič Milka, Zadnikar Dragotin, Zadravec Avgust, Zupan Nežka, Zobec Ivan, Željeznikar Ivanka, Vrtar Marica, Slov. prosv. društvo »Kustošija«, Legat Marija, Kramar Jože, Sevšek Fr., Ilovar Franc. — Stergaršek Miha, Zabavnik Ferdo, Podkubovšek Anton, Pintar Viktor, Legan Ivan, Černe Josip, Rusjan Fr., Štok Eduard, Fatur Ivan, Čupić Terezija, Sušelj Avgust, Lemut Franc, Maček Anton, Maček Mar., Štojs Franc, Repič Slavko, Kosi Josip, Mikelič Karol, Squarcy Ana, Kranjčić Simo, Jančić Jakob, Težak Matevž, Židan Albert, Gaberšek Veronika, Hrovat S., Svara A., Seražin Fr., Luburič G., Stojan Fr., Czurda Raf., Čuk Anton, Bajc Fr.; Bregar R., ravn.; Klinar Anton, Mrak Vid, dr. Marjetič Jože. — Kikl Ludvik, Senker Karlo, Senker Franjo. — Zgorelec Josip. — Mlinarič Anton. — Prevolnik Rudolf. — Vidrajs Anica. — Ponikvar Adolf. — Perčič Josip. — Kavšek Ivan. — Toplišek Nežka. — Stanko P. Kovač. — Žnideršič Tereza. (P. Zagreb.) 131

Zagreb (Sv. Klara). Okički Franjo. (Sv. Klara.) 1
Število udov: 3 dosmrtni, 234 letnih = 237.

RAZNE DRŽAVE

Italija.

Rim: Kotnik Ciril, uradnik jugoslov. poslaništva. (P. Rim.) 1

Število udov: 1 dosmrtni, — letnih = 1.

Češkomoravski protektorat.

Čelákovice pri Prazi: Dr. Herič Fran. 1
Število udov: — dosmrtnih, 1 letni = 1.

Francija.

Lens. Pajer Ferdinand. 1
Marseille. Kolednik Ferdinand. 1
Liévin. Zupančič Valentin (25 izv.). 25
Število udov: — dosmrtnih, 27 letnih = 27.

Nemčija.

Dortmund. Supan Martin, Grabner Fr., Medved Anton, Štrehar Franc, Trebušak Marija. 5
Hamborn. Malis Marija, Goler Terez., Vidovšek Marija, Šket Marija, Koštomaj Marija. 5
Loeben. Weidhofer Katarina. 1
Wien. Gabler Antonija, Kafka Nežka, Tanjšek Marija, Nendorfer Frančiška, s. Teofila Zemljak, Flamm Hermina, Usmiljeni bratje. — Slovenski krožek na Dunaju, Klub slovenskih koroških akademikov, Prah Anton, Sterlé Pavla, Peterlin Franc, Kresse Milan, Gregorič Josip, Rebrec Franc, Volk Jakob, Ros Jož., Scharwitzl Marijan, Scharwitzl Milan. — *Pirnat Bernard.* 20

Število udov: 1 dosmrtni, 29 letnih = 30.

Poljska.

Mogila. O. Robert Kuhar. 1

Število udov: — dosmrtnih, 1 letni = 1.

AMERIKA

Združene države (USA)

Auburn. (Ill.) Maley Mary. 1

Chicago. (Ill.) Knjige so naročili po Knjigarni Amerikanskega Slovenca v Chicagu: **Milwaukee.** (Wisconsin.) Sem John, Uršič Stanko, Richter Florjan, Kokal John, Verdev Helena. — **West Allis.** (Wisconsin.) Kozlevčar Ivana, Jenko Jack, Kežel Anna. — **Eveleth.** (Minn.) Krzisinik Luke, Kastelic Johana, Kaušek John, Sterlekar Anton. — **Johnstown.** (Pennsylvania.) Mele Frank, Medveček Anton, Zupan Frank. — **Soudan.** (Minn.) Oblak Frank, Russ Terezija, Schweiger Frank. — Iz posameznih krajev: Judnic J., Jakše Anton, Schiffrer Val., Prebelich Mary, Blažič J., Kregul Katarina, Novak John, Berus Angela (4 izv.), Perovšek Frank (4 izv.), Verbek Marija, Triller Katy, Krašovec Anton, Košir Andrew, Jamnik John, Lipersick Jennie, Balkovec Fr., Martelloti Paschal, Ložar Johana, Iller John, Koshmerl M., Stepanič A., Hochevar Frances, Strauss John, Roznik Antonia, Krek John, Ošaban Frances, Okolish Jennie, Moskon Frank, Ulchar Frank (3 izv.), Borštnik A., Konda Mary, Sprajcar Peter (4 izv.), Gnidica Daniel (5 izv.), Vuk Michael, Kastelic Anton, Supanec Frank, Kalan Valentin, Udovich John, Oblak Joseph, Fermer Mary, Slabe Mary, Kasun Joseph, Kotze Mary, Strle Jožefa, Konda Anton. 78

Leadville. (Colo.) — **Los Angeles.** (Cal.) Cuznar Jak, Stucin Mary, Zagorc Ana, Parkel Julka, Strnad Polona, Lavrič Jože. — **Buena Vista.** (Color.) Fink John. — **Leadville.** (Color.) Rev. J. M. Trunk, Kaplan Anton, Klun Mary, Ponikvar Anton, Rims Dorot., Rus Agnes, Rus Martin, Železnikar John. — **Pueblo.** (Color.) Rev. Zupan Ciril (5 izv.), Anžič Alojz, Blažina Katka, Germ John, Jerman Kat., Karlinger Rud., Lustik Fran, Meglen Josipa, Novak Matija, Perko Anton, Princ Ana, Rojc Ivan, Rus Ivan, Spilar Josip. — **Morris.** (Ill.) Rev. Plaznik John. — **Indianapolis.** (Ind.) Gerbeck Jenny, Česnik Martin, Konečnik Frank, Radeš Frank, Mrvar Mary. — **Fredonia.** (Kan.)

Bambič Ivana. — **Houghton.** (Mich.) Rev. msgr. Rezek Anthony. — **Soudan.** (Minn.) Yapel A. F. — **Butte.** (Mont.) Rev. Pirnat M., Turk Josephine, Mihelič Reza. — **Pittsburgh.** (Pen.) Golobich John. (3 izv.), Rev. Kebe Matej, Kebe Janez, Veselič Anton, Veselič George, Garašič Ana, Lukek Joh., Kos Marijana, Tomec Ana, Selko John, Sadar Anton, Jakše Anton, Henrihar Alojz, Nečimer Fr., Baznik Ant., Pavlakovič Mat., Foršek Jos., Habjan Anton, Barbi Radovič, Kunič Mat., Jaketič Mihael, Kržan John, Rozenberger Jos., Rozenberger John, Bukovinski John, Flajnik John, Gorišek Agnes, Trampuš Fr., Marinc Mary. — **Puyallup.** (Wash.) Malnerich Mary, Verhovnik Agnes. 78

Joliet. (Illinois.) Rev. Butala Matija, Rev. Kuzma George, *Kelec Jožef*, Ancel Joseph, Ancel Peter, Avsec Frančiška, Flajnik George, Golobič Mary, Hočevar Mihael, Klemenčič Jožef, Kodrič Terezija, Kramarich John, Muren Louis, Mustar Johana, Mutz John, Papeš Frank, Papeš John, Papič John, Pirc Jernej, Plut Aleš, Russ Joseph, Skulova družina, Sladič Alojzija, Slapničar Jožef, Sterniša Alojzij, Stiglič Frank, Zalar Joseph, Zelenikar Louis, Žugel Johana, Zupančič Frank. 30
Lemont. (Ill.) P. Bernard Ambrožič, P. Benigen Snój. 11

La Salle. (Ill.) Čagran Matija. 1

North Chicago. (Ill.) Rev. M. J. Hiti, Kozina Frank, Grimsic Jacob, Jerina John, Rupnik James, Ivanetic Math, Kirn Ivana, Artac Frank, Ogrin Frank, Marinčič Anton. 10

Ellinwood. (Kans.) Rev. A. P. Podgoršek. 1

Highland. (Pa.) P. Avgustin Svete, Medved John, Kodrič Alice, Butala Kat., Chopp Anna, Judnič John, Zunič Peter, Pavlič Frank, Srebernak Louis, Perne Frank, Bahor Joseph. 11

Ely. (Minn.) Peshel Jos. J., Agnich St., Janežič Elizabeth, Marn Valentin, Koprivnik A., Šerjak Jožef, Zbašnik Anton, Pešel Janez, Rus A., Vertin Matija, Sprajcar Katie. 11

Buhl. (Minn.) Malley E. 1

Chisholm. (Minn.) Rev. John E. Schiffrer, Bechay Andrew, Bovitz John, Klanchnik Ignatz, Korbar John, Lamuth John, Laurich Fr., Laurich Jerry, Lovshin John, Mehle Anton, Petrich Jos., Prebil Louis, Pluth Matt, Robnik Rudolph, Tekautz Frank, Zamernik Ignatz. 19

Duluth. (Minn.) Rev. Sholar John, Nick Mrak, Brula Jacob. 3

Greaney. (Minn.) Rev. F. A. Sedey, Babich Ignatz, Kasun Joseph, Starich Anton, Zgaynor Joseph. 5

Saint Louis. (Mo.) Br. Marko Papič. 1

Lindsay. (Neb.) Rev. J. L. Zaplotnik. 1

New York. (N. Y.) Rev. Gabrenya Edw., Kersmanec Fanny, Jeglic John, Cesko Katinka, Zabret Minka, Vesel Gertrude, Zobec Matilda, Sauli Therese, Meitzen Frank, *Ferk Frank*, Žaubi Marija, Klobučar Josephine. — Glas Naroda (50 izvodov). 62

Brooklyn. (N. Y.) Skrabe Joseph, Starin Anton, Corel Matija, Češark Alois, Čik Marija, Felician Joseph, Petek Paula, Nakerst Paul, Svetlin Johan, Zakrajšek Leo, Abranovič Uršula. 11

Barberton. (Ohio.) Beg Frank, Rev. Medin Jos., Brunski Gertrud, Hiti Joseph, Krantz Ant., Repar Louis, Zalar John. 7

Cleveland. (Ohio.) Ivančič Frank, Smrekar M. — Right Rev. Hribar Vitus, Bradač Mary, Princ Mary, Prostor Mary, Jontež Marijan, Skolar, Leskovec Anna, Mivšek F., Germ Martin, Perpin Ernest, Anžlin Mihael, Dženec Louis, Walland Fr., Radell Ludvig. — Grdina Jože, Slovenska knjigarna (25 izv.), Rev. Ponikvar B. J., Rev. Jager Matija, Ameriška Domovina, Glasilo K. S. K. Jednote, dr. Kern Fran, Zorman Ivan, Grdina Jožefa, Novak Anton, Bajt Andrej, Vrtovšnik Frances, Tutin John, Zobec Agnes, Pirc Franc, Modic Pr., Kuhar George, Flajnik Matija, Česlesnik Frank, Šibenik Val., Penko Fr., Bogovič Mar., Knaus J., Opaškar Elizabeta, Petruška Zora, Mestek Mar., Hrovat Jože, Mavsar John, Breskvar Frances, Lokar John, Kotnik Jožefa, Vičič Jennie, Potokar John, Zdešar Andrej, Thomas Rose, Oberstar Jen., Pirc Frances, Struna Mary, Petrovčič Frances, Štepic Jožefa, Gobec Helena, Markel Jožef, Lunder Jožef, Peterlin John, Bizjak Simon, Grdina M. Matija, Grdina Anton, Slovenska narodna čitalnica Colinwood, Modic Marija. — Rev. J. J. O man, dr. Oman Michael, Rev. Baraga Francis, Rev. Česlesnik Joseph, Rev. Baznik Louis, Rev. Slapšak Julius, Adler Mary, Blatnik Andrew, Bizjak Th., Cesar Mary, Češnovar Mary, Champa Vera, Cotman Helen, Fabjan Frank, Fortuna Anna, Gliha Anton, Gliha Fr., Globokar Anton, Godec Mary, Gregorčič Jozefa, Janežič Mary, Jerič Mary, Kenik Joseph, Kmet Jernej, Kravcar Helen, Kristančič Avgust, Košak Anna, Kozumplik Justina, Kužnik Frank, Lindič Josephine, Mauer Anna, Mauer Gertrude, Miklaučič Anton, Miklaučič John, Misserko Avgust, Novak Mary, Perhne Frances, Perko Agnes, Perko Frank, Perko Frances, Petche Mary, Pistotnik John, Rogel John, Škuřca Joseph, Simončič Louis, Silbitzer Agata, Slak Andrew, Slamnik Lawrence, Strekal Mary, Šusteršič John, Urbančič Jera, Vadnjal Mary, Valenčič Anton, Verček Jos., Verček Mike, Winter John, Yanchar Theresa, Zagorc Mary, Zala Urs., Zrimšek J. 149

Johnstown. (Pa.) župni urad, Drakšler Ivana, Mivec John, Pečjak Berta, Samec Mary, Čekada Terezija, Juh Jožef, Tomec Andrej, Rovanešek Mihael, Nemanič Jožef, Mele Frank. 11

Wilkes-Barre. (Penn.) Mosser Anthony, Kostelc Helena, Resnik Frank, Zagarc Anthony. 4

Rock Springs. (Wyo.) Rev. Gnidovec A., Koritnik Anton, Potočnik Terezija. 3

Milwaukee. (Wis.) Rev. Schiffrer Ant., Andvojna John, Jamnik Frank, Ermenc Frank, Frangsh Anton, Koren Frank, Maierle Joseph, Vidregar John, Gričar Frank, Koren Joseph, Zore Joseph, Berginc Jakob, Tisel John, Stibler Mike, Udovitch Anton, Erman John, Bizjak Ferdinand, Zortz Teresija, Bevec Antonija, Luksich Frank, Bokal Charles, Crnta Martin, Dokl Frank, Gorjup John. 24

Sheboygan. (Wisc.) Karsnik Mary. 1

Število udov: 4 dosmrtni, 530 letnih = 534.

ARGENTINA

Buenos Aires. (Argentina.) Lakner Franc, Rev. Doktorič David, Rev. Hladnik Janez, Rev. Kastelic Josip, dr. Cankar Izidor, dr. Kjuder Vikt., Arh. Sulčič Viktor, Deš. vzgoj. »Lipa«, Žigon Št., Zidar Martin, Vrabc Andrej, Lešnjak Jernej, Adamič Luis, Kirn Franc, Čebokli Andrej, Faganel Franc, Noč Anton, Režek Franc, Pahor Ivan, dr. Veljanoviča Iva, Trebec Ivanka, Jug Ana, Kragelj Elisa, Planinšek Milka, Slov. šolske sestre, Krpan Rafaela, Rev. Pernišek Ludvik, Troha Stan., Kerševan Gizela. 29

Število udov: — dosmrtnih, 29 letnih = 29.

BRAZILIJ, EGIPT, MAROKO

Aleksandrija. (Eg.) P. Jozafat Ambrozič, Slov. šolske sestre, Tušar Marija, Toplikar Ivana, Silič Pavla, Mozetič Lidija, Kranjc Ema, Baučer Terezija, Lavrin Antonija, Petrovčič Luc., Šinigoj Pepina, Simsič Franciška, Novak Marija, Žigon Marija, Pelikan Nada, Perdec Irena, Lipovž Viktorija, Jerkič Antonija, Žizmand Marija, Pestelj Franciška, Gleščič Franciška, Kaučič Ana, Slov. katol. društvo (12 izv.). — Breginc Willy. 35

Kairo. (Eg.) P. Evgen Stanet (30 izv.). 30

Število udov: 2 dosmrtna, 63 letnih = 65.

Imenik umrlih dosmrtnih udov.

Naznanjeni so nam tile dosmrtni člani, ki so zaspali v Gospodu ter se priporočajo v molitev:

- 1049 Kristanc Mana, Smlednik,
1050 Ravšl Anton, župnik, Cirkovce.
1051 Dr. Kovačič Franc, prelat, Maribor.
1052 Kenda Matija, Preska.
1053 Vraz Marija, Svetinje.
1054 Zeichen Josip, ravnatelj, Celje.
1055 Hlebčar Matevž, Zvirče.
1056 Lovšin Ivan, Ribnica na Dolenjskem.

Pregled udov Družbe sv. Mohorja 1939.

Škofije in dežele	Šteje udov			
	do-smrt.	letnih	vkup	od l. 1938 več manj
Krška škofija . . .	78	2.036	2.114	103 —
Lavantinska škofija	403	17.035	17.438	— 717
Ljubljanska škofija	610	21.585	22.195	— 251
Ostale jugosl. škof.	13	711	724	62 —
Razne države . . .	2	58	60	— 40
Amerika in Argent.	4	559	563	45 —
Afrika in Brazilija .	2	63	65	— 27
Zbirka kult. dinar .	—	400	400	91 —
Naknadno prijavljeni	—	454	454	— 1243
Skupaj .	1112	42.901	44.013	301 2278 manj 1977

Anton Petek

Priporočase

manufakturna in modna trgovina

CELJE • Prešernova ulica 21

Priznana trgovina nizkih cen! Mi bomo vedno cenejši!

Sejmi.

Dnevi pomenijo letne in živinske sejme; če so sejmi samo za blago ali samo za živino, je to posebej poudarjeno.

Okraj Brežice.

Blanca: 26. februarja, 23. julija, 2. okt., 18. nov. — **Brežice:** 14. februarja (Valentinov), ponedeljek po sv. Florijanu (Florijanov), 13. junija (Antonov), 10. avgusta (Lovrenčev), 6. novembra (Lenartov), 19. decembra (božični); svinjski vsako soboto, odnošno dan prej, ako je v soboto praznik, Tržni dnevi vsako soboto in sredo v tednu, če je ta dan praznik, dan prej, v velikem tednu pa na petek. — **Dobova:** 31. januarja, 25. aprila, 10. julija in 9. decembra; kramarski ter za govedo in konje 26. marca in 13. septembra. — **Golobinjek:** 14. septembra. — **Kapela:** 17. januarja, 10. marca, 17. apr., 7. junija, 17. avgusta in 17. septembra. — **Koprivna** — **Veliki Dol:** Za govedo, ovce in kože 25. januarja, 3. marca in 13. julija. — **Pišce:** 19. februarja, 8. julija, 6. oktobra in 3. novembra; za govedo 1. avgusta. — **Planina:** 11. januarja, 1. marca, 12. maja, 15. junija, 13. julija, 3. septembra, 15. oktobra, 3. decembra. — **Pleterje:** 15. marca, 15. julija in 15. septembra. — **Trg Podsreda:** Za govedo, ovce in kože 24. junija, 21. septembra, 18. oktobra in 19. novembra. — **Rajhenburg:** 29. januarja, veliki četrtek, ponedeljek po 6. nedelji po veliki noči (poned. pred bink.), dan po prazniku sv. Petra in Pavla, 26. avg. in 10. okt.; samo za živino: 25. febr., 20. nov. — **Sevnica:** Živinski 14. febr., poned. po peti nedelji v postu (pred cvetno nedeljo), 22. junija, tretja sreda po veliki noči, 16. avgusta, 6. decembra in 21. oktobra; kramarski 14. februarja, ponedeljek pred cvetno nedeljo in tretjo sredo po veliki noči; tržni dnevi vsako soboto. — **Stara gora** (občina Podsreda): Za govedo, ovce in kože ter kramarski sejm v soboto pred tiho nedeljo in soboto pred binkoštni. — **Videm:** Za govedo 21. januarja, 20. februarja, 1. aprila, 21. maja, 3. avgusta, 26. okt. in 16. decembra. — **Zabukovje:** 3. aprila, 18. julija, 20. septembra in 6. novembra. — **Zdole:** 24. aprila »Jurjev sejm«. — **Žigarski vrh:** Za govedo 21. marca, 13. junija in 1. septembra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Celje.

Braslovče: Ponedeljek pred sv. Matijem, cvetni petek, ponedeljek pred sv. Matevzem in ponedeljek pred sv. Martinom. — **Celje:** Živinski in kramarski prvo soboto sredi posta, 21. oktobra in 30. novembra; za prašiče vsako sredo in soboto. Tržni dnevi vsako sredo in soboto. — **Dobrna:** Ponedeljek po svečnici, kvatrnji četrtek v septembru in 6. decembra (Miklavžev). — **Dramlje:** 2. aprila in 22. oktobra. — **Frankolovo:** 17. marca in kvatrnjo soboto v septembru. — **Sv. Jurij pri Celju** — trg: 12. marca, 24. aprila, 4. maja, ponedeljek po poletnih kvatrih, 22. junija, ponedeljek po jesenskih kvatrih in 28. oktobra. — **Sv. Jurij pri Celju** — okolica: 2. januarja, 10. februarja, 12. avgusta, 19. novembra in 10. decembra. — **Sv. Jurij ob Taboru:** 10. marca in 21. novembra. — **Kalobje:** 3. februarja, ponedeljek po velikem šmarnu. — **Sv. Lovrenc pri Prožinu:**

Ponedeljek po angelski nedelji, sobota po Brezmadežnem spočetju Device Marije. — **Nova cerkev:** Ponedeljek po sv. Treh kraljih, četrtek po veliki noči, ponedeljek po sv. Rešnjem Telesu in 6. novembra. — **Sv. Ožbalt:** 21. marca. — **Sv. Pavel pri Preboldu:** Za živino 3. aprila, 6. septembra in 4. novembra. — **Petrovče:** 17. januarja, 4. marca, 2. julija in 14. septembra. — **Pernovo:** 21. marca (sv. Benedikt). — **Svetina:** 25. maja, ponedeljek po Mariji Snežni 5. avgusta. — **Teharje:** 21. januarja, 22. februarja, dan po oznanjenju Marije Device 25. marca, 12. maja, 26. julija, 12. oktobra, 24. novembra in 19. decembra. — **Vojnik:** Ponedeljek pred svečnico, dan sv. Kunigunde, ponedeljek po beli nedelji, dan sv. Janeza Nepomuka, dan sv. Urha, na Porcijunkulo, 7. septembra ter na dan sv. Lukeža. — **Vransko:** Dan sv. Kunigunde, druga sreda po veliki noči, dan sv. Mihaela in dan sv. Leopolda. — **Zapec:** Dan sv. Valentina 14. februarja, dan sv. Antona 13. junija, dan sv. Jakoba 25. julija, dan sv. Janeza 29. avgusta, dan sv. Franciška 4. oktobra in dan sv. Lucije 13. decembra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik

Okraj Črnomelj.

Črnomelj: Torek po prvi kvatrnji nedelji, torek v velikem tednu, torek po binkoštni kvatrnji nedelji, torek po sv. Petru in Pavlu, torek po kvatrnji nedelji v septembru, torek po sv. Simonu in Judi, torek po kvatrnji nedelji v adventu, prvi četrtek v januarju, prvi četrtek v februarju, prvi četrtek v maju, prvi četrtek v avg., prvi četrtek v septembru. — **Gradac:** Na soboto: januarja po svetem Antonu, marca po štiridesetih mučencih, maja po sv. Gregoriju, julija po sv. Cirilu in Metodu, septembra po Malem šmarnu, novembra po sv. Katarini (če je ta dan praznik, se vrši delavnik prej. — **Metlika:** Prvi torek po sv. Treh kraljih, po svečnici, po sv. Matiji, po sv. Jožefu, po beli nedelji, po binkoštni, po sv. Alojziju, po sv. Marjeti, po vnebovzetju Device Marije, po sv. Mihaelu, po sv. Martinu, po sv. Miklavžu. — **Planina:** 1. maja, ponedeljek po angelski nedelji. — **Semič:** Ponedeljek po sv. Valentinu, ponedeljek pred sv. Jožefom, ponedeljek po sv. Juriju, ponedeljek po sv. Vidu, poned. po sv. Jakobu in poned. pred sv. Lukom. — **Stari trg pri Poljanah:** 18. marca in 13. aprila. — **Vinica:** Kramarski in za živino ponedeljek po spreobrnjenju sv. Pavla, poned. po tihi nedelji, drugi ponedeljek po beli nedelji, ponedeljek po vnebohodu, ponedeljek po sv. Margareti in ponedeljek po Imenu Marijinem; samo za blago ponedeljek po sv. Alojziju in ponedeljek po prvi adventni nedelji (če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši naslednji delavnik).

Okraj Dolnja Lendava.

Beltinci: 20. januarja, 24. (v prestopnem letu 25.) februarja, 25. aprila, 15. julija, 5. novembra ter 27. julija. — **Bogojina:** 15. februarja, 20. marca, 19. maja, 20. julija, 4. septembra in 16. novembra. — **Črenšovci:** Za živino 14. marca; kramarski in živinski ponedeljek po 3. maju, poned. po 14. septembru in 20. oktobra. — **Dobrovnik:** Za živino torek pred veliko nočjo; kramarski in za živino prvi

ponedeljek po Telovem, na praznik sv. Jakoba in 20. septembra. — **Dokležovje**: 18. junija in 21. avgusta. — **Lendava**: 25. januarja, 16. februarja, 27. marca, 17. aprila, 16. junija, 28. julija, 28. avgusta, 28. septembra, 28. oktobra in 18. decembra; tržni dan s prašiči vsak torek. Ako pade veliki sejm na torek, tedaj se vrši sejm za prašiče naslednji dan. — **Turnišče**: Četrtek pred cvetno nedeljo, drugi ponedeljek po veliki noči, 12. junija, četrtek pred binkošti, četrtek pred vel. Šmarnom, 9. septembra (na drugi dan po malem Šmarnu) in 4. oktobra; tržni dan s prašiči vsak četrtek. — Če je označeni dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Gornji grad.

Gornji grad: Za govedo, ovce in koze ter kramarski 4. maja in 28. oktobra. — **Ljubno**: Kramarski 19. marca, na Konstancijevo nedeljo konec avgusta in 19. novembra, za živino in kramarski 1. maja in 24. junija. — **Mozirje**: 22. januarja, 24. aprila, binkoštni torek, 15. junija, 16. avgusta, ponedeljek pred malo Gospojnico, 18. oktobra. — **Radmirje**: Kramarski na binkošti, 21. julija, 2. decembra in 3. decembra. — **Rečica ob Savinji**: 17. marca in 6. novembra. — **Šmartno ob Paki**: 22. marca in 11. novembra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Kamnik.

Blagovica: 25. januarja in 20. avgusta. — **Dob**: 14. februarja, 15. junija, 10. avgusta in 28. decembra. — **Domžale**: 4. januarja, 4. maja, 26. julija in 25. novembra; tržni dan vsako soboto. — **Kamnik**: Kramarski in za živino vsak drugi torek v januarju, marcu, juniju, avgustu, oktobru in decembru; samo za živino vsak drugi torek v februarju, aprilu, maju, juliju, septembru in novembru; tržni dan vsak torek in soboto. — **Krašnja**: 5. avgusta in 21. decembra. — **Lukovica**: 3. februarja, 26. marca, 27. aprila, 9. septembra in 18. oktobra. — **Mengeš**: 9. februarja, 17. marca, 25. maja, 5. julija, 29. septembra, 6. novembra in 13. decembra. — **Moravče**: 24. februarja, na veliki ponedeljek, 16. maja, 21. junija, torek po sv. Jerneju in 11. novembra. — **Motnik**: 12. februarja, tretji ponedeljek v postu, 22. apr., 2. junija, v sredo po roženvenski nedelji v oktobru. — **Skaručina**: 15. aprila, 1. septembra in 28. oktobra. — **Št. Gotard**: petek pred cvetno nedeljo, 5. maja, 25. maja, 2. julija in 11. novembra. — **Tuhinj**: 20. februarja, 3. aprila, 12. julija in 21. septembra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Kočevje.

Dolenja vas: 16. avgusta na dan farnega žegnaja. — **Kočevje**: 20. januarja, 20. marca, 4. maja, 15. junija, 25. julija, 24. avgusta, 16. oktobra, 30. novembra in 31. decembra. — **Kočevska reka**: 16. maja in 2. julija. — **Koprivnik**: 12. maja. — **Loški potoki**: 3. februarja, 4. aprila, 7. junija, prvi ponedeljek po malem Šmarnu. — **Mala gora**: 25. maja in 30. junija. — **Mozelj**: 25. aprila, 20. maja in 30. junija. — **Ribnica**: 2. januarja, ponedeljek po beli nedelji, 24. junija, ponedeljek po 2. avgustu, 21. septembra. — **Sodražica**: 22. januarja, četrtek pred sv. Gregorjem, četrtek pred sv. Janezom Nepomukom, 22. julija,

2. septembra, četrtek pred sv. Terezijo. — **Stara cerkev**: 5. aprila in 1. junija. — **Stari log**: 20. aprila in 10. marca. — **Trava**: 1. maja, ponedeljek po 4. juliju in 10. avgusta. — **Turjak**: Na dan sv. Gregorja in 30. novembra. — **Videm** — **Dobropolje**: 17. januarja, 10. februarja, 3. marca, 1. maja, 31. avgusta, 26. oktobra in 5. decembra. — **Velike Lašče**: Ponedeljek pred sv. Matijem, četrtek pred binkošti, 21. junija, 16. avgusta, 9. septembra in 6. novembra. — **Vrhovec**: Četrty ponedeljek po veliki noči, 5. avgusta. — **Zdenska vas**: Ponedeljek po tihi nedelji, 13. junija, 17. julija, sredo po roženvenski nedelji. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Konjice.

Konjice: 5. januarja, 9. februarja, 1. marca, veliki četrtek, križevo sredo, 24. junija, 31. julija, 31. avgusta, ponedeljek po sv. Mihaelu, 4. novembra, 3. decembra. — **Loče**: 23. februarja, ponedeljek po tihi nedelji, binkoštni torek, 13. junija, 13. julija, 15. oktobra, 24. novembra. — **Oplotnica**: 3. marca, 25. aprila, 15. junija, ponedeljek po škapulirski nedelji, 16. avgusta, drugi ponedeljek po roženvenski nedelji, 11. novembra. — **Vitanje**: Sredpostno sredo, 25. maja, 20. julija, 14. septembra, 2. novembra, 27. decembra. — **Zreče**: 30. junija, ponedeljek po prvi nedelji v septembru. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Kranj.

Cerklje: 17. januarja, petek pred cvetno nedeljo, 16. avgusta in 21. oktobra. — **Hotemaže**: Petek pred cvetno nedeljo, 13. junija (samo za blago). — **Hotovlje**: 25. aprila in 16. avgusta (samo za blago). — **Jezero**: Prvi ponedeljek po mali Gospojnici (samo za blago). — **Kranj**: Živinski in kramarski prvi ponedeljek v mescih: maju, septembru, oktobru, novembru in decembru. Ako pade na te dni praznik ali v mescu novembru vernih duš dan, se vrši sejm prihodnji ponedeljek. Tržni dan je vsak dan za drva, sadje ter vsa živila, razen mesa in kruha. Vsak ponedeljek tržni dan za živila, kruh in meso ter naravne pridelke in kmetijske potrebščine. — **Poljane**: 4. maja in 11. novembra. — **Škofja Loka**: 3. februarja, 17. marca, 24. aprila, 24. junija, 16. avgusta, 29. septembra in 25. novembra. Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm delavnik prej. Tržni dan je vsako soboto. Če je ta dan praznik, je tržni dan prejšnji delavnik. — **Tržič**: Samo za blago: prvo soboto po 20. marcu, prvo soboto po 16. maju, prvo soboto po 4. oktobru ter 30. novembra. Tržni dan vsako sredo in soboto. — **Železniki**: 17. januarja, torek po veliki noči, 10. avgusta in 30. novembra (samo za blago).

Okraj Krško.

Boštanj: Kramarski in živ.: soboto po pustu, soboto po Vel. noči, 31. maja, soboto po sv. Urhu (julija), petek po nedelji Imena Mar. in 22. nov. — **Brunik**: Petek pred cvetno nedeljo, 13. junija. — **Bučka**: 24. februarja, 25. aprila, ponedeljek pred 24. junijem, poned. pred sv. Mihaelom ter 11. novembra. — **Bušeča vas**: Torek po prvi povelikonočni nedelji, torek po binkošti, 9. septembra in

12. novembra. — **Drnovo:** Za govedo, prašiče in konje ter kramarski 12. marca, 24. junija in 29. septembra. — **Št. Janž:** Za govedo torek po prvem kvatrnem tednu, ponedeljek po 24. juniju in torek v tretjem kvatrnem tednu. — **Št. Jernej:** Ponedeljek po kvatrnem nedelji v maju, na dan sv. Jerneja, ponedeljek po vernih dušah, četrtek po svečnici in 12. aprila. — **Sv. Jurij pod Kumom:** Za govedo 25. aprila in 24. junija. — **Kostanjevica na Krki:** Kramarski ter za govedo in prašiče 17. januarja, ponedeljek po tihi nedelji, 31. maja, ponedeljek po sv. Jakobu, ponedeljek po sv. Mihaelu in kvatrnem ponedeljek v adventu. — **Krško:** Za govedo in prašiče prvo sredo v mesecih: januarju, aprilu, juniju, avgustu in decembru. Za govedo in prašiče ter kramarski 3. februarja, 18. marca, 4. maja, 4. julija, soboto pred angelsko nedeljo, ponedeljek po sv. Luku in 25. novembra. — **Leskovec:** Kramarski ter za govedo, prašiče in konje ponedeljek pred sv. Jurijem, 26. julija in 14. avgusta. — **Mokronog:** Za govedo in prašiče prvi četrtek v mescu. Kramarski ter za govedo in prašiče soboto pred tiho nedeljo, soboto pred sv. Jernejem, na dan sv. Simona in Jude, 9. decembra, soboto po prazniku Srca Jezusovega in tretjo soboto v septembru. — **Radeče:** 25. jan., prvi ponedeljek v postu, ponedeljek pred sv. Jurijem, 25. maja, 27. junija, 17. julija, 9. avgusta, 1. septembra, 11. oktobra, ponedeljek po sv. Martinu in 27. decembra. — **Raka:** Kramarski ter za govedo in svinje 10. marca in 19. novembra. — **Št. Rupert:** 12. marca, soboto pred 8. septembrom, 27. aprila, 27. oktobra in četrtek pred binkoštni. — **Slanč vrh:** Za govedo poned. po sv. Urhu (4. jul.). — **Studenec:** 31. marca, 16. maja, 8. avg. in 30. okt. — **Škocjan:** Vsak kvatrnem četrtek, 15. aprila in 15. julija. — **Topolovec:** Za govedo dan pred malim šmarnom. — **Trebelno:** Za govedo soboto po veliki noči. — **Veliki Cirkni:** Prvi petek v postu. — **Veliko Mraševo:** 24. marca in 12. septembra. — **Vesela gora:** 12. marca, 27. aprila, 27. oktobra, četrtek pred bink., soboto pred 8. sept. — **Tržišče:** Poned. po vnebohodu. — **Vel. Podlog:** 15. jan., 5. jun., 6. okt. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Laško.

Dol: 10. marca, 25. aprila, 31. jul. in 3. oktobra. — **Jurklošter:** 1. februarja, 1. julija, 4. oktobra in 13. novembra. — **Laško:** 24. februarja, veliki četrtek, binkoštni torek, 24. jun., 24. avgusta, 21. septembra, 11. novembra in 21. decembra. — **Sv. Lenart:** Cvetno soboto, 5. julija, 16. sept. in 4. nov. — **Loka pri Zidanem mostu:** 13. marca, 3. maja, 22. maja, četrtek po Telovem, 5. avgusta, ponedeljek po Imenu Marijinem in 17. oktobra. — **Šmarjeta:** 21. marca, 15. julija, 7. septembra in 9. oktobra. — **Trbovlje:** 3. februarja, 17. marca, 18. oktobra in 5. decembra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji dan.

Okraj Litija.

Brezovo: Četrtek po veliki noči, soboto po sv. Urhu, četrtek po mali Gospojnici. — **Javorje pri Litiji:** Torek po tihi nedelji in 24. avg. — **Kotredež:** Na dan sv. Jošta. — **Krka:** Ponedeljek po sv. Treh kraljih, 1. marca, 16. maja in 5. avgusta. — **Št. Lambert:** 14. februarja. — **Litija:** Ponedeljek po sred-

postni nedelji, 4. maja, poned. po sv. Rešnjem Tel., ponedeljek po sv. Mihaelu, ponedeljek po sv. Nikolaju. Samo za živino: zadnji ponedeljek v januarju, 13. julija in 22. avgusta. — **Martinja vas:** Ponedeljek pred sv. Miklavžem. — **Mišji torek:** 13. decembra. — **Podbukovje:** Poned. po beli nedelji in 27. sept. — **Polšnik:** Četrtek po veliki noči, poned. po sv. Urhu, četrtek po Malem šmarnu. — **Radohova vas:** 2. jan., pustni poned., 18. okt., bink. torek. — **Stična:** Vel. četrtek, poned. po vnebohodu, 20. avgusta in 25. novembra. — **Šmartno pri Litiji:** 7. januarja, torek po sv. Valentinu (v februarju), torek po kresu (v juniju), ponedeljek po 25. juliju, torek po 8. septembru in ponedeljek po 11. novembru. — **Tirna:** 1. maja. — **Vače pri Litiji:** Ponedeljek po beli nedelji, torek po drugi kvatrnem nedelji, 16. avgusta in 30. novembra. — **Št. Vid pri Stični:** Sredo po veliki noči, 15. junija, ponedeljek po 8. septembru, drugi ponedeljek po sv. Mihaelu, sobota pred sv. Martinom. — **Veliki Gaber:** 30. aprila, 4. julija, 26. avgusta in 30. oktobra. — **Višnja gora:** 21. januarja, ponedeljek pred pustno nedeljo, ponedeljek po prvi kvatrnem nedelji, ponedeljek po cvetni nedelji, ponedeljek po drugi kvatrnem nedelji, 24. junija, 26. julija, ponedeljek po tretji kvatrnem nedelji, 1. septembra, ponedeljek po vseh svetih, ponedeljek po četrti kvatrnem nedelji. — **Zagorje ob Savi:** 9. februarja, četrtek pred cvetno nedeljo, 12. maja, 30. junija, 29. avgusta, 3. novembra, 31. decembra,

Kje kupite dobro in poceni „PRI ZVONU“

Vam odgovorijo naši zadovoljni odjemalci. Tudi Vas bi radi postregli z dobrim in prav poceni manufakturnim blagom. Zalogo imamo izredno veliko, izbiro novodošlih modnih novosti bogato ter skrajno nizke cene. Postregli Vas bomo z lepimi novimi vzorci blaga najbolje kvalitete, in sicer:

ostanki že od	din 2:50 dalje
rjava kotenina	din 3:50 dalje
okford za srajce	din 5— dalje
flanel-barhent	din 5— dalje
klot za predpasnike	din 10— dalje
štoffe za moške obleke	din 14— dalje
volneno za ženske obleke	din 14— dalje
odeje (kovtre), ročno delo	din 69— dalje

Ženini in neveste! Vi pa boste pri nas prav posebno poceni kupili vso balo, ki jo dobite že za din 750—. V tej balji je vse, kar potrebujete. Na zalogi imamo vse vrste narodnih noš. Veselilo nas bo, če nas obiščete in si ogledate brezobvezno našo zalogo.

Začudili se boste nad veliko izbiro in nizkimi cenami ter prepričali se boste, da kdor kupi pri nas le enkrat, postane naš stalni odjemalec.

Pridite in ne pozabite na najcenejšo manufakturno

„PRI ZVONU“ ♦ I. STROJANŠEK
LJUBLJANA, Pred škofijo 21 (poleg magistrata)

Telefon v trgovini 3161, v stanovanju 4074.

Kdor se sklicuje na ta inserat, dobi 10 % popusta.

prvi ponedeljek v juniju, 3. avgusta, torek po roženvenki nedelji, 2. decembra. — **Žubna:** 24. februarja in 21. oktobra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji dan.

Okraj Ljubljana.

Čušperk: 11. marca in 5. septembra. — **Grospulje:** 25. aprila in 29. septembra. — **Ig:** 27. februarja, 20. marca, drugi ponedeljek po beli nedelji, četrtek po bink. — **Št. Jurij pri Gr.:** Živinski in kramarski prvo soboto v aprilu. — **Ljubljana (mesto):** Vsako prvo in tretjo sredo vsakega mesca za živino; če je v sredo praznik, se vrši dan prej; vsako sredo in soboto tržni dan. — **Šmarje:** Torek po sv. Florijanu (4. maja) in 16. avgusta. — **Vrhnika:** Za živino torek po veliki noči, ponedeljek po sv. Trojici, 28. julija in 6. novembra, za blago prvi ponedeljek v postu, ponedeljek pred vnebohodom in 27. decembra; tržni dnevi vsak četrtek. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Ljutomer.

Cven: 7. septembra. — **Sv. Duh:** 24. avgusta in 13. decembra. — **Gornja Radgona:** 3. februarja, 25. maja, 10. avgusta in 15. novembra. — **Sv. Jurij ob Ščavnici:** 3. februarja, 25. aprila, 21. novembra. — **Sv. Križ:** Ponedeljek po tihi nedelji, 3. maja, 26. julija in 6. novembra. — **Ljutomer:** Za živino 8. januarja, 9. aprila, 11. junija, 9. julija, 13. avgusta in 12. novembra; kramarski in živinski 19. februarja, 20. marca, 21. maja (tudi konjski), 17. septembra, 17. decembra; samo konjski in živinski 8. oktobra. — **Mala Nedelja:** Četrtek pred nedeljo presv. Trojice in 21. oktobra. — **Negova:** Samo za blago 8. septembra. — **Sv. Peter:** 17. januarja, 29. junija (samo za blago), 30. junija in 21. septembra. — **Veržej:** 6. maja, 29. septembra, 30. novembra.

Okraj Logatec.

Begunje: 18. marca in 8. oktobra. — **Cerknica:** 24. februarja, četrta ponedeljek po veliki noči, 26. julija, 2. novembra. — **Dolenji Logatec:** 12. marca, 24. oktobra, 3. januarja. — **Gorenji Logatec:** 7. februarja, petek po vnebohodu, ponedeljek po roženvenki nedelji v oktobru in 13. decembra. — **Gornja Planina:** 24. aprila, 12. junija in 30. novembra. — **Grahovo:** 9. februarja, 22. marca, 17. aprila in 15. novembra. — **Sv. Helena v Rovtiah:** Ponedeljek po tihi nedelji, torek po roženvenki nedelji. — **Lož:** 19. februarja, 15. marca, 4. maja, 10. junija, 16. avgusta, 28. oktobra in 5. decembra. — **Nadlesk:** 28. marca, 20. septembra in 15. oktobra. — **Nova vas:** 1. marca, 24. maja, 22. avgusta in 29. septembra. — **Rakek:** 30. januarja, 8. marca, 2. apr., 18. maja, 30. junija, 12. julija, 12. avgusta, 16. septembra, 16. oktobra, 29. novembra in 29. decembra. — **Rovte:** Tihi ponedeljek, 24. junija, 10. avgusta in 29. septembra. — **Stari trg:** Za živino 28. marca, 20. septembra in 15. oktobra. — **Unec:** 17. januarja, prvi ponedeljek v marcu. — **Sv. Vid:** 18. marca, 8. oktobra, ponedeljek po sv. Gregorju, ponedeljek po Sv. Vidu in ponedeljek po sv. Jerneju. — **Vrha:** Ponedeljek po tretji nedelji po veliki noči, 27. julija in 9. septembra. — **Žerovnica:** Ponedeljek po sv. Treh kraljih, 14. februarja, sredo pred binkoštni, 20. junija, 7. septembra in 15. decembra. — **Žiri:**

Sreda po veliki noči, na dan sv. Antona (13. junija), sredpostno sredo, na dan sv. Urha (4. julija) in sv. Uršule (21. oktobra). — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Maribor (levi dravski breg).

Jurski dol: 22. aprila. — **Sv. Lenart v Slov. gor.:** 24. junija, 6. novembra, ponedeljek po beli nedelji, 2. avgusta, 20. januarja, 5. septembra, 19. maja, 4. oktobra in 25. marca. — **Maribor (mesto):** Vsak drugi, četrta in peti torek v mescu za živino; če je ta dan praznik, se vrši dan prej. Vsak petek za prašiče in drobnico; če je praznik, dan prej. Ako je v četrtek božič, se vrši v sredo. Vsako sredo in soboto tržni dan. — **Marija Snežna na Velki:** 20. maja (samo za blago), 6. avgusta. — **Selnica ob Dravi:** Kramarski prvo nedeljo po 22. juliju in prvo nedeljo po vernih dušah; v gradu Viltovž — **Slemen:** veliki ponedeljek in nedeljo Marijinega obiskovanja; pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu: križevo nedeljo, binkoštno nedeljo, prvo nedeljo po binkoštih in angelsko nedeljo. — **Ščavnica:** 17. julija, samo za živino 14. septembra. — **Sv. Trojica v Slov. goricah:** 20. marca, ponedeljek po sv. Trojici, 28. avgusta, ponedeljek po tretji kvatrti nedelji. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Maribor (desni dravski breg).

Fram: Kramarski 26. julija, v nedeljo po 26. juliju, dan sv. Rešnjega Telesa in ob letni cerkveni proslavi. — **Sv. Marjeta na Dravskem polju:** Kramarski nedeljo po sv. Marjeti v juliju. — **Poljčane:** Ponedeljek po kvatrti nedelji v postu, ponedeljek po cvetni nedelji, ponedeljek po Križevem, soboto pred sv. Janezom Krstnikom, 10. julija, 29. avgusta, soboto po roženvenki nedelji in 15. novembra. — **Prepolje:** Kramarski nedeljo po sv. Uršuli v oktobru. — **Rače:** Kramarski, na binkoštni ponedeljek. — **Ruše:** Kramarski soboto in nedeljo po Marijinem rojstvu, nedeljo pred cvetno in prvo nedeljo po Telovem. — **Slivnica:** Kramarski 25. marca, 8. septembra in 8. decembra. — **Slov. Bistrica:** Živinski 17. januarja, 11. marca in 15. decembra; živinski in kramarski na cvetni petek, 24. februarja, 4. maja (sv. Florijan), 4. junija, 25. julija (sv. Jakob), 24. avg. (sv. Jernej), 24. septembra, 28. oktobra (sv. Simon) in 23. novembra (sv. Klemen). Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik. — **Studenice pri Poljčanah:** 25. januarja, četrta ponedeljek po veliki noči in 13. decembra.

Okraj Murska Sobota.

Cankova: Ponedeljek po cvetni nedelji, ponedeljek po nedelji sv. Trojice, 24. septembra in 11. novembra. — **Gornja Lendava:** Živinski in kramarski 28. marca, 21. junija, 29. septembra in 30. novembra. — **Hodoš:** 10. marca, 5. julija, 19. avgusta in 5. oktobra. — **Križevci:** Za prašiče vsako prvo soboto v mescu, ako je ta dan praznik, se vrši prejšnjo soboto; za govedo in kramarski 16. aprila, 4. junija in 27. oktobra. — **Martjanci:** Za govedo in kramarski 23. maja, 6. avgusta in 27. oktobra. — **Murska Sobota:** Za govedo in konje prvi ponedeljek januarja, prvi ponedeljek aprila, prvi ponedeljek junija, prvi ponedeljek septembra in prvi

ponedeljek novembra. Za govedo, konje in kramarski prvi ponedeljek februarja, prvi ponedeljek marca, prvi ponedeljek maja, prvi ponedeljek julija, 24. avgusta, 15. oktobra in 6. decembra. — **Prosenjakovci:** Za govedo in kramarski 15. marca, 16. julija, 2. septembra in 28. novembra. — **Pucunci:** Za govedo in kramarski 28. maja, 10. julija, 10. septembra in 10. novembra. — **Rakičani:** Za govedo 26. marca, torek pred binkošti, 2. julija, 16. avgusta in 8. oktobra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Novo mesto.

Črmošnjice: Dan sv. Matije, 24. junija in 12. septembra. — **Kandija:** Četrtek po 15. vsakega meseca, oziroma 15., ako je četrtek in delavnik. — **Lukovk:** 16. maja (dan sv. Janeza), prvi ponedeljek po sv. Jakobu (25. julija). — **Št. Lovrenc:** 10. avgusta in 23. novembra. — **Mirna:** 24. junija in 2. novembra. — **Mirna peč:** Ponedeljek po sv. Jožefu v marcu, 31. maja, 30. junija, 29. septembra (dan sv. Mihaela) in 29. decembra. — **Novo mesto:** Torek po sv. Antonu v januarju, torek pred sv. Jurijem v aprilu, torek po sv. Jerneju v avgustu, torek po sv. Lukežu v oktobru, torek po prvi adventni nedelji, vsak prvi ponedeljek v mescu. Če pade svetnik na torek, se vrši sejm tisti torek. — **Smuk:** 10. marca. — **Šmihel — Stopiče:** Za živino vsak četrtek po 15. vsakega v mescu. — **Toplice:** Četrtek po sv. Matiji (24. februarja), četrtek po sv. Florijanu (4. maja), 27. julija, 14. avgusta, četrtek po rožnovski nedelji. — **Trebnje:** 13. junija, 13. julija, 16. avgusta. — **Velika Loka:** 8. marca, 21. junija, 30. avgusta, 16. decembra, 12. maja in 25. julija. — **Velike Brusnice:** Delavnik pred svetim Jožefom, soboto pred kvatno nedeljo v septembru (za živino). — **Zagradec:** Soboto pred belo nedeljo, dan pred malim šmarnom (7. septembra). — **Žužemberk:** 3. februarja, 17. marca, 24. aprila, dan po vnebohodu, 9. junija, četrtek po sv. Urhu v juliju, 9. avgusta, 14. septembra, 28. oktobra, 6. decembra in soboto pred cvetno nedeljo.

Okraj Prevalje.

Sv. Anton na Pohorju: Kramarski 13. junija ter prvo nedeljo po 13. juniju. — **Črna:** Prvi ponedeljek po sv. Florijanu (v maju), 5. avgusta na dan svetega Ožbalta, 21. oktobra na dan sv. Uršule. Ako je na te dni praznik ali nedelja, se vrši naslednji prvi ponedeljek. — **Dravograd:** 20. marca, 2. avgusta, 15. junija in 21. septembra; samo za živino 9. maja in 3. novembra. — **Guštanj:** Kramarski 17. januarja, sredpostno ali tiho nedeljo; kramarski in živinski 24. aprila, 24. junija, 1. septembra, 18. oktobra in 25. novembra. — **Kapla:** 7. julija in 13. ok-

tobra. **Kotlje:** 25. maja in 13. julija. — **Marenberg:** Ponedeljek pred cvetno nedeljo, binkoštni torek, 31. julija, 29. septembra, 11. novembra in četrti ponedeljek po božiču; samo za živino 1. marca in 21. junija. — **Mežica:** 25. julija in 4. decembra. — **Muta:** 14. marca, 1. maja, 17. julija, 29. avgusta in 28. oktobra. — **Prevalje:** za živino četrtek pred sv. Urbanom in četrtek pred sv. Hieronimom, če pade ta na praznik, pa prihodnji četrtek; tržni dnevi vsako soboto. — **Vuhred:** za živino 19. marca in 4. septembra; kramarski 10. avgusta. — **Vuzenica:** Prvo postno soboto, 25. aprila, 4. julija, 16. avgusta, 10. oktobra in 6. decembra.

Okraj Ptuj.

Sv. Andraž v Slov. goricah: 13. junija in 30. novembra. — **Sv. Barbara v Halozah:** Kramarski 19. marca in v nedeljo po prazniku sv. Barbare. Tržni dnevi vsako nedeljo. — **Sv. Bolfenk:** 30. junija in 2. septembra. — **Breg pri Ptuj:** Drugi ponedeljek v maju, 6. junija, drugi ponedeljek v juliju, 26. avgusta, drugi ponedeljek v septembru. — **Koračice:** 21. junija, 29. avgusta, 28. oktobra in 2. decembra. — **Sv. Lovrenc na Dravskem polju:** 12. marca, 27. junija, 10. avgusta in 29. septembra. — **Sv. Lovrenc v Slov. goricah:** Sredo pred vnebohodom, 31. julija in soboto pred rožnovsko nedeljo. — **Ormož:** Za živino in kramarski na cvetni petek; za živino, konje in kramarski prvi ponedeljek po Jakobovem, 25. julija in na Martinovo 11. novembra; za živino vsak prvi ponedeljek v januarju, februarju, marcu, maju, juniju, juliju, septembru, oktobru in decembru; za prašiče vsak torek (če je praznik, odpade). — **Ptuj (mesto):** Za konje in živino vsak prvi in tretji torek v mescu, za parkljarje vsako sredo; tržni dan vsak petek; letni kramarski 23. aprila, 5. avgusta in 25. novembra. — **Ptujska gora:** Kramarski 19. marca, šesto nedeljo po veliki noči, 2. julija, 15. in 16. avgusta ter 8. septembra. — **Središče:** Kramarski 17. marca, 12. maja, 24. avgusta in 5. novembra; za prašiče drugi in četrti ponedeljek v mescu. — **Sv. Tomaž:** 21. junija, 29. avgusta, 28. oktobra in 3. decembra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Radovljica.

Bitnje: 26. julija. — **Bohinjska Bistrica:** Živinski 1. maja in 18. oktobra; kramarski 24. junija, 6. decembra in vsako prvo nedeljo v oktobru. — **Bohinjska Bela:** Kramarski na dan sv. Marjete. — **Bohinjska Srednja vas:** Kramarski 11. novembra in 4. maja. — **Dovje—Mojstrana:** Kramarski 20. januarja, tretjo nedeljo po veliki noči, prvo nedeljo v avgustu, 29. septembra in 23. novembra. — **Gorje:** Živinski na cvetni petek in 11. novembra; kramarski nedeljo po sv. Juriju in rožnovsko nedeljo. — **Jesenice:** Kramarski 14. febr., 19. marca, 4. maja, 3. decembra, binkoštni ponedeljek, prvi ponedeljek v mescu oktobru ter na Savi na dan sv. Petra in Pavla; živinski in kramarski 6. novembra. — **Kamna gorica:** 10. avgusta in 4. decembra. — **Koroška Bela:** Kramarski prvo nedeljo po velikem šmarnu. — **Kranjska gora:** Kramarski 20. marca in drugi ponedeljek v oktobru. — **Kropa:** Kramarski nedeljo po sv. Marjeti (13. julija), prvo nedeljo po sv. Lenuartu (6. novembra), na veliki četrtek, nedeljo po

Usem društvom, občinskim upravam
trgovcem in posameznikom se za iz-
delavo različnih tiskovin priporoča

MOHORJEVA TISKARNA
registr. zadruga z omejl. zav. v CELJU

sv. Lukežu (18. oktobra) ter na dan sv. Barbare (4. decembra). — **Lesce**: Živinski 24. februarja, 13. junija, 16. avgusta, 29. septembra, 21. oktobra in velikonočni torek. — **Podkoren**: Drugo nedeljo oktobra. — **Radovljica**: Živinski in kramarski 12. marca, 24. aprila, binškočni torek, 26. julija, 28. oktobra in 13. decembra. — **Rateče**: Kramarski tretjo nedeljo v oktobru. — **Ribno**: Kramarski prvo nedeljo po sv. Jakobu in prvo nedeljo po sv. Simonu.

Okraj Slovenjgradec.

Št. Ilj pod Turjakom: 20. aprila, 2. julija, soboto pred angleško nedeljo. — **Št. Ilj pri Velenju**: Ponedeljek po tihi nedelji, 4. avgusta in 21. septembra. — **Št. Janž pri Dravogradu**: 15. aprila, 13. junija in ponedeljek po Imenu Marijinem. — **Sv. Lenart pri Št. Ilju pod Turjakom**: Pustni ponedeljek, 1. junija in 13. oktobra. — **Slovenjgradec**: 25. januarja (spreobrnjenje sv. Pavla), 12. maja (sv. Pankracij), 10. avgusta (sv. Lovrenc), 19. novembra (sv. Elizabeta); samo za živino vsako drugo soboto v postu ter vsak prvi poned. v septembru in oktobru. — **Šoštanj**: Četrtek pred pustom, velikonočni torek, 22. junija, 12. julija, 22. septembra, ponedeljek pred sv. Katarino. — **Velenje**: Četrtek po pepelnici, 1. maja, ponedeljek pred binškočmi, 18. julija, 24. avgusta in 24. oktobra. — Če je ta dan nedelja ali praznik, se vrši sejm naslednji delavnik.

Okraj Šmarje pri Jelšah.

Dobje: Belo soboto, 16. julija, sredo pred Imenom Marijinem in 25. novembra. — **Sv. Filip v Vračah**: 14. januarja, 22. februarja, 1. maja, 25. maja, 17. julija, 29. avgusta in 16. oktobra. — **Sv. gora pri Sv. Petru pod Sv. gorami**: 4. avgusta in 7. septembra. — **Koprivnica**: 25. januarja, 3. marca in 13. julija. — **Kostrivnica**: 10. marca, 25. aprila, 15. junija, ponedeljek po sv. Jakobu, soboto pred rožnvenško nedeljo. — **Kozje**: Kramarski in živinski 24. februarja, 26. aprila, 13. junija in 25. julija. — **Loka pri Zusmu**: 13. aprila, 20. julija, 25. avgusta in 12. septembra. — **Lemberg**: Ponedeljek po sredpostni sredi, cvetni petek, 12. maja, dan pred sv. Rešnjim

Telesom, ponedeljek po Urhovem, 5. avgusta, 25. oktobra in 25. novembra. — **Lesično**: Ponedeljek po Vseh svetih. — **Sv. Nikolaj v Polju**: 8. maja in 6. decembra. — **Sv. Peter pod Sv. gorami**: 5. februarja, 6. marca, 23. maja, 4. avgusta, 7. septembra, 21. oktobra, 11. novembra in 13. decembra. — **Pilštanj**: 9. februarja, 8. marca, 16. maja, 9. junija, 31. julija, ponedeljek po Rokovem, 29. septembra in ponedeljek po Vseh svetih. — **Podčetrtek**: 1. julija, 1. oktobra, 17. marca, veliki torek, 10. avgusta in 21. novembra. — **Podsreda**: 24. junija, 21. septembra, 18. oktobra in 19. novembra. — **Ponikva**: 14. februarja, četrty ponedeljek po veliki noči in soboto pred sv. Martinom. — **Pristava**: Torek po binškočih in 17. oktobra. — **Rogatec**: Kramarski in živinski 21. marca, 12. julija in 30. novembra. — **Sedlarjevo**: 16. februarja. — **Slivnica**: Prvi četrtek po binškočih, 22. julija in 7. oktobra. — **Šmarje pri Jelšah**: Ponedeljek po sv. Treh kraljih, ponedeljek po veliki noči, ponedeljek po Imenu Marijinem, 20. marca, 21. junija, 17. avgusta, 4. decembra. — **Stara Sveta gora**: Soboto pred tiho nedeljo, binškočno soboto. — **Tinsko**: Petnajsti dan po binškočih, 2. julija, ponedeljek po angleški nedelji. — **Sv. Vid pri Grobelnem**: 14. marca, 17. junija in 20. sept. — **Zagorje**: 31. julija.

Medjimurje (Čakovec).

Čakovec: Cvetni ponedeljek, 29. junija, 3. avgusta in 25. novembra. — **Draškovec**: Sredo po Jurjevem, 7. in 16. avgusta ter 11. novembra. — **Sv. Helena pri Čakovcu**: 18. avgusta in 22. septembra. — **Kotoriba**: 9. marca, 27. junija, 30. septembra in 30. novembra. — **Mursko Središče**: 1. maja, 20. avgusta in 26. oktobra. — **Nedeljšiče**: 15. junija, ponedeljek po angleški nedelji. — **Prelog**: Binškočni torek, ponedeljek po Jakobovem. — **Rac-Kaniža**: 16. maja, 24. junija, 10. avgusta, sredo po beli nedelji. — **Štrigova**: 19. marca (sv. Jožefa dan), 22. julija, 30. septembra in 4. decembra. — **Sv. Rok pri Čakovcu**: na Rokovo in Mihaelovo.

Čitatelje vljudno prosimo, naj nam sporoče spremembe glede sejmov.

LEPE POVESTI

novle, ertice, pravljice, pesmi, kulturne razprave, zdravstvene nasvete, razprave iz gospodarstva in gospodinjstva, kuharske recepte, šale, uganke in mnogo drugega prinaša Mladika, ki je družinski list s podobami in izhaja že 20 let vsakega prvega v mesecu.

KRASNE SLIKE

naših in tujih umetnikov ter raznovrstni fotografski posnetki lepo poživljajo bogato vsebino lista. Poleg tega ima Mladika modno in krojno polo, ki je našim gospodinjam v veliko pomoč pri izdelavi najrazličnejših ročnih del, oblek in perila. Na hrbtu priloge pa so dragoceni nasveti za dom in družino.

KNJIŽNE NAGRADE

daje Mladika reševalcem ugank vsak mesec. Natančnejše podatke o nagradah dobite v Mladiki. — Mladika stane za vse leto samo 84 din (s krojno prilogo 100 din). To vsoto plačate tudi lahko v dveh obrokih po 42 din (oziroma 50 din), ali pa vsak tretji mesec po 21 din (oziroma 25 din).

Brezplačno in popolnoma neobvezno Vam pošljemo na zahtevo prvo številko za leto 1940 na ogled. Pošljite nam še danes svoj naslov, da Vam list lahko pošljemo takoj ob izidu. Mladika Vas bo s svojo bogato in raznovrstno vsebino izborna zabavala, Vam v vseh smereh širila ozorje in Vam s praktičnimi nasveti tudi veliko koristila.

UPRAVA MLADIKE V CELJU

Tvornica suhih, oljnatih in lakastih barv

ČUK FRANC

CELJE

DOMŽALE

Tekoči račun pri Ljudski posojilnici v Celju

Poštni čekovni račun št. 16.147

Telefon 162

Priporoča

svoje lastne prvovrstne izdelke: zemeljske, kemične, oljnate in lakaste barve, barvo in lak za pode, parketni vosek, zajamčeno čisti firnež, terpentin, brunolin, gorilni špirit, čopiče vseh vrst, karbolinej, prašno in strojno olje, steklarski in mizarski klej.

Gobe. Mavec.

Henko

za namakanje
perila

Proti
kašlju
kataru

Da obvarujete resnih
bolezni kot posledic
prehlada
sebe in
svoje otroke,
uporablajte

Kaiser jeve
prsne karamele
s 3 jelkami

Dobite jih v lekarnah in drogerijah

Milijoni
ljudi uporabljajo
in hvalijo že 50 let
ŠMOL-pasto

Šmol-pasta
čisti vse:

čevlje, galoše, us-
njene torbe, kovče-
ge, konjsko opravo,
avto, pohištvo
(bela pasta), igral-
ne karte itd. itd.

Pri mokrem in
mrzlem vremenu
za šport, lov in
štrapač

Šmol - GUMITRAN
mast za usnje znam-
ke „DIVJA RACA“

Ako znate varčevati
Ako znate računati
Ako znate primerjati
Ako hočete biti dobro postreženi
potem kupujte razno manufaktorno
blago edino le v priznano solidni
manufaktorni trgovini

Valentin Hladin
Celje

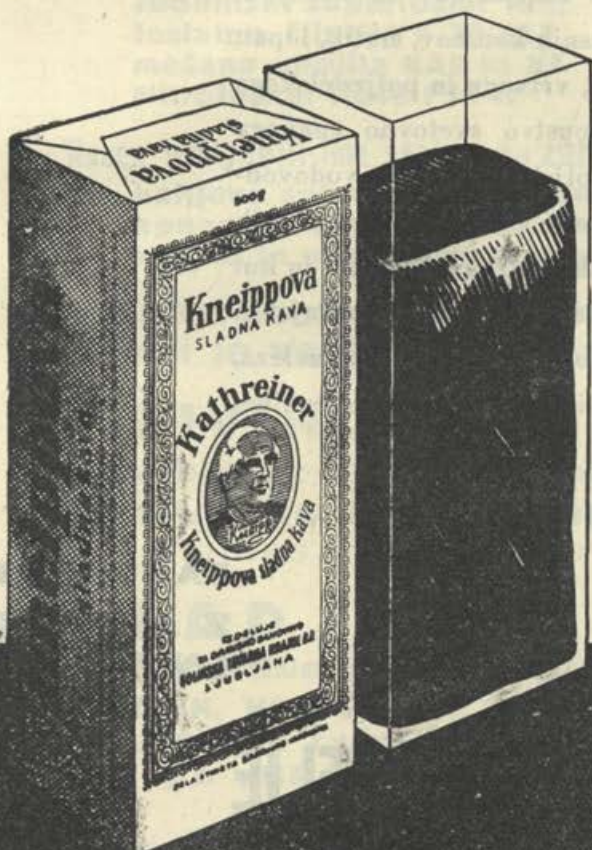
Prešernova ulica 14

3/4 ravitka

Kneippove

SLADNE KAVE

TVORI DRAGOCENI PRAZENI SLADNI SLADKOR

D. RAKUSCH * CELJE

TELEFON ŠTEV. 11

USTANOVLJENO 1810

**NAJSTAREJŠA
VELETRGOVINA
Z ŽELEZNINO
V NAŠI DRŽAVI**

Zaloga plugov, posebno osipalnikov za hmelj in krompir, kos, srpov, brusnih kamnov, motik, lopat, nadalje tudi gnojnih vil, vrtnega in poljedelskega orodja vseh vrst; zastopstvo svetovno znanega Wolfovega vrtnega in poljskega orodja, vodovodnih cevi kakor tudi črpalk vseh vrst, heraklitnih plošč, posebno pripravnih za gradnjo hlevov in kot sredstvo za izolacijo; dalje hišnih in kuhinjskih predmetov, stavbnega okovja, paličnega železa, obročja vseh velikosti in vsakovrstne železnine.

**LASTNI ODDELEK
ZA STEKLO
IN PORCELAN**

JUL. WEINERJA NASL. • CELJE

GLAVNI TRG 16 • KRALJA PETRA C. 12

TOVARNA KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.

1860

1940

proizvaja v svojih tovarnah
v HRASTNIKU in CELJU
naslednja umetna gnojila:

kostni superfosfat KMF 19%
rudninski superfosfat 18%
rudninski superfosfat 16%
fosfatno žlindro 6/10/18%
mešana gnojila KAS in KS
Nitrofoskal Ruše I in II

Razen teh gnojil ima stalno na zalogi:

kalijevo sol 40% za gnojenje
apneni dušik in čilski soliter
kostno in apnenčevo moko

**Važnost gnojenja z umetnimi
gnojili je vsakomur znana!**

ŽIVINOREJCI

uporabljajo z velikim uspehom
Hrastniško klajno apno
kot primes k živinski krmi

SADJARJI!

Za zaščito pred sadnimi škodljivci Vam priporočamo
DENDRIN, NEODENDRIN, MIXDRIN,
DREVOSAN in Žvepleno-apneno
brozgo „HRASTNIK“ 22° BÉ

Vsa pojasnila daje vodstvo tovarne v Hrastniku

Brzjavni: Kemična Hrastnik

Telefon: Hrastnik št. 2

MESTNA ELEKTRARNA

LJUBLJANSKA

V svoji prodajalni na Mestnem trgu 2 ima bogato zalogo lestencev, namiznih svetilk, grelnih aparatov, likalnikov, motorjev in električnih štedilnikov, žarnic in sploh vsega elektrotehničnega materiala. Za popolnoma elektrificirana gospodinjstva nudi električni tok po izredno niskih cenah - Posebna cena za ogrevalnike vode na nočni tok (60 par za kilovatno uro) - Izvršuje vse elektrotehnične instalacije za luč in moč najsolidneje in po najnižjih cenah

Ravnateljstvo mestne elektrarne: Ljubljana, Krekov trg 10

Prodajalna Mestne elektrarne v Ljubljani, Mestni trg 2

(magistratno posloplje)

Jugoslovanska knjigarna • Ljubljana

Dragocene knjige za praktično uporabo v gospodinjstvu in gospodarstvu

Arkova Ema: **Prikrojevanje perila po životni meri.**

Obširno in praktično je razloženo prikrojevanje raznih vrst telesnega in namiznega perila.

Str. 64, din 40.—

Dostojen: **Pravila za obleko.**

Str. 143, din 30.—

Humek: **Dober sadjevec.**

Potrebno navodilo, kako ga izdelujemo in kako z njim ravnajmo, da dobimo okusno in stanovitno pijačo. Knjiga je izšla lepo opremljena že v drugi pomnoženi izdaji. — Str. 75, din 16.—

Humek M.: **Sadje v gospodinjstvu.**

Tretja pomnožena in izpopolnjena izdaja.

Str. 100, din 24.—, vez. din 32.—

Kalinšek S.F.: **Slovenska kuharica.**

Osma bogato in okusno opremljena izdaja. Obsega nad 700 strani in 34 večbarvnih tabel. — Cena elegantno vezani knjigi din 160.—

Magister: **Zel in plevel. Slovar naravnega zdravilstva.**

Str. 296, din 50.—, vez. din 60.—

Naša najboljša knjiga o zdravljenju z domačimi rožami.

Künzle: **Zdravilna zelišča.**

Str. 61, din 8.—

Majdič: **Nasveti za hišo in dom.**

Str. 410, din 20.—, vez. din 30.—

Neobhodno potrebna in obširna zbirka najrazličnejših navodil in nasvetov za vse potrebe domačega življenja.

Remec M.: **Varčna kuharica.**

Navodila za pripravo okusnih in tečnih jedi s skromnimi sredstvi. — Str. 232, din 36.—

Urbanus: **Knjiga o lepem vedenju.**

Tretja pomnožena in izpopolnjena izdaja. — Str. 388, din 50.—

Neobhoden svetovalec, kako se vesti v družbi in občevanju. Po svoji vsebini in zelo lepi opremi je knjiga kar najbolj primerno darilo.

Logar M.: **Kubična računica**

za okrogel les, str. 169, din 20.—;

za rezan in tesan les, str. 144, din 30.—;

za okrogel, rezan in tesan les, din 45.—;

za remelje, polmorale, morale, žaganice, plohe itd., str. 312, din 30.—

Dr. R. W. Pearson

Z D R A V J E

se zadobi s pomočjo zdravilnih svojstev zelišč
pri uporabljanju

„HERSAN ČAJA“

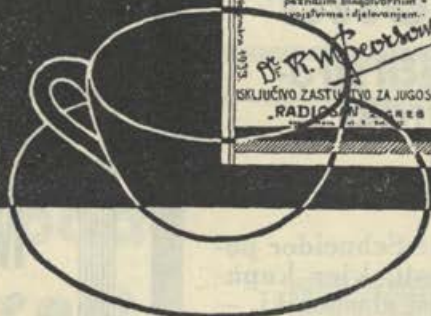
mešanice posebnih zdravilnih zelišč, sestavljenih po navodilih zdravnika dr. R. W. Pearsona, šefa zdravnika v Bengaliji (angleška Indija).

Po večletnih izkustvih je ugotovljena koristnost

„HERSAN ČAJA“

in to z nedvomnim uspehom pri obolenju poapnenja žil, kroženja krvi, ženskih boleznih, pri menstruaciji (mesečno perilo), migreni (glavobol), revmatizmu, obolenju obisti in jeter, pri motnjah v želodcu, zastrupljenju, zaprtosti, gihtu, črevesnih obolenjih, hemeroidih, občem in preneglem odebelenju ter pri zgači. — »Hersan« - čaj se dobi v vseh lekarnah. Knjižico z razlago in vzorec čaja Vam pošlje zastonj

„RADIO SAN“, Zagreb, Dukljaninova 1
Reg. Sp. štev. 14.001 — 1934.

Največje zaupanje uživa

Spodnještajerska ljudska posojilnica

registr. zadr. z neomej. jamstvom

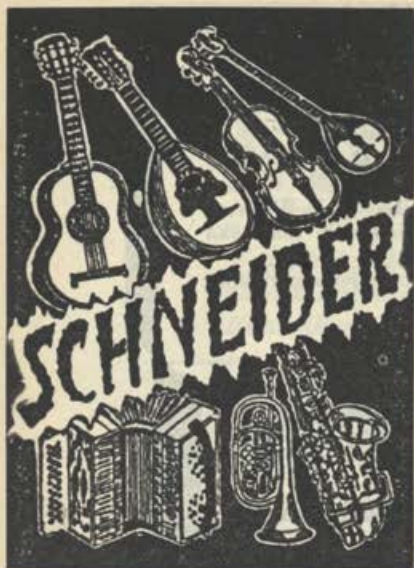
V MARIBORU, Gosposka ulica št. 23 — Ulica X. oktobra št. 2

Izplačuje vse stare in nove vloge

Obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri.

Mohorjani!

Kupujte pri inserentih našega Koledarja!

Najboljša glasbila

pri največji strokovni
tvrdki
v državi

Danes je ime Schneider pojem kakovosti, kjer kupujejo najboljši glasbeniki. — Tudi Vi boste najbolje in poceni kupili, če zahtevate brezplačni

glavni katalog
kralj. dvorskega dobavitelja

F. SCHNEIDER

izdelovalca glasbil in pribora
ZAGREB, Nikolićeva 10

Dobavitelj prvih glasbenih
zavodov in društev
v Jugoslaviji.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo Ljubljana, Prešernova ul. 50

Telefon: 37-81, 37-82, 37-83, 37-84.

Brzjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, Safe-deposits itd.

Kmetovalci! Najboljše kose, srpe, motike, in poljsko orodje, zanesljivo kaliva semena,
Mizarji! Okove za pohištvo in stavbe, orodje,
Kleparji! Pocinkano, cinkovo pločevino in kositer za spajanje,
Gospodinjje in gostilne! Kuhinjsko posodo, jedilno orodje, „Weckove“ kozarec za vkuhanje sadja in sočivja, pristni malinovec, najfinejšo žgano in surovo kavo, čaj, fini rum in pristno slivovko ter brinjevec

kupite najbolje pri

Jos. Jagodiču, Celje, Bubčeva ul. 2
Glavni trg 14

Nakup suhih gob in drugih poljskih pridelkov.

TEKSTILNE TVORNICE

MARKO ROSNER

»Fugotekstil« družba s o. z.

»Fugosvila« družba s o. z.

MARIBOR

Kamnoseška industrija

ALOZIJ VODNIK

LJUBLJANA

poleg glavnega
kolođuvara

Ustanovljena leta 1860.

Stara, renomirana
tvrdka!

CERKVENA DELA:
oltarji, prižnice, obhajilne mize itd. Marmor-nate plošče za pohištvo, elektro-monterje, strojarje, trgovske pulte, mesnice, kopalnice ter stopnišča in veže v vseh barvah. Nagrobni spomeniki, mavzoleji, rodbinske grobnice, kapele.

Največja domača trgovska hiša v Jugoslaviji

Zahtevajte takoj veliki ilustrirani cenik in vzorce manufakturnega blaga, katere prejmete brezplačno! - - Kar ne odgovarja se zamenja ali se vrne denar!

TRGOVSKI DOM
Sternovski CELJE
TOVARNA PERILA IN OBLEK št. 219

če Vas na kateremkoli delu telesa
se takoj
masirajte
s preparatom

ALGA

Ne puščajte doma niti za trenutek brez ALGE. ALGA Vam bo preprečila mnogo neprijetnih ur — in Vas obvarovala mnogih obolenj

ALGA se dobiva v lekarnah, drogerijah, trgovinah, 1 steklenica din 12.-

Po pošti pošlje Laboratorij „ALGA“ — Sušak

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

I M A

VLOG: NAD DIN 400,000.000

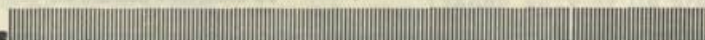
LASTNIH REZERV: DIN 28,650.000

DAJE

POSOJILA NA MENICE IN VKNJIŽBE

ZA VSE OBVEZE HRANILNICE JAMČI

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

Umetni gnoj pomaga kmetovalcu do boljše žetve in cenejših pridelkov.

Uporabljajte apneni dušik, nitrofoskal I, nitrofoskal II, nitrofoskal III, nitrofos, 40% sečnino.

Vsa strokovna navodila za pravilno gnojenje daje in izvršuje tudi analizo zemlje

Tvornica za dušik d.d.
≡ Ruše ≡≡≡

Naročajte potom svojih organizacij in zadrug skupno, da dosežete povoljnejšo ceno radi prevoznih stroškov.

So li ozdravljive pljučne bolezni?

S tem izredno važnim vprašanjem se bavijo pač vsi oni, ki jih muči **astma** (teško dihanje), **katar** na pljučih, **zastarel kašelj**, **zasluzenje**, **dolgotrajna hripavost** in **gripa** in se doslej niso mogli ozdraviti. Vsem takšnim bolnikom pošljemo

 popolnoma zastonj knjigo s slikami

izpod peresa g. dr. Gutmanna o predmetu:

»SO LI OZDRAVLJIVE PLJUČNE BOLEZNI?«

Pišite samo dopisnico (frankirano z znamko Din 2.—) s svojim natančnim naslovom na:

Puhlmann & Co., BERLIN Nr. 417, Müggelstrasse 25-25a

Oglas je registr. od Ministratva socialne politike, Sanitetni oddelek S., št. 2416, 12. XII. 1933.

BANKA BARUCH

11, RUE AUBER
PARIS

TELEFON: OPÉRA 98-15 in 98-16
BRZOTAVKE: JUGOBARUCH PARIS 96

*Dopisovanje v vseh
slovanskih in drugih
jezikih.*

Banka jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu

Odpošilja denar v Jugoslavijo po najugodnejšem kurzu in najhitreje. Izvršuje vse bančne zadeve najkulantneje. Poseben oddelek za češkoslovaške, poljske in romunske izseljence. Poštni ček. računi:

v Belgiji No. 3064-64 — Bruxelles
v Franciji No. 1117-94 — Paris
v Holandiji No. 1458-66 — Ned. Dienst
v Luksemburgu No. 5967 — Luxembourg

Že 60 let najcenejši!

Na stotisoče odjemalcev iz vseh krajev naše države in veliko število naših rojakov izven meje

po pošti ali osebno

kupujejo pri nas — v svoje
popolno zadovoljstvo — vse,
kar potrebujejo.

Tudi Vi boste zadovoljni!

Zahtevajte
naše
brezplačne
kataloge!

V e l e b l a g o v n i c a

Kastner & Ohler

Z a g r e b, I l i c a 4 i n 6

To je zavarovana znamka edino pristnega THIERRY - BALZAMA. Varujte se ponarejenj!

Thierry-jevi zdravilni izdelki (Thierry-jev balzam in Centifolijska mast) se dobivajo v lekarnah; kjer jih ne dobite z zgoraj omenjenimi zavarovalnimi znaki, jih naročite naravnost od:

LEKARNE PRI „ANGELU VARUHU“
ADOLF-a pl. THIERRY-ja NASL.
PREGRADA 29 - Banovina Hrvatska - Jugoslavija

Cena za Thierry - Balzam skupaj z ovojno in poštnino: 6 steklenic Din 60.—, 1 velika specialna steklenica Din 55.—.

Cena za centifolijsko mast skupaj z ovojno in poštnino: 2 lončka Din 28.—, 4 lončki Din 48.—, 6 lončkov Din 66.—.

Pri večjih naročilih znaten popust! — Denar se pošlje vnaprej, sicer se pošlje po povzetju. — Veliki cenik, poučno brošuro in koledar 1940 pošljem na zahtevo brezplačno.

Oglas po uver. min. nar. zdravlja in soc. pol. S. br. 12948 od 7. VI. 1934.

THIERRY-jev BALZAM

EDINO PRISTEN samo z zakonom zavarovanim znakom »ZELENA NUNA« in imenom »THIERRY«!

Uporablja se pri motnjah prebave, hlipkanju, kolcanju, želodčnih bolečinah, pomanjkanju teka, želodčnih krčih, črevesnih boleznih in driski. Nadalje pri oslabeledosti, onemoglosti, nezavesti, proti zobobolu, pri boleznih ust in grla za grgranje in kot blažilno sredstvo pri bolečinah in trganju v udih.

Oglas po uver. min. nar. zdravlja in soc. pol. S. br. 12947 od 7. VI. 1934.

THIERRY-jevo CENTIFOLIJSKO MAZILO

(MAST za rane) EDINO PRISTNO samo z zakonom zavarovanim znakom križa z ovito kačo in rožo Centifolijo.

THIERRY - jeva MAST iz Centifolije

ublažuje bolečine, izvleče iz ran nesnago, pospešuje zdravljenje rane, ublažuje obolenja ter se toplo priporoča pri različnih svežih in zastaranih, zlasti gnojnih ranah in turih, ker je razkuževalno sredstvo, poznano v tu- in inozemstvu.

To je zavarovana znamka edino pristne THIERRY-jeve centifolijske masti. Varujte se ponarejenj! Brzjavni naslov: THIERRY, PREGRADA

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici r. z. z o. z. v Ljubljani

Miklošičeva cesta 7
(lastna palača)

Hranilne vloge obrestujemo po dogovoru po 4% do 5%

Nove hranilne vloge so vedno razpoložljive

L. Mikuš

Ljubljana

Mestni trg 15
Telefon 2252

Dežniki

na malo in na veliko!

Ustanovljeno 1839

Zoper revmatizem, trganje v kosteh in v križu, išijas in zbadanje uporabljajte znano mazilo

»Reumatisan«

Cena lončiču din 40.—. Izdeluje in razpošilja

Lekarna „Matere božje Bistriške“

Mr. Dušan Grims, Marija Bistrica

Reg. Sp. br. 561/1939

ŠAVINJSKA POSOJILNICA V ŽALCU

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo - Ustanovljena leta 1881

Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje na jugo dne

HMEJJARJI! Nalagajte denar pri domačem zavodu!

Račun Poštne hranilnice št. 10.994 Brzjavke: „Posojilnica“ Telefon št. 2

BLAGAJNIŠKE URE:
ob delavnikih od 8. do 12. in od 15. do 17.

Primešaj krmi „Mastin“

Skoro petdeset let se že uporablja to sredstvo za krmljenje živine in se odlikuje v tem, da ne vpliva samo po svoji edino pravi sestavi na odebeltitev in omastitev, ampak deluje tudi jako ugodno na prebavne organe tistih živali, ki si po pravkar prestalnih boleznih ne morejo opomoči in bi sicer zapadle propasti in poginu. Poleg tega je Mastin edino varnostno sredstvo zoper vse bolezni, ki tako pogosto uničujejo živali in na ta način onesrečujejo in pogublajo kmetovalce. Uporablja pa se tudi ob pomanjkanju krme, kjer se nadomestnim krmilnim sredstvom primeša dvojna množina Mastina med tednom. Zaradi teh odličnih lastnosti je Mastin odlikovan na vseh velikih mednarodnih razstavah z odlikovanji, diplomami in kolajnami, kakor v Rimu, Parizu, Wienu in Londonu. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti in zanesljivega uspeha Mastina pa so tudi brezštevilna zahvalna pisma, ki prihajajo vsa leta obstoja Mastina dan za dnevno. — Cena: 5 škatel **46 din** poštne prosto.

Pomnoženi restitucijski fluid, umivalna voda za konjske ude	1 steklenica	20 din
Železnato vino s kino, daje moč in kri slabotnim in šibkim	1 steklenica	25 din
Turistin ali protinski cvet zoper trganje v vseh delih telesa	1 steklenica	20 din
Krčne kapljice zoper krč v želodcu in črevih	1 steklenica	6 din
Senna Sarsaparilla čaj, vsestransko priznani čistilni odvajalni čaj	1 škatlica	12 din
Marijacelejske kapljice, želodčne, krepé želodec	1 steklenica	7 din
Ribje olje, pravo norveško	1 steklenica	10 din
Olympia-Creme, daje lepo polt	1 lonček	12 din

Vsa nadaljnja navodila in pojasnila Vam daje brezplačno:

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana, št. 3169 zraven rotovža

Izveček iz najnovejšega ilustriranega cenika!

ZAHTEVAJTE takoj veliki ilustrirani cenik in vzorce vsega manufakturnega blaga, katere prejmete brezplačno.

Največja domača trgovska hiša v Jugoslaviji!

Kar ne odgovarja se zamenja ali se vrne denar!

Ogromna izbira!

Nizke cene!

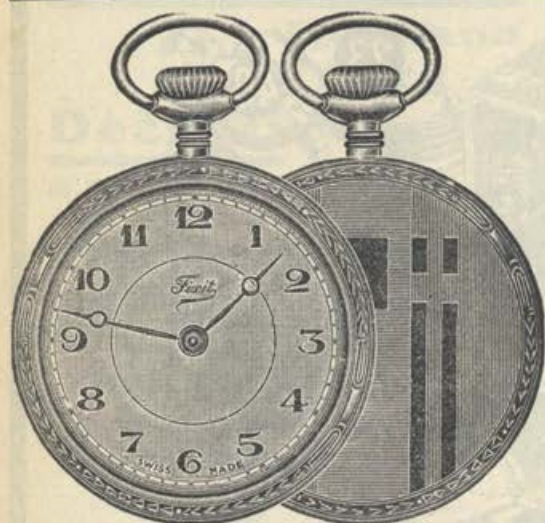
Sternecki

CELJE št. 219

Zahtevajte brezplačno

in poštne prosto veliki

ilustrirani cenik za ure kakor tudi za vse sate

in srebrne predmete od svetovnoznane tordke
H. Suttner, Ljubljana št. 201

Lastna tvornica ur v Švici!

Čudili se boste nizkim cenam!

KNJIGE

PAPIR

prodaja

**Nova
založba**

družba z o. z.

v Ljubljani

Kongresni trg 19
(poleg nunske cerkve)

Nova založba zalaga knjige slov. pisateljev.
Nova založba prodaja vse knjige, šolske, po-
učne, leposlovne, molitvenike.
Nova založba ima na izbero vse papirne iz-
delke, nalična peresa, tehnič-
ne potrebščine, barvice — vse,
kar rabita šola in pisarna.
Nova založba ima bogat izbor kristalnih in
porcelanastih izdelkov, kipcev
in okraskov, primernih za da-
rila.
Nova založba prodaja na drobno in debelo;
prodajalcem na deželi daje
primerne popuste.

Pridite in oglejte si!

Za Miklavža! Za božič! Za godove!

LJUDSKA POSOJILNICA

V LJUBLJANI

*sadruha
s neomejenim
jamstvom*

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta 6

*v lastni
palači*

OBREŠTUJE HRANILNE VLOGE NAJUGODNEJE
Novo in stare vloge, ki so v celoti vsa k
čas razpoložljive, obreštuje po 4 %,
proti odpovedi do 5 %.

3 kapljice

notranje ali zunanje

za vse

in vsakogar

veseli dan je!

ZAŠČITNI

ZNAK

Prastara zeliščna modrost in moč v vsaki kapljici!

Vsaka pojedina steklenica domačega fluida

Biljna rosa

vsebuje čudodelno moč tisočev balzamičnih zdravilnih zelišč bližnjih in daljnih livad, gozdov in gora. Prastare izkušnje raznih narodov je zbrala stoletna lekarna v Baču, ki varuje dragoceno tajnost sestave učinkovite BILJNE ROSE.

3 kapljice

uporabljene znotraj ali zunanje preženejo bolečine, slabosti izginejo in človek se počuti zopet svež in zdrav.

Od tisočev preizkušeno in uporabljeno!

Pri glavobolu, utrujenosti in potrtosti se naturejo senci in čelo s 3 kapljicami ● Pri nahodu in zaprtem nosu brizgnemo po eno kapljico v nosni prekat. ● Pri hripavosti, kašlju in katarju vlijemo par kapljic v krožnik vroče vode in globoko vdihavamo paro skozi usta in nos. ● Pri pokvarjenem želodcu, bolečinah v želodcu, zbadanju in krčih vzamemo tri kapljice na sladkorju ● Pri zobobolu je treba bolna mesta dobro natreti ● Pri revmi, protinu, zbadanju, bolečinah v križu in trganju v sklepih dobro takoj ublaži bolečine ● Tri kapljice v čaši mlečne vode daje izvrstno vodo za izpiranje ust in grla.

Originalna (prava) BILJNA ROSA se prodaja samo v zakonito zavarovanih zelenih stekleničah po ceni din 12.— za steklenico. Ne dovolite, da vam namesto BILJNE ROSE podtaknejo kako manjvredno ponareditev.

Zdravilna hišna voda

se dobiva v lekarnah, drogerijah in boljših trgovinah, ali pa se vam pošlje naravnost, če se obrnete z navadno dopisnico na naslov:

100 LETNA LEKARNA - BAČ- (Dunavska banovina)

Po pošti 4 originalne steklenice s poštnino vred za din 52.—, 8 originalnih steklenic pa za din 96.— franko-franko, to je poštne stroške plačamo sami.

Male poskusne stekleničice pošljemo po želji brezplačno in to brez vsake nadaljnje obveznosti za prejemnika. Zadostuje ena sama dopisnica.

Ure,
zlatnina, srebrnina, očala,
optika, jedilni pribor

ANTON LEČNIK CELJE

**MALINOVEC
BRANDY
RUM**

F. S. LUKAS • CELJE

**LIKER
ŽGANJE
NA VELIKO**

Dobrna
pri Celju

je prirodno eno
najlepših in naj-
moderneje ure-
jenih kopališč
Jugoslavije.

400 m nad morjem, v sredi gozdov, brez prahu in
dima. Odlični uspehi pri zdravljenju živcev, srca in
ženskih bolezni. Celokupno 20 dnevno zdravljenje od
din 1100 do 1650. Zahtevajte prospekte! Uprava.

Zdravilna zelišča, desinfekcijska
sredstva, obveze - parfumerija,
mila, kolinske vode, puder i. t. d.
svetovnih znamk - foto aparate,
filme in vse foto potrebščine
dobite vedno sveže in po solid-
nih cenah v

DROGERIJI

FILIP URTOVEC
CELJE, KRALJA PETRA C. 10

Velika zaloga koles,
šivalnih strojev ter
vseh nadomestnih
delov na malo in ve-
liko. — Mehanična
delavnica za popra-
vila koles, šivalnih
strojev in motorjev.

Avtogenično varenje

DRAGO GAMS

CELJE, PREŠERNOVA
ULICA 16

Kupujte
špecerijsko
blago
pri

Anton Fazarinč
Celje

VEDNO SVEŽE PRAŽENA KAVA
LASTNA PRAŽARNA

**MIHAEL
DOBRAC**

slikarsko, pleskarsko in črkoslikarsko
podjetje

— CELJE, GLAVNI TRG 15 —

izvršuje vsa v to stroko spadajoča
dela vestno in po zmernih cenah

Nalagaj prihranke v

HRANILNICO DRAVSKE BANOVINE

(prej Kranjska hranilnica) **Ljubljana**
(prej Južnoštajerska hranilnica) **Celje**
Maribor
Kočevje

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči
za obvezo zavodov **Dravska banovina**
z vsem premoženjem in davčno močjo.

Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

FR. STRUPI
= V CELJU =

Priporoča svojo bogato zalogo
steklene in porcelanaste posode,
svetilk, ogledal, raznovrstnih šip,
okvirov itd. na drobno in debelo

Prevzema vsakršna steklarska dela

Najsolidnejše cene in točna postrežba

HOTEL
EVROPA
CELJE

KAVARNA
RESTAVRACIJA

TEKOČA VODA
CENTRALNA KURJAVA
NAJBOLJŠA VINA
PRVOVRSTNA KUHINJA

Manufakturna
in konfekcijska trgovina

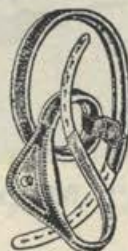
Ivan Mastnak
Celje

Kralja Petra cesta 15

priporoča cenjenim odjemalcem
svojo ogromno zalogo moških
in deških oblek, usnjate suknje,
kratke pouršnike, hubertus-
in zimske plašče kakor tudi veliko
zalogo manufakturnega blaga
po zelo ugodnih cenah

Mastnak obleke

Kilne pasove (Bruchbänder), tudi za
najhujshe kile, trebušne obveze
proti visečim trebuhom, znižanju že-
lodea, za po operaciji, nosečnosti itd.,
gumijaste nogavice za krčne žile,
umetne noge in roke,
različne aparate proti
telesnim poškodbam
itd. dobite najbolje in
najceneje pri tvrdki:

IVAN FRIC vdova
bandažist in rokavičar
Celje, Glavni trg 16

Zaloga vseh vrst rokavic,
naramnic, kožnih hlač itd.
Postrežba solidna in točna!

KMEČKA

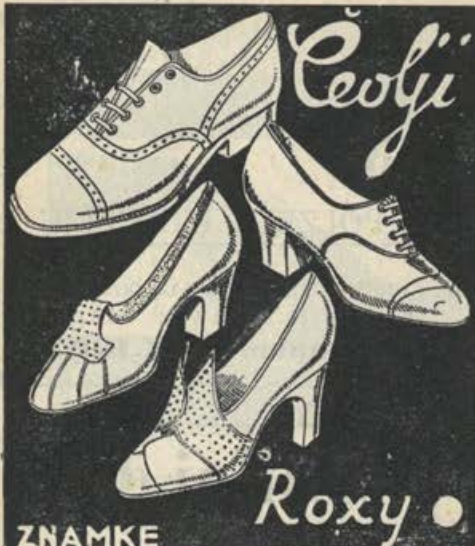
ŽENA

Tri vogle hiše podpira
kmečka žena.

Da bo to laže storila,
si bo vsaka naročila
list »Kmečka žena«,

ki stane letno le 20 dinarjev in prihaja vsak mesec. List je poln pouka,
zabave, slik! Naročite si vsaj eno številko na ogled! Pišite na naslov:
„Kmečka žena“, Maribor, Koroška cesta 5

ZNAMKE

Roxy

*Damska in moška
konfekcija*

Največja domača trgovska hiša v Jugoslaviji

ZAHTEVAJTE takoj veliki ilustrirani cenik in vzorce manufakturnega blaga, katere prejmete brezplačno!

Kar ne odgovarja se zamenja ali se vrne denar!

TRGOVSKI DOM
Stenecki

TOVARNA PERILA IN OBLEK

CELJE

št. 216

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana
zadruga z ne-
omejeno zavezo

na voglu

**Kralja Petra ceste
in Vodnikove ulice**

Največji kmetijski
zadružni denarni
zavod na Štajerskem,
sprejema

in obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved po 5%.

„POLZELA“

TOVARNA PLETENIN D.Z.O.Z. POLZELA PRI CELJU

izdeluje „standard“ in prvovrstne „cotton“ nogavice iz bombaža in svile, znamka „A.R.K.“ — Kupujte domače blago!
Zahtevajte pri trgovcih nogavice znamke „A.R.K.“

Kmetski hranilni in posojilni dom v Ljubljani

Tavčarjeva ulica 1

zadruga z neomejenim jamstvom

Telefon šte. 28-47

Brzjavni: Kmetskidom

Račun Poštne hranilnice šte. 14.257

Račun pri Narodni banki

Nove vloge, vsak čas razpoložljive, obrestuje po **4%** do **5%**. Za vloge nudi popolno varnost. Otvarja tekoče račune. Eskontuje menice. Daje kratkoročna posojila. Izvršuje ostale denarne posle.
Zaupajte denar domačemu zavodu!

»JUGOSLAVIJA«

NAJVEČJA DOMAČA
DELNIŠKA ZAVAROVALNA DRUŽBA

Zavaruje: življenje, požar, vlomsko tatvino, jamstvo, nezgode, transport, steklo, točo, avtomobile, živino. Lastne palače in zgradbe v Ljubljani, Aleksandrova c. 11 in Gosposvetska c. 4, nadalje v Beogradu, Zagrebu, Osijeku in Petrogradu. — Ravnateljstva v Ljubljani, Beogradu, Zagrebu, Osijeku, Novem Sadu, Petrogradu, Sarajevu in Splitu. Podružnice in ekspoziture v vseh večjih krajih. Zastopstva po vsej državi. Pojasnila daje ravnateljstvo za dravsko banovino v Ljubljani, Aleksandrova cesta 11, in vse njegove podružnice in krajevna zastopstva.

Strojno mizarstvo in pogrebni zavod KAROL HOJS • Gornja Radgona

se priporoča za izdelavo vseh vrst stavbeno-umetnih izdelkov kakor:

okna, vrata s kompletnimi okovi. Preizkušene najboljše konstrukcije.

Izdelujem kuhinjske opreme, spalnice, otroške sobe, klubske garniture,

vse po najnovejših žurnalih in vzorcih kakor tudi po risbah, katere na

željo sam izvršujem. Posebno se priporočam denarnim zavodom, javnim

ustanovam, družbam, trgovcem za izdelavo opreme za lokale, po last-

nih in predloženih načrtih. — Jamčim za sleherni izdelek!

Vsa dela so solidno, strokovno in tehnično dovršena!

PHARMACIE: M^rPh LEO BAHOVEC

Samo v tej lekarni se izdeluje pravi in povsod poznani čistilni in osvežujoči »Planinka« zdravilni čaj, ki se pripravlja iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč.

„Planinka“ zdravilni čaj

namreč s tem, da čisti in prenavlja, izborno učinkuje pri: slabi prebavi želodca, zaprtju telesa, napihovanju, slabotnem delovanju črev, hemeroidih (zlati žili), poapnenju žil, izpuščajih, žolčnem kamnu in obolenju sečne kisline. Preprečuje kislino (zgažo) in vzbuja apetit.

»Planinka« čaj se prodaja v plombiranih paketih po din 20.— in din 12.— z napisom: Lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana, ker so samo taki paketi pravi. Vsakemu paketu je priložena poučna knjižica.

Pri revmatičnih bolečinah

pri gihtu in išijas, pri trganju v udih, pri prehladu, gripu in influenci, pri glavobolu in zobobolu vzemite

„Nibol“ tablete,

katere proizvaja samo lekarna Mr. L. Bahovec. Poleg tega se priporoča masiranje bolečih delov z

„Nibol“ mastjo,

ker potem bolečine v najkrajšem času prenehajo.

Originalna steklenica s 24 »Nibol« tabletami stane din 20.—, z 48 »Nibol« tabletami pa din 34.—.

Splošno znana zdravilna »Nibol« mast za masažo pa stane din 20.— tuba.

Zakaj bi trpeli neznosne bolečine zbadanja v udih, sklepih, križu itd., ko Vam pa lekarna

Mr. L. Bahovec za mal denar lahko pošlje učinkovito zdravilo.

Naročite še danes »Nibol« tablete in »Nibol« mast.

Postati vitek ni več problem

kateri se ne bi dal z lahkoto rešiti. V današnji napredni dobi ni niti najmanj potrebno, da je ves Vaš organizem ogrožen od prekomernih slojev masti.

Dvojni nadbradek, viseča lica, z mastjo zaliti vrat, nerodna debela postava Vas delajo zaradi prekomernih maščobnih plasti predčasno stare. Vitki imajo povsod prednost, ker izgledajo mlajši in gibčnejši. Rešite se tega zla brez nadležnega stradanja, brez škodljivih sredstev, ki kvarno vplivajo na srce in živce in zahtevajte v Vaši apoteki edinole prave in neškodljive

„Slatinske tablete“ za hujšanje,

ki jih proizvaja izključno samo lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana.

Velika doza z 200 tabletami stane din 69.—, srednja doza s 100 tabletami din 39.—,

mala doza s 50 tabletami din 24.—.

»Planinka« čaj, »Nibol« tablete, »Nibol« mast in »Slatinske tablete« dobite tudi v vseh drugih lekarnah; zahtevajte pa izrecno le preparate z napisom proizvajalca: Lekarna Mr. L. Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg 12 in odklanjajte odločno vsako drugo blago. Lahko pa tudi pridete osebno ali pa naročite po pošti zdravila direktno od lekarne Mr. L. Bahovec, Ljubljana, katera Vam na zahtevo pošlje tudi brezplačno poučno knjižico.

Ant. Rud. Legatov Enoletni trgovski tečaj

s pravico javnosti

(odobren od ministrstva za trgovino in industrijo v Beogradu)

Maribor, Vrazova ulica 13

27 let Legatove šole

Lastni dijaški internat

UGODNOSTI: Draginske doklade za otroke državnih uslužbencev, železniške legitimacije, končno izpričevalo nadomešča vso učno dobo in dve leti pomočniške prakse v trgovinski obrti

Obširen šolski program brezplačno

Začetek vsako leto dne 9. septembra

Glavno
zastopstvo
pisalnih
strojev

GROMA

KONRAD ŠAPEC
MARIBOR, ALEKSANDROVA 24
Specialna popravilnica in trgovina
pisarniških strojev

DOBRO IN POCENI PLATNO, SVILO,
SUKNO ITD. DOBITE V I. TRPINOVEM

Tekstilnem bazarju

MARIBOR, VETRINJSKA ULICA 15

FRANJO PIVEC

CARINSKI POSREDNIK

MARIBOR

ALEKSANDROVA CESTA 48

TELEFON 24-92

AL. PINOZA, urar v Ptuj

nasproti mesarja Urbana

Ure, zlatnina, srebrnina, očala

Popravila izvršujemo hitro, dobro in poceni

Nakup starega zlata in srebra

IVAN KRAVOS

MARIBOR

Aleksandrova 13

Kovčegi, torbice, aktovke, denarnice, nahrbtniki, gamaše i. t. d. i. t. d.

VIDA, MARIBOR

KOROŠKA CESTA 10

nudi najcenejše vse vrste pletenin, perila, nogavic ter pribor za krojače in šivilje

Pinter & Lenard

veletrgovina z železom in puškarna

Oglejte si našo zalogo,
prepričajte se o cenah!

MARIBOR

OBNOVA

F. NOVAK, MARIBOR

JURČIČEVA 6
GLAVNI TRG 1
TELEFON 29-05

Kompletne stanovanjske opreme
in tapetniški pribor

Kociančič Karel • Maribor

kamnoseško podjetje — Gregorčičeva ulica 25

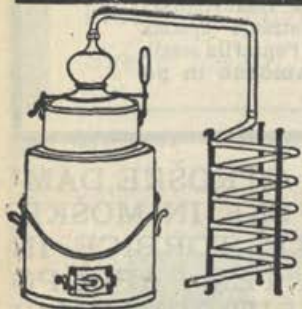
Velika izbira izgotovljenih nagrobnih
spomenikov od preprostega do najfinejšega izdelka. — — — Cene nizke!

JAKOB KOS / kotlarstvo

MARIBOR
Glavni trg števil. 4

prevzema vsa v to stroko
spadajoča dela, kakor
kotle za kuhanje žganja
in perila ter krme za
svinje. — Brzoparilniki
(Alfa) s pripravo za kuhanje žganja. Skropilnice za vinograde. Stroji za sladoled. — Avto-genično varenje itd. —

Cene zelo nizke!
Prepričajte se sami!

Srečke

drž. razredne loterije

Valute

(tuj denar) vseh držav

Urednostne papirje:

hranilne knjižice, obveznice, delnice itd.

nakup - prodaja najugodnejše pri
Bančno kom. zavodu
Maribor, Aleksandrova cesta 40

Pletilno volno

modna trgovina

D. M. C. za vezenje, vse krojaške in šiviljske potrebščine, moško in žensko perilo, moške in otroške obleke, perilo za dojenčke nudi najceneje nova

MIRKO BREČKO • MARIBOR, Aleksandrova cesta 23

Za

dobite

KUHARSKO KNJIGO

ki vsebuje 64 strani s 120 fotografijami.

Obrnite!

Ivan
Dežman

trgovina s steklom, porcelanom, kuhinjsko posodo in okviri. Nudi prvovrstno blago po nizkih cenah.

Maribor, Pipuševa 2 (prej Vrbanova)

URE ZLATNINA
SREBRNINA IN
OPTIČNI PREDMETI

po nizkih cenah pri

Jakob Vilhar, urar, Ljubljana, Sv. Petra 36

Dr. Oetker-jeva družba
Maribor
Trstenjakova 21

poklanja bralcem
Mohorjevega Koledarja

knjigo receptov za pecivo.

Izpolnite naslov,
priložite znamko za 2 dinarja
za poštino.

Izrežite in pošljite na naslov tovarne

Ime in priimek:

Kraj:

**Mestna hranilnica
v Mariboru**

Ustanovljena l. 1862 Telefon 20-03

Obreštuje vloge na hranilne knjižice in
v tekočem računu

od 3 do 5 %

Hranilnica je pupilarno varen zavod za kate-
rega jamči mestna občina mariborska z vsem
svojim premoženjem in vso svoje davčno močjo
Podpirajte domač denarni zavod!

Priporočam zalogo ur, zlatnine in sre-
brnine, očal, termometrov, barometrov,
jedilnega orodja itd. V to stroko spa-
dajoča popravila izvršujem točno in
z enoletno garancijo. — Nezlomljive
šipe. Kupujem staro zlato in srebro,
desetkronske zlatnike po din 190.—.

Ignac Jan, urar, Maribor, Grajski trg 4 (v Gradu)

*Najcenejše in najboljše blago
kupiš v trgovini barv in lakov*

HANL FRANJO

MARIBOR, OROŽNOVA ULICA 3

,KRISTAL' D. D.

Maribor, Koroška c. 32. Tel. 21-32

Ljubljana, Tyrševa c. 14. Tel. 30-75

Izdelovanje ogledal vseh vrst,
brušena stekla, marmornato steklo,
stekla za avtomobile, okrasna stekla
za kredence, zaloga vsakovrstnega
stekla (izložbe), notranja oprema
trgovskih lokalov. Popravila starih
ogledal. **Vse zajamčeno in po
zmernih cenah.**

**NOGAVICE OTROŠKE, DAM-
SKE IN MOŠKE,
DEŽNIKI, ČIPKE, TORBICE IN
GALANTERIJA TER PAPIR PO
NAJUGODNEJŠIH CENAH PRI**

**SLAVAN RIBARIČ
MARIBOR**

ALEKSANDROVA CESTA 59
POLEG GLAVNEGA KOLODVORA

**Manufaktura
Starinarna**

CIRIL JELENC

MARIBOR, Koroška c. 17

kupuje in prodaja vsakovrstno blago
po najbolj ugodnih cenah. Zato ku-
pujte in prodajajte Vaše potrebne in
nepotrebne stvari vedno samo tam.

*Nova
modna in konfekcijska
trgovina*

Lama

**Maribor,
Jurčičeva ulica 4**

Velika izbira perila za dame, gospode in otroke, plaščev, oblek,
klobukov, nogavic, volne za pletenje, ročna dela itd.

Sveže blago! — Solidne cene!

Obleke, klobuke,
perilo, nogavice,
pletenine, dežnike,
dežne plašče itd.

nudi najugodnejše konfekcijska trgovina

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg 2

Ljudska samopomoč

ZAVAROVALNA ZADRUGA Z O. J.
MARIBOR, Aleksandrova cesta 47

v lastni palači,

zavaruje

osebe obeh spolov od 1 tisoč do 20 tisoč dinarjev.

1. za dosmrtno zavarovanje v starosti od 16. do 80. leta. Polna zavarovana vsota se izplača v slučaju smrti po dovršeni karenčni dobi ali z dovršenim 85. letom;
2. za dosmrtno zavarovanje s skrajšanim plačevanjem na 10, 15, 20 in 25 let v starosti od 16 do 65 let. Zavarovana vsota se izplača ob smrti zavarovanca ali z dovršenim 85. letom;
3. za doživetje in smrt v starosti od 16. do 60. leta na 10, 15, 20, 25, 30, 35 in 40 let. Zavarovalnina se izplača ob smrti zavarovanca oziroma po poteku dogovorjenih let;
4. za doto od 1. do 16. leta in se zavarovalnina izplača z dovršenim 21. letom.

Do sedaj izplačali na zavarovalninah nad 37 milijonov. Rezervni fond znaša nad 7 milijonov din. Zahtevajte brezplačno in brezobvezno prospekte!

Sprejemamo poverjenike.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

*Za hranilne vloge jamči poleg premoženja
hranilnice še mesto Celje z vsem
premoženjem in z vso davčno močjo*

*Vloge
se izplačujejo
neomejeno*

CELJE
*Trg Kralja Aleksandra
(v lastni palači pri kolodvoru)*

Kupujte
samo
ZMAJ
baterije,
ker so naj-
boljše in radi
tega tudi
najcenejše!

ZMAJ

DRUŽBA Z OM. ZAV.

tovarna za galvanične
elemente in
elektrotehniko

LJUBLJANA

Šmartinska cesta št. 28

Prva specialna tovarna za žepne, paličaste, anodne in mrežne baterije. Velika zaloga vseh vrst žepnih svetilk, svetilk za kolesa in žarnic. — Zahtevajte cenik! Kupujte samó domače blago!

JOS. BENKO, MURSKA SOBOTA

tovarna mesnin izdelkov in mesnih konserv.
Prva jugoslovanska proizvodnja bakovov
in eksportno podjetje

priporoča svoje priznane najfinejše mesne izdelke in konzerve, kakor: šunke a la Praha, raznovrstne specialne mesne rolade, konzervirane šunke, konzervirane hrenovke, konzerviran prekmurski guljaž, jetrne in šunkine paštete itd.

Vedno sveži izdelki po najnižjih dnevni cenah! Zahtevajte cenik!

Prodajalne: Maribor, Glavni trg 16
Maribor, Aleksandrova c. 19
Celje, Kralja Petra cesta 13
Celje, Glavni trg 8
Gornja Radgona

Podaljšaj si življenje!

Življenje
moremo
podaljšati,
bolečine
preprečiti,
bolezni

ozdraviti, slabosti ojačiti,
nestalne moremo učvrstiti
in nesrečne osrečiti!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenje živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik. So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživili Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je raztolmačeno, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabljenje spomina, nerazpoloženje za delo in številnih drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

Ernst Pasternack
Berlin SO

Michaelkirchenplatz 13, Abt. III, 10

DOLŽAN FRANJO

Telefon 245

CELJE
ZA KRESIJO

se priporoča za:

Splošno kleparstvo // Vodovodne
instalacije // Strelovodne naprave
Izolacije streh s „Conco“ izdelki
Kritje streh, zvonikov itd. // Avto-
matske sesalke za hišne vodovode
in za pojačanje vodnega pritiska
Solidno delo // Zmerne cene

Mestna elektrarna v Celju

Krekova cesta 12

nudi veliko izbiro elektrotehničnega
materijala najboljše kakovosti • Izvršuje
instalacije jakega in šibkega toka •
Dobavlja in popravlja vse vrste električnih
in radio-aparatov • Vse solidno, strokov-
njaško in točno po predpisih

Prva jugosl. tovarna tehtnic in ključavničarska delavnica
ter konces. podjetje za instalacijo vodovodov

IVAN REBER-CELJE

dobavlja razne tehtnice, izvršuje
vsa v ključavničarsko stroko spa-
dajoča dela, kakor štedilnike,
ograje, obhajilne mize itd.

Brzjavke: Reber Celje Telefon 157 Ustanovljena 1894

Naročite

„Slovenca“

Zakaj?

Ker je najboljši slovenski dnevnik in ker ste zavarovani za 10.000 din za primer smrtne nezgode.

Oglašujte v „Slovenca“

Zakaj?

Ker je največji in najbolj razširjeni slovenski dnevnik ter imajo zato oglasi v njem najzanesljivejši uspeh.

Naš najcenejši popoldnevnik

„Slovenski dom“

(na mesec stane le 12 dinarjev) je dober informativni dnevnik, ki ga priporočamo vsakomur, zlasti pa vsem tistim, ki ne zmorejo naročnine za »Slovenca«.

„Domoljub“

je naš največji, najbolj razširjeni tednik — prinaša redno dve strani slik. Stane letno le 38 dinarjev. — Požarna podpora 1000 dinarjev.

„Bogoljub“

je najboljši in najlepši nabožni mesečnik. Letno stane le 20 dinarjev.

Časopise naročate lahko pri vseh naših podružnicah v Ljubljani, Mariboru, Celju, Ptuj, Kranju, Novem mestu in na Jesenicah in pa pri glavni upravi v Ljubljani, Jugoslovanska tiskarna.

Enovrstne harmonike
od din 59— naprej.

Tambure
od din 60—.

Brezplačno
prejmete ilustrirani cenik.
Zadostuje dopisnica na firmo:

Ali imate dar za glasbo?

Skoraj vsakdo ga ima, samo se tega niti sam ne zaveda. O tem najbolje pričajo neštествili tisoči na svetovnoznano tovarno glasbenih in-trumenlov Meinel & Herold prihajajočih priznani celo tudi že starejših ljudi, ki so se naučili igrati po njenih enostavnih poučnih pismih. Knjižico »Kako postanem dober godbenik« daje tvrdka vsakomur popolnoma brezplačno!

Klav. harm. od din 480—, trombe od din 570—,
violine od din 65—, gitare od din 128—.
Prodaja naravnost iz tovarne odn.
tvor. skladišča, zato izredno poceni.

Meinel & Herold

d. z o. z., zaloga tovarne glasbil in harmonik, MARIBOR, št. 241

Mandoline
od din 90—.

Ustne harmonike
od din 7-50.

Popolna garancija!
Glasbila 8 dni na ogled.
Zamenjava dovoljena.

Naivečja odprema tvrdka glasbil v Jugoslaviji!

Bledica!

Bledici so podvrženi otroci in odrasli, toda največ trpi od bledice ženski svet, in sicer v dobi razvoja med 10. in 17. letom. Samo tista kri, ki vsebuje dovolj železa, more hraniti in vzdrževati naše telo. Bledica nastane najpogosteje pri onih osebah, ki se premalo gibljejo na svežem zraku, ki se ne hranijo dovolj, ki duševno ali telesno preveč delajo, nadalje pri tistih osebah, ki so prebolele kakšno bolezen, kakor pljučnico tifus, hripo, influenco itd. Bledične osebe so najbolj sprejemljive za bolezni in ko zbolijo, se bolezni teže upirajo. **Znanost je iznašla zoper ta pojav zdravilo, ki obstaja v tem, da je treba krvi dajati takih hranljivih preparatov, ki vsebujejo železo v obliki, katero želodec lahko sprejema in dodaja krvi. Tak preparat, preizkušen od zdravnikov in zasebnikov, se dobiva v lekarnah pod imenom „ENERGIN“ za krepčanje krvi, živcev in teka v $\frac{1}{2}$ litrskih steklenicah za ceno 38 din.**

Po pošti razpošilja laboratorij „ALGA“ Sušak:
3 steklenice „Energina“ din 110.—; 6 steklenic „Energina“ din 220.— in 1 steklenica brezplačno; 12 steklenic „Energina“ din 440.— in 2 steklenici brezplačno.

Reg. S. št. 4741-32.

Dr. Nikola M. Dobrečić,
nadškof barski, primas srbski
Bar (Črna gora)

Cenjeni Laboratorij ALGA, Sušak

Prosim Vas, izvolite mi poslati za mojo uporabo 6 velikih steklenic ENERGIN s pripadajočim darom.

To zdravilo sem jemal dosedaj in lahko rečem, da je zelo dobro delovalo.

Prav tako Vas prosim, da obenem s to mojo pošiljko ali pa posebej pošljete Nadškofij-skemu sirotišču — Nadškofija, Bar, Črna gora, nekaj steklenic ENERGIN železnatega kina-vina za krepčanje krvi in nekaj steklenic ALGE, za kar Vas bo dobri Bog poplačal.

Toplo pozdravljam g. ravnatelja, ki sem ga tam spoznal, in pošiljam Vaši cenjeni in dobrodelni tvrdki svoj blagoslov.

Vaš vdani

† Nikola, nadškof.

Velecenjeni gospodi!

Zadnjih deset mesecev na veliko uporabljam Vaše železnato kina-vino ENERGIN pri vseh pojavih slabokrvnosti z odličnimi uspehi.

Konstatiral sem hitre rezultate v popravljanju apetita in istočasni vrnitvi in povišanju telesne teže. Izredno delovanje ima ta preparat pri slabokrvnosti po malariji in po infekcijskih boleznih.

Vsakomur lahko priporočam uporabo tega izrednega preparata.

S spoštovanjem

Dr. Manojlo Stais, zdravnik.

Reg. S. št. 4787-32.

Hubertus

ODLIČNA STA

naša domača
slovenska
izdelka

Perion

pralni prašek

ki je neškodljiv in odlično
pere vsakovrstno perilo

in

Hubertus

milo

terpentinovo in navadno, ki je
zelo izdatno in se izborno peni

Slovenska gospodinja!

Če želiš dobro in poceni pralno sred-
stvo, ki bo res domače, res slovensko,
potem si zapomni dvoje imen

Perion - Hubertus

Seznam knjig založbe Družbe sv. Mohorja v Celju

Knjige nabožne vsebine

	Cene za ude		Cene za neude	
	broš.	vez.	broš.	vez.
Avguština Avrelija: Izpovedi, v platno	—	75.—	—	100.—
v polusnje	—	108.—	—	144.—
v usnje	—	150.—	—	200.—
Ehrlich dr. L.: Katoliška Cerkev. Trije zvezki vkup	9.—	—	12.—	—
v polplatno	—	18.—	—	24.—
v platno	—	21.—	—	28.—
Jeglič dr. A. B.: Mesija. S slikami	9.—	24.—	12.—	32.—
Jeglič dr. A. B.: V boj za temelje krščanske vere!	3.—	9.—	4.—	12.—
— V boj za krščanske resnice in čednost!	3.—	9.—	4.—	12.—
— V boj za krščansko življenje!	3.—	9.—	4.—	12.—
1.—3. zvezek vkup, v platno	—	21.—	—	28.—
Kašpar - Oblak: Vtiski iz Konnersreutha	—	15.—	—	20.—
V zalogi je samo še nekaj vezanih izvodov te knjige.				
Kocijančič št.: Kristusovo življenje in smrt. Druga izdaja.				
V dva dela vkup	9.—	—	12.—	—
v dva dela, v polplatno	—	36.—	—	48.—
v dva dela, v polusnju	—	51.—	—	68.—
Križanič dr. L.: Zgodovina svete katol. Cerkve. I. in III. del	9.—	—	12.—	—
II. del pošel.				
Lampe dr. Fr.: Jeruzalemski romar. S pod. Oba zvezka vkup	6.—	18.—	8.—	24.—
Lampe-Krek: Zgodbe sv. pisma. S podobami. Celotno delo je obsegalo 18 snopičev, in sicer je obsegal I. del (Stari zakon) snopiče od 1—9, II. del (Novi zakon) pa snopiče od 10—18. Razprodana sta sedaj snopiča 2. in 18. Vse druge snopiče lahko dobite po ceni 3 din (neudje za 4 din) za snopič. V zalogi je še nekaj vezanih Starih zakonov (1—9), in sicer stane v polplatno vezan izvod 63 din (za neude 84 din) in v polusnje vezan izvod 69 din (za neude 92 din).				
Lesar dr. Jos.: Apostoli Gospodovi. I. in II. del, vsak del zase	3.—	9.—	4.—	12.—
oba dela vkup	—	18.—	—	24.—
Podgorc V.: Razlaganje cerkvenega leta ali Slovenski Goffine (516 strani)	9.—	21.—	12.—	28.—
Rogač-Torkar: Življenje svetnikov in svetnic. Stara, popravljena, druga izdaja, I. in II. del, 2192 str., vsak del zase	12.—	—	16.—	—
v polplatno	—	27.—	—	36.—
v polusnje	—	33.—	—	44.—
Seigerschmied J. M.: Pamet in vera. I, II, in III. del, skupaj	18.—	30.—	24.—	40.—
Skuhala J.: Življenje našega Gospoda Jezusa Kristusa. S pod.	6.—	15.—	8.—	20.—
Slomšek A. M.: Pastirski listi	3.—	12.—	4.—	16.—
Stolz-Majar: Križana usmiljenost ali življenje sv. Elizabete	6.—	12.—	8.—	16.—
Šmuc J.: Nebeška krona. Druga izdaja	6.—	15.—	8.—	20.—
Zore-Jaklič: V tem znamenju boš zmagal	—	18.—	—	24.—
Zore-Jaklič: Življenje svetnikov. Nova izdaja. S podobami.				
1.—9. zvezek, vsak zase	6.—	—	8.—	—
10. zvezek	15.—	—	20.—	—
11.—14. zvezek, vsak po	6.—	—	8.—	—
I. del (1.—5. zvezek)	—	54.—	—	72.—
II. del (6.—10. zvezek)	—	54.—	—	72.—
Naš kruh (evharistični govori) (kartonirani)	9.—	—	12.—	—

Molitveniki

	Cene za ude		Cene za neude	
	rd. obr.	zl. obr.	rd. obr.	zl. obr.
Finžgar F. S.: Vere mi daj, Gospod! V platnu	20.—	27.—	28.—	36.—
v usnje mehko vezan	—	36.—	—	48.—
Baraga - Rozman: Dušna paša. Nova izdaja	18.—	27.—	24.—	36.—
— Eno je potrebno (izbor Baragovih molitev), izbral Jaklič	20.—	27.—	28.—	36.—
— Jezus Dobri pastir	20.—	27.—	28.—	36.—
Rozman: Slava Gospodu! (z velikimi črkami)	18.—	27.—	24.—	36.—
Kalan: Zlata yrv	20.—	30.—	28.—	40.—
Karlin: Priprava na smrt	18.—	27.—	24.—	36.—
Kosar: Nebeška hrana. I. del, drugi natisk	18.—	27.—	24.—	36.—
— Nebeška hrana. II. del, prvi natisk	18.—	27.—	24.—	36.—
Pristov: Presveto Srce Jezusovo	18.—	27.—	24.—	36.—
Skupoli: Duhovni boj	18.—	27.—	24.—	36.—
Hockenmayer: Sveta spoved	12.—	21.—	16.—	28.—
Kopatin: Pasijonski molitvenik	12.—	21.—	16.—	28.—
Meschler: Trije temeljni nauki	12.—	21.—	16.—	28.—
Podgorc: Evangeljska zakladnica	12.—	21.—	16.—	28.—
Seigerschmied: Krščanska mati	12.—	21.—	16.—	28.—
— Sveta družina	12.—	21.—	16.—	28.—
Slomšek A. M.: Krščansko devišstvo. 2. izdaja	12.—	21.—	16.—	28.—
Walter: Sveti rožni venec	12.—	21.—	16.—	28.—
Pogačnik: Veliki teden	20.—	30.—	28.—	40.—
vezan v usnje	—	42.—	—	56.—
— Praznik presv. Rešnjega Telesa	9.—	12.—	12.—	16.—
broširan izvod	6.—	—	8.—	—
Eymard P. J.: Presveti Zakrament	18.—	22:50	24.—	30.—
broširan izvod	12.—	—	16.—	—
Malo opravilo na čast blaženi Devici Mariji z oficijem za rajne.				
II. izdaja. Prevedel dr. Fr. Kimovec	24:50	—	33.—	—
Oficij za rajne (broširan izvod)	4:50	—	6.—	—
Družinski molitvenik	12.—	21.—	16.—	28.—
v usnje vezan	—	27.—	—	36.—
Vodušek: Svete maše za nedelje in praznike	20.—	27.—	28.—	36.—
v usnje vezan izvod	—	36.—	—	48.—
Jaklič: Ure češčenja	12.—	21.—	16.—	28.—
v usnje vezan	—	27.—	—	36.—

Šmarnice

Godec: Lurška Mati božja	18.—	27.—	24.—	36.—
Pirc: Šmarnice	20.—	30.—	28.—	40.—
broširan izvod	12.—	—	16.—	—
Škufca: Šmarnice (1886)	18.—	27.—	24.—	36.—
Volčič: Šmarnice naše ljube Gospe presv. Srca (1892)	12.—	—	16.—	—
Žgur: Marija Devica Majnikova kraljica	12.—	21.—	16.—	28.—
Kimovec dr. Franc: Marijo častimo	20.—	27.—	28.—	36.—

Studenci žive vode

1. Cajnkar Stanko: Luč sveti v temi	27.—	36.—	36.—	48.—
2. F. S. Finžgar: Sedem postnih slik	9.—	15.—	12.—	20.—

Liturgične knjige

	Cene za ude		Cene za neude	
	rd. obr.	zl. obr.	rd. obr.	zl. obr.
Pogačnik dr. Jože: Veliki teden	20.—	30.—	28.—	40.—
v usnje vezan izvod	—	42.—	—	56.—
— Praznik presvetega Rešnjega Telesa	9.—	12.—	12.—	16.—
broširan izvod	6.—	—	8.—	—
	broš.	vez.	broš.	vez.
Luskar Anton: Obredni priročnik	30.—	39.—	40.—	52.—

Cerkvenih očetov izbrana dela

	broš.		vez.	
	broš.	vez.	broš.	vez.
Lukman dr. Franc: Izbrani spisi svetega Cecilija Cipriana	27.—	36.—	36.—	48.—
Prvi del: Pisma — Knjižica »O padlih«	30.—	39.—	40.—	52.—
Omerza France: Apostolski očetje	30.—	39.—	40.—	52.—

Opomba: Obširen, ilustriran seznam vseh nabožnih knjig, molitvenikov, liturgičnih knjig ter nove religiozne zbirke »Studenci žive vode« kakor tudi zbirke »Cerkvenih očetov izbrana dela« dobi na zahtevo vsakdo brezplačno.

Pesmarice

	broš.		vez.	
	broš.	vez.	broš.	vez.
Anžič A.: Slovenska pesmarica za ljudsko petje. (Besedilo.)	15.—	21.—	20.—	28.—
Aljaž Jakob: Slovenska pesmarica. 1. in 2. zvezek. Tretji natis, vsak zase	12.—	18.—	16.—	24.—
1. in 2. zvezek vkup	—	33.—	—	44.—
Lukman dr. Fr. Ks.: Majnik poje. Partitura	9.—	—	12.—	—
Vsi glasovi	3.—	—	4.—	—
Mavrel Blaž: Koroški ženitovanjski običaji in nove camarske pesmi (besedilo)	4.—	—	4.—	—

Pesništvo

Lovrenčič dr. J.: Brstje	3.—	12.—	4.—	16.—
Pogačnik Jože: Sinje ozare (pesmi)	—	15.—	—	20.—
Turšič Leopold: Tiho veselje (pesmi)	12.—	18.—	16.—	24.—
Kunčič Mirko: Mlada njiva (samo vez.)	—	27.—	—	36.—
Jožef Baša-Miroslav-Novak: Prekmurske pesmi	12.—	—	16.—	—
Žigon dr. A.: France Prešeren	18.—	24.—	24.—	32.—
— Prešernova čitanka	18.—	24.—	24.—	32.—
1. in 2. zvezek skupaj	30.—	42.—	40.—	56.—
Cvelbar: Izbrano delo	33.—	42.—	44.—	56.—

Razno

Krašovec Fr.: Slovenska zemlja v podobah (album slik)	60.—	75.—	80.—	100.—
Andrée Leopold: Električna	18.—	27.—	24.—	36.—
Pengov Fr.: Podobe iz narave. Z izvirnimi slikami. 2. zvezek	9.—	18.—	12.—	24.—
Sket dr. J.: »Kres«, VI. letnik 1886	15.—	24.—	20.—	32.—
Vodopivec J.: Da se poznamo	—	9.—	—	12.—

Za materinski dan

Meško Ksaver: Mati (igrokaz)	3.—	—	4.—	—
Bolhar Alojzij: Knjiga o slovenski materi	—	21.—	—	28.—

Slovstvena knjižnica

Žigon dr. A.: France Prešeren	18.—	24.—	24.—	32.—
— Prešernova čitanka	18.—	24.—	24.—	32.—
1. in 2. zvezek skupaj	30.—	42.—	40.—	56.—
Detelovi zbrani spisi L (3. zvezek slovstvene knjižnice)	84.—	100.—	84.—	100.—

Detelovi zbrani spisi II. (4. zvezek slovstvene knjižnice) . . . 72.— 88.— 72.— 88.—
 Detelovi zbrani spisi IV. (6. zvezek slovstvene knjižnice) . . . 64.— 80.— 64.— 80.—
 Kdor naroči vse do sedaj izdane zvezke Detelovih zbranih spisov in se obveže, da nadaljnje
 takoj ob izidu plača, dobi na navedene cene 25 % popusta.

Znanstvo

A. Znanstvena knjižnica

1. Pitamic dr. Leonid: Država	66.—	—	88.—	—
vezana v polplatno	—	75.—	—	100.—
vezana v platno	—	81.—	—	108.—
— Slovarček k Državi	3.—	—	4.—	—
2. Jehart dr. Anton: Iz Kaire v Bagdad. I. in II. po I. in II. zvezek vkup vezana (polusnje)	21.—	30.—	28.—	40.—
I. in II. zvezek	—	51.—	—	68.—
3. Ušeničnik dr. A.: Knjiga o življenju	21.—	33.—	28.—	44.—
4. Kelemina: Bajke in pripovedke	36.—	48.—	48.—	64.—
5. Gosar dr. Andrej: Za nov družabni red, I. del	99.—	111.—	132.—	148.—
6. Veber dr. Franc: Knjiga o Bogu	81.—	93.—	108.—	124.—
7. Lukman dr. Fr.: Martyres Christi (Kristusovi mučenci)	57.—	69.—	76.—	92.—
8. Gosar dr. Andrej: Za nov družabni red, II. del	174.—	192.—	232.—	256.—
9. Dr. Viktor Korošec in dr. Gregor Krek: Zgodovina in sistem rimskega zasebnega prava, I. zvezek: Splošni nauki, viri, osebno in stvarno pravo	75.—	87.—	100.—	116.—
10. Dr. Viktor Korošec in dr. Gregor Krek: Zgodovina in sistem rimskega zasebnega prava, II. zvezek: Obligacijsko pravo	159.—	174.—	212.—	232.—
11. Breclj dr. Anton: Ob viru življenja	66.—	78.—	88.—	104.—

B. Ostala znanstvena dela

Dr. J. Polec: Kraljestvo Ilirija	10.—	20.—	10.—	20.—
Schneeweis dr. E.: Grundriß des Volksglaubens und Volks- brauchs der Serbokroaten	81.—	93.—	108.—	124.—
Breclj dr. A.: Čuda in tajne življenja. S slikami	6.—	12.—	8.—	16.—
Singer Štefan: Kultur- und Kirchengeschichte des Jauntales	85.—	—	85.—	—
Šolar Jakob: Kaj je z našo ljudsko povestjo?	3.—	—	4.—	—
Dr. Žebot Ciril: Korporativno narodno gospodarstvo	51.—	63.—	68.—	84.—

Sodobna vprašanja

Dr. Andrej Gosar: Kolektivizem?	12.—	18.—	16.—	24.—
Obširen, ilustriran seznam vseh znanstvenih knjig, ki jih je izdala Družba sv. Mohorja, dobi na zahtevo vsakdo brezplačno!				

Koledarji

Koledar l. 1902, 1911, 1915, 1919, 1920, 1921	6.—	—	8.—	—
1924, 1931, 1932, 1933	6.—	—	8.—	—
1936, 1937, 1938, 1939, 1940	12.—	—	16.—	—

Zemljepis

Bohinjec-Dobida-Kranjec: Naše morje	12.—	21.—	16.—	28.—
Karlin dr. A.: V Kelmorajni S slikami	9.—	18.—	12.—	24.—
Starè J.: Kitajci in Japonci. S slikami	6.—	12.—	8.—	16.—
Trunk J. M.: Amerika in Amerikanci. Bogato ilustr. knjiga	—	96.—	—	128.—
Vrhovec Ivan: Avstralija in nje otoki. S slikami	12.—	18.—	16.—	24.—

Knjige za naše gospodinjje

Pucelj R.: 110 novih kuharskih receptov	6.—	—	8.—	—
Remec M.: Kuharica	21.—	30.—	28.—	40.—
Jeglič ing. C.: Naše prijateljice	27.—	33.—	36.—	44.—
— Okrasne spenjavke	21.—	30.—	28.—	40.—
Dragaš dr. B.: Otroci v predšolski dobi	33.—	42.—	44.—	56.—

Mladika

	Cene za ude		Cene za neude	
	broš.	vez.	broš.	vez.
»Mladika«, letnik 1924—1926, vsak zase	75.—	105.—	75.—	105.—
vezan v platno	—	115.—	—	115.—
letnik 1928—1939, vsak zase	84.—	114.—	84.—	114.—
vezan v platno	—	124.—	—	124.—

Življenjepisi

Hrovat p. Fl.: Franc Pirc	6.—	12.—	8.—	16.—
Jaklič dr. Fr.: Friderik Baraga	18.—	27.—	24.—	36.—
Kovačič dr. F.: Slomšek I.	15.—	24.—	20.—	32.—
Slomšek II.	15.—	24.—	20.—	32.—
I. in II. del skupaj vezan	—	42.—	—	56.—
Medved dr. A.: Anton Martin Slomšek	12.—	18.—	16.—	24.—
Pirnat M.: Juri baron Vega	3.—	—	4.—	—
Vončina dr. L.: Friderik Baraga	6.—	12.—	8.—	16.—

Šolske knjige, pomožne šolske knjige in slovarji

Breznik dr. Anton: Slovenska slovnica za srednje šole, 4. izd.	—	38.—	—	38.—
Breznik dr. Pavel: Nemška čitanka za višje razrede srednjih šol, I. del za V. razred	—	40.—	—	40.—
— Nemška čitanka za višje razrede srednjih šol, II. del za I. razred	—	36.—	—	36.—
Koštial: Brus knjižne slovenščine	6.—	—	8.—	—
Krošl Anton: Zgodovina trgovine	—	44.—	—	44.—
Möderndorfer V.: Slovenska začetnica, I. del	15.—	—	15.—	—
Poljanec dr. L.: Prirodopis živalstva	—	60.—	—	60.—
Podkrajšek H.: Obrtni slovar	—	45.—	—	60.—
Bartel-Janežič: Deutsch-slovenisches Handwörterbuch, 5. izd.	—	60.—	—	80.—
Sket-Podboj: Slovenisches Sprach- und Übungsbuch, 8. izdaja	—	30.—	—	40.—
— Slovarček (Taschen-Wörterbuch), II. izdaja	—	19-50	—	26.—
Holeček P.: Izbor nemškega beriva za šolo in dom I.	24.—	33.—	32.—	44.—
Strmšek dr. P.: Kratek pregled svetovne književnosti	7-50	13-50	10.—	18.—

Posebno opozarjamo na Nemško-slovenski slovar (Deutsch-slovenisches Handwörterbuch), ki obsega 888 strani in je najpopolnejši nemško-slovenski besednjak. Cena vezanega izvoda je izredno nizka — 60 din (za neude 80 din).

Mohorjeva knjižnica

Mohorjeva knjižnica je zbirka leposlovnih, poljudnoznanstvenih, poučnih in zabavnih spisov najrazličnejše vsebine. Vse knjige te knjižnice imajo trajno vrednost in bi jih zato morala imeti vsaka prosvetna, šolska in zasebna knjižnica. Krasno v platno vezani zvezki so primerni za darila ob raznih prilikah. Kdor naroči vso knjižnico ali velik del knjižnice, dobi izreden popust oziroma lahko odplačuje kupnino v ugodnih mesečnih obrokih.

1. Remec Alojzij: Užitkarji (drama)	6.—	12.—	8.—	16.—
2. Platon-Sovrè: Sokratov zagovor	15.—	21.—	20.—	28.—
3. Kotnik dr. Fran: Storijske	Pripravljamo novo izdajo.			
+ 4. Baar-Hybášek: Križev pot	12.—	18.—	16.—	24.—
+ 5. Tolstoj: Knez Serebrjani	21.—	30.—	28.—	40.—
+ 6. Jaklič: Zadnja na grmadi	15.—	24.—	20.—	32.—
+ 7. Vadnjal: Otoški postržek	9.—	18.—	12.—	24.—
8. Tominec: Sonce in senca	15.—	24.—	20.—	32.—
9. Pengov-Ratajec: Kemija	12.—	18.—	16.—	24.—

	Cene za ude		Cene za neude	
	broš.	vez.	broš.	vez.
+ 10. Pregelj Ivan: Božji mejniki	9—	15—	12—	20—
11. Niccodemi D.: Učiteljica (komedija)	6—	12—	8—	16—
+ 12. London J.: Krištof Dimuč	15—	24—	20—	32—
13. Kmetova: Sveti Francišek Asiški	15—	24—	20—	32—
+ 14. Dickens: Božična pesem	9—	15—	12—	20—
+ 15. Malešič Matija: Kruh	21—	30—	28—	40—
16. Steska: Slovenska umetnost	24—	33—	32—	44—
+ 17. Lagerlöf: Kristusove legende	15—	21—	20—	28—
+ 18. Bertelli: Jurček - Kozamurček	12—	18—	16—	24—
+ 19. Lichtenberger-O.: Moj mali Hlaček	—	18—	—	24—
20. Pirjec: Slovenski možje	30—	39—	40—	52—
+ 21. Orczy: Za Cezarja	21—	30—	28—	40—
+ 22. Malešič: Živa voda	15—	21—	20—	28—
23. Jeglič C.: Naše prijateljice	27—	33—	36—	44—
24. Turšič Leopold: Tiho veselje (pesmi)	12—	18—	16—	24—
25. Kranjec S.: Kako smo se zedinili	6—	12—	8—	16—
+ 26. Jalen Janez: Ovčar Marko	21—	30—	28—	40—
+ 27. Pregelj I.: Peter Markovič	15—	24—	20—	32—
+ 28. Savinšek Sl.: Grče	12—	21—	16—	28—
+ 29. Riha - Bradač: Palček	12—	18—	16—	24—
+ 30. London: Kralj Alkohol	15—	24—	20—	32—
31. Brioux: Rdeča suknja (drama)	15—	24—	20—	32—
32. Albanov A.: Med življenjem in smrtjo	27—	36—	36—	48—
+ 33. Magajna: Primorske novele	12—	21—	16—	28—
34. Breclj: Knjiga o zdravju	30—	39—	40—	52—
+ 35. Scoville: V samotah pragozda	18—	27—	24—	36—
+ 36. Skolaster - Kmetova: V oblasti čarodejev	27—	39—	36—	52—
+ 37. Bolhar Alojzij: Mati	—	21—	—	28—
+ 38. Seljak France: Kamnarjev Jurij	21—	33—	28—	44—
+ 39. Bordeaux - Hafner: Zametene stopinje	27—	39—	36—	52—
+ 40. Bridges: Jetnik v gorah meseca	15—	24—	20—	32—
41. Jeglič: Okrasne spenjavke	21—	30—	28—	40—
42. Grafenauerjeva M.: Iz duhovnega življenja družine (2. izd.)	21—	30—	28—	40—
43. Trdí orehi in veseli smehi (šale in uganke)	15—	24—	20—	32—
44. Terseglav: Med nebom in zemljo	15—	24—	20—	32—
+ 45. Josip Brinar: Kosmatin	15—	24—	20—	32—
46. Jalen Janez: Bratje (drama)	15—	21—	20—	28—
47. Dragaš: Otrok v predšolski dobi	33—	42—	44—	56—
+ 48. Magajna: Gornje mesto	27—	39—	36—	52—
+ 49. Janez Rožencvet: Pravljice	12—	21—	16—	28—
+ 50. Dörfler - Pucelj: Krivični vinar	39—	51—	52—	68—
+ 51. Magajna: Bratje in sestre	18—	27—	24—	36—
+ 52. Eastman - Holeček: Ohijesa	21—	30—	28—	40—
53. L. E. - J. P.: Irska	15—	24—	20—	32—
+ 54. Minclov - Vdovič: Ko so hrasti šumeli	30—	42—	40—	56—
+ 55. Bevk: Veliki Tomaž	21—	33—	28—	44—
56. Kunaver: V prepadih	18—	27—	24—	36—
57. Zupan: Kako Lenka Prešernova svojega brata, pesnika, popisuje	12—	18—	16—	24—
+ 58. Dörfler - Pucelj: Mutasti greh		Poslo.		
+ 59. Husova Mara: Njene službe	12—	21—	16—	28—
+ 60. Deželić - Golobič: Kragulj		razprodan		

	Cene za ude		Cene za neude	
	broš.	vez.	broš.	vez.
61. Möderndorfer: Koroške uganke in popevke	9.—	15.—	12.—	20.—
+ 62. Acker - Kotnik: Ljubezen in dolžnost	12.—	18.—	16.—	24.—
+ 63. Bučar Ivan: Čez steno	21.—	30.—	28.—	40.—
+ 64. Lovrenčič Joža: Pastir z belo ptico	12.—	21.—	16.—	28.—
+ 65. Magajna B.: Graničarji	12.—	18.—	16.—	24.—
66. Stelè France: Cerkevno slikarstvo	21.—	30.—	28.—	40.—
67. Petelin - Krošl: Pregled občne zgodovine I, stari vek	9.—	—	12.—	—
— Pregled občne zgodovine II, srednji vek	15.—	—	20.—	—
— Pregled občne zgodovine III (novi vek do 1792)	9.—	—	12.—	—
— Pregled občne zgodovine IV. (nadaljev. in konec)	21.—	—	28.—	—
vsi štirje deli skupaj v eni knjigi	54.—	66.—	72.—	88.—
68. Meško: Henrik, gobavi vitez (božični misterij)	15.—	21.—	20.—	28.—
+ 69. Lichtenberger - Kuret: Hlačkova sestra	18.—	27.—	24.—	36.—
70. Hofmannsthal - Župančič: Slehernik	21.—	30.—	28.—	40.—
71. Ulaža Drago: Knjiga o sportu	33.—	42.—	44.—	56.—
72. Kocbeck - Šašelj: Slovenski pregovori	21.—	30.—	28.—	40.—
73. Šedivy Jan.: Oris zgodovine Jugoslovanov	30.—	42.—	40.—	56.—
+ 74. Bevk Fr.: Huda ura	16.50	22.—	25.50	34.—
+ 75. Weiser - Pucelj: Vatomika	6.—	12.—	8.—	16.—
+ 76. Scoville - Holeček: Za Inkovim smaragdnom	18.—	27.—	24.—	36.—
+ 77. Rožencvet: Pravljice za lahkomišelné ljudi	21.—	30.—	28.—	40.—
78. Šimec dr. M.: Zdravstveni nasveti za družino in dom	15.—	24.—	20.—	32.—
79. Dr. Logar in dr. Slivnik: Naši zobje	21.—	30.—	28.—	40.—
+ 80. Haluschka-Poznič-Pogačnik: Sin dveh očetov	33.—	45.—	44.—	60.—
81. Meško Ksaver: Pasijon (misterij)	12.—	18.—	16.—	24.—
+ 82. Habberton - Vdovič: Helenina otroka	18.—	27.—	24.—	36.—
83. Stodola - Smolej: Kralj Svetopolk (drama)	9.—	15.—	12.—	20.—
+ 84. Velikonja Narte: Naš pes	18.—	27.—	24.—	36.—
+ 85. Willa Cater - Anžič: Škof Nove Mehike	27.—	36.—	36.—	48.—
+ 86. Podobirski: Iz svetovne vojske	9.—	15.—	12.—	20.—
+ 87. Dickens - Župančič: Oliver Twist	72.—	90.—	96.—	120.—
+ 88. Hey - Funtek: Sto basni za otroke	18.—	27.—	24.—	36.—
+ 89. Grčar J.: Deviška zemlja v krvi	21.—	30.—	28.—	40.—
+ 90. Möderndorfer V.: Koroške narodne pripovedke, I. del	9.—	15.—	12.—	20.—
+ 91. Plestenjak J.: Bajtarji	6.—	12.—	8.—	16.—
+ 92. London - Holeček: Klic divjine	12.—	18.—	16.—	24.—
93. Stelè F.: Cerkevno slikarstvo med Slovenci. I. Srednji vek	33.—	42.—	44.—	56.—
+ 94. Grčar J.: Preko morij v domovino	6.—	12.—	8.—	16.—
+ 95. Magajna: Čudovita pravljica o Vidu in labodu Belem ptiču	12.—	18.—	16.—	24.—
+ 96. Potokar F.: Bolgarske novele	24.—	36.—	32.—	48.—
+ 97. Vodnik Fr.: Poljske novele	21.—	30.—	28.—	40.—
+ 98. Milčinski Fr.: Ptički brez gnezda (2. izdaja)	39.—	51.—	52.—	68.—
+ 99. Husova Mara: Živa plamenica	21.—	30.—	28.—	40.—
+ 100. Jalen Janez: Cvetkova Cilka	42.—	51.—	56.—	68.—
+ 101. Zorec Ivan: Iz nižav in težav	21.—	33.—	28.—	44.—
102. Ahačič Marija: Čuda narave			Poslo!	
+ 103. Salten - Lavrič: Bambek	21.—	30.—	28.—	40.—
104. Snoj dr. Andrej: Križem po Palestini	24.—	36.—	32.—	48.—
+ 105. Breznik Albin: V plamenih rdečega pekla	9.—	15.—	12.—	20.—
+ 106. Cvelbar Joža: Izbrano delo	33.—	42.—	44.—	56.—
+ 107. Sever Sonja: Čevljarček Palček in druge pravljice	39.—	48.—	52.—	64.—

	Cene za ude		Cene za neude	
	broš.	vez.	broš.	vez.
+ 108. Stojanova Cveta: Zbegano gnezdo	21.—	30.—	28.—	40.—
109. Bürger - Lovec: Štirideset let babica (izide po novem letu).	39.—	51.—	52.—	68.—
110. Smrdu J.: Krašenje cerkvá	21.—	30.—	28.—	40.—
+ 111. Bordeaux - Anžič: Strah pred življenjem	27.—	36.—	36.—	48.—
+ 112. Grčar J.: Ruske pravljice	27.—	36.—	36.—	48.—

Knjige, ki so označene s križcem, so leposlovna dela v prozi.

Pomnite, da je lepa knjiga vedno dobrodošlo darilo!

Leposlovje — povesti

Bevk: Stražni ognji	12.—	21.—	16.—	28.—
— Pravica do življenja	12.—	21.—	16.—	28.—
Cigler Janez: Deteljica. Četrta izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
Detela dr. Fr.: Hudi časi. S slikami	6.—	12.—	8.—	16.—
— Vest in zakon in F. S. Finžgar: Strici	9.—	18.—	12.—	24.—
Finžgar F. S.: Strici	6.—	12.—	8.—	16.—
Jaklič Fr.: V graščinskem jarmu	6.—	12.—	8.—	16.—
— Peklena svoboda	6.—	12.—	8.—	16.—
Jenko-Hassl: Izum	12.—	21.—	16.—	28.—
Krek dr. J. Ev.: Izbrani spisi. II. zv. 1., 2. sn. in IV. zv., vsak po	27.—	33.—	36.—	44.—
II. zvezek, 1. in 2. snopič skupaj vezana	—	69.—	—	92.—
Lesar A.: Perpetua. Tretja izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
Malešič Matija: Izobčenci	—	18.—	—	24.—
Ozvald dr. K.: Za vsak dan. 1. zvezek	3.—	9.—	4.—	12.—
Parapat J.: Robinzon starši. Četrta izdaja	9.—	15.—	12.—	20.—
Plestenjak Janez: Lovrač	9.—	18.—	12.—	24.—
Pregelj dr. Ivan: Peter Pavel Glavar	3.—	9.—	4.—	12.—
Pregelj dr. Ivan: Umreti nočejo	12.—	21.—	16.—	28.—
Sket dr. J.: Miklova Zala	Pripravljamo nov natis.			
Slemenik: Izdajavec. Zgod. povest iz turških časov. 2. izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
— Križem sveta. Tretja izdaja	12.—	18.—	16.—	24.—
Šorli dr. I.: Sorodstvo v prvem členu	3.—	9.—	4.—	12.—
Velikonja Narte: Višarska polena	12.—	18.—	16.—	24.—
Verne Jules: Carski sel. I. in II. del, vsak zase	6.—	12.—	8.—	16.—
I. in II. del skupaj vezan	—	21.—	—	28.—
Vošnjak dr. J.: Troje angelskih češčenj	6.—	12.—	8.—	16.—
Vuk Ivan (Starogorski): Zorislava	6.—	12.—	8.—	16.—
Wieseman - Zupančič: Fabijola. Tretja izdaja	9.—	15.—	12.—	20.—
Zakrajšek: Ogljenica. Tretja izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
Zbašnik dr. Franc: Boj za pravico	9.—	15.—	12.—	20.—
— — — — — Za srečo	9.—	15.—	12.—	20.—
Zorec: Domačija ob Temenici	9.—	15.—	12.—	20.—
— Beli menihi	12.—	21.—	16.—	28.—
— Stiški svobodnjak	12.—	21.—	16.—	28.—
— Stiški tlačan	12.—	21.—	16.—	28.—
— Izgnani menihi	12.—	21.—	16.—	28.—
Matí božja dobrega sveta. Povest iz časov turških bojev iz XVI. stoletja. Druga izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
Razne povesti. (Vsebinska: Fr. S. Tratnik: Konec povesti; J. Kostanjevec: Oče in sin; P. Bohinjec: Glagoljaš Štipko; Lea Fatur: Zvonjenje v gozdu pri Ptujju; Živalske pravljice)	6.—	12.—	8.—	16.—

Naročite pravočasno knjige, ki so namenjene za darilo!

Slovenske Večernice

	Cene za ude		Cene za neude	
	broš.	vez.	broš.	vez.
7. zvezek: Deteljica, (Janez Cigler.) Četrta izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
17. zvezek: Mati božja dobrega sveta. Povest iz časov turških bojev iz XVI. stoletja. Druga izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
19. zvezek: Perpetua, (A. Lesar.) Tretja izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
29. zvezek: Izdajavec, (Slemenik.) Zgodov. povest iz turških časov. Druga izdaja	6.—	12.—	8.—	16.—
38. zvezek: Miklova Zala, (Dr. J. Sket.)	Pripravljamo nov natis.			
42. zvezek: Na krivem potu. (Povest.) Potopisne črtice iz Italije. Kakšni so strahovi. (Humoreska) in drugo	6.—	12.—	8.—	16.—
49. zvezek: Vas Kôt. (Povest, spisal Žaljski.) Zaklad. (Povest, spisal A. Koder.) Pesmi, itd.	6.—	12.—	8.—	16.—
50. zvezek: Boj za pravico. (Dr. Franc Zbašnik.)	9.—	15.—	12.—	20.—
51. zvezek: Dr. Jožef Muršec. (Življenjepis, spisal J. G. Vrbanov.) Strašen božični večer. (Povest, spis. Žaljski) in drugo	6.—	12.—	8.—	16.—
52. zvezek: Nehvaležen sin. (Povest, spisal Malograjski.) Krivica in dobrota. (Igra v 3 dejanjih) in drugo	6.—	12.—	8.—	16.—
53. zvezek: Bog ga je uslišal. (Resnična dogodba, spisal Milovršnik.) Ne vdajmo se! (Humoreska) in drugo	6.—	12.—	8.—	16.—
55. zvezek: Miklova Lipa. (Zgodovinska povest, spisal Malograjski.) Rotijin Blaže. (Povest) in drugo	6.—	12.—	8.—	16.—
57. zvezek: Pošteni ljudje. (Povest, J. Kostanjevec.) Nesrečnež. (Povest, dr. Anton Medved.) Razne povesti in drugo	6.—	12.—	8.—	16.—
59. zvezek: Kovač in njegov sin. (Povest, J. M. Dovič.) Kako je Jaka kupoval kože (šaljiva dogodba) in drugo	6.—	12.—	8.—	16.—
68. zvezek: Novo življenje. (Povest J. Kostanjevec.) Gozdarjevi spomini. (J. Kostanjevec.) Razne druge povesti.	6.—	12.—	8.—	16.—
72. zvezek: Krščen denar. (Povest, dr. I. Šorli.) Sejmski tatje. (Fr. Milčinski.) Polje. (Črtica, I. Dornik)	3.—	9.—	4.—	12.—
73. zvezek: Sorodstvo v prvem členu. (Dr. I. Šorli.)	3.—	9.—	4.—	12.—
75. zvezek: Peter Pavel Glavar. (Dr. Ivan Pregelj.)	3.—	9.—	4.—	12.—
76. zvezek: Carski sel. (Jules Verne.) I. del	6.—	12.—	8.—	16.—
77. zvezek: Carski sel. (Jules Verne.) II. del	6.—	12.—	8.—	16.—
78. zvezek: V graščinskem jarmu. (Fr. Jaklič.)	6.—	12.—	8.—	16.—
79. zvezek: Peklena svoboda. (Fran Jaklič.)	6.—	12.—	8.—	16.—
80. zvezek: Vest in zakon (dr. Detela) in Strici (F. S. Finžgar)	9.—	18.—	12.—	24.—
81. zvezek: Višarska polena. (Narte Velikonja.)	12.—	18.—	16.—	24.—
82. zvezek: Domačija ob Temenici. (Zorec.)	9.—	15.—	12.—	20.—
83. zvezek: Umreti nočejo. (Dr. Ivan Pregelj.)	12.—	21.—	16.—	28.—
84. zvezek: Stražnji ognji. (Bevk.)	12.—	21.—	16.—	28.—
85. zvezek: Beli menihi. (Zorec.)	12.—	21.—	16.—	28.—
86. zvezek: Izobčenci. (Matfja Malešič.)	—	18.—	—	24.—
87. zvezek: Stiški svobodnjak. (Zorec.)	12.—	21.—	16.—	28.—
88. zvezek: Stiški tlačan. (Zorec.)	12.—	21.—	16.—	28.—
89. zvezek: Lovrač. (Plestenjak Janez.)	9.—	18.—	12.—	24.—
90. zvezek: Izgnani menihi. (Zorec.)	12.—	21.—	16.—	28.—
91. zvezek: Izum. (Jenko-Hassl.)	12.—	21.—	16.—	28.—
92. zvezek: Pravica do življenja (Bevk)	12.—	21.—	16.—	28.—

Naravoslovje — poljedelstvo — živinoreja

Černe Fr.: Živinoreja. S slikami	63.—	75.—	84.—	100.—
Dular Fr.: Domači žvinozdravniki. S slikami	27.—	33.—	36.—	44.—
Erjavec Fr.: Domače in tuje živali v podobah. 2. zvezek Ptice (1. zvezek je pošel)	9.—	18.—	12.—	24.—

	Cene za ude		Cene za neude	
	broš.	vez.	broš.	vez.
Humek: Boj sadnim škodljivcem! S slikami	9—	18—	12—	24—
Lakmayer Fr.: Umni čebelar. S slikami	12—	21—	16—	28—
Poljanec dr. L.: Prirodopis živalstva	—	60—	—	60—
Povše Franc: Umni kmetovalec. S slikami. 2. in 3. zvezek (1. zvezek je pošel), vsak zase	9—	—	12—	—
Razingar: Kokošjereja. S podobami	3—	9—	4—	12—
Kobrmann-Duiar: Gospodarski nauki. S slikami	12—	21—	16—	28—
Simonič ing. P.: Splošno poljedelstvo. S slikami	63—	75—	84—	100—
Šturm ing. R.: Krompir	15—	24—	20—	32—
Šušteršič ing. Mirko: Naš lov	39—	51—	52—	68—
— Naš gozd	21—	30—	28—	40—
Turk H.: O zdravju in boleznih domačih živali	15—	24—	20—	32—
Turk J.: Travnštvo. S slikami. 1. zvezek	6—	12—	8—	16—
2. zvezek	9—	15—	12—	20—
1. in 2. zvezek vkup vezano v platno	—	25-50	—	34—
— Pašništvo	15—	24—	20—	32—
Slovenski gospodarski list 1935	18—	24—	24—	32—

Zgodovina

Andrejka R.: Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini l. 1878	—	42—	—	56—
Gruden dr. Josip: Zgodovina slovenskega naroda. S slikami, 1., 2. in 4. zvezek, vsak zase	12—	—	16—	—
5. zvezek	18—	—	24—	—
3. in 6. zvezek, vsak po	21—	—	28—	—
1.—6. zvezek, skupaj v platno vezano	—	132—	—	176—
Mal dr. J.: Zgodovina slovenskega naroda. S slikami. (Na daljevanje dr. Grudnove Zgodovine slovenskega na- roda). 7. in 8. zvezek, vsak	15—	21—	20—	28—
9. in 10. zvezek	9—	—	12—	—
11., 12., 15. in 16. zvezek, vsak	12—	—	16—	—
13. in 14. zvezek, vsak	9—	—	12—	—
Kranjec S.: Zgodovina Srbov	12—	21—	16—	28—
— Dodatek h knjigi Zgodovine Srbov	3—	—	4—	—
Križanič dr. I.: Zgodovina svete katol. Cerkve. I. in III. del II. del je pošel.	21—	—	28—	—
Krošl A.: Zgodovina trgovine	—	44—	—	44—
Mravljak Josip: Kmetki stan do jožefinskih reform	6—	—	8—	—
Petelin - Krošl: Pregled občne zgodovine I. (stari vek)	9—	—	12—	—
— Pregled občne zgodovine II. (srednji vek)	15—	—	20—	—
— Pregled občne zgodovine III. (novi vek do 1792)	9—	—	12—	—
— IV. del (nadaljevanje in konec)	21—	—	28—	—
Vsi štiri deli skupaj vezani v eno knjigo	54—	66—	72—	88—
Staré J.: Občna zgodovina, 14. in 15. zvezek (vsi drugi so pošli), vsak zase	6—	—	8—	—
Šedivý J.: Oris zgodovine Jugoslovanov	30—	42—	40—	56—
Pogačnik dr. J.: Iz zgodovine Mohorjeve družbe	3—	—	4—	—
Škafar Ivan: Družba sv. Mohorja in Slovenska krajina	3—	—	4—	—
Singer Štefan: Kultur- und Kirchengeschichte des Jauntales	85—	—	85—	—
Mohorjeva občna zgodovina. II. zvezek: Sovrè, Stari Grki	174—	192—	232—	256—
v polsunje	—	219—	—	292—
v usnje	—	249—	—	332—

Cvetje iz domačih in tujih logov

1. Dr. Pregelj: Simon Gregorčič, Izbrane pesmi	9—	18—	12—	24—
2. Dr. A. Slodnjak: Fr. Levstik, Martin Krpan	Pripravljamo nov natis.			
3. A. Sovrè: Horatius Flaccus, De arta poetica — O pesništvu	7-50	13-50	10—	18—
4. Dr. M. Rupel: Josip Jurčič, Jurij Kozjak	9—	18—	12—	24—

	Cene za ude		Cene za neude	
	broš.	vez.	broš.	vez.
5. Dr. J. Grafenauer: Valentin Vodnik, Izbrano delo	9.—	18.—	12.—	24.—
6. Dr. A. Pirjevec: Matija Čop, Izbrana dela	9.—	15.—	12.—	20.—
7. Dr. Ivan Pregelj: Simon Jenko, Izbrano delo	9.—	18.—	12.—	24.—
8. Dr. Franc Grivec: Žitja Konstantina in Metodija	9.—	18.—	12.—	24.—
9. Vilko Novak: Izbor prekmurske književnosti	9.—	18.—	12.—	24.—
10. France Koblar: Josip Jurčič, Deseti brat	18.—	27.—	24.—	36.—
11. Dr. R. Kolarič: Janez Cigler, Sreča v nesreči	9.—	18.—	12.—	24.—
12. J. Šolar: F. S. Finžgar, študent naj bo	9.—	18.—	12.—	24.—
13. Dr. S. Trdina: N. V. Gogolj, Revizor	9.—	18.—	12.—	24.—
14. Alfonz Gspan: Anton Tomaž Linhart, Izbrano delo	15.—	24.—	20.—	32.—

Zdravstvo

Podgorc V.: Kneipp, Domači zdravnik	27.—	36.—	36.—	48.—
Dr. Debevec France: Jetika	18.—	27.—	24.—	36.—
Dr. H. Vedenik: Kako si ohranimo ljubo zdravje. 1. in 2. zv.	3.—	—	4.—	—
3. zvezek je pošel.				
Dr. A. Breclj: Knjiga o zdravju	30.—	39.—	40.—	52.—
Dr. A. Breclj: Ob viru življenja	66.—	78.—	88.—	104.—
Dr. B. Dražič: Otrok v predšolski dobi	33.—	42.—	44.—	56.—
Dr. Logar in dr. Slivnik: Naši zobje	21.—	30.—	28.—	40.—
Dr. M. Šimec: Zdravstveni nasveti za družino in dom	15.—	24.—	20.—	32.—

Mladinske knjige

Brinar Josip: Lisica Zvitorepka	6.—	12.—	8.—	16.—
Meško Ksaver: Mladim srcem, 1. in 2. zv. (2. natis) vsak zase	15.—	21.—	20.—	28.—
— Mladim srcem, 3. zvezek (1. natis)	6.—	15.—	8.—	20.—
Vadnjal: Otoški postržek	9.—	18.—	12.—	24.—
Bertelli: Jurček Kozamurček	12.—	18.—	16.—	24.—
Lichtenberger: Moj mali Hlaček	—	18.—	—	24.—
— Hlačkova sestrice	18.—	27.—	24.—	36.—
Riha - Bradač: Palček	12.—	18.—	16.—	24.—
Scoville: V samotah pražozda	18.—	27.—	24.—	36.—
— Za Inkovim smaragdom	18.—	27.—	24.—	36.—
Skolaster: V oblasti čarodejev	27.—	39.—	36.—	52.—
Bridges: Jetnik v gorah meseca	15.—	24.—	20.—	32.—
Trdi orehi in veseli smehi	15.—	24.—	20.—	32.—
Brinar: Kosmatin	15.—	24.—	20.—	32.—
Levstik: Martin Krpan	Pripravljamo nov natis.			
Salten-Lavrič: Bambek	21.—	30.—	28.—	40.—
Rožencvet: Pravljice	12.—	21.—	16.—	28.—
— Pravljice za lahkomišelnje ljudi	21.—	30.—	28.—	40.—
Eastman: Ohijesa	21.—	30.—	28.—	40.—
Möderndorfer: Koroške uganke in popevke	9.—	15.—	12.—	20.—
Weiser-Pucelj: Vatomika	6.—	12.—	8.—	16.—
Lovrenčič: Pastir z belo ptico	12.—	21.—	16.—	28.—
Parapat: Robinzon	9.—	15.—	12.—	20.—
Verne: Carski sel, I. in II. del, vsak zase	6.—	12.—	8.—	16.—
I. in II. del, skupaj vezana	—	21.—	—	28.—
Kunčič Mirko: Mlada njiva (Pesmi)	—	27.—	—	36.—
Dickens-Župančič: Oliver Twist	72.—	90.—	96.—	120.—
Hey-Funtek: Sto basni za otroke	18.—	27.—	24.—	36.—
Habberton-Vdovič: Helenina otroka	18.—	27.—	24.—	36.—
Velikonja Narte: Naš pes	18.—	27.—	24.—	36.—
Möderndorfer: Koroške narodne pripovedke, I. del	9.—	15.—	12.—	20.—
London-Holeček: Klic divjine	12.—	18.—	16.—	24.—
Mačajna B.: Čudovita pravljica o Vidu in labodu Belem ptiču	12.—	18.—	16.—	24.—
Milčinski: Ptički brez gnezda	39.—	51.—	52.—	68.—
Sever Sonja: Čevljarček Palček in druge pravljice	39.—	48.—	52.—	64.—

Otroci Vam bodo za knjižna darila vedno hvaležni.

Vsa tiskarska dela

knjige, časopise, revije, letake, lepake, vabila, naročilnice, cenike, razglednice, diplome, podobice, račune, kuverte, pisemski papir, vizitke — sploh vse tiskovine za urade, trgovce, obrtnike, industrijce in zasebnike izvršuje lično, točno in najceneje

Mohorjeva tiskarna v Celju

Tudi naročila po pošti se izvršujejo v najkrajšem času. — Opozarjamo na lastno izdelovalnico štipiljk.

Vežanje vsakovrstnih knjig

revij, časopisov in brošur, uradnih, trgovskih in mašnih knjig, izdelovanje albumov, pisalnih map in vsa druga v stroko spadajoča dela izvršuje po želji od preproste do najfinejše izdelave po nizkih cenah

Knjigoveznica Mohorjeve tiskarne

Vsa pismena naročila izvršujemo točno po želji in hitro.

Vse šolske in pisarniške potrebščine

knjige tu- in inozemskih založb, devocijonalije, modne revije, pisemski papir, razglednice, vstopnice, tombolske karte, slike v enobarvni in večbarvni izvršitvi nudi v veliki izbiri

Knjigarna Mohorjeve tiskarne

CELJE, Prešernova ul. 17 — LJUBLJANA, Miklošičeva c. 19
MURSKA SOBOTA, Glavni trg 5

